

Přílohy jsou druhým svazkem diplomové práce s názvem „Komparace mediálních agend atentátů na Reinharda Heydricha a Adolfa Hitlera. Nabízí materiály, na které je konkrétně odkazováno v této diplomové práci a také kompletní znění všech citovaných tiskových porad, pokynů, projevů a dokumentů oficiální povahy.

Většina materiálů pochází z Národního archivu ČR v Praze, část potom z Národní knihovny ČR v Praze (Kopletní rešerše Národní politiky ze sledovaných období). Zbývající materiály pocházejí z jednotlivých publikací (které jsou vždy uvedeny) a některé jsou kompletně vytvořeny autorem (např. grafy vývoje počtu tiskových porad v období 1942-1944). Každý zveřejněný materiál je zdrojován a stručně charakterizován.

Předkládaná přílohy považuji za nedílnou část diplomové práce, neboť ve shodě s touto prací nabízejí zcela konkrétní ukázkou mechanismu kontroly a řízení protektorátního tisku na pozadí mediálních agend atentátu na Reinharda Heydricha a Adolfa Hitlera.

Daniel Pavlis

PŘÍLOHY

1	Přílohy týkající se mediální agendy atentátu na Reinharda Heydricha	4
1.1	Kompletní rešerše vydaných zpráv týkajících se atentátu na Reinharda Heydricha v Národní politice v období druhého stanného práva	4
1.2	Národní politika v období druhého stanného práva ve fotografiích	56
1.3	Cenzurní pokyny – telefonáty ÚTDS	58
1.4	Informace pro šéfredaktory denních listů vydané ÚTDS	65
1.5	Pravidelné týdenní tiskové porady šéfredaktorů denních listů	69
1.5.1	Tisková konference z 30. května 1942	69
1.5.2	Pravidelná týdenní tisková porada šéfredaktorů ze 4. června 1942	71
1.5.3	Pravidelná týdenní konference šéfredaktorů z 18. června 1942	75
1.5.4	Pravidelná týdenní porada šéfredaktorů z 2. července 1942	78
1.6	Záznam z novinářské recepce u státního tajemníka K. H. Franka z 11. června 1942	82
1.7	Oznámení o doručování pokynů ÚTDS šéfredaktorům	84
1.8	Rozsudky stanných soudů v období druhého stanného práva 28. května 1942 - 3. července 1942	85
1.9	Přehled nalezených archivních materiálů v Národním archivu	87
2	Přílohy týkající se mediální agendy atentátu na Adolfa Hitlera z 20. července 1944	89
2.1	Kompletní rešerše vydaných zpráv týkajících se atentátu na Adolfa Hitlera (20. července 1944) v Národní politice	89
2.2	Informace pro šéfredaktory denních listů vydané ÚTDS	106
2.3	Cenzurní pokyny redaktorům Národní politiky	110
2.4	Pravidelné tiskové porady šéfredaktorů denních listů	117
2.4.1	Tisková porada ze dne 28. července 1944	117
2.4.2	Tisková porada ze dne 15. srpna 1944	125

2.5	Poznámky šéfredaktora Vladimíra Ryby z tiskové porady ze dne 28. 7. 1944..	132
2.6	Přehled tiskových porad v období 1942 – 1944	135
2.7	Stížnost šéfredaktorů denních listů na cenzuru ze 17. 11. 1944.....	136
2.8	Zprávy agentury Reuter z 20. a 21. července 1944 týkající se atentátu na Adolfa Hitlera	138
2.9	Chronologie 20. července 1944	154
2.10	Situační porada ve vůdcově hlavním stanu ve Vlčím doupěti u Rastenburgu	155

1. Přílohy týkající se mediální agendy atentátu na Reinharda Heydricha

Veškerý materiál zařazený do této části má nějakou souvislost s mechanismem kontroly a dohledu nad legálním českým protektorátním tiskem v období druhého stanného práva na území Protektorátu Čechy a Morava.

Pravopis a úprava textů je ponechána v podobě originálních dokumentů, opraveny jsou jen zcela zjevné chyby typu překlepu apod. Zvýraznění jednotlivých pasáží a slov je přebíráno z originálů.

1.1 Kompletní rešerše vydaných zpráv týkajících se atentátu na Reinharda Heydricha v Národní politice v období druhého stanného práva

Národní politika – ranní a pražské vydání¹

Redakce a administrace: Praha II, Václavské náměstí 15

Kompletní rešerše je soupisem všech novinových textů, týkajících se jakýmkoli způsobem atentátu na Reinharda Heydricha a bezprostředních opatření na tuto událost. Z uvedených textů vychází komparace oficiálních tiskových příkazů s reálným mediálním obsahem, která je součástí hlavního výzkumu diplomové práce.

Uvedeny jsou články obou dostupných vydání – ranního i pražského vydání. Pokud se jedná o vydání pro Prahu, je tato skutečnost poznamenána.

Poznámka: Pravopis je ponechán v původní úpravě, vyjma evidentních tiskových pochybení (překlepů). Tučně jsou uváděny titulky, tučnou kurzívou podtitulky. Kurzíva v textu značí jednak domicil a jednak shrnutí obsahu článku a jeho hlavních tezí. V ostatních případech jsou materiály uváděny doslovně, u delších textů jejich úvodní pasáž, první odstavec, nejdůležitější sdělení apod.

¹ Jako primární zdroj slouží ranní vydání, které je k dispozici v Národní knihovně ČR pod signaturou 54 A 002274/R. 1942 Roč. 60 Duben-Červen, sign. 54 A 000522/R. 1942 Roč. 60 Červenec-Září. Vydání pro Prahu bylo studováno prostřednictvím digitalizovaného systému Kramerius.

Ročník LX, číslo 143, středa 27. 5. 1942

Den atentátu na zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha. Noviny zprávu o atentátu ještě tentýž den nepřinesly.

Ročník LX, číslo 144, čtvrtek 28. 5. 1942, strana 1

Vyhláška. *(Kompletní znění. Mimo ní není na titulní straně nic jiného)*

1. Dne 27. května 1942 byl v Praze spáchán atentát na zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha. Na dopadení pachatelů se vypisuje odměna 10 milionů korun. Kdo pachatele přechovává, anebo jim poskytuje pomoc, anebo má vědomost o jejich osobě, anebo o jejich pobytu a neoznámí to, bude zastřelen s celou svou rodinou.

2. Nad okresem Oberlandratu v Praze se vyhláší oznámením této zprávy v rozhlasu civilní výjimečný stav.

Nařizují se tato opatření:

- a) Zákaz vycházeti z domů pro veškeré civilní obyvatelstvo od 27. května 21. hodiny až do 28. května 6. hodiny;
- b) na tutéž dobu se uzavírají veškeré hostince, biografy, divadla, veřejné zábavní podniky a zastavuje se veškerá veřejná doprava;
- c) kdo se přes tento zákaz v uvedené době objeví na ulici, bude zastřelen, nezůstane-li stát na první výzvu;
- d) další opatření jsou vyhrazena a v případě potřeby budou oznámena rozhlasem.

Vyšší vedoucí SS a policie
u Říšského protektora v Čechách a na Moravě.
Podepsán: K. H. FRANK.

Ročník LX, číslo 145, pátek 29. 5. 1942, strana 1

Výnos říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. května 1942.

V důsledku atentátu na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha se ustanovuje toto:

Článek I.

Na podkladě § 1 nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. září 1941 (VBIR. Prot. S. 527) se s okamžitou účinností vyhláší civilní výjimečný stav nad celým Protektorátem Čechy a Morava.

Článek II.

Na podkladě § 2 výše uvedeného nařízení nařizují:

kdo osoby, které měly účast na spáchání atentátu, přechovává anebo jim poskytuje pomoc, anebo má vědomost o jejich osobě nebo o jejich pobytu nečiní žádné oznámení, bude zastřelen se svou rodinou.

Článek III.

Tento výnos nabývá platnosti oznámením v rozhlasu.

V Praze 27. května 1942.

Říšský protektor v Čechách a na Moravě.
V zastoupení: K. H. FRANK

Poznámka: Tento výnos byl uveden ve známost ve středu 27. května v 21 hodin 32 minut rozhlasem.

Ročník LX, číslo 145, pátek 29. 5. 1942, strana 1

Atentát na Zastupujícího říšského protektora.

10,000.000K odměny za předmětné údaje, které povedou k dopadení pachatelů

Dne 27. května 1942 asi v 10.30 hod. byl spáchán atentát na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha. Zastupující protektor přijížděl svým autem směrem z Panenských Břežan Kirchmaierovou třídou v městské části Praha-Libeň a (...)

Následuje popis atentátu a atentátníků včetně věcí, které zůstaly na místě.

(...) S poukazem na vypsanou odměnu 10,000.000, která je stanovena za údaje z řad obyvatelstva, jež povedou k dopadení pachatelů a bude plně vyplacena, se předkládají tyto otázky:

1. Kdo může učiniti údaje o pachatelích?
2. Kdo pozoroval pachatele na místě činu?
3. Komu patří ony blíže popsané věci, obzvláště pak komu chybí onen popsaný dámský velociped, plášť, čepice a aktovky?

Tyto výše popsané věci jsou od dneška, od 9. hodiny vystaveny ve výkladní skříni obchodu s obuví Baťa, Praha II., Václavské nám. 6. (...)

Následuje výhrůžka v případě neoznámení těchto věcí v podobě zastřelení celé rodiny a garance vyplacení částky a uchování anonymity. Zároveň je připojen apel k nahlášení policejně nehlášených osob, jehož opomenutí se též trestá zastřelením.

(...) Sdělení přijímá tajná státní policie, hlavní úřadovna státní policie Praha (Staatspolizeitstelle Prag), v Praze II., Bredovská ulice č. 20, číslo telefonu 300-41, jakož i každý jiný německý nebo protektorátní policejní úřad, a to ústně, písemně nebo telefonicky.

Vyšší vedoucí SS a policie u Říšského protektora v Čechách a na Moravě.
Podepsán: K. H. FRANK.

Ročník LX, číslo 145, pátek 29. 5. 1942, strana 1

Výnos ministra vnitra ze dne 28. V. 1942.

Praha, 28. května. (ČTK.)

Osoby, které se zdržují v Protektorátě, aniž se přihlásily k pobytu, a které dokončily 15. rok věku, musí se ihned policejně přihlásiti u ohlašovacího úřadu. Ohlašovacím úřadem je obecní úřad obce pobytu. V obcích, pro něž je zřízen vládní policejní úřad, je tento úřad úřadem ohlašovacím. Poslední lhůtou k přihlášení je pátek 29. května 1942, 24. hodina noční. (...)

Ročník LX, číslo 145, pátek 29. 5. 1942, strana 1

Provádění civilního výjimečného stavu.

Policejní hodina o 22. hodině.

Praha, 28. května (ČTK.)

SS-Oberstgruppenführer a Generaloberst policie Daluge, pověřený vedením záležitostí Zastupujícího říšského protektora, nařídil toto:

1. Všechna česká shromáždění, sportovní podniky, divadelní představení a jiné kulturní podniky jsou s okamžitou platností zakázány. (...)

Následuje upřesnění a další bod: Stanovení uzavírací hodiny na 22. hodinu.

(...) 3. Německé podniky jakéhokoliv druhu nepodléhají zákazu, podléhají však omezení uzavírací hodiny.

4. Domovní vchody musí býti uzavřeny o 23. hodině, pokud v jednotlivých obcích není již stanovena časnější uzavírací hodina.

Ročník LX, číslo 145, pátek 29. 5. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Výnos Zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě z 28. května 1942.

Osoby, které se zdržují v Protektorátě, aniž se přihlásily k pobytu a které dokončily 15. rok věku, musí se ihned policejně přihlásit u ohlašovacího úřadu. Ohlašovacím úřadem je obecní úřad obce pobytu. V obcích, pro něž je zřízen vládní policejní úřad, je tento úřad úřadem ohlašujícím.

Poslední lhůtou k přihlášení je pátek 29. května 1942 24. hodina noční. Ohlašovací úřady jsou otevřeny denně od 7 do 24 hodin. Kdo by se od soboty 30. května 1942 ještě bez přihlášení zdržoval v Protektorátě, bude zastřelen. Rovněž budou zastřeleny ty osoby, které nepřihlášené osoby od 30. května 1942 u sebe přechovávají.

Z přihlašovací povinnosti jsou vyňati němečtí státní příslušníci.

Vedením záležitostí pověřený:

podepsán Daluege,
SS-Oberstgruppenführer a Generaloberst policie.

Ministerstvo vnitra nařizuje tímto ohlašovacím úřadům, aby ihned upravily úřední hodiny tak, aby přihlašovací povinnost mohla býti v době od 7 do 24 hodin splněna. Na zavedení a dodržení stanovených úředních hodin dohlédnou u obcí okresní úřady.

Ročník LX, číslo 146, sobota 30. 5. 1942, strana 1

Praha, 28. května (ČTK.)

Rozsudkem stanného soudu v Praze ze dne 28. května 1942 byli odsouzeni k smrti zastřelením: (*Prvních 6 jmen obětí stanných soudů. Nové seznamy se poté objevovaly v novinách téměř každý den a jsou zmíněny jako „Rozsudky stanných soudů“*)

Odsouzení vědomě poskytovali úkryt osobám policejně nehlášeným, které měly účast na činech nepřátelských Říši. Rozsudek byl dnes vykonán. Jména odsouzených bylo zabaveno.

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 1

Komuniké o přijetí státního presidenta a vlády u SS-Oberstgruppenführera a Generalobersta policie Daluege.

Také vláda vypisuje odměnu 10 milionů K na dopadení pachatelů.

Jedná se o hlavní titulky titulní strany bez navazujícího textu. K titulku se váže článek „Státní prezident a vláda u...“ a „Vláda vypisuje odměnu za dopadení...“

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 1

Státní prezident a vláda u SS-Oberstgruppenführera Daluege

V přítomnosti státního tajemníka K. H. Franka sděleny Vůdcovy rozkazy

Praha, 30. května (ČTK.)

SS-Oberstgruppenführer a Generaloberst policie Daluege, pověřený vedením záležitostí Zastupujícího říšského protektora, přijal 29. května o 17. hodině na Pražském hradě za přítomnosti státního tajemníka SS-Gruppenführera K. H. Franka státního presidenta dr. Háchu a potom za přítomnosti státního presidenta členy vlády. (...)

Daluege podal prohlášení o nové situaci a podrobněji vysvětlil plány Vůdce a samotné protektorátní vlády.

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 1

Vláda vypisuje odměnu na dopadení pachatelů atentátu.

Praha, 30. května (ČTK.):

Vláda Protektorátu vypsal na dopadení pachatelů, kteří spáchali dne 27. května podlý atentát na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha, odměnu 10 milionů korun. Tato odměna bude vyplacena dodatečně k odměně 10 milionů korun, kterou již v den atentátu vypsal vyšší vedoucí SS a policie u říšského protektora. (...)

Po informaci ČTK následuje upřesnění celé situace (znásobení odměny a její vyplacení) signované zkratkou -k-.

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 1

Rozsudky stanného soudu: Praha 29. května (ČTK.)

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Poslední výstraha.

Uplynulo několik málo dnů, co ministr Moravec varoval českou veřejnost před t. zv. „pátou kolonou“, kterou nepřítel chce klid a pořádek v našich zemích vyvrátit z kořenů. Atentát, spáchaný v Praze ve středu na zastupujícího říšského protektora prokázal, že zde bohužel tato „pátá kolona“ skutečně je a že varovná slova ministrova vyzněla do prázdna.

Politická vražda nebyla v českých zemích nikdy prostředkem, který by národ schvaloval. Kdykoliv byl spáchán podobný čin, vyvolal vždy v národu jednoznačný odpor, neboť česká povaha zavrhuje každé násilí a tím více násilí zákeřně spáchané, které neslouží než nepříteli českého národa. Atentát nemířil jen na zastupujícího říšského protektora, ale i na čest a čistý štít českého národa.

Státní president dr. Hácha v rozhlasovém projevu poukázal na pravého původce této páté kolony a středečního činu. Řekl, že kdo poslechl dr. Beneše, ten doplatil na jeho radu už v roce 1938, a ten na něho doplácí také nyní. Také prohlášení vlády praví, že atentát byl připraven v cizině Benešem a jeho lidmi. Závěr tohoto vládního prohlášení však zasluhuje, aby byl u nás všemi dobře zapamatován: Kdo jde s Anglií a jejími spojenci, je veřejným nepřítelem českého národa a tak s ním také bude naloženo!

Následuje informace o komuniké o přijetí prezidenta a vlády Daluegem, včetně hlavních bodů jeho projevu. Mj. je zmiňováno přátelství mezi ním a Heydrichem a oceňován K. H. Frank jako člověk v české otázce zkušený. Poslední částí pak bylo zamyšlení nad bojem o novou Evropu.

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Dr. Beneš veřejný nepřítel českého národa číslo jedna.

Rozhlasové prohlášení státního prezidenta dr. E. Háchy

Státní president dr. Emil Hácha měl v sobotu 30. května o 19 hodinách v českém rozhlase tento projev: (...)

(Přetisk rozhlasového projevu)

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Rozhlasové prohlášení vlády Protektorátu.

Kdo jde s Anglií a jejími spojenci, je veřejným nepřítelem českého národa.

Vláda Protektorátu Čechy a Morava obrátila se v sobotu 30. května rozhlasem o 20. hod 45 min. na obyvatelstvo Protektorátu s tímto prohlášením: (...)

(Přetisk rozhlasového projevu)

(...)

V Praze dne 30. května 1942.

Předseda vlády Dr. Jaroslav Krejčí.

Ministr vnitra Richard Bienert.

Ministr hospodářství a práce Dr. Walther Bertsch.

Ministr školství a národní osvěty a vedoucí Úřadu lidové osvěty Emanuel Moravec.

Ministr dopravy a techniky Dr. Jindřich Kamenický.

Ministr financí Dr. Josef Kalfus.

Ministr zemědělství a lesnictví Adolf Hrubý.

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 3

Popis pachatelů atentátu na Zastupujícího říšského protektora.

Popis pachatelů, směru jejich útěku a věcí, které na místě nechali s jejich fotografiemi.

Článek je signovaný agenturní zkratkou (ČTK.)

(Fotokopie této strany je součástí Přílohy.)

Ročník LX, číslo 147, neděle 31. 5. 1942, strana 3 – vydání pro Prahu

Zase další lidé platí životem v zájmu emigrace.

-lk- Rozsudky stanných soudů zase se objevují na první straně denního tisku. Jsou na hrdle trestání lidé, několikrát již důrazně varovaní, kteří přesto přímo nebo nepřímo poskytovali pomoc agentům placených londýnskou emigrantskou klikou a dopraveným na území Protektorátu podloudným způsobem za podloudnými, nekalými a zákeřnými účely. Životem pykají tito lidé dnes za to, že se dali neodpovědně svést k zákeřnému boji proti Říši, ač si musili být vědomi, že se dopouštějí zločinu, který Říše potírá tvrdou rukou.

Německo dokazuje svou sílu na východní frontě i zázemí, dokáže se se vším vypořádat.

Následuje další ospravedlňování poprav.

Vláda Protektorátu proto také prohlašuje, že učiní všechno, aby potřela a vymýtila všemi možnými prostředky zločineckou práci londýnské emigrantské kliky a jejich agentů, kteří se k nám dostali, používše padáku. Škůdcem národa je každý, kdo podobná individua skrývá a kdo jejich činnosti všemi prostředky nezabrání.

Ročník LX, číslo 148, pondělí 1. 6. 1942, strana 1

Proti vnitřnímu nepříteli

V jednom ze svých nedávných projevů Vůdce jasně a otevřeně prohlásil, že bojující Říše nestrpí žádný neklid v zázemí, a že kdo by se o něj pokusil, záhy pozná, že už nemá co dělat s císařským Německem v glauce rukavičkách, ale s Německem národně-socialistickým, které má tvrdou pěst. Český národ přijal tato slova Vůdce v plném vědomí svého úkolu a poslání v rámci Říše, i svých povinností přispět ze všech svých sil ke konečnému vítězství Říše. Každému rozumnému a uvažujícímu člověku bylo jasno, že nemůže hledati spásu v hazardování s osudem svého národa, že dávno minula

doba politických ilusí a čím větší vyvine úsilí pomoci v tomto boji za novou Evropu, tím zajistí radostnou a dobrou budoucnost i svému lidu. (...)

Text pokračuje odsouzením atentátu, za kterým stojí Edvard Beneš a po kterém může Německo udeřit právě tvrdou pěstí. Zatímco český národ ví, že je součástí

Velkoněmecké říše, Beneš a Anglie to nechápou a ženou český národ do záhuby.

Následuje varování, že pokud by chtěl někdo v Protektorátu tvořit pátou kolonu, musí počítat s onou tvrdou pěstí. Na českém národu je, aby se vnitřnímu příteli postavil a zůstal ušetřen.

K. Schulz

Ročník LX, číslo 148, pondělí 1. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanného soudu: Praha 31. května (ČTK.)

Ročník LX, číslo 148, pondělí 1. 6. 1942, strana 1

SS-Obergruppenführer a Generaloberst policie Kurt Daluge, jehož Vůdce pověřil, aby zastupoval Zastupujícího říšského protektora.

Kurt Daluge se narodil 15. září 1897 v Kreuzburgu v Horním Slezsku (Oberschlesien). Po vystudování reálného gymnasia zúčastnil se od roku 1916 do r. 1918 jako válečný dobrovolník v jedné bojové divisi bojů na západní a východní frontě a v roce 1918 byl vážně zraněn. (...)

Profil Kurta Dalugea, stručný životopis.

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 1

Bezohledný boj všem, kteří neposlouchají svou vládu a svého presidenta.

V těchto hodinách se řeší osud českého národa na dlouhou dobu, ne-li provždy, pravil ministr lidové osvěty Emanuel Moravec v nedělním svém rozhlasovém projevu, kterým navazoval na sobotní rozhlasové projevy státního presidenta dr. Háchy a vlády Protektorátu. (...)

Komentář rozebírá rozhlasové projevy protektorátní vlády, státního prezidenta a ministra lidové osvěty. Zabývá se atentátem, anglickým podílem na něm (konkrétně podílem Edvarda Beneše) a možnou německou odplatou.

A. D. BURDA

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 1

SS-Obergruppenführer a Generaloberst policie Kurt Daluge, jehož Vůdce pověřil, aby zastupoval Zastupujícího říšského protektora.

Totožný text a fotografie z pondělního vydání.

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Čechové!

Dostavte se na velký manifestační projev vlády v úterý 2. června přesně o 20. hod. na Staroměstské náměstí!

Od 19. hodiny koncertuje hudba vládního vojska.

Dnešní manifestace na Staroměstském náměstí musí býti mohutná a musí prokázati, že pražská veřejnost nejen nesouhlasí s ohavným atentátem na Zastupujícího říšského protektora, ale že také nesouhlasí s Benešem a jeho náhončími a že Praha definitivně zúčtovala s Anglií a jejími trabanty. Každý, kdo věří v šťastnou budoucnost našeho

národa, musí dnes manifestovati na Staroměstském náměstí. Vy, kteří čtete tuto výzvu, upozorněte všechny ve svém okolí, že manifestační projev začíná o 20. hodině.

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Český dělník stojí pevně na svém pracovišti.

Plzeň. (ČTK.)

V pondělí zavítali k obvyklé prohlídce Škodových závodů v Plzni předseda správní rady Škodových závodů dr. Wilhelm Voss a generální ředitel Škodových závodů Ing. Adolf Vamborský se svým průvodem.

Následuje popis programu a projev Vosse k dělníkům o vývoji Škodových závodů, sociální situaci a válce, kterou Německo vede za práva evropských národů. Na konci připomíná atentát na Heydricha, který měl sociální porozumění a útok na jeho osobu tak byl i útokem na dělníky, které chválí, že se nedali svést Benešem, Anglií a Amerikou.

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Bilance pohnutého týdne.

Heslo dne: Kdo nejde s Říší, je nepřítel českého národa.

Spád událostí posledních dnů, vlastně jednoho týdne, zasluhuje, aby byl čtenářům stručně a souhrnně připomenut, neboť nikdy nebyla tak vážná doba pro národ jako právě nyní.

26. května učinil Zastupující říšský protektor k vládě a k zástupcům tisku velkorosý projev, který měl být podkladem nové činnosti práce v našem prostoru. V důsledku oznámených reforem mohlo se právem očekávatí užší zapojení Protektorátu na Říši, z čehož mohl náš národ jen získati pro budoucnost. Podmínkou ovšem bylo, aby nadobro zmizel opoziční duch a aby každý aktivně přispíval na svém místě tak, aby úkoly, Protektorátu svěřené, byly vzorně splněny.

27. května došlo, bohužel, v Praze k podlému atentátu na Zastupujícího říšského protektora. Ještě týž den byl vyhlášen civilní výjimečný stav nad pražským Oberlandratem a v několika hodinách na to nad celým Protektorátem.

Následuje stručná rekapitulace: povinnost policejního přihlášení, vypsání odměny na dopadení pachatelů, uzavírací hodina a zákaz českých shromáždění. Výčet pokračuje přijetím vlády a prezidenta na Pražském hradě, rozhlasovými projevy obou institucí a jejich obsahem. Text zakončují kroky tisku posledních dnů.

Taková je stručná bilance jednoho z nejpohnutějších týdnů naší historie. Právem bylo napsáno tyto dni, že atentát z 27. května učinil hluboký zářez do dějin Čech a Moravy. Den 27. května je mezníkem a je nejvážnější výstrahou. Máme zcela krátkou dobu k tomu, abychom dokázali, že dovedeme efektivně spolupracovati s Říší, svědomitě vykonati úkoly nám přidělené. Podmínkou je, aby nikdo neváhal otevřeně se přiznati, pozitivně pracovati a aktivně projevovati, že nám záleží na Říší, že si vážíme její ochrany a že věříme v lepší budoucnost v nově uspořádané Evropě, uchráněné a zabezpečené před bolševickým rozkladem.

M. A. Kosina

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 2

„Puma nezasáhla Německou říši, nýbrž český národ.“

Pod titulem „Neblahý čin“ píše PZD k atentátu na Zastupujícího říšského protektora m. j.: Puma dopadla doprostřed díla pokojné výstavby v Čechách a na Moravě. Ještě den před atentátem vysvětlil Zastupující říšský protektor v projevu k zástupcům vlády a

tisku směrnice této výstavby, jež měla započít správní reformu na rozšíření a upevnění autonomní vlády. (...)

Text hovoří o chystané reformě a poté odsuzuje atentát, který „nic nezmění na vítězství Velkoněmecké říše v této válce.“

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 2

Všichni do boje proti škůdcům národa!

Naléhavý apel ministra Moravce ke všem Čechům.

Praha 31. května. (ČTK.)

Dne 31. května t. r. promluvil ve 20.40 hod. ministr lidové osvěty Emanuel Moravec v českém rozhlasu k českému národu. Podkladem jeho řeči byly projevy, jež učinili státní president dr. Hácha a vláda Protektorátu dne 30. května. (...)

Parafráze Moravcova rozhlasového projevu, ve kterém odsoudil atentát, mluvil o možných následcích a vyzval k udání pachatelů.

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 2

Rozsudky stanných soudů: Praha. (ČTK)

Dokončení seznamu na 3. straně.

Ročník LX, číslo 149, úterý 2. 6. 1942, strana 4

Hledá se neznámá žena, která poskytla pomoc.

Příslušník vládní policie a kočí, který bezprostředně po atentátu na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha poskytli svou pomoc, byli odměněni velitelem bezpečnostní policie po 10.000 K. Nyní se hledá neznámá žena, která na místě byla rovněž nápomocna. Žena se později vzdálila, aniž uvedla své jméno. Vyzývá se tímto, aby se písemně nebo telefonicky přihlásila v úřadovně velitele bezpečnostní policie, Praha XIX., ulice Pod Kaštany 19, telefon 70615 (Dienststelle des Befehlshabers der Sicherheitspolizei, Prag XIX., Kastanienallee 19, Telefon Nr. 70615), aby také jí mohlo být poděkováno a vysloveno uznání.

Ročník LX, číslo 150, středa 3. 6. 1942, strana 1

Benešova vina

Atentát na Zastupujícího říšského protektora odzvonil idyle, ve které mnozí z nás žili. Dr. Beneš udělal z našich zemí bojiště, na kterém nyní bude sveden zápas o každou českou duši. Státní president v roce 1939 chtěl zabránit tomu, aby z našich zemí bylo bojiště. Prozíravě předvídaje, co všechno se v Evropě odehraje, včas svěřil ochranu našich zemí do rukou Vůdce Adolfa Hitlera. Dr. Beneš naproti tomu utekl od národa a vsadil sám v Londýně na kartu Anglie a bolševiků. My však zde můžeme nejlépe vidět a posuzovat, zda to stojí za to, sázet na dr. Beneše a na jeho plány, tím spíše, že v minulých letech jsme poznali, jakou hodnotu tyto plány mají. (...)

I další část úvodníku brojí proti Benešovi, kterému jsou lhostejné české oběti a který přitom nemůže vědět, jak se věci v protektorátě mají a co lidé chtějí. Text tvrdí, že zatímco pro jiné národy se stal rozhlas symbolem pokroku, pro Čechy je symbolem zkázy, protože jeho prostřednictvím štvě Beneš český lid. Vina padá pak i na ty, kteří těmto věcem věří a jim naslouchají a i oni jsou zodpovědní za neštěstí českého národa. Vláda proto vyrazí proti těmto škůdcům, protože existují jen dvě cesty – jít s Říší nebo proti ní. Národ už nemůže mlčet, ale otevřeně se postavit za Říši, která válku vybojuje s nimi nebo bez nich. Text končí slovy, že jde o osud celého národa. Dr. V. CRHA

Ročník LX, číslo 150, středa 3. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanného soudu: Praha 1. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 150, středa 3. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

**Praha jménem celého národa manifestovala pro spolupráci s Říší.
*Desetitisícové davy na Staroměstském náměstí. – Zdrucující odsouzení emigrantské činnosti Edvarda Beneše.***

Účast českého lidu na úterním projevu na Staroměstském náměstí byla více než manifestační. Ač schůze byla určena na 20. hodinu, již o 18. hod. se začalo rozlehlé náměstí plnit jednotlivci i celými hloučky, které se zvolna slévaly ze všech přilehlých ulic. Čím více se blížila hodina zahájení, tím silnější byl příliv účastníků, takže o 19. hodině, kdy začala koncertovat hudba vládního vojska, bylo již Staroměstské náměstí hustě naplněno, ač zbývala ještě plná hodina do zahájení. Stále a stále přibývaly nové zástupy, které se již shromažďovaly v okolních ulicích, aby přišly pak hromadně, při čemž nutno zdůraznit i velkou účast žen všech vrstev, od dělnic z továren až po kancelářské písařky. (...)

Text dále informuje o stále přicházejících lidech, kteří už se ani nevešli na Staroměstské náměstí.

(...) Celkem zúčastnilo se mohutné manifestace přes 60.000 lidí. (...)

Po tomto tučně zvýrazněném úvodu následuje reportáž ze samotné manifestace, která pokračuje na straně 3, která se tomuto věnuje úplně celá.

Ročník LX, číslo 150, středa 3. 6. 1942, strana 2

V hodině dvanácté

E. Šourek píše v „Centropresu“ m. j.: Právě v poslední době se množily anonymní výhrušné dopisy, kterými jsme byli přímo zahrnováni. Londýnská emigrace tu zanechala po svém zbabělém útěku za Kanál své důvěrníky, jež posilovala ve „víře“ štvavými a zběsilými útoky u londýnského mikrofonu. Tím si hleděla neustále udržovat zde v Protektorátě svůj určitý akční radius. Benešovo podzemí uvnitř našeho národa rylo a podkopávalo naši upřímnou snahu o čestné umístění našeho národa ve tvořící se Nové Evropě.

Autor dál zmiňuje údajné výhrůžky „anonymních vyznavačů Londýna.“ Na závěr článku uvádí jediné dvě možnosti, které český lid v nastalé situaci má:

(...) Buď si přejete jako zločinná Benešova banda pochovat jednou provždy všechno česky mluvící, anebo si jako hrdí příslušníci českého národa přejete jeho šťastnou budoucnost v rámci Nové Evropy! Jen tyto dvě cesty stojí před vámi, nic víc a nic méně.

Ročník LX, číslo 150, středa 3. 6. 1942, strana 2

Spolupráce obyvatelstva.

Hlavní úřadovna státní policie v Praze oznamuje: Protože české obyvatelstvo vyvíjí neobyčejně čilou součinnost, dostala tajná státní policie velký počet cenných sdělení, která podstatně přispěla k zjištění stop pachatelů atentátu a jejich osobního popisu. Jelikož se však často stává, že osoby musí býti zase vráceny, aby mohly doplnit své údaje, žádají se všichni svědkové, kteří mohou podati údaje o předmětech, vystavených ve výkladní skříni Bařova obchodu v Praze II., Václavské náměstí 6, aby si tyto předměty napřed co nejdůkladněji prohlédli. Také jakékoliv jiné pozorování, důležité pro pátrání, budiž hlášeno v nejpřesnější formě. (ČTK.)

(...)

Následuje podrobnější popis úřední zprávy s apelem ke spolupráci při pátrání po atentátnících. Text je jen nepatrně rozšířen a informace jsou prakticky totožné jako ve výše uvedené zprávě Hlavní úřadovny státní policie v Praze.

Ročník LX, číslo 150, středa 3. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Svou povinnost k národu splníme povinnostmi k Říši.

Zlín. (ČTK.)

Řeč státního presidenta dr. Emila Háchy padla zvláště ve Zlíně – městě práce – na půdu úrodnou, stejně jako projev naší vlády, jež se rozhodla oddělit koukol od pšenice a stíhat nejpřísnějšími tresty všechny rušitele klidu, našeptávače a záškodníky.

Pracující lidé ve Zlíně a zlínském kraji nepřikládali nikdy víry falešným prorokům, uvědomující si, že jejich životní úroveň stejně jako pokoj jejich rodin závisí výhradně od přesně vykonávaných povinností.

V tomto duchu se nesl také projev vedoucího Bařových závodů, p. Josefa Hlavničky, který v úterý 2. června o 16. hodině vyzval v závodním rozhlase spolupracovníky závodů ke zvýšenému konání pracovních povinností, jak nám je ukládá dnešní doba. *Text pokračuje hlavními myšlenkami projevu.*

Ročník LX, číslo 151, čtvrtek 4. 6. 1942, strana 1

Vina padá na Londýn

Neblahá událost zákeřného přepadu Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha a jeho následky vážně zasáhly právě v těchto dnech slibně se rozvíjející vztah Říše k Protektorátu. Hluboké rozhořčení zachvívá všemi, kdož, majíce možnost přehledu celé situace, dobře vědí, jakým osudovým dnem pro Čechy bude 27. květen 1942. Velkorysost a blahovůle na straně jedné – hrdá a pyšná oddanost a snaha o porozumění na druhé straně – to vše po třech letech rozporů a chaosu v životě českých občanů Protektorátu zaručovalo osobou SS-Obergruppenführera Heydricha a nové vlády pokojnou a klidnou výstavbu německo-českého společenství boje a práce na nových světových řádech. Od příštích dnů musíme my, občané Čech a Moravy, očekávat důsledky atentátnické zlotřilosti, které v dějinách národů – zejména malých – hrály vždy roli osudových mezníků. (...)

Text lituje atentátu a ukazuje na jeho osnovatele – Londýn. Tomu je Protektorát a Říše trnem v oku, protože Anglii válka zastihla nepřipravenou. A protože jí bylo jasné, že sama válku nevyhraje, uchýlila se k intrikám a podlostem, jakými jsou i atentáty. Text hovoří o agentech speciálně vycvičených k sabotážím, kteří páchali zločiny. Ani to ale nestačí k vítězství nad silnou Říši a mělo by jim být líto nevinných obětí. Jejich zločiny budou mít za následek tvrdou odvetu v podobě vítězství Osy.

Jiří Zavřel

Ročník LX, číslo 151, čtvrtek 4. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 2. června (ČTK.)

Rozsudky pokračují na 2. straně.

Churchillova a Benešova ničemnost.

Vina Anglie na atentátu bezesporně zjištěna.

Zbraně, které atentátníci zanechali, jsou anglického původu.

Dnešní „Polední list“ přináší pozoruhodný článek šéfredaktora K. Wenera, který odpovídá zcela jasně na otázku, kdo je původcem atentátu na Zastupujícího říšského protektora. Nebylo o tom celkem pochybností od první chvíle, neboť to nebyl první atentát, za nímž se objevily prsty Churchillovy a českých emigrantů v Londýně, ale Wernerův článek přináší o tom doklady, které jsou usvědčující a které dokazují, že i když atentát provedli lidé, hovořící českým jazykem, přece jen podnět a prostředky k němu dali všem nám dobře známí atentátníci z Londýna, kteří ostatně se svými zločinnými úmysly projevili už nejednou. Právě dnes na jiném místě přinášíme zprávu o zavraždění pařížského novináře, která nám příliš připomíná vražedný čin, spáchaný na šéfredaktoru Lažnovském, o nějž se postaral Londýn právě tak, jako o zločin spáchaný v těchto dnech v Paříži. Prostě – stopy všech podlých atentátů, spáchaných v poslední době, vedou zcela spolehlivě do Anglie, která se patrně domnívá, že takovými zločinnými útoky lze rozdmýchat neklid v Evropě, z něhož by pak mohli v Anglii těžit – když už všechny jejich pokusy o úspěchy na skutečné válečné frontě ztroskotaly. *Následuje přetisk Wernerova článku, ve kterém píše, že za atentátem jsou Angličané, což pramení z věcí nalezených na místě činu. Je líčen i průběh atentátu a místa, kde byl uskutečněn. V závěru je opět odsouzen Londýn, Anglie a Beneš.*

Ročník LX, číslo 151, čtvrtek 4. 6. 1942, strana 2

Rozsudek národa nad Benešem.

Pod titulem „Češi na rozcestí“ píše PZD. k velikému projevu na Staroměstském náměstí v Praze m. j.: Již to, že tato obrovská lidová manifestace se konala ve stínu atentátu na Zastupujícího říšského protektora a za civilního výjimečného stavu, zdůrazňuje její zvláštní význam. (...)

Text vyzdvihuje manifestaci a projevy a odsuzuje Londýn a Edvarda Beneše. Také se zamýšlí nad budoucností českého národa, kterou atentát „postavil s neúprosnou logikou před rozhodnutí jít s Říší nebo proti ní.“ (...) Podle autora už není možná cesta nějaké dvojjakosti.

Ročník LX, číslo 151, čtvrtek 4. 6. 1942, strana 2

Nestydaté výmysly emigrantů.

Český lid se na pražské manifestaci dověděl o pravém záměru Londýna s atentátem na Zastupujícího říšského protektora.

s. – S obzvláštní pozorností vyslechly desetitisícové davy na mohutné manifestaci na Staroměstském náměstí slova ministerského předsedy dr. J. Krejčího, jenž co nejostřeji odsoudil zločinecké metody londýnské emigrace, která nejen podnítila atentát, spáchaný na Zastupujícího říšského protektora, nýbrž ke všemu ještě připojuje k neblahé události, mající tak velký dosah a tak bolestně se dotýkající celého českého národa, závěry naprosto lživé. (...)

Text se dále věnuje argumentům londýnského rozhlasu, proč došlo k atentátu na Reinharda Heydricha a označuje je za lživé. Pozastavuje se také nad rozhlasovým projevem Jaro Stránského, který řekl, že „Atentát má prý přímo vojenský dosah.“

Zbrojařské dělnictvo a zaměstnanectvo v Brně odsoudilo hanebný atentát na Zastupujícího říšského protektora.

Manifestace pro Velkoněmeckou říši v brněnské Zbrojovce.

Brno. (ČTK.) Zbrojařské dělnictvo a zaměstnanectvo brněnské Zbrojovky bylo přítomno ve středu večer mohutné manifestaci pro Velkoněmeckou říši, na níž bylo též zaujato rozhodné odmítavé stanovisko k zahraniční propagandě a odsouzen hanebný atentát na Zastupujícího říšského protektora.

Následují hlavní body projevu generálního ředitele Zbrojovky dr. Vosse a jeho náměstka inž. Stailera.

Praha jménem celého národa manifestovala pro spolupráci s Říší.

Dokončení z první strany, jehož součástí je přetištění některých projevů či jejich částí.

Předseda vlády odmítá londýnskou lež.

Občané!

Mám čest zahájit první veřejnou manifestaci českého lidu, která má vyjádřit rozhořčení národa nad hanebným činem proti nejvyššímu představiteli Říše v Čechách a na Moravě. Stavím se tak v čelo vašich ministrů, kteří nejen vydávají prohlášení, nýbrž, kteří je chtějí také tváří v tvář svému národu zastávat. (...)

Předseda vlády se ve svém projevu zabývá povinností českého národa spolupracovat s Říší. Dále zmiňuje argumenty londýnského rozhlasu, které označuje za lež. Projev končí výzvou k důvěře vládě a prezidentovi a „nasazení všech sil ke konečnému vítězství Říše.“

Projev mluvčího českého pracujícího lidu.

Po ministerském předsedovi ujal se slova jako druhý řečník zástupce předsedy Národní odborové ústředny zaměstnanecké Arno Hais. V úvodu svého projevu zmínil se o zločinném atentátu na Zastupujícího říšského protektora. Kde hledat viníky? tázal se řečník a sám hned odpověděl: Kde jinde než v plutokraticko-židovské Anglii, která si vydržuje emigrantské vlády, aby pomocí jich vyvolávala v Evropě neklid. (...)

Projev zmiňuje vstřícný vztah Reinharda Heydricha k českým dělníkům a končí heslem: (...) Nedívat se ani na západ ani na východ, nýbrž jít cestou, vyznačenou panem státním prezidentem, to je cestou aktivní spolupráce s Velkoněmeckou Říší.

Česká mládež musí býti na stráži.

Následoval pak projev mluvčího mládeže Dr. F. Teunera. Úvodem prohlásil, že se neujímá slova jako oficiální mluvčí, nýbrž že chce jen jako jeden z mladých varovat a zapřísahat mladé i staré, aby pochopili vážnou chvíli, nemáme-li ztratit budoucnost národa. (...)

Projev upozorňuje na nutnost spolupráce s Říší, neboť jinak by mohl být nastolen bolševismus a vrátili by se Židé a s nimi nezaměstnanost. Závěr projevu patří apelu na českou mládež, která má budoucnost ve svých rukách.

Ročník LX, číslo 151, čtvrtek 4. 6. 1942, strana 3

Beneš se zasloužil o utrpení českého národa.

Projev ministra Moravce.

Pražané – Češi a Češky!

Staroměstské náměstí, na kterém jsme se sešli, je kusem české historie a tyto zdi kolem nás byly svědkem nejen české slávy, nýbrž také mnohých těžkých chyb, kterých se dopustil český národ v minulosti. Také dnešek je historickým okamžikem. Vláda zákonná vás sem sezvala, abyste vyslechli slova jejího předsedy, zástupce pracujících a jednoho z mládeže, mužů, kteří zůstali věrni svému národu, kteří zůstali zde v jeho středu, aby s ním sdíleli dobré i zlé, poněvadž osud našeho národa bude také osudem jejich. (...)

Následuje přetisk projevu Emanuela Moravce, který se zabývá atentátem, nově vzniklou situací a odsuzuje Londýn, Edvarda Beneše a jejich činy proti českému národu.

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 1

(Celá titulní strana představuje parte Reinharda Heydricha v černém rámečku s jeho fotografií. Mimo tohoto oznámení není součástí titulní strany nic jiného)

SS-Obergruppenführer Heydrich zemřel na následky vražedného útoku.

Zastupující říšský protektor v Čechách a na Moravě a náčelník bezpečnostní policie a bezpečnostní služby, SS-Obergruppenführer a generál policie Reinhard Heydrich, podleh v dopoledních hodinách 4. června v jedné pražské nemocnici vážnému zranění, které utrpěl při vražedném útoku, jenž dne 27. května na něj byl spáchán.

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 2

Poslední lhůta českému národu na osvědčenou.

Pražský dopis v „Berliner Börsenzeitung“.

Berlin. (ČTK.)

Pražský spolupracovník „Berliner Börsenzeitungu“ píše s nadpisem „Poslední lhůta na osvědčenou“: Po oznámení zprávy o atentátu na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha, spáchaném dne 27. května, zavládla v českém obyvatelstvu Protektorátu nálada neobyčejně stísněná. Každý jasně myslící Čech věděl, že tento hanebný čin může mít pouze jediný důsledek, to jest, že Říše nyní použije všech mocenských prostředků, které má k dispozici, aby v budoucnosti zabránila železnou přísností takovým zločinům. (...)

Další text poukazuje na odsouzení atentátu samotným českým národem, stejně jako odsuzuje Edvarda Beneše a jeho spojence v Anglii. Zmiňuje se také o vyšším stupni dohledu nad prací českého národa a protektorátní vlády, protože mají poslední lhůtu k osvědčení své oddanosti Říši.

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 2

Národ se našel.

Kdo byl svědkem té obrovské manifestace více než 60.000 Čechů, věrných svému národu a své vlasti pod ochranou Říše, si uvědomil nesmírný politický dosah prvního projevu, ke kterému se Pražané shromáždili po více než třech letech pod širým nebem, aby zlomili hůl nad Benešem a celou českou emigrací. (...)

Text vyzdvihuje význam manifestace, která dokládá poslušnost a obdiv k Říši. Zabývá se také zradou, kterou udělal již Masaryk tím, že chtěl vyvést českou zemi z vlivu Velkoněmecké Říše.

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 2

Rozsudky stanného soudu: Praha 3. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

SS-Obergruppenführer Heydrich.

Národní socialista až do morku kostí, sportovec nejlepší třídy, mistr v šermu, výtečný jezdec, stíhačí letec za bojů v Norsku, potom v Holandsku a v Sovětském svazu, vysoká postava, nezakládající si na okázalém vystupování, ale zvyklá organisovat, rychle jednat a se rozhodovat! Takovým se nám jeví profil v tak mladém věku zákeřnou rukou do hrobu skoseného Zastupujícího říšského protektora. (...)

Úvodník se věnuje životu Reinharda Heydricha. Jeho působením v námořnictvu, začlenění do SS a vstup do čela bezpečnostní služby. Pak se hlásil jako voják do války a bojoval za Říši.

Pak se text věnuje jeho působení v Protektorátu – jeho příchodem na Pražský hrad, opatřeními proti odboji a projevy k dělníkům a zemědělcům, které přijal na Hradě a se kterými vždy vycházel. Také je zmíněna jeho správní reforma a důvěra v český národ, který se mu odvděčil atentátem. Text hovoří i o Heydrichově zásluze, kdy zachránil českým novinářům život.

Dlužno litovati nejen tohoto předčasně ztraceného mladého života, ale též těch možností, které se pro český národ, díky jeho osobnosti, nabízely a které nám mohly poskytnouti do konce války nejlepší podmínky pro klidnou práci. Avšak i po válce mohli jsme se nadíti, že budeme mít v osobnosti generála Heydricha spolehlivého a vlivného protektora, který by nám byl jistě pomohl urovnati cestu k onomu postavení ve společenství evropských národů, které by odpovídalo našim vlastnostem. Jeho smrtí zdají se býti zmařeny i tyto naděje.

Dr. V. Crha

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Telegram státního presidenta Dr. Háchy Vůdci.

Praha, 4. června. (ČTK.)

Státní president dr. Emil Hácha zaslal Vůdci Adolfu Hitlerovi tento telegram:

Jeho Excellenci Vůdci Adolfu Hitlerovi,
Vůdcův hlavní stan.

Nejvřelejší přání, které jsem choval já a celý český národ, aby Říši a obzvláště též zemím Čechy a Morava byl při životě zachován pan Zastupující říšský protektor generál Reinhard Heydrich, jehož stihla zákeřná ruka najatých vrahů, se nesplnilo.

V této hodině trpkého bolu byl vyburcován cit pro spravedlnost i nejposlednějšího poctivého příslušníka českého národa a z našeho upřímného srdce prýští jediná touha, abychom nyní s ještě větším napětím všech sil přispěli k tomu, aby definitivní pád Anglie a jí placených uprchnuvších zrádců národa se stal odplatou také za tuto potupu, způsobenou naší domovíně.

Jménem svým vlastním i ve jménu protektorátní vlády prosím Vaši Excellenci, aby zároveň s projevem našeho nejhlubšího smutku přijala i oddané ujištění naší nezlomné věrnosti Vám i Říši.

Státní president
Dr. Emil Hácha.

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

S Vůdcem za novou Evropu = s Říší do nové budoucnosti.

Projev ministra lidové osvěty Moravce k úmrtí Zastupujícího říšského protektora. Praha. (ČTK.)

Ministr lidové osvěty Moravec učinil ve čtvrtek 4. června ve 20.30 hodin k úmrtí Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha tento projev rozhlasem: (...)

Následuje přetisk projevu Emanuela Moravce, který zmiňuje zásluhy Reinharda Heydricha a jeho oblibu české země. Text obsahuje také apel k odčinění atentátu a vyzdvihuje postoj českého národa při manifestaci na Staroměstském náměstí. Ujišťuje také o smutku v celém českém národě a končí zvoláním „S Vůdcem za novou Evropu – S Říší do nové budoucnosti!“

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Upřímný a hluboký smutek v celém Protektorátu.

Praha jediným mořem smutečních praporů a vlajek.

Zpráva, že Zastupující říšský protektor SS-Obergruppenführer Heydrich podlehl zraněním, která utrpěl při podlém atentátu dne 27. května, vyvolala v Praze a v oblasti celého Protektorátu Čechy a Morava upřímný a hluboký smutek. Rozšířila se jako blesk a v zápětí se změnila tvářnost hlavního města Prahy. Ihned zavlály smuteční prapory a vlajky v barvách říšských a protektorátních, spuštěné na půl žerdi. První z nich na Pražském hradě. (...)

Následuje výpověď o smutku, truchlící Praze a lidech čekajících na první vydání novin se zprávou o smrti Reinharda Heydricha. Text také obsahuje zprávu o převozu jeho tělesných ostatků z nemocnice na Bulovce a zmiňuje se o plánovaném pohřbu a počtách.

Ročník LX, číslo 152, pátek 5. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Projevy českého obchodnictva a hospodářských družstev.

Odsouzení atentátu Ústředním svazem obchodníků: ČTK – Praha a firmou Morargo: ČTK – Brno.

Ročník LX, číslo 153, sobota 6. 6. 1942, strana 2

SS-Obergruppenführer Heydrich naplnil život povinností a výkonností až do konce

Říšský tisk vysoce hodnotí významnou osobnost zesnulého. – Jeden z mužů, kteří se osvědčují na každém místě.

Velká ztráta, kterou utrpěla Velkoněmecká říše úmrtím Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha, dala podnět německému tisku, aby zhodnotil nejen osobnost a činnost zesnulého, tak významného muže, nýbrž aby dal také najevo velký ohlas, jaký zpráva o smrti vyvolala v celé Velkoněmecké říši. (...)

*Následují výňatky o činnosti a životě Reinharda Heydricha z německého tisku.
(Völkischer Beobachter, Deutsche Allgemeine Zeitung, Berliner Börsenzeitung)*

Ročník LX, číslo 153, sobota 6. 6. 1942, strana 3

Velký projev věrnosti Říši ve Zlíně.

Řeč státního presidenta dr. Emila Háchy padla zvláště ve Zlíně – městě práce, na půdu úrodnou, stejně jako projevy naší vlády, jež se rozhodla oddělit kroukol od pšenice a stíhati nejpřísnějšími tresty všechny rušitele klidu, našeptávače a záškodníky. (...) *Text se dále týká především projevu vedoucího Baťových závodů Josefa Hlavničky v závodním rozhlase, který byl každou hodinu opakován.*

Ročník LX, číslo 153, sobota 6. 6. 1942, strana 3

Rozsudky stanných soudů: Praha 4. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 153, sobota 6. 6. 1942, strana 4

(Články součástí rubriky „Národní hospodář“)

Smuteční projev pražské burzy nad skolem Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha.

Praha, 5. června. (ČTK.)

Bursa pro zboží a cenné papíry projevila dnes svůj smutek a účast nad skolem Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera generála policie Reinharda Heydricha, který podlehl následkům útoku, před týdnem naň spáchaného. Účastníci dnešního bursovního shromáždění přerušili ve 12 hodin své jednání a v pobočném, k tomu vhodně upraveném bursovním sále, vyslechli projev presidenta Bursovní komory Jana Pokorného. (...)

Následují hlavní body projevu.

Ročník LX, číslo 153, sobota 6. 6. 1942, strana 4

Naše hospodářství věrně po boku Říše.

Vážnost dnešní situace českého národa připomněl též Ústřední svaz průmyslu. Za přítomnosti ministra hospodářství dr. Bertsche konala se schůze poradního sboru Ústředního svazu průmyslu, v níž jeho předseda dr. Adolf poukázal na vážnost situace vytvořené zločinným atentátem na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha a připomněl každému, kdo stojí na odpovědném místě v hospodářství, jeho jasnou povinnost postavit se plně po bok Říše v jejím boji o Novou Evropu. (...)

Následují informace o dalších projevech ve Škodových závodech, brněnské Zbrojovce a manifest Ústředního svazu obchodníků. Text je signovaný zkratkou pa.

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1

Ermo: Konec všeho nebo přelom?

Z projevů pana Zastupujícího říšského protektora SS-Oberstgruppenführera a Generalobersta policie Daluge, pana státního presidenta a vlády Čech a Moravy zní jeden jasný tón všem nám srozumitelný: Vláda Čech a Moravy má naposledy možnost, aby všemi prostředky přivedla český národ na cestu pravou, na cestu, kterou Evropě vybojovává národně socialistická revoluce. Není možné a bylo by protismyslné a pro český národ přímo sebevraždou, kdyby uprostřed národně socialistické Evropy tvořil

cizorodé těleso, když ne přímo naježené, tedy tvrdé a nepropustné, těleso, představující ostatky starého vysloužilého řádu. (...)

Autor dále pokračuje v úvahách o osudu Protektorátu a jeho lidu a označuje jediné dvě cesty – buď jít s Říší nebo proti ní.

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1

Rakev s tělesnými pozůstatky Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha cestou na Pražský hrad.

(Popiska pod fotografií z cesty rakve s pozůstatky Reinharda Heydricha.)

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1

Státní president tlumočí hlubokou účast celého českého národa.

Návštěva státního presidenta dr. Háchy a vlády u Zastupujícího říšského protektora. Praha, 5. června. (ČTK.)

Zastupující říšský protektor, SS-Oberstgruppenführer a Generaloberst policie Daluge přijal dnes státního presidenta dr. Háchu a protektorátní vládu. Státní president dr. Hácha tlumočil jménem svým jakož i jménem vlády a českého národa hluboce procítěnou účast na tragické smrti SS-Obergruppenführera Heydricha.

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1

Pražské obyvatelstvo vzdá dnes poslední poctu mrtvému Zastupujícímu říšskému protektorovi.

Praha. (ČTK.)

Jak se dovídáme z příslušného místa, bude mít pražské obyvatelstvo v neděli 7. června t. r. příležitost, aby vzdalo poslední poctu mrtvému Zastupujícímu říšskému protektorovi, SS-Obergruppenführerovi Heydrichovi, na čestném nádvoří Pražského hradu, kde rakev bude vystavena od 8. hodiny dopolední až do 17. hod. odpolední.

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Dnes smuteční slavnost za mrtvého Zastupujícího říšského protektora Heydricha. Smuteční průvod z Hradčanského náměstí k Hlavnímu nádraží.

Praha, 6. června. (ČTK.)

Úředně se oznamuje: Smuteční slavnost za mrtvého Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Heydricha se koná v neděli 7. června o 18. hodině na Hradě pražském. Smutečný průvod půjde pak z Hradčanského náměstí k Hlavnímu nádraží.

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Český dělník se dnes půjde poklonit na Hrad svému velikému zastánci

Výzva předsedy NOÚZ k dělníkům a zaměstnancům Velké Prahy.

Praha, 6. června. (ČTK.)

Předseda Národní odborové ústředny zaměstnanecké Václav Stočes vydal k dělníkům a zaměstnancům Velké Prahy tuto výzvu:

Přetisk výzvy.

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Celá pražská arcidiecése prodchnuta bolestí nad skonem Zastupujícího říšského protektora.

Praha. (ČTK.)

Kapitulní vikář arcidiecése pražské a metropolitní kapitula u Sv. Víta v Praze zaslali Zastupujícímu říšskému protektorovi následující projevy soustrasti:

Přetisk kondolence

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1

Územní samospráva odsuzuje hanebný atentát na pana Zastupujícího říšského protektora.

Úřednictvo a ostatní zaměstnanci Českého zemského ústředí obcí, měst a okresů v Praze měli ve čtvrtek 4. června sraz, na kterém co nejrozhodněji byl odsouzen zákeřný vražedný útok, který byl spáchán na nejvyššího představitele Říše na našem území, na Zastupujícího říšského protektora, generála policie SS-Obergruppenführera Heydricha a tím současně přímo a vědomě i proti českému národu. Ke shromáždění promluvil dr. Straka (...)

Text obsahuje hlavní body projevu a deklaraci loajality Říši, vládě a prezidentovi.

Signatura (ČTK.)

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 5. června (ČTK.)

Pokračování seznamu na straně 2.

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 2

Jedině činy nás zachrání.

Také naši mladí lidé mají velký důvod k tomu, aby litovali tragické smrti Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha. Vždyť on sám byl mladý člověk a přinesl do Protektorátu onu pravou a správnou představu, co mladý člověk dokáže, je-li veden ideou, do které dá všechny své síly a schopnosti. (...)

Text hovoří o smrti Reinharda Heydricha ve spojení s českou mládeží a vrací se k projevu mladého člověka (F. Teuner) 2. června na Staroměstském náměstí. Apeluje na mladé lidi, kteří jsou novou silou českého národa a také se zmiňuje o tom, že s mládím souvisí činy, které můžou zachránit český národ.

Jiří Zavřel

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 2

Nekázeň se mstí.

Válka potřebuje vždy i na vnitřní frontě železnou kázeň. Nezbytným předpokladem jest zde smysl pro ukázněnost. Čím více jest vyvinut, tím více oslabuje nebezpečí, že se střetneme s konáním povinností, bez kterých se žádná válečná doba nemůže obejít. Válka by nemohla býti vítězná, kdyby organizačně nepodchytila vše, čeho vyžaduje, tedy i drobností, které se zdají leckomu bezvýznamnými. (...)

Text mluví o kázni, zodpovědnosti a poslušnosti, které vládnou v Říši a měly by vládnout i u nás.

Dr. V. Crha

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Standarta „Reinhard Heydrich“

Z Vůdcova hlavního stanu 6. června. (ČTK.)

Vůdce propůjčil 6. pěší standartě SS jméno Reinhard Heydrich. Říšský vedoucí SS a náčelník německé policie Heinrich Himmler vydává k tomu tento denní rozkaz vojenským oddílům SS: „Vůdce propůjčil 6. pěší standartě SS dne 6. června 1942 na památku SS-Obergruppenführera Heydricha, který toho dne podlehl svému zranění, jež utrpěl v boji za Německo, jméno „Reinhard Heydrich“. Necht' standarta vždy osvědčí, že je hodna tohoto čestného jména!“

H. Himmler

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 5

Vlajková výzdoba v den smutečních slavností.

Praha, 6. června. (ČTK.)

Ministerstvo lidové osvěty oznamuje: Vzhledem k úmrtí Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha nařizuje se v Protektorátě Čechy a Morava všeobecné vyvěšení vlajek na půl stěžně, případně vyvěšení vlajek smutečních, v den smuteční slavnosti na pražském Hradě a v den pohřbu. (...)

Následují podrobnosti o vlajkách a o tom, kde všude mají být vyvěšeny.

Ročník LX, číslo 154, neděle 7. 6. 1942, strana 8

(Článek součástí rubriky „Sport“)

Těžká ztráta německého sportu.

SS-Obergruppenführer Heydrich – voják a sportovec

Úmrtím Zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě a náčelníka bezpečnostní policie a bezpečnostní služby, SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha utrpěl nenahraditelnou ztrátu nejen sport SS, nýbrž i celý německý sport. Zásluhy tragicky zesnulého o německý sport nespočívají v podstatě jen v organizační práci, kterou svědomitě vykonával jako nejvyšší vedoucí úřadu pro šerm při NSRL a na výstavbě sportovních jednotek SS, ale jeho význam spočívá především v tom, že spojoval ve své osobě vlastnosti nadšeného sportovce i řízného vojáka. (...)

Následuje výčet zásluh Reinharda Heydricha jako vynikajícího šermíře a všestranného sportovce, který byl vzorem nejen pro sportovce, ale pro celou mládež.

(ČTK.)

Ročník LX, číslo 155, pondělí 8. 6. 1942, strana 1

Velkolepý pohřeb Zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Vzorná německá nacionálně-socialistická vůdčí osobnost a bojovník.

Projev Zastupujícího říšského protektora SS-Oberstgruppenführera a generalobersta Daluge

Nezapomenutelné dojmy z pohřbu.

V neděli 7. června konala se o 18. hodině na čestném nádvoří pražského Hradu smuteční slavnost za zavražděného Zastupujícího říšského protektora a šéfa bezpečnostní policie SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha, které se kromě nejbližších členů rodiny zesnulého zúčastnili říšský vedoucí SS Heinrich Himmler, státní president dr. Hácha s protektorátní vládou, jakož i velký počet vůdčích osobností strany, státu a branné moci. Přítomni byli také nejvyšší představitelé

protektorátních úřadů, šéfredaktoři denních listů a skupina z Moravského Slovácka v krojích. (...)

Následuje reportáž z pohřbu Reinharda Heydricha a text pokračuje na druhé straně.

Ročník LX, číslo 155, pondělí 8. 6. 1942, strana 2

Vzorná německá nacionálně sociální vůdčí osobnost a bojovník.

Řeč Zastupujícího říšského protektora SS-Oberstgruppenführera a generalobersta policie Daluege u rakve SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha.

Bylo to 27. května t. r., když uprostřed velkých bitev a rozhodování jedinečné mohutné světové války – které každého z nás ve dne i v noci v nepřetržitém zážitku naplňují, potěšují a znovu posilují – přišla zpráva, která všechno ostatní umlčela jedinou otřásající myšlenkou: Je to pravda a je možné, aby to byla skutečnost? Reinhard Heydrich, věrný přítel a dobrý, hrdý kamarád v boji byl těžce zraněn podlou vražednou rukou. Nebylo možné hlásit, zda ještě žije, či zda brutální vražedné ruce už ho vyrvaly životu. (...)

Následuje přetisk Daluegeho řeči, ve které charakterizuje Reinharda Heydricha, jeho život a činy, odkaz pro protektorátní budoucnost a vyjmenovává všechny jeho zásluhy. Hovoří o obrovské ztrátě a končí slovy:

Tvé jméno bude jednou vytesáno v kámen v čestné síni ochranných oddílů.

Ročník LX, číslo 155, pondělí 8. 6. 1942, strana 2

Nezapomenutelné dojmy z pohřbu.

Pokračování ze strany 1. Reportáž z pohřbu z různých částí.

Signatura -h-

Signatura s-: „Na Hradě“, „Na prvním Hradním nádvoří“, „Projev Zastupujícího říšského protektora.“

Text pokračuje na straně 3.

Ročník LX, číslo 155, pondělí 8. 6. 1942, strana 3

Zástupy lidí vzdaly poslední poctu mrtvému Zastupujícímu říšskému protektorovi. Praha. (ČTK.)

Smuteční Prahou, ulicemi, jejichž domy jsou vyzdobeny vlajkami, staženými na půl žerdi, a černými prapory, putovaly v neděli od časných ranních hodin až do pozdního odpoledne se všech stran Prahy a blízkého i vzdáleného okolí zástupy na Hrad, aby vzdaly poslední poctu a poslední dík Zastupujícímu říšskému protektorovi SS-Obergruppenführerovi a generálu policie Reinhardu Heydrichovi, který v plné práci pro uspořádání poměrů v Protektorátě a pro lepší život všech pracujících padl za obět' ničemnému útoku. (...)

Následuje reportáž ze vzdávání posledních poct zesnulému Heydrichovi.

Ročník LX, číslo 155, pondělí 8. 6. 1942, strana 3

Státní pohřeb bude v Berlíně.

Berlin. (ČTK)

Vůdce nařídil, aby Zastupujícímu říšskému protektorovi, SS-Obergruppenführerovi a generálu policie Reinhardu Heydrichovi byl vypraven státní pohřeb, který se bude konat v Berlíně.

Ročník LX, číslo 155, pondělí 8. 6. 1942, strana 3

Nezapomenutelné dojmy z pohřbu.

Pokračování ze strany 2

„Na poslední cestě Prahou“

Signatura l: „U Národního divadla“

Signatura b: „Na Můstku“

Signatura ch: „U musea“

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 1

Zčásti se jedná o přetisk materiálu z „Pondělní Národní politiky“

Velkolepý pohřeb Zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha.

Přetisk z pondělníku.

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 1

Projev Zastupujícího říšského protektora

Bylo to 27. května t. r., když uprostřed velkých bitev a rozhodování jedinečné mohutné světové války – které každého z nás ve dne i v noci v nepřetržitém zážitku naplňují, potěšují a znovu posilují – přišla zpráva, která všechno ostatní umlčela jedinou otřásající myšlenkou: Je to pravda a je možné, aby to byla skutečnost? Reinhard Heydrich, věrný přítel a dobrý, hrdý kamarád v boji byl těžce zraněn podlou vražednou rukou. Nebylo možno hlásit, zda ještě žije, či zda brutální vražedné ruce už ho vyrvaly životu. (...)

Následuje projev Kurta Daluegeho, v němž hovoří o zesnulém Reinhardu Heydrichovi a jeho zásluhách.

(Text pokračuje na straně 2)

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

O českou pověst.

Každému je jistě naprosto zřejmé, že v posledních letech vrcholí úsilí a tvrdé sebezapření, se kterým musí mladé národy obhajovat svou existenci a zajišťovat snesitelný život pro své budoucí generace. Také v současné válce nejde o běžné kdysi pozadí prosté mezinárodní zápletky – je to existenční boj, který pouze v samotné Evropě podstoupily národy zhruba o dvou stech milionech duší, jichž život byl trvale tísněn a ohrožen bezohledným terorem světového kapitálu a ještě brutálnější a strašnějším nebezpečím židobolševismu. Nesmírná závažnost zápasu i stamilionů na něm závislých určuje právem a zcela logicky jiný způsob opatření proti malému zbytku těch evropských národů, které by snad vlivem názorové zaostalosti chtěly jít vlastní cestou, nebo dokonce proti zájmům celého ostatního kontinentu.

Následuje ukotvení postavení českého národa a jeho odpovědnost. Odsouzen je Beneš a legionáři, spolu s nimi všichni, kteří nemají kladný vztah k roku 1938 a zařazení Čech a Moravy k Říši.

V. Košák

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Pohled na smuteční průvod s rakví s tělem Zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha na Karlově mostě.

Text slouží jako popis k fotografii.

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 2

Nezapomenutelné dojmy z pohřbu.

Přetisk z pondělního vydání.

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Česká osudová otázka. Kdo za kým stojí?

Český národ je nyní v nejvážnější době svých tisíciletých dějin. Pražský atentát na nejvyššího zástupce Říše v Čechách a na Moravě se svými těžkými a nedohlednými následky postavil Čechy před otázku svědomí, jaká se vyskytuje jen ve zcela velkých osudových hodinách nějakého národa a neúprosně žádá, aby byla zodpovědna.

Následují informace o zasedání státní rady v Londýně a jsou jmenováni účastníci: Beneš, Hodža, Jan Masaryk, Šrámek. Ti si prý stále dovolují mluvit jménem českého národa. Přitom ze země utekli a dali se dohromady s Angličany, židy a bolševiky poté, co přivedli k bankrotu české země. Obyvatelé protektorátu jsou pak vyzýváni, aby se rozhodli, za kým stojí – jestli za Benešem nebo Říší.

Na jedné straně stojí český národ se svými odpovědnými muži, tu stojí miliony pracujících mužů v domovině – na druhé straně je 23 řemeslných politických štváčů a intrikánů, kteří si hrají s osudem národa. Není žádného vyhnutí před jasným a přesvědčivým zodpovězením této otázky. (PZD)

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Benešovské metody

Každá země má své zvláštnosti, jichž název se vám v mysli vybaví, jakmile vyslovíte jméno té které země. Řekněte na příkladu Anglie a hlavou vám okamžitě šlehne pojem Secret Service, této prazvláštní, rafinované potměšilé instituce a jejím uměním organisovat a provádět atentáty na vše, co Anglii je nepohodlné a co jejím špinavým plánům stojí v cestě.

Následuje výčet akcí, za které je Secret Service zodpovědná, včetně atentátu na Heydricha. V jejich službách jsou za žold i Češi v čele s Benešem, který je za vše odpovědný. Součástí textu jsou i odkazy na projev Emanuela Moravce, který Beneše odsoudil a další činy emigrace, jako např. otrávení českých aktivistických novinářů.

Čistý a čestný člověk nemůže se snížit k spolupráci s tak zprofanovanou a nemorální institucí. Jen bídní lidé, charakterů skrz na skrz podlých, jen krtčí povahy a stvůry štítící se denního světla mohou být napomahači takovéto politiky. Neříká se nadarmo: Pověz mi, s kým obcuješ a já ti řeknu kdo jsi!

E. Šourek

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Zvláštní vlak s tělesnými pozůstatky ZŘP RH v Berlíně

(Následuje popiska pod fotografií a pod ní článek)

Berlin, 8. června (ČTK.).

V pondělí v poledne přijel na Anhaltské nádraží vlak s tělesnými pozůstatky Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha, který zločinným atentátem byl vytržen ze své odpovědné práce ve službě národu. Rakev byla špalírem čestných setnin ochranné policie a vojenských oddílů SS vynesena na prostranství před nádražím a potom převezena autem do paláce Prince Albrechta na Wilhelmstrasse. (...)

Následuje krátká reportáž ze samotného převozu tělesných ostatků a smutečního aktu.

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Stíhací letec Heydrich

Večerník „Prager Abend“ uveřejnil v pondělí 8. června článek, který napsal Fritz Helke, a který je nadepsán „Stíhací letec Heydrich“. Právě se tam: Vždy bylo možno jej nalézt tam, kde nebezpečí bylo v prodlení, kde šlo o start k odvážné akci, při které šlo o krk, kdy šlo o to, osvědčit se ve smělém rozhodnutí. Všichni jej znali, třebaže po každé mohl obtížné a odpovědné úřady ve své vlasti opustit jenom na dobu krátkou, aby mohl dát průchod své touze po válečných činech a své letecké vášni. Boj byl základním živlem jeho mužného života. (...)

Další text líčí heroické činy Reinharda Heydricha coby stíhacího letce v době obrany proti britským náletům na Norsko v roce 1940 a jeho pozdější působení na východní frontě.

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 3

Zástupy lidí vzdaly poslední poctu mrtvému Zastupujícímu říšskému protektorovi.
Přetisk z pondělního vydání.

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 3

Státní pohřeb bude v Berlíně.
Přetisk z pondělního vydání.

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 3

Smuteční vlajky v den pohřbu Zastupujícího říšského protektora Heydricha.

Praha (ČTK.):

Úředně se oznamuje: V den pohřbu zesnulého Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha v úterý dne 9. června t. r. jest pro území Čechy a Moravu nařízeno obecné vyvěšení smutečních vlajek. Znovu se upozorňuje, že toho dne jsou zakázány všechny zábavní podniky na území Protektorátu (také představení v biografech). Výjimku tvoří toliko německá divadelní představení a koncerty vážného rázu.

Text přidáný ve vydání pro Prahu:

Berlín (ČTK.) Státní akt za zemřelého Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha se koná v úterý 9. června 1942 o 15. hod. v Mosaikové síni nové budovy Říšského kancléřství.

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 3

Rozsudky stanných soudů: Praha 6. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 156, úterý 9. 6. 1942, strana 3

Mohutný ohlas článku „Konec všeho nebo přelom?“

ar. –

Nedělní úvodník Národní politiky „Konec všeho nebo přelom?“, šifrovaný značkou Ermo, měl jedinečný ohlas. V doslovném znění byl přetištěn všemi pražskými a několika brněnskými deníky, čímž byla nejen prokázána závažnost jeho obsahu, nýbrž dostalo se mu tím také největší možné publicity. Lze předpokládat, že každý Čech, který v těchto dnech si znovu přezkoumává své stanovisko k světodějným událostem a

který znovu si potvrzuje na těchto událostech svůj nesmlouvavě pevný postoj k Říši, jejíž jsme součástí, dostal v tomto článku pevné vodítko a jasný program. (...)
Další část obsahuje víru ve správnou odpověď na otázku z titulku: (...)
Skutečný, opravdový a viditelný přelom v myšlení a skutcích celého českého národa.

Ročník LX, číslo 157, středa 10. 6. 1942, strana 1

Státní prezident dr. E. Hácha odjel do Berlína k účasti na státním aktu za zemřelého Zastupujícího říšského protektora.

Státní prezident dr. Emil Hácha odjel včera v noci s celou protektorátní vládou zvláštním vlakem z Hybernského nádraží do Berlína k účasti na státním aktu za zemřelého Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha. Tímtež vlakem odjeli do Berlína i čelní zástupci denního tisku, jakož i delegace průmyslového a zemědělského dělnictva z Čech a Moravy.

Ročník LX, číslo 157, středa 10. 6. 1942, strana 1

Státní akt za Reinharda Heydricha za přítomnosti Vůdcovy.

Nejvyšší vyznamenání pro padlého, jenž svou krví zpečetil věrnost. Říšský vedoucí SS ocenil život a práci velkého mrtvého.

Berlín, 9. června. (ČTK)

V úterý odpoledne se konal v Mosaikové síni budovy Nového říšského kancléřství za přítomnosti Vůdcovy slavnostní smuteční akt za Zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě, SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha, který padl za oběť ruce zbabělého vraha. Státního aktu se zúčastnili všichni vedoucí mužové nacionálně socialistického státu, strany a branné moci a celý velitelský sbor SS a policie. (...)

Řeč je dále o projevu Heinricha Himmlera a Adolfa Hitlera, který Heydrichovi in memoriam propůjčil nejvyšší vyznamenání – nejvyšší stupeň Německého řádu. Zmíněna je i účast státního presidenta dr. Háchy a protektorátní vlády. Text končí informací o převezení ostatků na Hřbitov invalidů, kde se „konal pohřeb s vojenskými poctami.“

Ročník LX, číslo 157, středa 10. 6. 1942, strana 1

Státní prezident dr. Hácha v Berlíně.

Berlín 9. června. (ČTK.)

Dnes dopoledne přijel do Berlína státní prezident dr. Hácha se členy protektorátní vlády, aby se zúčastnili státního aktu za Zastupujícího říšského protektora a SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha. Z pověření Vůdcova uvítali jej na nádraží státní ministr dr. Meissner a Zastupující říšský protektor generaloberst Daluge. Státní prezident dr. Hácha vykonal přehlídku čestné setniny osobní standarty, načež se v doprovodu státního ministra dr. Meissnera odebral se členy své družiny do zámku Bellevue, který je určen pro hosty Říše.

Ročník LX, číslo 157, středa 10. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 8. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 157, středa 10. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Státní akt za Reinharda Heydricha v Berlíně.

Vůdce mu propůjčil nejvyšší říšské vyznamenání.

Berlin. (ČTK.)

Zastupující říšský protektor v Čechách a na Moravě, SS-Obergruppenführer Reinhard Heydrich, padl najatou rukou vrahovou. V něm chtěli nepřátelé Říše zasáhnouti Německo Adolfa Hitlera. Rána byla namířena proti každému Němci. Dnešního dne netruchlí jenom příslušníci rodiny mrtvého, netruchlí jenom SS, k jejichž nejmarkantnějším vedoucím osobnostem patřil, nýbrž také nacionálně socialistické hnutí, jehož byl Reinhard Heydrich fanaticky nadšeným průkopníkem a předním bojovníkem: německý národ stojí u rakve tohoto zasloužilého bojovného nacionálního socialisty, těžce postižený jeho ztrátou. (...)

Následuje stručný životopis Reinharda Heydricha a reportáž ze státního aktu.

Ročník LX, číslo 157, středa 10. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Smuteční projev Říšského vedoucího SS Heinricha Himmlera.

„Můj Vůdce! Milí členové rodiny Heydrichovy! Vážení smuteční hosté!

Smrti SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha, zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě a šéfa bezpečnostní služby a bezpečnostní policie, přineslo nacionálně socialistické hnutí další oběť boji za svobodu, který vede náš národ. (...)

Přetisk Himmlerova projevu pokračuje shrnutím života Reinharda Heydricha a oceněním jeho činů pro nacionální socialismus a Velkoněmeckou říši.

Projev pokračuje na straně 2.

Ročník LX, číslo 157, středa 10. 6. 1942, strana 2

Vzor ženy a matky.

V proslovu při smuteční slavnosti na pražském Hradě zmínil se Zastupující říšský protektor SS-Oberstgruppenführer a generaloberst policie Daluge také o statečnosti choti zemřelého SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha, jak byla účastna na posledních okamžicích svého muže. Zmínil se také o krásném rodinném životě zesnulého Zastupujícího říšského protektora. Ve veřejnosti zejména tyto dvě zmínky vyvolaly nesmírný ohlas, neboť se tím dostala na veřejnost představa o tom, jak vynikající představitel Třetí říše žil v soukromém životě. (...)

Následuje odsouzení atentátu, který zpřetrhal tyto vztahy a vyzdvižení Heydrichovy ženy, která statečně nese svůj úděl. Je tak vzorem pro všechny české ženy v těžké době.

Ročník LX, číslo 157, středa 10. 6. 1942, strana 4

Soustrastné projevy k úmrtí pana Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha.

K tragickému úmrtí pana Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha došlo kanceláři státního presidenta, sekretariátu předsedy vlády a ministerstvu lidové osvěty veliké množství soustrastných projevů, přípisů a telegramů národních a kulturních organizací, společností církevních a j., vyjadřujících hlubokou soustrast nad odchodem vynikajícího představitele Velkoněmecké říše a roztrpčení nad zločinem, jehož obětí se stal jeho život. (ČTK.)

Praha 9. června. (ČTK.)

Následují soustrastné projevy, které i v dalších dnech plnily rubriky Národní politiky. Na tomto místě jde o Ústřední svaz peněžnictví a centrálu Živnostenské banky. Součástí bylo odsouzení atentátu a lítost nad smrtí Reinharda Heydricha.

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 1

Vůdce nad rakví svého spolubojovníka Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha.

(Jako titulky slouží popiska pod fotografií.)

Berlín. (ČTK.)

Následuje text shodný s článkem uveřejněným na titulní straně Národní politiky dne 10. 6. 1942 s titulkem „Státní akt za Reinharda Heydricha za přítomnosti Vůdcevy.“

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Spolupráce s Říší.

Na schůzi poradního sboru Ústředního svazu průmyslového bylo nedávno řečeno s naprostou jasností celému našemu hospodářství, že kdo ještě dnes se nehlásí jednoznačně k upřímné spolupráci s Říší, není pro něho místa mezi pracujícími a že musí být bezpodmínečně vyřazen z hospodářství. Zločinný atentát na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha je vážným připomenutím nám všem, že musíme tuto svoji povinnost splnit do všech důsledků. Text dále vyjmenovává, jakými způsoby se dělníci přihlásili v posledních dnech k Říší, která bojuje za novou Evropu. Dále uvádí, k jakým zlepšením na území Protektorátu došlo od začátku války v oblasti hospodářství. Proto atentát znamená, že je třeba ho odmítnout spolu s Benešem. V závěru jsou zmíněny zásluhy Heydricha směrem k dělnictvu.

Proto je nyní na nás, abychom v této spolupráci s Říší vytrvali a můžeme být jisti, že do posledního písmene bude splněno slovo o účasti českého národa na blahobytu nové Evropy.

O. Podpěra

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Reinhard Heydrich budovatel.

Je staré hluboké přísloví, že teprve když padne strom, vidíme jeho velikost. A platí to i o lidech, zejména takových, jako byl Zastupující říšský protektor R. Heydrich. Již na pražském Hradě Zastupující říšský protektor Daluge ukázal na pěkný lidský profil mrtvého, v české veřejnosti dosud tak málo známý. Avšak teprve krásná a přímo klasická řeč říšského vedoucího SS Himmlera v Berlíně osvětlila české veřejnosti, jak velkého formátu byl ten, kterého jsme předčasně ztratili a který by byl pro nás tolik znamenal. S jakou vážností pojímal úkoly mu svěřené a jakou obrovskou hodnotu znamená jeho životní dílo pro Říší. Byl to nejen velkorysý bezpečnostní odborník, ale též státník, který dovede řešit nesnadné problémy.

Následují hlavní myšlenky Heydrichova článku z časopisu „Die Aktion“, který se týkal Protektorátu.

Zde tedy máme zejména pro náš prostor v kostce vysloven velký poznatek, který se stává odkazem zesnulého R. Heydricha. Právem proto mohl říci říšský vedoucí SS Himmler, že se v měsících, kdy R. Heydrich působil v Protektorátě a kdy se mu po prvé dostalo velkého úkolu před celým světem viditelného a úkolu pozitivního, tvůrčího, ukázaly jeho geniální schopnosti měrou nejbohatší. k.

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 2

Státní prezident dr. Hácha v čele delegace z Protektorátu.

Státní prezident dr. Hácha přijel do Berlína včera dopoledne se členy protektorátní vlády, aby se zúčastnili státního aktu za Zastupujícího říšského protektora a SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha.

Text je dále totožný s oznámením uveřejněném dne 10. 6. 1942 v Národní politice pod titulkem „Státní prezident dr. Hácha v Berlíně.“

Poté následují ještě podrobnosti o složení delegace a jejich programu.

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 2

Rozsudky stanných soudů: Praha 9. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 3 – vydání pro Prahu

Všichni zaměstnanci „Politiky“ se hlásí k Říši a Nové Evropě.

Manifestace zaměstnanců Politiky (konzertu, který tiskl Národní politiku)

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 3

Říšská politika v Čechách a na Moravě.

Napsal státní tajemník SS-Gruppenführer K. H. Frank.

Včerejší „Völkischer Beobachter“ přinesl tento článek státního tajemníka SS-Gruppenführera K. H. Franka:

V pozdních letních dnech r. 1941 potřebovala nepřítelova fronta na východě, která byla utrpěla těžké rány, nějaké úlevy a bylo nutno odvrátit zraky světa od ničivých porážek bolševiků k frontě druhé. Část této Churchillovy a Rooseveltovy fronty měla vzniknout v Čechách a na Moravě. Věřilo se, že bude zde možno jako kdysi v habsburské monarchii za války 1914-18 zmobilisovat v českém lidu síly, které měly páchat sabotážní činy a rušit životní funkce centrálních zemí Čech a Moravy, nutné pro vedení války. (...)

Text dále hovoří o situaci v Čechách od začátku Protektorátu a účtuje s lidmi, kteří jsou náchylní k západní propagandě Edvarda Beneše. Připojena je i víra v naplnění Vůdcova a Heydrichova odkazu na území Protektorátu Kurtem Daluegem.

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 3

Zaměstnanci NS. odsuzují Benešovu práci.

Na shromáždění zaměstnanců Ústředí Národního souručenství a institucí k NS. přičleněných pronesl ústřední vedoucí NS. Jan šl. Fousek dne 9. června smuteční projev k uctění památky Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Reinharda Heydricha a pravil m. j.: (...)

Následuje vyzdvižení zásluh Reinharda Heydricha a ujištění věrnosti NS státnímu prezidentovi dr. Háchovi.

(TNS.)

Ročník LX, číslo 158, čtvrtek 11. 6. 1942, strana 3

Olomoucké občanstvo k úmrtí Zastupujícího říšského protektora R. Heydricha.

Krátká noticka informuje o projevech soustrasti olomouckých obyvatel a podepisování kondolence.

-kl-

Soud lidu nad Benešem.

Dnes je každému jasno, že vláda Protektorátu Čech a Moravy usiluje stůj co stůj o zlomení falešné víry našeho lidu v „zahraniční odbojové hrdiny“, zejména pak „legionáře“ Beneše. Z někdejších politických pracovníků republiky je zde s námi hezká řada lidí, kteří byli nejuvěrnějšími pracovníky Beneše, a naproti tomu i ti, kdož byli jeho nejuhlavnějšími nepříteli. Tito lidé ví mnoho o jeho nízkém charakteru, o jeho špinavých, zločinných a ničeho se neštítících metodách, které používal, když se mu jednalo o odstranění politicky či obchodně nepohodlných osob. Řada těchto lidí má v rukou i závažné – státně historické – dokumenty, usvědčující „šlechtného humanistu a bojovníka za blaho českého národa“, pravého to vraha generála Heydricha – Beneše. A tito lidé, vlastně nejpovolanejší k svědeckým výpovědím, z nepochopitelných důvodů mlčí. (...)

Jejich mlčení jde proti vůli národa, který chce znát pravdu, a zároveň umožňuje šíření londýnské propagandy, nejsou-li tyto důkazy předloženy. Vyšetřovatelům chybí informace, které sice občané ochotně poskytují, které ale nepoukazují na hlavního strůjce – Edvarda Beneše. V situaci, která nastala, není možné mlčet. O tom svědčila i manifestace na Staroměstském náměstí, kde bylo s Anglií a Benešem zúčtováno. Beneš zasluhuje odsouzení za atentát a lidé by měli přinést informace o jeho napojení a vině, protože jinak se podílejí na utrpení celého národa.

Jiří Zavřel

Státní prezident s vládou vyslovují Vůdci soustrast.

Berlin. (ČTK.)

Po státním pohřbu zesnulého Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Heydricha přijal Vůdce v přítomnosti říšského ministra a šéfa říšské kanceláře dr. Lammerse, vedoucího kanceláře strany říšského vedoucího Bormanna, říšského vedoucího SS Himmlera, jakož i SS-Oberstgruppenführera a generalobersta policie Daluge a státního tajemníka SS-Gruppenführera K. H. Franka v Nové říšské kanceláři státního prezidenta Protektorátu Čechy a Morava dr. Háchu, jakož i členy protektorátní vlády a protektorátního vyslance dr. Chvalkovského, aby vyslechl jejich projevy soustrasti.

Dojmy z Berlína.

Státního pohřbu Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie R. Heydricha zúčastnila se též početná delegace česká v čele se státním prezidentem dr. Háchou a protektorátní vládou. V delegaci byli také zástupci českého tisku. (...)

Následuje otisk článku Karla Wernera z Poledního listu, v němž odsuzuje atentát a ujišťuje, že Říše neztotožňuje český národ s atentátníky. Poté text pokračuje vyličením událostí v Berlíně.

Text pokračuje na straně 2.

Tam je přetištěn článek Václava Fialy z Centropressu o berlínské smuteční slavnosti.

Ročník LX, číslo 159, pátek 12. 6. 1942, strana 1

Bez titulku, orámováno nahoře a dole silnou černou linkou

Praha (ČTK.)

Úředně se oznamuje: Za pátrání po vrahách SS-Obergruppenführera Heydricha byly zjištěny nezvratné poukazy, že obyvatelstvo obce Lidice u Kladna poskytovalo podporu a pomoc okruhu pachatelů, který přichází v úvahu. Příslušné důkazy byly zjištěny bez pomoci místního obyvatelstva, třebaže na věc bylo dotazováno. Stanovisko k atentátu, tímto projevené, je zdůrazňováno ještě dalšími činy Říši nepřátelskými, jakými jsou například: nálezy protistátních tiskovin, skladišť zbraní a munice, ilegální vysilačky a neobyčejně velkého množství zboží, jež podléhá řízenému hospodářství, a okolností, že v aktivních službách nepřátelských v zahraničí jsou obyvatelé jmenované obce. Protože se obyvatelé této vesnice svou činností a podporou vrahů SS-Obergruppenführera Heydricha co nejhrubším způsobem provinili proti vydaným zákonům, byli dospělí muži zastřeleni, ženy dopraveny do koncentračního tábora a děti dány na náležitě vychování. Budovy v obci byly srovnány se zemí a jméno obce bylo vymazáno.

Ročník LX, číslo 159, pátek 12. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 10. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 159, pátek 12. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Státní tajemník K. H. Frank přijal české žurnalisty.

Praha (ČTK.) Státní tajemník SS-Gruppenführer K. H. Frank přijal 11. t. m. ve svých služebních místnostech v Černínském paláci zástupce českého tisku k podrobnému projednání politické situace v Čechách a na Moravě, vytvořené atentátem na SS-Obergruppenführera Heydricha.

Ročník LX, číslo 159, pátek 12. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Velkoněmecká říše není habsburskou monarchií

„Das schwarze Korps“ o druhém omylu Churchillově a Benešově.

Časopis „Das schwarze Korps“, orgán říšského vedení SS, uveřejňuje ve svém vydání ze dne 11. června t. r. úvodní článek pod nadpisem „Nezaměňovat!“, ve kterém se píše mimo jiné:

Text se věnuje spravedlivým důvodům německé války a naopak chování nepřátel, hlavně Ameriky a Anglie. V závěru se věnuje atentátu na Heydricha v Praze, který je vinou Anglie, která se snaží bojovat jinde než na frontě.

Českomoravský prostor je miláčkem nepřátelské propagandy, Česko-Slovenská republika nebyla vytvořena svého času pro krásné oči páně Benešovy, nýbrž byla myšlena jakožto „pěst v německém národním území“, jakožto „četník nad německou bezmocí“ a konečně jakožto „mateřská loď letadlová“, se které bombardovací eskadry Stalinovy, povolané Francií a Anglií, měly zasáhnout všechna důležitá místa Německa, a to v několika málo minutách, nebo v nejhorším případě hodinách letu.

Další část textu popisuje české území jako oázu klidu, který zažívá díky Velkoněmecké říši. Naproti tomu za Habsburků požívalo české území jen pochybné volnosti. V českém národě je třeba zapudit myšlenky, že pozice je stejná v Říši jako za Habsburků. Čechy musí pochopit, že mohly dopadnout jako města francouzská, polská, holandská a belgická.

Ročník LX, číslo 159, pátek 12. 6. 1942, strana 4

Manifestační apely.

Další svazy, družstva, korporace a spolky uspořádaly v těchto dnech apely funkcionářů a zaměstnanců, na kterých byl odsouzen hanebný atentát na Zastupujícího říšského protektora. Shromáždění vzdala hold památce velkého mrtvého a znovu potvrdila odhodlání, zvýšeným pracovním úsilím odčinit mravní újmu, kterou atentátem utrpěl český národ, a dokumentovali svou činnou účast v boji Velkoněmecké říše za lepší světový řád. (...)

K manifestačním projevům se připojilo Předsednictvo Ústředního svazu peněžnictví pro Čechy a Moravu, kuratorium, správní výbor a zaměstnanci české dětské nemocnice v Praze, zaměstnanci První nemocenské pojišťovny volných povolání, Nákupní, výrobní, stavební a úsporné družstvo „Bratrství“ a Ústřední výbor Klubu českých turistů.

Ročník LX, číslo 160, sobota 13. 6. 1942, strana 1

Omyly české inteligence.

Jak z projevů směřodatných říšských činitelů, tak i z jiných, nesporně zjištěných skutečností jasně poznáváme, že živlem, který je v našich zemích příčinou neklidu, jsou určité destruktivní části české inteligence, která se nedá ničím poučit a stále znovu a znovu se vrací k starým bludům. Naproti tomu postoj jiných vrstev národa, prostých dělníků a rolníků, je docela jiný – jednoznačně pro Říši. (...)

Zatímco inteligence by měla být v těžké době soudná a rozumná, rozumní jsou dělníci v továrnách a zemědělci na polích. Prostý člověk pochopil, že jeho místo je v Říši, ale část inteligence se hlásí k Benešovi a poslouchá jeho propagandu. Důvodem je špatná výchova a egocentrismus mnohých lidí s vyšším vzděláním. Inteligence si neuvědomuje vážnost situace a měla by svůj postoj přehodnotit.

Jaroslav Urban

Ročník LX, číslo 160, sobota 13. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 11. června (ČTK.)

Seznamy pokračují na straně 2.

Ročník LX, číslo 160, sobota 13. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Brno manifestovalo

50.000 Brňanů vyslechlo projev ministra Emanuela Moravce, který přinášíme na 3. straně.

To vážné, pracující Brno, srdce i hlava Moravy, na jediný pokyn, na jediné oznámení se dostavilo v pátek 12. června v podvečer na starobylé náměstí Zelného trhu k manifestaci jediné vůle, jediné odhodlání, k manifestaci, jež do celého světa vykřikla a zároveň zahrozila proradnému Londýnu. (...)

Následuje pasáž o odmítnutí atentátu na Heydricha českobudějovickými občany a reportáž z manifestace a projevu Emanuela Moravce.

Ročník LX, číslo 160, sobota 13. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

„Völkischer Beobachter“ na adresu českých intelektuálů:

Kdo s mečem zachází, mečem schází.

Praha. (ČTK.) Časopis „Völkischer Beobachter“ ze dne 11. června uveřejňuje článek pod nadpisem „Kdo s mečem zachází...“, ve kterém se píše m. j.:

Text z německého časopisu vyjmenovává, že Londýn stále sází na českou kartu a Beneš se obrací na intelektuály. Dále rozebírá pojem „intelektuál“, kdo to je, co dělá apod. Zatímco Češi, kteří žijí v Americe, se přátelí s Němci, intelektuálové, kteří zůstali v Čechách, jsou nepřáteli Říše a jsou neustále podporováni Benešem, Angličany a Židy. Ale takovou nemoc lze vyléčit již jen operativně, neboť i v říšských zemích Čechy a Morava platí stále ještě staré pořekadlo: „Kdo s mečem zachází, mečem schází.“

Ročník LX, číslo 160, sobota 13. 6. 1942, strana 3

Odměny za zprávy, vedoucí k dopadení pachatelů atentátu.

Obyvatelstvo se snaží přispět státní policii k pátrání po zločincích, kteří spáchali atentát na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha. – Odměna vyjadřuje jen vděčnost těm, kteří se zasloužili o obnovu důvěry Říše k českému národu.

ar. –

Ve dnech, které následovaly po tragickém atentátu na SS-Obergruppenführera a generála policie R. Heydricha, se dostalo tajné státní policii v Praze řady velmi důležitých zpráv, které v mnohých případech ukazovaly na stopy, jež dostatečně objasnily všechny okolnosti a pozadí hanebného atentátu, spáchaného na Zastupujícího říšského protektora. (...)

Text pokračuje označením výhružek anglického rozhlasu těm, kteří poskytnou pomoc při pátrání po atentátnících, za lži a propagandu. Ujišťuje o vyplacení odměn a dává příklad vyplacení vysokých částek v posledních dnech lidem, kteří dodali policii informace.

Ročník LX, číslo 160, sobota 13. 6. 1942, strana 4

Manifestační apely.

Pokračování ve zveřejňování odsouzení atentátu, tentokrát Závodním shromážděním zaměstnanců vnitřní i vnější služby Slavie, zaměstnanci a zástupci správních organizací Rolnické ústřední mlékárny Lacrum a Ústředním svazem družstevnictví živnostenského v Brně.

Ročník LX, číslo 160, sobota 13. 6. 1942, strana 4

Manifestace věrnosti v českých Budějovicích.

Ve středu večer dne 10. t. m. uspořádaly společně korporace NS. a NOÚZ. na českobudějovickém Hitlerově náměstí, jež je jedním z nejrozlehlejších v Protektorátě, ohromnou manifestaci českého obyvatelstva města a okolí. Na vylepených oznámeních a rozdáváných letáčcích byla výzva, aby českobudějovičtí obyvatelé české národnosti přišli vyslechnouti projev k úmrtí Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie R. Heydricha a svou účastí dokázat věrnost vůdci, Říši a stát. prezidentovi Háchovi. (...)

Následují informace o manifestaci na Hitlerově náměstí a zmínka o vyjádření loajality prezidentovi a Vůdci.

Vv.

Ročník LX, číslo 161, neděle 14. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Vyhláška

Říšského protektora v Čechách a na Moravě na doplnění výnosu o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. května 1942 (VBIRProt. S. 123).

Dne 13. června 1942.

Na základě § 2 nařízení Říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. září 1941 (VBIRProt. Str. 527) nařizují na doplnění článku II svého výnosu ze dne 27. května 1942 (VBIRProt. Str. 123):

Na údaje, jež jsou s to přispět k objasnění atentátu na SS-Obergruppenführera Heydricha, se nevztahuje pohrůžka zastřelením, jestliže budou sděleny nejpozději do 20 hodin dne 18. června 1942 u některé služebny Tajné státní policie nebo jiného policejního úřadu. Kdo po tomto termínu se doví o okolnostech, které by mohly vésti k objasnění atentátu, musí je oznámiti nejpozději do nejbližších 24 hodin některé ze služeben shora uvedených. Kdo splní tuto povinnost hlášení, dostane přiměřenou odměnu. Kdo naproti tomu se prohřeší proti povinnostem hlášení, bude se svou rodinou zastřelen. Majetek rodiny bude zabaven.

Říšský protektor v Čechách a na Moravě.

V zastoupení:

pod. FRANK.

Následuje vysvětlení nové vyhlášky a připomenutí té staré. Text pokračuje na druhé straně.

Ročník LX, číslo 161, neděle 14. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Naše odpovědnost!

Poslední události v Protektorátě Čechy a Morava jsou důsledkem zostřeného stíhání zločinců, které ohrožují nejen životy a existence pořádkumilovných jedinců, ale směřují přímo proti bezpečnosti Říše a jsou též svrchovaným nebezpečím pro celý český národ, pro jeho nerušený vývoj i jeho vyhlídky do budoucnosti.

Následuje odsouzení Beneše a bolševismu, věci, které jsou v pozadí atentátu.

Za každou cenu nesmíme se nechat vyšinout z řad obránců evropské kultury a civilizace a musíme podstoupiti vše, abychom svému národu vydobyli zpět důvěru ostatních národů Evropy v čele s Říší. Jinak spěli bychom k důsledkům a soudu, jaký snad ještě nad žádným národem nemusel býti vykonán.

V. Košák

Ročník LX, číslo 161, neděle 14. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Čeští dělníci u státního tajemníka K. H. Franka.

Praha. (ČTK.) Stálý zástupce říšského protektora státní tajemník SS-Gruppenführer Frank přijal dne 13. června v Černínském paláci 8 zástupců českého dělnictva k podrobné rozpravě. Dělníci vyslovili svůj odpor nad atentátem na SS-Obergruppenführera Heydricha a měli příležitost pohovořiti o svých záležitostech.

Ročník LX, číslo 161, neděle 14. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 12. června (ČTK.)

Seznamy pokračují na straně 2.

Ročník LX, číslo 161, neděle 14. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Odměněná svědomitost – Nesmysly nepřátelské propagandy, Lidice výstrahou!

Text součástí vyhlášky

Ročník LX, číslo 161, neděle 14. 6. 1942, strana 3

Celá strana věnovaná projevu Emanuela Moravce včetně jeho fotografie. Součástí jsou také dvě fotografie z přijetí českých žurnalistů státním tajemníkem K. H. Frankem umístěné v horní části strany.

Ročník LX, číslo 161, neděle 14. 6. 1942, strana 3

**Projev ministra lidové osvěty Emanuela Moravce:
Jediná záchrana českého národa: cesta spolupráce!
Pachatelé zločinného atentátu musí být dopadeni.**

Ministr lidové osvěty Emanuel Moravec vstoupil na řečnickou tribunu a byl shromážděním uvítán s hlučným potleskem. Ve svém projevu ministr Moravec pravil:
(...)

(Přetisk projevu Emanuela Moravce v Brně.)

Ročník LX, číslo 161, neděle 14. 6. 1942, strana 4

Mezi Benešem a českým národem nepřekonatelná propast.

Mezi nejširší českou veřejností nenalezl Beneš nikdy obliby. O tom se mohl sám nejlépe přesvědčit, když zástupy prostých českých lidí proudily v roce 1938 na pražský Hrad, aby tam daly nejmarkantněji najevo svůj velký nesouhlas s jeho politikou. Tehdy byly proti českým dělníkům namířeny zbraně a pan Beneš se křečovitě držel svého presidentského křesla, od něhož ho nebylo lze odtrhnout. (...)

Text pokračuje v nenávislném duchu odsuzujíc Edvarda Beneše – jeho osobu, politiku, praktiky a činy, mezi nimi i atentát na Reinharda Heydricha. Článek označuje Beneše za nepřítele českého národa č. 1 a ubezpečuje ho, že český národ za ním nestojí, naopak – mezi ním a českým národem je propast daná atentátem na Reinharda Heydricha.

Emil Šourek

Ročník LX, číslo 162, pondělí 15. 6. 1942, strana 1

Pracující lid a osud národa.

Praha. (ČTK.)

Stálý zástupce říšského protektora státní tajemník SS-Gruppenführer Frank přijal dne 13. června v Černínském paláci 8 zástupců českého dělnictva k podrobné rozpravě. Dělníci vyslovili svůj odpor nad atentátem na SS-Obergruppenführera Heydricha a měli příležitost pohovořit o svých záležitostech. (...)

Následuje odsouzení atentátu dělníky a informace o jejich postavení a loajalitě prezidentovi a vládě.

K. Schulz

Ročník LX, číslo 162, pondělí 15. 6. 1942, strana 2

Odměněná svědomitost.

(Text je součástí komentářů nové vyhlášky zveřejněné na první straně)

-h- Ve dnech, které následovaly po tragickém atentátu na SS-Obergruppenführera a generála policie R. Heydricha se dostalo tajné státní polici v Praze mnoho velmi

důležitých zpráv, které dostatečně objasnilly všechny okolnosti a pozadí hanebného činu. Dlužno podtrhnouti, že to byli zejména příslušníci pracujících vrstev, kteří svou pohotovostí a dobrou vůlí se v těchto prvních okamžicích pátrání velmi osvědčili. (...) *Následují informace o finančních odměnách za informace, které jsou vypláceny mimo slíbenou sumu dvaceti milionů. Text apeluje na všechny, aby poskytli informace a že i sebemenší detaily mohou přispět k vypátrání pachatelů. Na závěr je konstatováno, že nová vyhláška ukazuje shovívavost a velkomyslnost Říše.*

Ročník LX, číslo 162, pondělí 15. 6. 1942, strana 2

Nesmysly nepřátelské propagandy.

(Text je součástí komentářů nové vyhlášky zveřejněné na první straně)

Bylo by svrchovaně hloupé a lidskému rozumu naprosto nepochopitelné, kdyby chtěl někdo ještě dnes u nás věřiti výmyslům nepřátelské propagandy, která chce naše lidi zmást tím, že jim namlouvá, aby nic neprozradili o atentátu ti, kdo o něm něco vědí, a to prý ve vlastním svém zájmu, neboť nejen že prý nebudou odměněni, ale že jim ještě hrozí smrt. (...)

Odměny ale hovoří o opaku a ten, kdo by nepřiznal, co ví, bude tvrdě zasažen. Podání informace je pomoc národu, protože jen dopadení pachatelů ho může zachránit.

Ročník LX, číslo 162, pondělí 15. 6. 1942, strana 2

Lidice výstrahou!

(Text je součástí komentářů nové vyhlášky zveřejněné na první straně)

Viděli jsme v minulých dnech, kam vede zaslepenost některých českých lidí, hazardování existencí svou i celých rodin. Obec Lidice u Kladna je odstrašujícím příkladem. A výstrahou všem, kteří nechápou vážnost doby a co je jejich povinností. Přes to, že se nitky vyšetřování zauzlovaly kolem této obce, že podezření bylo plně ověřeno, nebylo možno výsledky dostati z občanů Lidic pravdivé sdělení. Proto byla tato obec celá vyhlazena. A do 14 dnů bude na místě obce zorané pole. (...)

Následují některé podrobnosti a konstatování, že test je sice krutý, ale ve válce spravedlivý. Text také ujišťuje, že viníkem všeho je Edvard Beneš.

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 1

Ne slova, nýbrž skutky

Není snad dnes českého a moravského města, není snad velkého závodu, úřadu nebo velké korporace, která by neuspořádala svůj sraz a nemanifestovala spontánně svůj kladný postoj k Velkoněmecké říši. Tentokrát to bylo hlavní město Moravy, které bylo v pátek večer svědkem mohutné manifestace českého lidu proti samozvané londýnské vládě a za bezvýhradnou spolupráci s Říší a Novou Evropou. Stejně jako Praha, odpovědělo i Brno ano pro Říši, a Benešovi rozhodně ne, provázené výkřiky a bouří odporu, zavrhuující londýnské emigranty. (...)

Následuje odsouzení atentátu a Beneše, který musel vědět, že tento čin bude znamenat smrt atentátníků a také mnoha obyvatel českého národa. Probíhající manifestace jsou pak důkazem, že jeho čin národ odsoudil. Ministr Moravec ale v Brně pravil, že tyto demonstrace nestačí a že musí na řadu přijít činy a skutky, aby byli pachatelé dopadeni. Jinak si lidé, kteří o pachatelích vědí, zahrávají s osudem celého národa. Navíc je jim poskytnuta beztrestnost, za kterou se zaručil sám Moravec svým životem. Text připomíná nový termín stanovený vyhláškou – do 18. 6. do 20 hodin. Český národ tak má jen dvě cesty – buď jít proti Říši a s Edvardem Benešem a nebo s Říší a být součástí nové Evropy.

Jan Beran

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 13. června (ČTK.)

Pokračování seznamů na straně 2.

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 1

Vyhláška

*Přetisk z pondělního vydání bez tří navazujících textů uvozených mezzitulkem („Odměněná svědomitost“, „Nesmysly nepřátelské propagandy“, „Lidice výstrahou“).
Text pokračuje na straně 2.*

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 2

Vyhláška

Pokračování z první strany.

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 2

Pachatelé atentátu nemohli být žádní vlastenci.

Beneš najal gangstery.

Nedělní tisk byl ve znamení Vyhlášky a výzev, aby se veřejnost zasadila o dopadení pachatelů hnusného atentátu. K této věci píše dr. Vajtauer ve Več. Č. Slově: (...) *Článek mluví o pravých vlastencích – pilotech kamikadze či některých německých vojáků. Atentátníci nemohli být vlastenci, protože nenasadili svůj vlastní život a kvůli nim trpí celý český národ. Autor tak dochází k závěru, že si Beneš možná najal gangstery z Chicaga, kde působí také hodně Čechů.*

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 3

Dopadení vrahů jediná možnost k obnovení klidu.

Ministr zemědělství A. Hrubý k současným událostem.

Ministr zemědělství Adolf Hrubý promluvil v neděli dne 14. června v 11. 30 hod. do rozhlasu o současných událostech a pravil m. j.: (...) *Projev mluví o ukončení pokojného soužití Čechů v rámci Říše kvůli atentátu, který zosnoval Edvard Beneš. Útok proti jeho osobě je potom další částí článku, který končí apelem ke spolupráci při hledání atentátníků, jejichž dopadení povede k novému klidu v Protektorátu.*

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 3

Pracující lid a osud národa

Přetištěný článek z pondělního vydání.

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 4

Český dělník z Říše o nutnosti napravit spáchanou křivdu.

Redakce dostala dopis, který napsal v Berlíně, jak z textu je patrné, pracující Čech, prostý český člověk. Vyjadřuje ošklivost nad zločinem, spáchaným na Zastupujícím říšském protektorovi SS-Obergruppenführerovi generálu policie Heydrichovi. Autor dopisu dává najevo opovržení nad těmi Čechy, kteří se tohoto zločinu dopustili. To působilo nejhrůzněji, že byl to Čech, kdo třímal v ruce vražednou zbraň. Ovšem, tato zločinná individua se již dávno z národa svým vlastním rozhodnutím vyřadila. Je už však na čase, aby ještě ti Češi, kteří bloudí a jsou ve spárech štvavých satanů, jak autor

píše, měli odvalu dostat se z tohoto hrůzného zajetí. Proti ničemům, vrhajícím hanbu na celý národ, je třeba zakročit všemi prostředky. Dopis končí vírou a nadějí: „Doufám, že si to teď všichni vezmeme k srdci a vynasnažíme se napravit tuto velkou křivdu, kterou jsme Velkoněmecké říši učinili a ukážeme v budoucnosti, že jsme dobrými Čechy“.

Ročník LX, číslo 163, úterý 16. 6. 1942, strana 4

Z manifestací a srazů,

kteří se chystaly jakožto smuteční projevy nad tragickým skonem Zastupujícího říšského protektora Heydricha a projevy věrnosti Říši, uvádíme ještě: (...)

Následují názvy organizací: Moldavie-Generali-Sekuritas, České sborové pěveckto z Čech a Moravy, Českomoravská pojišťovna.

Ročník LX, číslo 164, středa 17. 6. 1942, strana 1

Směrnice budou dodrženy.

„Nic nám nezabrání, abychom, věrni Vůdcovu rozkazu, nedokončili dílo Reinharda Heydricha v Čechách a na Moravě k blahu Říše a jejích velkých úkolů Jeho směrnice bude dodržena.“ Tímto příslibem zakončil státní tajemník SS-Gruppenführer K. H. Frank svůj nástin říšské politiky v Čechách a na Moravě. Je to příslib, s kterým jsme se setkali po hanebném útoku na Zastupujícího říšského protektora ve všech řadách uvědomělého českého lidu. Počínaje svoláním státního presidenta dr. Háchy a vlády, veřejným projevem 60.000 na Staroměstském náměstí v Praze a dělnictva zbrojařských závodů nastává dějinný přelom, protože český člověk si uvědomil, že zákeřný útok v Libni byl po pravdě útokem na život a skutečné zájmy českého národa. (...)

Někteří lidé naslouchali radši západní propagandě než oficiálním místům, ale nyní pochopili, jaká je situace a postavili se proti těm, kteří lži šířili. Všichni proto vyslovují věrnost Říši, jinak by se sami vydělili z českého národa. Zároveň je patrné, že lidé chtějí pokračovat v odkazu Heydricha i Říše.

Národ urazil za dva týdny cestu, na které ho žádný Beneš nedohoní. Podává svými závaznými a odpovědnými projevy důkaz, že vykřesal ze sebe síly, které dovrší dílo zesnulého. Bitva o českou duši, v které každá složka národa závodí o průkaz své způsobilosti, uzrává na prahu léta v důkaz, že bude vítězně dobojována.

K. Štrauch

Ročník LX, číslo 164, středa 17. 6. 1942, strana 1

Plzeň proti zločinným zásahům londýnských emigrantů.

Přirozený český národní vývoj jen pod ochranou Velkoněmecké říše.

Velký projev ministra Emanuela Moravce.

Plzeň. (ČTK.)

Na Hlavním náměstí v Plzni se konala odpoledne mohutná manifestace všech pracujících vrstev českého lidu z Plzně a celého plzeňského kraje. Již v prvních odpoledních hodinách proudily plzeňskými ulicemi četné zástupy občanstva, účastníků to manifestace. Od 16 hodin koncertovala na Hlavním náměstí v Plzni hudba vládní policie. (...)

Text hovoří o 60.000 davu, který přišel manifestovat svou věrnost vládě, prezidentovi a Říši. Článek pokračuje reportáží z manifestace, na které zazněl projev Emanuela Moravce, který následuje.

Ministr lidové osvěty Emanuel Moravec v podstatě pravil:

Následuje parafráze Moravcova projevu a jeho hlavní body.

Text pokračuje na straně 2.

Ročník LX, číslo 164, středa 17. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 15. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 164, středa 17. 6. 1942, strana 4

Manifestační projev obchodní a živnostenské komory v Plzni.

Další odsouzení atentátu, tentokrát touto organizací.

Ročník LX, číslo 164, středa 17. 6. 1942, strana 4

Vrahové generála Heydricha musí být vypátráni.

Důležitý apel na činovníky a členy NS.

Tisková služba Národního souručenství oznamuje:

Česká veřejnost byla v těchto dnech opětovně vyzvána, aby usilovně napomáhala v pátrání a zjištění vrahů Zastupujícího říšského protektora a SS-Obergruppenführera, generála policie Reinharda Heydricha. Výsledek tohoto pátrání je nesmírně závažný pro celý český národ. Dokud nebudou vrazi a jejich pomahači dopadeni, nebude získána důvěra Říše, bez níž český lid nemůže žít. (...)

Text se dále zmiňuje o nutnosti vypátrat atentátníky, aby byl nastolen opět klid. Zpráva tak obsahuje apel, aby se přihlásil kdokoli, kdo má třeba jen nepatrné množství informací, které by atentát osvětlily. Apel je určen především pracovníkům NS.

Ročník LX, číslo 165, čtvrtek 18. 6. 1942, strana 1

Sami máme svůj osud v ruce.

Český člověk je přemýšlivý a poměrně velmi rychle vyvozuje správné důsledky za situací sebevíce spleťtých. Tak je tomu také v těchto dnech, kdy všichni znovu a znovu se zamýšlíme nad událostmi, které se v posledních třech týdnech u nás sběhly a kdy opět a opět hledáme nejvlastnější smysl zločinné akce, která zmařila život Zastupujícího říšského protektora Heydricha. Ať však přemýšlíme jakkoli, po třech týdnech odstupu je nám všem jasno: někomu velmi záleželo na tom, aby znemožnil v Protektorátě klid, který právě rozumnou politikou Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha se u nás všude rozhošťoval a aby přivedl opět do varu síly, které stály v národě v mizivé menšině. (...)

Za vším stojí Anglie a Beneš, kteří zosnovali atentát, protože Češi nešli za nimi, jakožto exilovou vládou a kteří uznali za své představitele jen vládu protektorátní a státního prezidenta. Kvůli tomu, co udělali, stojí český národ proti nim. Český lid si vážil práce Reinharda Heydricha, a proto jím atentát velmi otrásl. Každý chápe, že zločin je třeba potrestat a Lidice nemají nikoho mást, protože je stihl spravedlivý trest za činy namířené proti Říši. Každému je dnes jasné, že atentátníci nejsou hrdinové a že Beneš nejednal zákeřně poprvé.

A. Roček

Ročník LX, číslo 165, čtvrtek 18. 6. 1942, strana 2

Hanácký lid proti Benešovi

Manifestace olomouckého okresu.

V sále Besedy Národního domu v Olomouci byla ve středu konána v 9 hod. schůze starostenského sboru okresu Olomouc-Venkov. Zúčastnili se jí starostové všech 74 obcí okresu, členové obecní samosprávy a hosté. (...)

V dalším textu jsou zmíněna jména řečníků a odsouzení atentátu na Reinharda Heydricha. V závěru je připojena také noticka o schůzi průmyslníků z obvodu celé olomoucké obchodní komory, která rovněž odsoudila atentát.

Ročník LX, číslo 165, čtvrtek 18. 6. 1942, strana 2

Zastupující říšský protektor děkuje za soustranné projevy.

Četné důkazy účasti Zastupujícímu říšskému protektoru SS-Oberstgruppenführerovi a Generaloberstovi policie Daluegemu.

Praha (ČTK.):

U příležitosti smrti SS-Obergruppenführera Heydricha obdržel Zastupující říšský protektor SS-Oberstgruppenführer a Generaloberst policie Daluege ze všech vrstev obyvatelstva Čech a Moravy četné důkazy účasti. Protože Zastupující říšský protektor není s to, aby za četné projevy soustrasti poděkoval každému jednotlivci, vyslovuje všem, kteří mu tlumočili svoji soustrast k tragické smrti SS-Obergruppenführera Heydricha, touto cestou svoje díky.

Ročník LX, číslo 166, pátek 19. 6. 1942, strana 1

Britské metody.

Způsob boje bývá rozdílný a řídí se mentalitou určitého národa. Čestný národ bojuje čelem proti čelu, nečestní a zbabělci pracují záškodnický a neštítí se ani těch nejhorších zločinů. Jdou prostě za svým cílem bezohledně, nemají žádných skrupulí a snaží se poškodit svého nepřítele zákeřnický. V této válce jsme svědky obojího druhu boje. Německo bojuje vojensky proti Anglii a jejím spojencům, postupuje svou mocnou armádou podle všech pravidel mezinárodního práva. Válka nezná sentimentality, leč čest národa žádá přísné dodržení mezinárodních úmluv, které mají zaručiti bojujícím stranám válku vojáků proti vojákům. (...)

Zatímco říšský voják bojuje čestně, nepřítel volí často nečestné metody, jako například partyzánské přepadávání. K těmto metodám patří i atentát na Reinharda Heydricha, který byl zákeřným útokem na dobrého vojáka a vraždou.

Text popisuje podivnou historii britských složek, které školili své agenty k sabotážím a nečestnému boji. Také zmiňuje, že Anglie vždy měla své državy, které ovládala z pozadí a kde konala podobné atentátnické činy místo čestného boje. Britské metody se také vyznačují tím, že jim nezáleží na cizích obětech.

Český národ v těchto osudových chvílích jasně prohlédl a přihlásil se spontánně ke svému místu po boku Říše.

J. Čemus

Ročník LX, číslo 166, pátek 19. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Národní rada česká se bez výhrad staví za státního presidenta dr. Háchu.

Naprosté odsouzení činnosti dr. Beneše a lidí jeho druhu.

Národní rada česká svolala na odpoledne ve čtvrtek 18. června do Obecního domu pražského zástupce 41 korporací a sdružení vědeckých, uměleckých a literárních, které svým všenárodním významem představují všechny kulturní složky českého života, aby se připojili svým projevem k manifestacím českého lidu, vyvolaným vražedným útokem na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha. Prostranná Grégrova síň, vyzdobená zelení a prapory v barvách říšských a protektorátních, mezi nimiž v čele síně bylo bronzové poprsí Vůdcovo, nestačila a mnoho účastníků projevu

se tísnilo ještě na chodbě. Zastoupeni byli členové vědeckých, uměleckých a literárních generací starších i mladších. (...)

Následuje reportáž z místa, která pokračuje na straně 3.

Ročník LX, číslo 166, pátek 19. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Vrahové SS-Obergruppenführera Heydricha zastřeleni.

Praha, 18. června 1942.

Úředně se oznamuje: Vrahové Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Heydricha byli v ranních hodinách dne 18. června na základě rozsáhlých zjištění německé státně policejní ústředny pražské zadrženi v jednom pražském kostele, ve kterém se delší čas skrývali, a při dopadení zastřeleni. Zároveň se při tom podařilo zneškodniti bližší kruh jejich pomahačů. Všichni zločinci jsou příslušníci české národnosti, kteří byli spuštěni k provedení atentátu v Protektorátě s britských letounů.

Ročník LX, číslo 167, sobota 20. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Zneškodnění zločinců, kteří zavraždili SS-Obergruppenführera Heydricha.

Naše veřejnost zvěděla již včera z úřední zprávy, že byli dopadeni vrahové SS-Obergruppenführera Heydricha v jednom pražském kostele a při dopadení zastřeleni. Přinášíme dnes obrázek tohoto kostela, který je v Resslově ulici v Praze II. Obyvatelé této čtvrti byli ve čtvrtek časně ráno probuzeni ze spánku detonacemi a střelbou a zjistili velká bezpečnostní opatření, která byla provedena německou státní policií a zbraněmi SS ve velkém okruhu kolem Resslovy ulice. (...)

Další část textu chválí protektorátní občany za pomoc při dopadení atentátníků a zároveň chválí německou policii, která atentátníky vypátrala. Článek dále kritizuje Londýn za atentát i za šíření lživých zpráv. Také je zmíněna skutečnost, že pachatelé byli dopadeni v kostele, který byl zneužit k jejich ochraně a že jim pomáhal kněz – kaplan Petřek.

Ročník LX, číslo 167, sobota 20. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Necht' mluví svědomí

Třetí sbírka na Německý Červený kříž probíhá v době a za okolností, které zavazují k obětem. Stojíme před úkolem, abychom znovu budovali důvěru, které libeňský vrah zasadil smrtící ránu. Nelze se těšit naději, že stačí toliko pokus, aby byla podchycena poslední vlákna zpřetrhaného tkaniva. Má-li být důvěra zachráněna, musí každá vlastnost ustoupit. Musí být potřena všemi prostředky.

Text upozorňuje, že český národ musí být aktivní, což dokázal při četných manifestacích. Jedna z možností se rozprostírá díky sbírce na Červený kříž, o které úvodník mluví jako o výzvě. Chválí také práci Emanuela Moravce a řízené hospodářství, které bojuje proti zahálce.

Zejména však nelze v době a za okolností, za kterých sbírka probíhá, přezírat morální cenu dobrovolného daru, kterou žádné nařízení nenahradí. I v obětavosti třeba se proto vyvarovati nebezpečí z prodlení.

E. Hromada

Ročník LX, číslo 167, sobota 20. 6. 1942, strana 4

Český lid odsuzuje atentát na generála Heydricha.

Další manifestační projevy.

Praha. (ČTK.)

Další projevy účasti a odsouzení atentátu. Např. Notářskou komorou.

Ročník LX, číslo 167, sobota 20. 6. 1942, strana 4

Manifestace NOÚZ. na Královských Vinohradech.

Odsouzení atentátu vedením českých lidí práce. Projev ministra hospodářství a práce dr. Bertsche.

Ročník LX, číslo 168, neděle 21. 6. 1942, strana 1

Boj o nový řád.

Úvodník s úvahami o válce a poslání nacionálního socialismu. Válečným smyslem je boj o Novou Evropu v čele s nacionálním socialismem. I český národ měl pochopit shovívavost a velkodušnost Německa, a proto byl vyslán do Protektorátu Reinhard Heydrich, který byl ovšem zlikvidován.

Dr. V. Crha

Ročník LX, číslo 168, neděle 21. 6. 1942, strana 1

Odkaz na zprávu na 3. straně o zneškodnění atentátníků.

Na 3. straně zpráva o zneškodnění zločinců, kteří zavraždili SS-Obergruppenführera Heydricha.

Ročník LX, číslo 168, neděle 21. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Tábor rozhořčeně odsoudil atentát a vyslovil věrnost národní pospolitosti a Říši.

Manifest státního presidenta dr. Emila Háchy. – Projevy tří ministrů.

Text obsahuje kompletní přetisk projevu předsedy vlády dr. Krejčího, manifestu státního prezidenta Háchy a slov ministra zemědělství a lesnictví Adolfa Hrubého.

Ročník LX, číslo 168, neděle 21. 6. 1942, strana 4

Český lid odsuzuje atentát na generála Heydricha.

Další odsouzení atentátu, pocházející ze 13. 6. od Obchodní a živnostenské komory v Olomouci.

Ročník LX, číslo 169, pondělí 22. 6. 1942, strana 3

Příklad ušlechtilého srdce české ženy.

Dáma, která poskytla obětavě pomoc na místě vraždy pana Zastupujícího říšského protektora, zřekla se odměny ve prospěch trpících.

Zpráva Nedělního listu o skutku manželky jednoho pražského lékaře, která pomáhala na místě atentátu Reinhardu Heydrichovi. Přihlásila se až na výzvu v tisku a dostala odměnu 10.000 K za poskytnutou pomoc. Té se ale zřekla ve prospěch Německého červeného kříže a spolku Vincentium ve Střešovicích. Velitel bezpečnostní policie přání vyhověl, odměnu zdvojnásobil a oba spolky tak dostaly po 10.000 korunách.

Ročník LX, číslo 170, úterý 23. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 20. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 170, úterý 23. 6. 1942, strana 2

Tábor rozhořčeně proti atentátu a pro věrnost národní pospolitosti a Říši.
Manifest státního presidenta dr. Háchy. – Projevy předsedy vlády dr. Krejčího a ministrů Ad. Hrubého a Em. Moravce.

Jižní Čechy daly v sobotu 20. června v památném městě Táboře mohutnou manifestací výraz svému nejhlubšímu rozhořčení nad ničemným atentátem na život Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha a zároveň tím důrazně vyslovily svou věrnost národní pospolitosti a Velkoněmecké říši. Bylo to současně opětné hromadné odsouzení zločineckých piklů emigrantské kliky v Londýně, vedené Benešem, veřejným nepřítelem č. 1 českého národa. (...)

Následují hlavní body projevů Krejčího, Hrubého a Moravce a vše završuje manifest státního presidenta dr. Háchy, „který přednesl člen Národ. divadla v Praze Jiří Dohnal.“

Ročník LX, číslo 170, úterý 23. 6. 1942, strana 2

Manifest státního presidenta dr. Háchy.

Přetisk Háchova projevu, signovaný jeho podpisem na Pražském hradě 19. června 1942.

Ročník LX, číslo 170, úterý 23. 6. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Národní svaz novinářů se připojil k manifestacím českého lidu

Ministr Emanuel Moravec poslal shromáždění upřímný pozdrav.

Členstvo Národního svazu novinářů z Prahy i z venkova se shromáždilo včera o polednách ve velkém sále pražského Autoklubu, aby se připojilo k manifestacím českého lidu, vyvolaným zločinným útokem na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha.

Následuje popis manifestace, hlavní body programu. Projev zahájil Vladimír Ryba, přítomen byl i von Wolmar. Promluvil Ctibor Melč, který vyřídil pozdravy od Emanuela Moravce. Dalším mluvčím byl Vladimír Krychtálek.

Ročník LX, číslo 170, úterý 23. 6. 1942, strana 3

Kdo byli pachatelé atentátu na SS-Obergruppenführera Heydricha

Oba byli vysláni Benešovou vražednou centrálou do Protektorátu páchat teroristické činy. – Odměna 2 milionů marek bude vyplacena četným českým osobám, které pomáhaly při vypátrání pachatelů.

Praha, 21. června (ČTK).

Po zakončení nejpodstatnějšího vyšetřování sděluje říšský vedoucí SS a šéf německé policie toto o bližších okolnostech, spojených s dopadením vrahů šéfa bezpečnostní policie a bezpečnostní služby SS-Obergruppenführera Heydricha:

Následují informace o atentátu a po nich podrobnosti o atentátnících, kteří byli dva – Jan Kubiš a Josef Gabčík. Je zmíněn jejich stručný životopis a poté se text věnuje jejich odchodu z Československa, výsadem zpět a samotným atentátem. Článek se zabývá též pomocí, kterou oba na území Protektorátu našli. Text končí informací o akci, při níž byli oba atentátníci zastřeleni spolu s Adolfem Opálkou. Následuje ještě sdělení, že budou vyplaceny dva miliony říšských marek lidem, kteří se podíleli na dopadení atentátníků.

Ročník LX, číslo 170, úterý 23. 6. 1942, strana 3

Zneškodnění Benešových zločinců.

Po krátké zprávě kterou si čtenáři přečetli v sobotních vydáních listů, byla v neděli vydána druhá, podrobná zejména o zneškodnění zločinců a Benešových agentů, kteří zavraždili Zastupujícího říšského protektora Heydricha. Obě zprávy, především však zpráva podrobná, ukázaly, jak bezvadně pracuje aparát německé státní policie, neboť v nejkratší době byl zločinný případ vyšetřen do všech podrobností. (...)

Následují hlavní body ukončeného pátrání – zjištění totožnosti pachatelů, odhalení, že oba byli Benešovými agenty a že se stýkali s dalšími agenty za podpory českých obyvatel. Posledním bodem je vyplacení odměny lidem, pomáhajícím při vyšetřování. Článek končí slovy o nezodpovědných lidech, kteří pomáhají anglické klíce a kteří musí počítat s tvrdou odpovědí.

k.

Ročník LX, číslo 171, středa 24. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 22. června (ČTK.)

Seznamy pokračují na straně 2.

Ročník LX, číslo 171, středa 24. 6. 1942, strana 3

Česká veřejnost už zúčtovala s londýnskými zvrhlíky.

Ministr Moravec ve svém tábořském projevu správně řekl, že ještě nikdy nebyl český národ tak jednotný, jako je dnes v odporu proti Benešovi. Tento nepřítel českého lidu č. 1 a zrádce Beneš dokázal za své nepřítomnosti zde to, že se český lid, který se nemohl za jeho presidentství spojit, protože tomu vadily jeho intriky mezi stranami a straničkami, nyní sjednotil. Sjednotil se v myšlení i v úsudku, že veškeré zlo našeho národa pochází od Beneše. Výstižně ho nazval šéfredaktor R. Halík v nedělním „Venkově“ mužem bez vlasti, protože vlast mu dala výhost. (...)

Text se dále věnuje záškodnické činnosti Anglie a komentuje její rozhlasové lži, že nacisté znesvětili kostel tím, že v něm stříleli na parašutisty. Ve skutečnosti jsou to oni, kdo kostel znesvětil, protože ho využili jako svého útočiště. Článek konstatuje, že český národ již zúčtoval s těmito zvrhlíky a příkladem mu naopak může být ona česká žena, která se zřekla své odměny za pomoc zraněnému Heydrichovi ve prospěch Červeného kříže a Vincentina.

k.

Ročník LX, číslo 171, středa 24. 6. 1942, strana 4

České obyvatelstvo odsuzuje atentát na SS-Obergruppenführera Heydricha.

Informace o dalších manifestacích českého lidu.

Ročník LX, číslo 172, čtvrtek 25. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 23. června (ČTK.)

Seznamy pokračují na straně 2.

Ročník LX, číslo 172, čtvrtek 25. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

České divadlo osvědčuje věrnost Říši.

Červen 1942 mezníkem české sebezáchrany a sebezpytování.

Projev ředitele Národního divadla dr. Šípa k situaci v Protektorátu. Následoval projev zástupce herectva Rudolfa Deyla.

Ročník LX, číslo 172, čtvrtek 25. 6. 1942, strana 2

Jak smýšlí český člověk o Benešovi a emigrantech?

Nakladatelství „Orbis“ dostalo tyto dny zajímavý dopis od bývalého státního úředníka.

Píše v něm m. j.: (...)

Dopis burčující proti Benešovi a jeho spojencům nejen v Anglii, ale i na území Protektorátu. Psaní končí slovy „Chápu rozhořčení říše.“

Ročník LX, číslo 172, čtvrtek 25. 6. 1942, strana 2

Čeští dělníci v Říši o zločinném atentátu.

Redakce „Českého dělníka“ dostává od svých odběratelů, vesměs českých dělníků, pracujících v Říši, desítky dopisů, v nichž je odsuzován hanebný zločin na reprezentantu Říše, Zastupujícím říšským protektorem SS-Obergruppenführerovi a generálu policie Reinhardu Heydrichovi a v nichž je schvalován energický postup proti zločinným pomahačům nepřátelské ciziny a proti všem tupým hazardérům s českým národním osudem. (...)

Následuje dopis jednoho z českých dělníků v Říši (Josef Hrubý), který chválí Velkoněmeckou říši a Vůdce za to, jak se stará o dělníky a jak jsou poměry v Říši spravedlivé.

Ročník LX, číslo 172, čtvrtek 25. 6. 1942, strana 2

Také Hradec Králové věrně za státním presidentem a Říší.

Projev ministra Emanuela Moravce

Hradec Králové. (ČTK.)

Na základě četných žádostí z řad občanstva Hradce Králové konal se v úterý velkolepý manifestační projev na Velkém náměstí, kde se sešly nepřehledné zástupy živnostníků, dělníků, rolníků a úředníků, aby znovu odsoudily zločinný atentát na život Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála Heydricha. Na projevu promluvil ministr školství a ministr lidové osvěty Emanuel Moravec. Ulice, vedoucí k náměstí, i náměstí samo, byly vyzdobeny prapory říšskými a protektorátními. Vlajky svážely z celého kraje severovýchodočeského i ze vzdálených obcí od hranic Protektorátu obyvatelstvo, které přišlo zdůraznit svou účastí věrnost k národní pospolitosti a k Velkoněmecké říši a odmítnouti s rozhořčením ničemnosti nepřítel českého národa číslo jedna, Beneše a jeho nohsledy. Manifestaci zahájil živnostník Stanislav Barták, který odsoudil atentát a tlumočil slib pracovat pro novou Evropu za vedení Velkoněmecké říše. Slova se pak ujal ministr lidové osvěty Emanuel Moravec, jehož shromáždění uvítali bouřlivým potleskem. (...)

Následuje přetisk nejdůležitějších bodů projevu Emanuela Moravce.

Ročník LX, číslo 173, pátek 26. 6. 1942, strana 1

Velkolepá manifestace.

V dějinách českého národa zaujímá Národní divadlo výjimečné místo. Odtud, s jeho prken, z tohoto posvátného prostředí, v němž jako by přebýval genius národa,

přicházely nové myšlenky a nové vzněty, zde se objevovaly nové popudy, jež se měly stát rozhodujícími v životě národa, tady tryskaly první prameny osudových obrátů v duši národního společenství. Nejinak tomu bylo ve středu při manifestaci českých divadelních umělců. Byly to chvíle, které zůstanou každému účastníku této slavnosti nezapomenutelné. (...)

Úvodník pokračuje chválou této akce, na které se sešli všichni známí herci a pracovníci divadla, ke kterým promluvil Emanuel Moravec, ředitel ND dr. Šíp a herec Rudolf Deyl. Byla deklarována spolupráce s Říší a atentát ještě semknul český národ, který s Říší také vždy bude.

Jaroslav Urban

Ročník LX, číslo 173, pátek 26. 6. 1942, strana 1

Bez titulku, ohraničeno spodní a horní silnou linkou

Praha. (ČTK.)

Dne 24. června byla osada Ležáky u Louky (okres Chrudim) srovnána se zemí. Dospělí obyvatelé byli podle stanného práva zastřeleni. Obyvatelstvo přechovávalo české parašutistické agenty, kteří měli vedoucí účast na přípravách k atentátu na SS-Obergruppenführera Heydricha, a pokoušelo se je zachránit před policejním zakročením. Člen sboru protektorátního četnictva, příslušný pro osadu, který se provinil jako napomahač, spáchal před svým zatčením sebevraždu.

Ročník LX, číslo 173, pátek 26. 6. 1942, strana 2

Rozsudky stanných soudů: Praha 24. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 173, pátek 26. 6. 1942, strana 2

Na straně dvě se nachází dvě fotografie parašutistů, kteří byli zastřeleni v kostele Karla Boromejského s jejich totožností – bez titulku, pouze s textem pod fotografiemi.

Josef Valčík,

naroz. 2. listopadu 1914 ve Smolině, okres Uh. Brod, bývalý četař bývalého česko-slovenského pěšího pluku č. 22, jeden z teroristů, spuštěných v noci na 29. prosince 1941 poblíže Poděbrad z anglického letadla. Valčík byl při akci proti atentátníkům na SS-Obergruppenführera Heydricha 18. června 1942 v kostele Karla Boromejského v Praze zastřelen.

Adolf Opálka,

nar. 4. ledna 1915 v Rešicích, bývalý poručík bývalého česko-slovenského horského pěšího pluku č. 2, jeden z teroristů spuštěných s anglického letadla. Opálka byl při akci proti atentátníkům na SS-Obergruppenführera Heydricha 18. června 1942 v kostele Karla Boromejského v Praze zastřelen.

Ročník LX, číslo 174, sobota 27. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 25. června (ČTK.)

Rozsudky pokračují na straně 2.

Ročník LX, číslo 174, sobota 27. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Černě orámované spodní a horní linkou:

Praha, 26. června. (ČTK.)

Úředně se oznamuje: Odměna 10 milionů korun, kterou vypsala říšská vláda na dopadení vrahů SS-Obergruppenführera Heydricha, byla dnešního dne ve dvou rovných dílech plně vyplacena dvěma protektorátním příslušníkům.

Z odměny dalších 10 milionů korun, kterou vypsala dodatečně vláda Protektorátu, bylo dnešního dne vyplaceno 5 milionů korun celkem sedmi Němcům a 53 protektorátním příslušníkům.

Ročník LX, číslo 175, neděle 28. 6. 1942, strana 1

Mezi životem a sněním.

Není jistě bez příčiny, že žvásty Benešovců přehlížely důsledné pokroky, docílené na poli hospodářském a sociálním návratem českých zemí do svého přirozeného prostoru. Měli pro své mlčení pádné důvody, když se vyhýbali jako čert kříži zlepšení hospodářských a sociálních poměrů, počínaje odstraněním nezaměstnanosti. Marně by se byli snažili přesvědčit našeho dělníka nebo rolníka, že jeho životní úroveň za poslední tři léta poklesla. Nepoklesla, ale pozvedla se. (...)

Úvodník mluví dále o hospodářském pokroku v Protektorátu, který je zapříčiněn včleněním do Říše, což nechce Anglie uznat. První republika totiž vytrhla Čechy z velkoněmeckého prostoru a tím zapříčinila hospodářské neúspěchy, které už nyní neexistují.

Ročník LX, číslo 175, neděle 28. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Olomouc manifestuje pro bezpodmínečnou budovatelskou práci českého lidu ve Velkoněmecké Říši.

50.000 lidí pozorně sleduje vývody ministra E. Moravce

Reportáž z manifestace, Moravcův projev.

Ročník LX, číslo 175, neděle 28. 6. 1942, strana 2

Rozsudky stanných soudů: Praha 26. června (ČTK.)

Ročník LX, číslo 175, neděle 28. 6. 1942, strana 4

Manifestační projev českých právníků.

Projev ministerského předsedy dr. J. Krejčího.

Čeští právníci, kteří tvoří důležitou skupinu školsky vzdělané inteligence, sešli se v pátek večer ve smutečně vyzdobené Smetanově síni pražského Obecního domu, aby manifestačním způsobem odsoudili zločinný atentát, spáchaný na Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie R. Heydricha a aby jednoznačně projevili svůj kladný postoj k Velkoněmecké říši. Význam tohoto projevu Ústředí českých právníků byl zdůrazněn účastí předsedy vlády a ministra spravedlnosti dr. Krejčího, náměstka předsedy vlády ministra vnitra R. Bienerta, ministra financí dr. Kalfuse a ministra dopravy a techniky dr. Kamenického. (...)

Následuje průběh manifestace a hlavní body projevů jednotlivých ministrů protektorátní vlády a presidenta advokátní komory dr. Kopeckého.

Ročník LX, číslo 176, pondělí 29. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Odřezat z národního kmene všechno co uschlo a co hnije.

Ministr lidové osvěty Emanuel Moravec mluví u sv. Antonínka nad Blatnicí k moravským Slováckům za přítomnosti vynikajících zástupců Říše.

Z projevu Emanuela Moravce u sv. Antonínku.

Ročník LX, číslo 176, pondělí 29. 6. 1942, strana 3

Projevy věrnosti Říši v Hradci Králové.

Kromě královéhradeckých manifestačních projevů, o kterých jsme již psali, konaly se v posledních dnech v Hradci Králové další projevy věrnosti Říši v různých závodech a podnicích, v nichž všude byl odsouzen hanebný atentát, vyjádřen slib věrnosti Říši a oddanosti státnímu prezidentu a vládě. Projev v Hradci Králové uspořádala také Obchodní komora. Promluvil president komory tov. Vitoušek. I zde byly odmítnuty emigrantské pokusy o rušení míru v našich zemích a vyjádřen slib nasaditi vše pro vítězství Říše.

-ec-

Ročník LX, číslo 177, úterý 30. 6. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 27. června (ČTK.)

Seznamy pokračují na straně 2.

Ročník LX, číslo 177, úterý 30. 6. 1942, strana 1 – vydání pro Prahu

Dříve a nyní

V posledních dnech se koná v četných českých a moravských městech mnoho veřejných shromáždění lidu, projevů zájmových skupin a svazů. Při této příležitosti si mnoho našich lidí vzpomnělo na minulé doby, na doby bývalé parlamentní „demokracie“; a tato vzpomínka si vynutila bezděčné srovnání tehdejších poměrů s dobou těchto dnů.

Text rozebírá zejména manifestace dříve a nyní. Zatímco dříve se na nich na všechno a všechny nadávalo, v Protektorátu je situace jiná a byla by úplně bezproblémová, nebýt Beneše a jeho štvavých řečí a činů. Tentokrát se však národ semknul a vyjádřil se početnými a mohutnými manifestacemi, které demonstrovaly jednotu.

Takové myšlenky jistě proběhly hlavou účastníků manifestačních projevů, když si vzpomněli na doby politických stran. Nejednen se zastyděl, že byl tak dlouho zaslepen a že bylo třeba tak velikého otřesu, aby definitivně a svorně prohlédl. Především se za tři roky naučil dívat a usuzovat, a také je to zásluha naší zákonné vlády, která je vládou v pravém slova smyslu a nikoli snůškou resortů a papírového úřadování.

L. Bezpalec

Ročník LX, číslo 177, úterý 30. 6. 1942, strana 4

Mohutná manifestace Mor. Slovácka u sv. Antonínka.

Velké shromáždění lidu proti Benešovi a jeho zločinným dobrodruhům. – Ministr Moravec prohlásil: „Odřezat z národního kmene všechno, co uschlo a co hnije.“

U Sv. Antonínka nad Blatnicí, tedy na místě, kam lid na místě Moravského Slovácka spěje na svých tradičních poutích, shromáždilo se v neděli Moravské Slovácko, aby uctilo památku Zastupujícího říšského protektora R. Heydricha, který se stal obětí hanebného atentátu, a aby znovu zdůraznilo svou věrnost Velkoněmecké říši a znovu dosvědčilo, že stojí za státním prezidentem dr. E. Háchou a jeho politikou. (...)

Následuje výčet osobností, které se manifestace zúčastnily a hlavní body projevu Emanuela Moravce, se kterým vyjádřil lid souhlas.

Ročník LX, číslo 177, úterý 30. 6. 1942, strana 4

V rubrice „Krátké zprávy“ je zmínka o dalších manifestacích.

Ročník LX, číslo 178, středa 1. 7. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 30. června (ČTK.)

Poprvé se zpráva o rozsudcích objevuje bez jmenného seznamu, který zastupuje jen informace o počtu popravených. V tomto případě 115 osob.

Ročník LX, číslo 178, středa 1. 7. 1942, strana 2 – vydání pro Prahu

Trojský kůň vyhodil kopytem.

Londýnská válečná rada se domnívala, že Protektorátu za pomoci české emigrace by mohlo být použito jako trojského koně svého druhu k vpašování zločineckých živlů do Velkoněmecké říše. Tyto plány se však zhroutily. Rána, kterou vypálil pan Beneš, obrátila se dozadu a zasáhla jej samého.

Většina národa Beneše odsoudila, což vyjádřily mohutné manifestace.

Tak tedy trojský kůň svým kopytem vykopl Beneše z českých řad, místo aby ve svých útrokách skrýval jeho agenty a zločince. Vzrušené týdny, které Protektorát právě prožil, přispějí k tomu, aby urychlily vyjasnění a upevnění a posílily převážnou většinu českého národa na cestě k pozitivní spolupráci a k zásadnímu postoji, přátelskému Říši.

adb.

Ročník LX, číslo 178, středa 1. 7. 1942, strana 4

V rubrice „Krátké zprávy“ opět zmínka o dalších manifestacích s malým titulkem „Manifestační projevy.“ K již zveřejněným projevům se přidávají další instituce.

Ročník LX, číslo 179, čtvrtek 2. 7. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha, 1. července (ČTK.)

Jmenný seznam chybí, je zmíněn jen počet popravených – 141 osob.

Ročník LX, číslo 179, čtvrtek 2. 7. 1942, strana 1

Výzva orámovaná dolní a horní silnou linkou

V pátek 3. července 1942 v 19 hodin velký projev na Václavském náměstí. Čechové, dostavte se hromadně!

Ročník LX, číslo 180, pátek 3. 7. 1942, strana 1

Výnos

říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 3. července 1942 o zrušení civilního výjimečného stavu.

Na podkladě § 1 nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 27. září 1941 o vyhlášení civilního výjimečného stavu (VBIR Prot. s. 527) ustanovují:

§ 1

Civilní výjimečný stav, vyhlášená pro celý Protektorát Čechy a Morava mým výnosem ze dne 27. května 1942 (VBIR Prot. s. 123) se ruší s účinností od 19. hodiny dne 3. července 1942.

§ 2

Stanné soudy však zůstanou příslušny pro odsuzování trestných činů, spáchaných v přímé souvislosti s atentátem na SS-Obergruppenführera Heydricha.
Praha dne 3. července 1942.

Říšský protektor v Čechách a na Moravě
pověřen vedením záležitostí:
podepsán Daluege
SS-Oberstgruppenführer a Generaloberst policie.

Ročník LX, číslo 180, pátek 3. 7. 1942, strana 1

Nařízení

říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 3. července 1942 na obranu proti podporování Říši nepřátelských činů.

Na podkladě § 1 Nařízení o vydávání právních předpisů v Protektorátu Čechy a Morava ze dne 7. června 1939 (RGBI. I S. 1039) se nařizuje:

§ 1

(1) Smrtí se trestá, kdo osobě, o níž ví nebo podle okolností musí mít za to, že má účast na podniku, nepřátelském Říši, poskytuje úkryt nebo jinak jí poskytuje pomoc anebo opomine podat úřadům v pravý čas oznámení.

(2) Okolnosti ve smyslu odstavce (1) nastávají obzvláště tehdy, je-li pachatelovi známo, že tato osoba v rozporu s předpisy o přihlašování není policejně přihlášená nebo nemá řádný osobní průkaz.

§ 2

Smrtí se trestá, kdo:

1. zhotovuje padělané osobní průkazy anebo průkazy falšuje;
2. někomu jinému zprostředkuje osobní průkaz, o němž jest mu známo, že je padělaně zhotoven nebo zfalšován;
3. někomu jinému vydá osobní průkaz k nedovolenému použití.

§ 3

V lehkých případech §§ 1 a 2 může být uznáno na trest káznice.

§ 4

Toto nařízení nabývá účinnosti vyhlášením.

Praha dne 3. července 1942.

Říšský protektor v Čechách a na Moravě
pověřen vedením záležitostí:
podepsán Daluege
SS-Oberstgruppenführer a Generaloberst policie.

Ročník LX, číslo 180, pátek 3. 7. 1942, strana 1

Český národ musí i nadále osvědčiti věrnost k Říši.

Jakkoli zpráva o zrušení civilního výjimečného stavu se setká s pocitem úlevy u všech občanů Protektorátu, bylo by nicméně největším omylem a neprozřetelností, kdyby se měla veřejnost domnívati, že tím je celá věc vyřízena a že můžeme nyní dělati, co chceme. Nesmíme zapomenouti ani jediný den, že krize důvěry tím odstraněna není a že vážnost situace trvá! Každému musí býti jasno, že kdyby se kdokoli z nás dopustil nějakého nepředloženého činu, vůči Říši a jejím představitelům, co by pak následovalo. Ostatně nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě ze dne 3. t. m. nenechává nikoho v pochybnostech o následcích, které by měl každý nepředložený čin jednotlivcův pro něho samého. (...)

Úvodník zdůrazňuje dobrou vůli Říše a zároveň upozorňuje na možné následky, pokud by se lidé nepoučili z prožité situace. Zároveň označuje procesy vedené protektorem a protektorátní vládou za akt spravedlnosti, nikoli msty.

Ročník LX, číslo 180, pátek 3. 7. 1942, strana 1

Čechové v Praze!

Dnes v pátek dne 3. července 1942 v 19 hodin se koná v Praze na Václavském náměstí mohutný a velký manifestační projev vlády Protektorátu, k němuž se dostaví hromadně český lid z celého hlavního města a okolí. Za přítomnosti státního presidenta dr. Emila Háchy promluví předseda vlády a ministr spravedlnosti dr. Jaroslav Krejčí a ministr školství a ministr lidové osvěty Emanuel Moravec. Od 18. hodiny koncertuje hudba vládního vojska.

Je povinností každého Čecha z celé Velké Prahy, aby se tohoto velkého projevu, jímž vrcholí a uzavírají se všechny dosavadní manifestace, bezpodmínečně zúčastnil a tím zdůraznil svou neochvějnou věrnost k národní pospolitosti a k Velkoněmecké říši a vyslovil se tak pro konečné vítězství nové Evropy, pro něž všichni chceme usilovně pracovat. Svou účastí dokažte, že jste věrni státnímu presidentovi a vládě Protektorátu a že jste již definitivně zúčtovali s londýnskými emigranty. Čechové, dostavte se v největším počtu!

Ročník LX, číslo 180, pátek 3. 7. 1942, strana 1

Rozsudky stanných soudů: Praha 2. července (ČTK.)

Jmenné seznamy chybí, zveřejněna je jen informace o počtu zastřelených – 123 osob.

Ročník LX, číslo 180, pátek 3. 7. 1942, strana 4

K dnešní manifestaci přijďte včas.

Účastníci mohutného manifestačního projevu na Václavském náměstí v Praze, který se koná dnes v pátek dne 3. července, dostavte se na místo manifestace včas. Přijďte již před zahájením koncertu hudby, t. j. před 18. hodinou. Jen tak si zajistíte vhodné místo. vyhnete se zbytečnému návalu a ulehčíte tím provoz dopravních prostředků i službu pořadatelských orgánů. (...)

Následují pokyny pro účastníky manifestace formou úředního oznámení: nástup účastníků začíná o 16. hod., od 16 do 18 hodin budou městským rozhlasem vysílány hudební přednesy, od 18 hodin bude koncertovat hudba vládního vojska, od 18:30 musí zaujmout svá místa čestní hosté, projev potrvá asi hodinu a začne v 19 hodin, doprava bude od 16 hodin zastavena, příchod pěších bude neomezen, stejně jako odchod po skončení, od 17 hodin budou zavřeny obchody v okrese Velká Praha, zavřeny budou také biografy v tomto okrese od 17:45 do 20:15, obyvatelé v okolí Václavského náměstí se vyzývají k vyvěšení praporů od 15 hodin.

(ČTK.)

Ročník LX, číslo 181, sobota 4. 7. 1942, strana 1

Slib národa u pomníku sv. Václava

Stále myslit na osud národa a na sílu Velkoněmecké říše, jejíž ruka znovu nám byla podána.

Před námi je odpovědná práce, kterou jsme dlužni našemu Vůdci Adolfu Hitlerovi. – Ministr Moravec ohlašuje pořádek a čistku v kulturním a osvětovém životě. – Za provinilce budou ručit jejich představení.

*ar. – Následuje informační pokrytí manifestace včetně některých projevů, které jsou označeny mezititulky „předseda vlády dr. Krejčí“ a „Projev ministra Em. Moravce.“
Text pokračuje na straně 2.*

Ročník LX, číslo 181, sobota 4. 7. 1942, strana 1

Národ v jednom šiku.

Velký den je za námi. Den, kterým se skončilo údobí nejistoty a tápání, doba zmatků v srdcích a hlavách, den, který přenesl český národ ze stínu noci v úsvit nového zítřka. Velkolepá manifestace na Václavském náměstí, konaná za přítomnosti státního presidenta a za obrovské účasti nespočetných davů, položila jasné dělítko mezi chmurný včerejšek a jasný zítřek a stala se historickým mezníkem v dějinách našeho národa. (...) *Úvodník shrnující poslední dny a týdny vypjaté situace a chválicí počínání státního prezidenta Háchy a ministra školství a lidové osvěty Emanuela Moravce. Oceněny jsou i manifestace různých spolků a organizací, které vyjádřily vládě podporu. Závěr patří ubezpečení, že český národ definitivně procitnul a uvědomil si své místo.*
Jaroslav Urban

Ročník LX, číslo 181, sobota 4. 7. 1942, strana 2

Slib národa u pomníku sv. Václava.

*Pokračování textu z první strany.
Text pokračuje ještě na straně 3.*

Ročník LX, číslo 181, sobota 4. 7. 1942, strana 2

Rozsudky stanných soudů: Praha 3. července (ČTK.)
Odsouzení 89 osob k smrti zastřelením.

Ročník LX, číslo 181, sobota 4. 7. 1942, strana 3

Slib národa u pomníku sv. Václava

Pokračování ze strany 2.

Ročník LX, číslo 181, sobota 4. 7. 1942, strana 3

Závazný slib starostů českých měst a obcí.

Manifestační projev české samosprávy.

Ve velkém sále pražské Lucerny, jejíž průčelí bylo vyzdobeno výsostným znakem Velkoněmecké říše a znaky Čech a Moravy, shromáždili se v pátek odpoledne starostové českých měst a obcí, vládní komisaři a předsedové správních komisí, aby se na výzvu ministerstva vnitra a Českého zemského ústředí obcí, měst a okresů připojili k velikým projevům rozhořčení nad ohavným zločinem, jemuž padl za oběť Zastupující říšský protektor SS-Obergruppenführer generál Reinhard Heydrich, a obnovili slib věrnosti Velkoněmecké říši a zákonitě protektorátní vládě. (...) *Následují projevy dr. Řihy, primátora Prahy a ministra vnitra Bienerta.*

Ročník LX, číslo 182, neděle 5. 7. 1942, strana 1

Slib národa u pomníku sv. Václava

Přetisk sobotního textu.

Ročník LX, číslo 182, neděle 5. 7. 1942, strana 1

Národ v jednom šiku.

Přetisk sobotního textu.

Ročník LX, číslo 182, neděle 5. 7. 1942, strana 2

Rozsudky stanných soudů

Přetisk sobotního textu.

Ročník LX, číslo 182, neděle 5. 7. 1942, strana 3

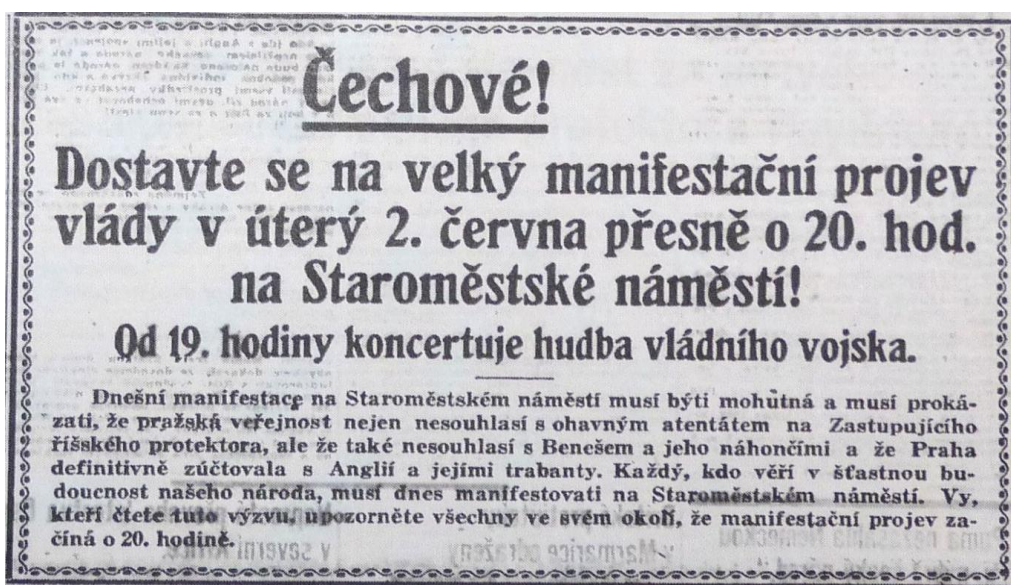
Manifestační projev starostů

Zkrácený text uveřejněný v sobotním vydání.

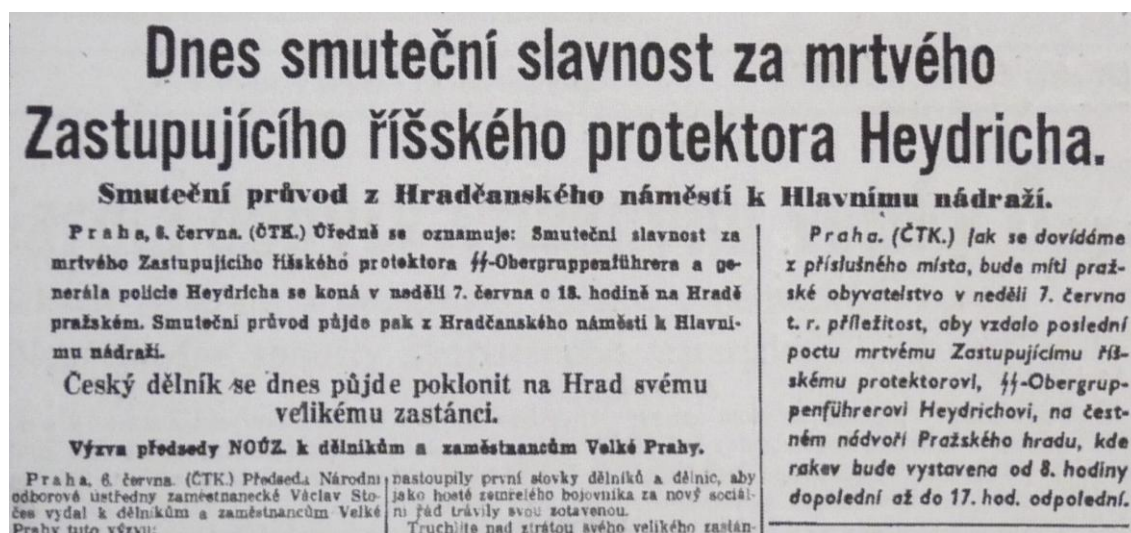
1.2 Národní politika v období druhého stanného práva ve fotografiích

Pro lepší ilustraci, jak vypadal dobový tisk ve sledovaném období, jsou součástí příloh také fotokopie vydání nejdůležitější z pohledu zkoumané agendy, v tomto případě atentátu na Reiharda Heydricha a bezprostředních opatření.

Pokud bylo třeba doložit celou novinovou stranu, je tato vložena jako speciální příloha, která není vevázána do svazku Příloh. Jednalo-li se však o jediný článek, který demonstroval nějaký zajímavý aspekt dané mediální agendy, potom je jeho fotografie zde.²

Zdroj: Národní politika. Ročník LX, č. 149, 2. června 1942, vydání pro Prahu

Zdroj: Národní politika. Ročník LX, č. 154, 7. června 1942

² Jedná se o fotografie pořízené ze svazků dostupných v Národní knihovně ČR ve sledovaném období (viz poznámka 1), nebo o výtisk z digitalizovaného systému Kramerius NK ČR.

Kdo byli pachatelé atentátu na „-Obergruppenführera Heydricha?

Oba byli vysláni Benešovou vražednou centrálou do Protektorátu páchat teroristické činy. — Odměna 2 milionů marek bude vyplacena četným českým osobám, které pomáhaly při vypátrání pachatelů.

Politika, Praha.

Foto Československa

Atentátník Jan Kubla,
jenž hodil při atentátu pumu.

Praha, 21. června (ČTK). Po zakončení nejpodstatnějšího vyšetřování sděluje říšský vedoucí H a šéf německé policie toto o hlášení obolousích, spojených s dopadením vraha šéfa bezpečnostní policie a bezpečnostní služby H-Obergruppenführera Heydricha:

Atentát na H-Obergruppenführera Heydricha byl, jak se před časem sdělilo, spáchán dvěma muži, z nichž jeden hodil pumu a druhý se pokusil střílet z anglické automatické pistole.

Rozsáhlým pátráním státní policie, obzvláště na podkladě vražedných nástrojů a věcí zanechaných na místě atentátu, nebo odhozených na ústecku, bylo zjištěno, že pachatelé jsou tyto osoby:

1. Jan Kubla, narozený 24. června 1913 v Dolních Vilémovicích, okres Třebíč (rodiče: František Kubla a Kristína Kublová roz. Mi-

tyaková, bylem v Dol. Vilémovicích č. 171, pošta Lípnick), bývalý četař bývalého česko-slovenského pěší pluku č. 34, naposledy rotník v Dolních Vilémovicích, jenž hodil pumu.

2. Josef Gabčík, narozený 8. dubna 1912 v Poluvsate, okres Zlín, (rodice: Ferdinand Gabčík a Marie Gabčíková roz. Beránková), býv. četař býv. česko-slovenského pěšího pluku č. 14, naposledy správce skladů chemické továrny v Zlíně, jenž střílel z pistole.

Oba emigrovali po zřízení Protektorátu různými cestami do Anglie, kde je Benešova vražedná centrála dala Angličanům k dispozici, aby byli vyučeni jako padákoví agenti pro sabotážní a teroristické činy.

Opětněni vražednými nástroji, z nichž některé byly nalezeny na místě činu, a s výslovným rozkazem, aby spáchali atentát na H-Obergruppenführera Heydricha, byli oba spuštěni britským dálkovým bombardovacím letadlem v noci na 29. prosince 1941, nedaleko Plzně.

Tými letadlem byli nedaleko Poděbrad spuštěni další pomocníci, mezi nimi Josef Valčík, o němž již podána zpráva v pátrací vyhlášce a jenž byl rovněž zastřelen dne 18. června 1942, narozený 2. listopadu 1914 ve Smolíně, okres Uherský Brod (rodice: Jan Valčík a Veronika Valčíková, rozená Batková, bytem ve Smolíně č. 18), bývalý četař bývalého česko-slovenského pěší pluku č. 22, naposledy hraničářský pomocník v Hněvově u Zlína.

Agenti, spuštěni na obou místech, nalezli ukrýti a pomoci u různých českých rodin a vešli ve spojení s dalšími, rovněž britskými letadly spuštěnými českými agenty.

Jak zjištěno pátráním, byl potom stentál plánovitě připraven s pomocí mezitím zatčených osob z kruhů českého obyvatelstva, a dne 27. května 1942 proveden způsobem uvedeným již sděleným.

Když velmi čestné svědecké výpovědi českého obyvatelstva poskytl z části rovněž náznaky stop, tajně státní policie v Praze zjišťovala dalším četřením průběhem dne 17. června 1942 první pozitivní podklady o pobytu vraha. S pomocí českých padákových agentů, kteří se dobrovolně vydali úřadům, bylo pak zjištěno, že vražedci se ukrývají v kostele Karla Boromejského v Praze II, Rosalova ulice. Kde se spolu s dalšími padákovými agenty ukrývali odu dne atentátu mezitím zatčení kněží kostela.

Hlavní ústředna státní policie v Praze zakročila v prvních ranních hodinách dne 18. června 1942.

Politika, Praha.

Foto Československa

Atentátník Josef Gabčík,
jenž při atentátu střílel z pistole.

Vražedci, kteří se v kostele v pravém slova smyslu opevnili, pokusili se o aktivní odpor pistolemi a ručními granáty. Při zdolávání tohoto odporu použily vojenské H, která rovněž byly nasazeny, ručními granáty a rozbili několik teroristů, mezi nimi také dva vrahy.

Mezi zabitými byl kromě výše uvedených také poručík bývalého česko-slovenského horského pěšího pluku č. 2, Adolf Opálka, narozený 4. ledna 1915 v Haličce.

Odměna v částce jednoho milionu říšských marek, vypaná německou říšskou vládou, a další jeden milion říšských marek, vypaný protektorátní vládou, budou v nejbližších dnech, jako dík a uznání, vyplaceny četným českým osobám, které pomáhaly při vypátrání pachatelů.

Zdroj: Národní politika. Ročník LX, č. 169, 22. června 1942, vydání pro Prahu

1.3 Cenzurní pokyny – telefonáty ÚTDS³

Ústředí tiskové dozorcí služby bylo centrálou cenzorů, kteří seděli jednak v pražském ústředí a jednak v samotných redakcích. Prostřednictvím telefonátů a vydáváním cenzurních pokynů naplňovali požadavky na obsah denních listů, který neměl být v rozporu s oficiální ideologií a záměry okupantů. Uváděné časové údaje svědčí o nepřetržité 24hodinové službě a pokyny představují aktuální a konkrétní opatření, kterými se musely denní listy řídit. V tomto případě jsou zařazeny pokyny, týkající se atentátu na Reinharda Heydricha a bezprostředních opatření na tuto událost.

22.55

Sv./O.

Telefonoval pan censor Dr. Hojer.

Pokyn UTDS.

1./ Výnos o rozšíření civilního výjimečného stavu na celé území Protektorátu umístí listy rovněž v patřičně výrazné úpravě spolu s první vyhláškou / vyhlášení výjimečného stavu nad okresem Oberlandratu Praha/ na první straně. Mimo tyto dvě vyhlášky nesmí přijít na první stranu žádná jiná zpráva.

2./ Inzeráty nakladatelství a knihkupectví fmy Kodym jsou vůbec nepřípustné. Zakázány jsou vůbec všechny dryáčnické inzeráty a reklamy.

Praha dne 27. května 1942.

(Ručně psaná poznámka)
Pryč s losy.

23.50

Sv./O.

Telefonoval pan censor Dr Hojer.

Pokyn UTDS.

K umístění a typografické úpravě obou vyhlášek se sdělují tyto podrobnosti: Na prvním místě na první straně musí být umístěna vyhláška jednající o vyhlášení civilního výjimečného stavu nad celým územím Protektorátu. Tato vyhláška necht' je provedena ve význačné typografické úpravě větším typem písma. Na druhém místě na první straně musí být umístěna vyhláška pojednávající o vyhlášení civilního výjimečného stavu nad okresem Oberlandratu Praha. Je dovoleno tuto vyhlášku odlišit od vyhlášky první méně význačnou typografickou úpravou. Obě vyhlášky nutno umístit tak, aby následovaly za sebou a ne vedle sebe.

Praha 27. května 1942

³ Cenzurní pokyny ÚTDS jsou součástí složky Národního soudu - NA, NárS., č. fondu 925, karton č. 22 Tiskové informace a pokyny PMR (1938-1942) (= pravidelné pokyny) a karton č. 131-135 Cenzurní pokyny české 1941-1942. (= telefonáty).

21.10 hod.
Telefonoval p.red.Stiblík.

Sv./T.

Pokyn ÚTDS.

Jakákoli oznámení o pořádání sportovních podniků, schůzí, divadelních představení a kulturních podniků všeho druhu jsou zakázána. To se netýká zpráv o představení v biografech.

Praha 28. května

Podpis nečitelný

21.50
Telefonoval pan censor Stodola.

Sv./O.

Pokyn UTDS.

Obrázek Cepsu Obergruppenführera Daluega nesmí být absolutně uveřejněn bez zvláštního souhlasu a pro listy s datem 30.V. nepřichází pravděpodobně vůbec v úvahu.

Praha 29. května 1942.

19.30 hod.
Telef. p. Dr. Hambek.

Sv./O.

Osnámení ÚTDS:

Obrázek Cepsu číslo 61.760, představující SS Obergruppenführera a Generalobersta Daluegea, je uvolněn. Redakce si mohou připravit štočky, nesmí však obrázek uveřejnit, dokud k tomu nebude dán zvláštním sdělením souhlas.

Dne 29. května 1942.

13.10 hod.
Telefonoval p. censor Šmarda

V.

Praha 1. června. O uveřejnění obrázku a životopisu generálu Daluege platí zásada o plném vyčerpání okruhu čtenářstva, takže všechny noviny s úterním datem musí fotografii a životopis generála Daluege přinést.

(Ručně připsaná poznámka) Podle ujištění p. cens. Šmardy – netýká se A-Zetu, protože obrázek byl v obou vydáních A-Zetu Pondělníku.
i./6. – 13.45 hod. (Podpis nečitelný)

Telefonický pokyn ÚTDS, doručený v 10.50 hod.
/telefonoval p. red. Niesner/

V.

Praha 3. června. Ve čtvrtek 4. června mohou vyjít listy v rozsahu pátečního čísla. Pokud tak učiní, musí v pátek vyjít v rozsahu čtvrtečního čísla. Doporučuje se v pátečních číslech nezkráceně otisknouti projev ministra školství a lidové osvěty Emanuela Moravce a z ostatních projevů nejdůležitější pasáže. Pro páteční a sobotní vydání listů se doporučuje otisknouti výtahy zajímavých pasáží všech projevů, učiněných na veřejším shromáždění na Staroměstském náměstí.

16.40 hod.

V.

Telefonoval p. ing. Kšíkal

Pokyn z ústředí

Praha 4. června. Na 1. stranu vedle zprávy ČTK a fotografie mohou přijít ještě úvodníky, vztahující se k úmrtí.

12.50

bk.

Pokyn !

Pánům šéfredaktorům.

Praha 5. června. Zpráva o průběhu nemoci zastupujícího říšského protektora otištěná v Prager Abendu 5.6. 42 nesmí býti ostatním tiskem převzata.

Telefonoval pan censor Šmarda.

11.10

bk.

Pokyn !

Pánům šéfredaktorům !

Telefonoval pan censor Veselý.

Praha 6. června. „Národní Politika“ přinese stať „Konec všeho nebo přelom“ od autora Ermo. Tuto stať má denní tisk v podstatném výtahu citovati s uvedením autora i pramene.

Důvěrný pokyn pro šéfredaktory a jejich zástupce: Smuteční slavnost je zítra, v neděli, o 18 hod.

1. Vlastní zprávy o smuteční slavnosti na Hradě a o průvodu Prahou jsou žádoucí.

2. Páni šéfredaktoři udělají dispoice, aby před převážením tělesných pozůstatků Zastupujícího říšského protektora gen. Heydricha rozestavili své redaktory po cestě, jejíž směr ještě bude sdělen, tak, aby měli zprávy z různých míst.

3. Novináři-účastníci smutečních obřadů na Hradě se shromáždí v 17 hod. na rampě u Nových zámeckých schodů.

4. Vstupenky opravňující ke vstupu budou ve vhodné chvíli k dispozici ve Stálé službě Tiskového Odboru.

5. Tmavý úbor.

Týká se pp. šéfred. Prokopa
šéfred. Dr Křemena
šéfred. Dr Vajtauera
red. Dr Hrušky
red. Pergla.

Převzal telefonicky 6.VI.42, o 15.30 hod.

Peiger

15.10 hod.

V.

Praha 6. června.

Pokyny pro pp. šéfredaktory:

1./ V referátech o smuteční slavnosti na pražském Hradě je přísně dbát toho, aby byl zachován v tisku název Smuteční slavnost a nikoli Státní akt.

2./ Ústředí poukazuje na případy, ve kterých redakce neoznačují články a stati vojenské povahy značkou MZ. Napříště i materiál PZD, pokud obsahuje stati a články vojenské povahy, musí být označen pro MZ

Ves.

13.00 hod.

bk.

Pokyn !

Pánům šéfredaktorům !

Telefonoval pan censor Veselý.

Praha 6. června.

1. / Články o úmrtí spisovatele Čečetky nesmí býti delší dvaceti řádků a nesmí se v nich uvádět jeho díla.

2. / U SS Obergruppenführera Daluge je na příště užívati titulu zastupující říšský protektor a nikoliv jako dosud pověřený vedením úřadu zastupujícího říšského protektora.

13.15 hod.

V.

Telefonoval p. censor dr. Volf

Praha 10. června. Ve zprávě ČTK č. 39 z 9.VI. o delegaci Protektorátu na státním aktu v Berlíně se eliminuje věta od slov: „S výpravou přibyl...“ až o čtyři řádky níž „... von Wolmar.“

10.40 hod. V.
Opis pokynu z 16. června, 20.45 hod.

Pokyn ÚTDS

Z řeči pana ministra Moravce v Plzni třeba vyzdvihnout obě konstatování, obsažená v závěru:

- 1./ že atentátníci a kdož jim pomáhají, nejsou ani hrdiny ani mučedníky, nýbrž zlosyny,
- 2./ není to po prvé, co Beneš a jeho čeládka nařikají nad oběťmi, které napřed sami poštváli.

Praha 16. června. 1942.

11.40 hod. V.
Telefonoval p. censor Šmarda

Praha 17. června.

Žádný list s datem 18. 6. /čtvrtek/ nesmí otisknouti v kterémkoli vydání rozsudky stanných soudů, ani je opakovat.

13.45 hod. Nov.
Pokyn ÚTDS

V souvislosti se zastřelením pachatelů atentátu nesmí se psáti o přestřelce ani v komentářích, ani v jiných zprávách nebo pojednáních.

Telefonoval z Ústředí
p. red. Dráb.

V Praze dne 20. června 1942.

20.20 hod. Sv/T.
Telefonoval p. red. Kohlík.

Pokyn ÚTDS

Hlavní zprávou z pondělníků – listů z datem 22. června – je zpráva o pádu Tobruku. Listy nyní přinesou na prvním místě ve výrazné grafické úpravě a výraznými titulky.

Praha 21. června 1942.

22.10 hod. Sv/T.
Telefonoval p. censor Votruba.

Zpráva ÚTDS

Redakce necht' jsou v přímé pohotovosti, neboť dojdou důležité zprávy a obrázky.

Praha 22. června 1942.

Pokyn: ÚTDS⁴

Výtah projevu ministra Moravce v Hradci Králové, určený pro východočeské mutace listů, nutno uveřejnit s rámcovou zprávou, která bude dodána listům mezi 17. a 18. hodinou / dnes /

Telefonoval p. censor Stodola.

21.40

Sv./O.

Telefonoval pan Niesner.

Pokyn UTDS

Dnes večer patrně v pozdějších hodinách bude vydána úřední zpráva o vyplacení odměn osobám, které svými údaji přispěly k vypátrání pachatelů atentátu na SS Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha. Tuto zprávu přinesou listy na první straně. Jakékoliv komentáře, vysvětlivky nebo pod. jsou zakázány, i když snad některý list se touto otázkou zabýval již dříve.

Praha 26. června 1942

12.05 hod.

V.

Telefonoval p. censor Šmarda

Praha 29. června.

Jména německých měst je možno skloňovat.

21.55 hod.

Sv/T.

str. 2 – Pokynu ÚTDS.

2/ Dvě úřední zprávy o zrušení stanného práva, které budou vydány dnes večer, umístí listy na první straně tučným písmem souvisle za sebou a připojí komentář. /Tyto zprávy jsou určeny výhradně jen pro páteční listy, které vyjdou až po půl noci/. Zpráva o manifestaci na Václavském náměstí přijde potom jako druhá zpráva/.

Praha 2. července 1942.

12.45

bk.

Pokyn !

Telefonoval pan censor dr. Wolf.

Pánům šéfredaktorům!

Praha 6. července. 1./ Stat', kterou pod titulem „Následovala svého muže až do hrobu“ dodala korespondence Meyer, Kodaň jednomu českému listu /není známo, zde

⁴ Pokyn není datovaný. Zařazen je na základě data projevu Emanuela Moravce v Hradci Králové 23. 6. 1942.

ještě jiným listům/ je pro tisk zakázána. Jde o obrázkovou reportáž s textem o Ferdinandu d'Este, princí Rudolfovi atd.

2./ Pro časopis „Věstník Národního souručenství“ čís.7 ze dne 4.7.1942 byl uvolněn článek „Zajištění pracovních sil pro zemědělství.“ Uvedený článek obsahuje mimo jiné též některé stati vládního nařízení čís.154/42 sbírky zákonů a nařízení, které nesmí báti otištěny.

3./ Je žádoucí, aby všechen tisk přinášel obrázky z manifestace na Václavském náměstí a aby tyto byly uveřejňovány střídavě po určité době.

1.4 Informace pro šéfredaktory denních listů vydané ÚTDS⁵

Pokyn Ú.T.D.S.

28./V.1942 13:45 hod.

- 1./ Zitřejší listy vyjdou v normálním rozsahu.
- 2./ Komentáře k atentátu na říšského protektora nejsou dovoleny. Dále platí pokyn, že listy mohou přinášeti k této události jenom zprávy vydané Čtk.
- 3./ Všechny týdeníky přinesou v nejbližších svých vydáních na svých prvních stranách pouze tři zprávy v tomto pořadí:
 - 1/ Výnos říšského protektora o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. /V.1942/ měla Čtk v materiálu 27. /V.r./ na stránce 87.
 - 2./ Zpráva „Atentát na zastupujícího říšského protektora,“ která vyšla v materiálu Čtk 28. /V. na straně 1 – 3.
 - 3./ Výnos ministra vnitra ze dne 28./V. 1942/ v materiálu Čtk téhož dne. Jinak nebude na první straně vůbec nic jiného.

Denní listy, které ještě nepřinesly výnos sub 1./ musí jej dnes přinést na první straně. Všechny listy pak bezpodmínečně přinesou zprávu „Atentát na zastupujícího říšského protektora“ /sub 2/ a výnos ministra vnitra /sub 3/ a zvláštní zprávu Čtk Vrchního velitelství č. 9, ale nikoliv již v úpravě jako byla dosud. Dále pak mohou denní listy přinášet na svých prvních stranách další materiál jako zprávu Vrchního velitelství atd.

V insertní části nesmí se objeviti inserty, které by tomuto požadavku neodpovídaly. Příkladně se uvádí insert fy Bílá Labuť s textem: „Teď je Praha nejkrásnější.“ V insertech a v programech divadel, biografů a kabaretů, je vypustiti všechny zmínky o veselohrách, komediích a podobně.

Pokyn ÚTDS

28. května 1942

15:30 hod.

Nesmí být propouštěny v tisku žádné přímo nebo nepřímo související /byť i nevýslovně/ uváděné poukazy nebo upozornění na to, že se konají divadelní a filmová představení, koncerty, sportovní a jiné podniky. Jinak však může tisk taková oznámení v obvyklém rámci přinést.

Pokyn Ú.T.D.S.

28./V. 1942 18:50 hod.

Jakákoliv oznámení o sportovních podnicích, o schůzích o divadelních a kulturních představeních se v tisku zakazují. Netýká se to pouze biografů.

Do 2 hod. noční mají redakce přísnou pohotovost. Na první straně si musejí nechat místo, jehož rozsah bude ještě sdělen pro zprávu, která bude redakci oznámena. Pan censor Radešínský? musí zůstat v redakci tak dlouho, dokud mu nebude dán pokyn, že může odejít.

jv.

⁵ Viz úvod ke kapitole 1.3 a poznámka č. 3

Listy musí zarazit vydání, která jsou právě v tisku a musí je doplnit zprávami o rozsudcích, které v nejbližší době přijdou.

28./V. 1942 20.05 hod. Pokyn Ú.T.D.S.

Pokyn ÚTDS 29. V. 1942 19.20 hod. Dr. Hampek

Obrázek Cepsu č. 61.765, představující SS Oberstgruppenführera a Generaloberst policie Daluege, je uvolněn. Redakce si mohou připravit štočky, nesmí však obrázek uveřejnit, dokud k tomu nebude dán zvláštním sdělením souhlas.

Pokyn Ú.T.D.S. Dne 5./VI. 1942 13.00 hod.

Zpráva o průběhu nemoci Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha z Prager Abendu ze dne 5. června 1942 nesmí být ostatním tiskem převzata.
Podpis Ptr

Pokyn ÚTDS 6. června 1942 14.15 hod.

V referátech o smuteční slavnosti na pražském Hradě jest přísně dbáti toho, aby byl zachován v tisku název smuteční slavnost, nikoliv státní akt.

Důvěrný pokyn. 6. června 1942. 15.45 hod.

Smuteční slavnost bude zahájena v 18.00 hod. v neděli. Vlastní zprávy o smuteční slavnosti na Hradě i o průvodu Prahou jsou žádoucí. Páni šéfredaktoři udělají dispoice, aby před převezněním tělesných pozůstatků Zastupujícího říšského protektora rozestavili své redaktory po cestě, jejíž směr bude ještě sdělen tak, aby měli zprávy z různých míst. Novináři, účastníci se smutečních obřadů na Hradě, shromáždí se v 17.00 hod. na rampě u Nových zámeckých schodů. Vstupenky ve stálé službě budou ve vhodné chvíli k dispozici.

Zaškrtný nečitelný podpis?

Pokyn ÚTDS. 10. VI. 1942

Ze zprávy ČTK č.39 z 9.VI. o delegaci Protektorátu na státní akt v Berlíně se eliminuje věta od slov: S výpravou přibyl ---- až ---- von Wolmar.

Pokyn ÚTDS 13./VI.42 15.30 hod.

V materiálu Čtk vyjde vyhláška říšského protektora v Čechách a na Moravě k doplnění výnosu o vyhlášení civilního vyjimečného stavu ze dne 27./V.42

Vyhláška bude umístěna na 1. str. v šíři dvou sloupců a tučně! Za vyhláškou následují vysvětlivky, které jsou od vyhlášky samostatně odděleny / x / a jsou vysázeny ve dvou sloupcích. /nikoli jako vyhláška, která je sice vysázena na šířku dvou sloupců, ale bez rozhraničení./ Na vysvětlivky navazuje komentář, ve kterém je shodnocena spolupráce obyvatelstva, zvláště dělnických vrstev při pátrání po pachatelích atentátu. Spolupráce tato přinesla velmi kladné výsledky a přispěla k tomu, že mohl být vydán popis pachatelů. V komentářích budou také učiněny zmínky o tom, že vedle vypsané odměny 20 milionů korun byly vyplaceny i jiné odměny, jimiž se ocenila dobrá vůle

obyvatelstva přispěti k vypátrání. Tvrzení anglické propagandy, že odměna nebude vyplacena, má sloužiti jenom k mýlení obyvatelstva. Nikdo se nemusí obávati učinit udání. Jako odstrašující příklad možno uvésti případ Lidic. Bude zdůrazněno, že kdo do 18./VI. neučiní hlášení, jež by mohla vésti k vypátrání pachatele, uvádí v nebezpečí nejen sebe, ale i také své okolí.

Pozor! Budiž dbáno toho, aby k podpisu vyhlášky slovo pod. /podepsaný/ bylo tištěno menším typem, než jméno podepsaného!

Ptr.

Pokyn ÚTDS 15./VI.42 13.10 hod.

O procesu, který se právě vede v Brně proti českým policistům, nesmí se v tisku nic uveřejňovat!

Pokyn ÚTDS 15.VI.1942. 14.15 hod. Dr. Hampek.

Přetisk nařízení říšského ministra práce, kterým se upravuje otázka použití zvláštních vlaků při cestách na dovolené nebo k rodinám zahraničních dělníků v Říši /Reicharbeitsblatt č. 14 ze dne 15. května 42/ a přetisk říšského tarifního řádu k úpravě dovolených cizozemských pracovních sil v soukromohospodářských závodech /Tarifní rejstřík č. 2713/I ze dne 20.III.42/ je volný pouze pro odborové časopisy a pro Národní práci.

Pokyn ÚTDS 16. června 1942. Štelovský

Rozsudky smrti buďtež uveřejňovány ode dneška – v obvyklé grafické úpravě – na druhé straně.

Pokyn ÚTDS 20./VI.1942 14.00 hod.

V souvislosti se zastřelením atentátníků nesmí se psáti o přestřelce ani v komentáři, ani v jiných zprávách nebo pojednáních

Pokyn ÚTDS 20. června 1942 15.30 hod.

Tisku měl být dodán inserát Ústavu „Deutsche Oberschule“ v Praze II Mikulandská ul., v němž se praví, že za účelem prohloubení německo-české spolupráce budou na zmíněné školy přijati žáci české národnosti, splní-li určité podmínky. Tento inserát a inseráty podobného druhu nesmí být v tisku vůbec otištěny.

Pokyn ÚTDS 24./VI.42 13.30 hod.

Novinářské zpracování řeči, kterou pronesl předseda Svazu novinářů šéfredaktor Krychtálek, na shromáždění novinářů dne 22./VI. není přípustné, pokud její text nebude vydán v materiálu Čtk.

Důležitý pokyn !

Všechna vlastní jména německých zemí, měst, vesnic, řek atd. nutno psát pouze v jejich německém znění a nikoliv s dodatkem českého překladu. Tato jména se neskloňují. Příklady: Byl jsem v Berlin – jel jsem do Berlin atd. Přídavná jména se tvoří tím, že se k vlastnímu jménu německému přidává koncovka -ský. Příklad: berlinský vlak, breslauské noviny, atd.

Tento pokyn platí ihned- Tedy již pro nedělní noviny.

27. 6. 42

Pokyn ÚTDS 3.VII.1942 21.00 hod.
Dr. Štelovský

Rozsudky stanných soudů ze dne 3. VII. mohou být umístěny na 1. nebo 2. straně listů podle toho, zda manifestace na Václavském náměstí zaujme na první straně méně nebo více místa. Rozsudky nesmějí být v typografické souvislosti s manifestací.

Pokyn ÚTDS 4.VII.1942 13.45 hod. Stodola

Všechny články a zprávy, týkající se literárních soutěží jakéhokoliv druhu, nutno předkládat k předběžnému schválení kulturnímu oddělení Tiskového odboru. Divadlo Anny Sedláčkové hraje až od 1. srpna. V tisku procházející inserce zahájení toto úterý není správná a musí být ztornována.

Pokyny ÚTDS

9. července přesidluje ÚTDS do nových místností. Vchod do podatelny budovou Národních listů, Praha II., Beethovenova 3. I_ patro. _ Návštěvy k přednostovi a referentům jako dosud v budově ČTK. Telefóny denní /7.30-21/ 29456_59 v noci 30953.

Všechny zprávy a články týkající se literárních, hudebních a j. soutěží musí se předkládati kulturnímu oddělení tiskového odboru, bez jehož schválení nesmí být nic podobného uveřejněno.

9.VII.42

1.5 Pravidelné týdenní tiskové porady šéfredaktorů denních listů⁶

Pravidelné týdenní tiskové porady byly jedním z hlavních mechanismů uplatňování okupačního vlivu na protektorátní tisk. Nejčastěji se konaly pod vedením Wolfganga Wolframa von Wolmara, vedoucího skupiny Tisk při Úřadu říšského protektora. Vedle týdenních porad existovaly ještě denní a měsíční.

Strukturu dohledu a řízení médií v Protektorátu Čechy a Morava popisuje první svazek diplomové práce ve druhé kapitole. Zápis z porad je pak jedním z důležitých podkladových materiálů pro komparaci oficiálních tiskových pokynů s reálným obsahem legálního protektorátního tisku, která je hlavní částí diplomové práce.

1.5.1 Tisková konference z 30. května 1942.⁷

[Druh záznamu neuveden.]

[Stupeň utajení neuveden.]

Pan von Wolfram upozorňuje na několik zásadních věcí. Nedělní čísla **musí** být vyhrazena především ústřednímu materiálu, bez ohledu na jednotlivé rubriky. Je třeba vynechat všechno, co je zbytečné a to i kulturu i sport a vůbec vše, co může počkat. Jako první z úředního materiálu je třeba použít úředního komuniké z 30. května. Dalším v pořadí co do důležitosti je výtah z projevu generála Daluege, kterého však je třeba použít jen jako materiálu k vlastnímu zpracování. Z tohoto projevu třeba zdůraznit dvě věci: úzké přátelství mezi Heydrichem a Daluegem a ocenění politické zkušenosti K. H. Franka, které generál Daluege ve svém projevu pronesl.

Nyní také lze komentovat atentát na zastupujícího říšského protektora.

V žádném případě nesmí se komentář atentátu spojovat s komentářem k popravám osob, které poskytovaly útluk nepřátelským agentům, vysazeným z letadel. Pokud jde o životopis, nebo titul osoby generála Daluege, neužívati titulu šéf der Ordnungspolizei. Životopis generála Daluege lze otisknouti jednosloupečně a vzhledem k nedostatku místa drobnějším písmem.

Vláda vypsalala 10 miliónů korun odměny na dopadení pachatelů atentátu na zastupujícího říšského protektora. Je to další odměna, která je slíbena a bude vyplacena těm, kteří přivedou na stopu pachatelů. Tuto odměnu je třeba komentovat v tom smyslu, že vláda se zaručila, že obě odměny budou vyplaceny. Londýnský rozhlas tvrdil totiž,

⁶ Porady jsou součástí fondů Národního archivu v Praze: PATZAK, MORAVEC-AMV, ASYN. Jejich kompletní soupis za celou válečnou dobu nabízí publikace GEBHART, Jan – KÖPPLOVÁ, Barbara – KRYŠPÍNOVÁ, Jitka a kol.: *Řízení legálního českého tisku v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1632-2

⁷ Zápis součástí *Edice tiskových konferencí z let 1939-1945*. In GEBHART, Jan – KÖPPLOVÁ, Barbara – KRYŠPÍNOVÁ, Jitka a kol.: *Řízení legálního českého tisku v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Karolinum, 2010.

že se jedná jen o slib a že skutečnou odměnou bude koncentrační tábor. Při té příležitosti však je dobře připomenouti, že veškerá sdělení policii stran atentátu jsou přísně důvěrná.

V 19 hod. večer bude rozhlas vysílati projev státního prezidenta Dr. Emila Háchy, po němž ve 20:45 bude následovat prohlášení vlády. Jak projev státního prezidenta, tak i prohlášení vlády, jsou volné po jejich vysílání.

Pan von Wolfram upozorňuje mezi jiným, že je třeba místo JUDr. psáti Dr., což platí zvláště o titulech ministrů. Např.: místo JUDr. Krejčí, Dr. Krejčí.

Po přečtení prohlášení vlády zdůrazňuje pan von Wolfram, že napříště ten, kdo se staví vůči Říši neutrálně nebo pasivně, bude považován za nepřítel a podle toho s ním bude zacházeno. Napříště se od českého národa vyžaduje aktivní účast na boji za Novou Evropu.

Úřední materiál zabere velkou část listů. Při tom se doporučuje, aby byl použit pokud možno na prvních třech stranách. Na první straně **musí** v každém případě, kromě rozsudků stanných soudů uprostřed linek, býti na prvním místě Charkov a bilance bitvy, na druhém komuniké, pak komentáře pokud nejsou v úvodníku, pak vládní odměna na 10 miliónů korun a komentář a další. To platí o prvním vydání. / V druhém vydání je pořadí následující: Charkov, prezidentův projev, komuniké o přijetí vlády generáloberstem Daluegem, vládní prohlášení a 10 miliónů korun odměny. Pod hlavičkami listů je třeba ve výrazných heslech vytknouti obsah tohoto úředního materiálu.

Portrét generála Daluege není ještě volný. Jakmile bude uvolněn, pak budiž umístěn na prvé straně na vhodném místě a jen v případě naprostého nedostatku místa uvnitř.

[Bez uvedení místa a datace.]

[Nesignováno.]

1.5.2 Pravidelná týdenní tisková porada šéfredaktorů ze 4. června 1942⁸

Pravidelná týdenní tisková porada
šéfredaktorů denního tisku
v Autoklubu dne 4. června 1942.

Důvěrné.

Záznam.

/ V průčelí sálu je umístěn portrét zesnulého Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Heydricha, ozdobený černým florem./

Vrchní rada Kraus: pánové, dnešní naše porada se koná ve chvílích, kdy shluk událostí a rány dopadající na naši mysl svírají srdce a dusí slova, jimiž bychom chtěli ulevit svému bolu. /Shromáždění povstává./

Vaše tváře říkají, že jste zpraveni. Ještě včera večer jsme nalézali jiskru povzbuzení v článku kolegy Wenera. Dnes před polednem došla zvěst nejtruchlivější.

Skláníme se v němém smutku před obětí Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera generála Heydricha, kterého sklála zločinná ruka v okamžiku, v němž se počala rýsovat sklizeň jeho práce pro Říši a tento prostor, v okamžiku, kdy se k nám obracel se zvýšenou důvěrou.

Hanebnost tohoto zločinu a jeho skuteční původci byli po zásluze stigmatisováni. Odpor proti nim se v našem lidu živelně vzrývá.

V této truchlivé, těžké chvíli přislibujeme, že ještě usilovněji budeme pracovat k tomu, aby bylo ve všech hlavách našeho lidu jasno, aby zvrhlost, která vedla ruku útočníků, otrásla svědomím i sebeotřejším a především, aby krutý stín, který na národu leží, byl rozptýlen a ustoupil cílevědomému, upřímnému působení pro vítězství a blaho Říše, bez rozdílu a bez výhrad. Děkuji vám, že jste povstáním uctili památku zesnulého

Slova se nyní ujme pan vládní rada Wolfram von Wolmar:

Vládní rada Wolfram von Wolmar: Pánové, slyšeli jste právě od pana vrchního rady Krause a snad již dříve také z rozhlasu zprávu o úmrtí Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera a generála policie Heydricha. Připomínám na tomto místě, že včera a v minulých dnech byla ještě velmi značná naděje, že hanebný atentát na Zastupujícího říšského protektora nedopadne tak, jak si atentátníci a ti, kdož za nimi stojí, přáli, a že Zastupující říšský protektor se může zase úplně zotavit. Osud však rozhodl jinak. Minulé noci, resp. dnes ráno nastala krize.

Chtěl bych na tomto místě zdůraznit, že podle mého – a nejen podle mého názoru – je v tom zvláštní tragika také pro český národ, že právě v tomto prostoru SS-Obergruppenführer Heydrich, jenž byl pověřen Vůdcem vedením záležitostí úřadu říšského Protektora, padl za oběť hanebnému atentátu. Neboť on by byl býval nebo byl osobností, která – dnes to můžeme již říci – byla téměř jediná s to zahájit a zavést v tomto prostoru pozitivní vývoj ku prospěchu českého národa.

V této souvislosti smím říci, že právě on – nemluvě vůbec o jeho vojáckém vystupování a jeho vojácky čestných a otevřených vlastnostech, které se snad mnohým tichošlápkům a mnohým šeptalům zdály tvrdé, které jsou však mnohem čestnější a

⁸ NA, fond PATZAK, č. 480, signatura 5-69-8: „Porady šéfredaktorů“

upřímnější, než nějaká opatření lidí a mužů, kteří snad kladou hlavní váhu při své politické práci na taktiku /taktika byla pro SS-Obergruppenführera Heydricha vždy podružnou otázkou/ - že – a o tom jistě není žádné pochyby – právě SS-Obergruppenführer Heydrich na základě svého postavení v Říši byl předurčen k tomu, aby v tomto prostoru konečně zavedl klid a zajistil v něm pozitivní vývoj v rámci nově se tvořící Evropy. Objektivně posuzováno, považuji to za zvláštní tragiku také českého národa, že právě tato osobnost se musela státi obětí tohoto surového útoku v tomto prostoru při plnění svého úkolu tak tragickým způsobem právě den po tom, kdy přijal vládu a český tisk a ohlásil značné rozšíření a vybudování autonomní správy.

Při tom nemá býti zapomenuto a zůstati nevysloveno, že pokud jde o nás Němce, sami jsme v SS-Obergruppenführerovi Heydrichovi ztratili zajisté jednoho z nejbližších, nejschopnějších a nejdůležitějších spolupracovníků Vůdcových, a zvláště já jako příslušník sborů SS a bezpečnostní služby to mohu říci z osobní účasti.

Pánové, připomínám v tomto okamžiku také, že právě SS-Obergruppenführer Heydrich s veškerou vášní své povahy a svého intuitivního temperamentu, své odpovědnosti a srdečné účasti, které projevoval vůči každému lidsky cítícímu, zachránil nepochybně život třem vašim kolegům. Neboť jenom jeho popudu a jeho rychlému zásahu jest co děkovati, že bylo možno vaše tři kolegy Krychtálka, Křemena a Vajtauera ihned dopravit do SS-lazaretu a že byl ihned letadlem dopraven nejlepší specialista Říše v tomto oboru, jenž tři onemocnělé ihned vyšetřil a ošetřil, takže jim byl opravdu zachráněn život. Myslím, že je zcela na místě, když na konferenci českého tisku Protektorátu na tuto věc poukážu a považuji to tudíž za svou povinnost, zmíniti se ještě jednou o této skutečnosti.

Pánové, víte, že německý národ ztratil v této válce mnoho vzácných lidí, víte, že za této války položili již své životy i nejcennější spolupracovníci Vůdci, dílem v boji na frontě, dílem při pracích pro frontu, dílem při plnění zvláštních úkolů, jež jim byly uloženy Vůdcem anebo Říši.

Heslem Vůdcovým a německého národa v této válce je vždy, že nad smrtí musí zvítězit život a že se hledí vpřed, nikoliv zpět. Vzal jsem se zadostiučiněním na vědomí, že jste na počest zesnulého Zastupujícího říšského protektora SS-Obergruppenführera Heydricha povstali se svých míst. Smím při této příležitosti poukázat na to, že jsem se osobně přesvědčil o tom, že SS-Obergruppenführer Heydrich si neobyčejně vážil výkonů, odpovědnosti a intuice českých žurnalistů, zvláště těch, kteří jsou známi jako zvláště aktivističtí, a dovedl jejich výkony oceniti. Víte to sami a on vám to řekl právě ještě v posledních dnech své služební funkce před atentátem tím, že vám několikrát poděkoval za vaši spolupráci, kterou také uznával.

Doufám, že vy jako uvědomělí lidé, jejichž obzor přesahuje Prahu a úzké hranice Protektorátu Čech a Morava, také na základě svého postavení v životě národa a svého společenského postavení a vzdělání dovedete dohlédnouti, kam spěje vývoj v Říši a v Evropě a kam jedině může dospěti a dospěje, že také vy, pánové, zachováte tomuto muži, který chtěl také vaše dobro, památku, kterou si zasloužil a která mu náleží.

Dnešní tisková konference může býti jen krátká a nemohu vám dáti žádnou směrnicí ani pokyn o tom, co přijde, musím se omeziti na toto:

Zatím bylo nařízeno, že úřední zpráva o smrti Zastupujícího říšského protektora musí vyjít zároveň s obrazem /portrétem/ na první stránce ve smutečním rámečku a že kromě toho nepřijde na první stranu nic jiného. Prosím, abyste dbali toho, že se nepoužije zprávy vydané od DNB z Berlína a rozšířené rozhlasem, nýbrž zprávy vydané ČTK, která je v podstatě totožná s onou a má jen o několik slov více, m. j., že skon nastal v jedné pražské nemocnici. Portrét zesnulého byl již vydán Cepssem, je to tentýž portrét, který byl vydán při nastoupení úřadu. Pokud dojdou ještě další úřední zprávy o

soustrastných projevech Vůdce nebo jiných vedoucích osobností z Říše nebo z ciziny, obdržíte zvláštní pokyn, na kterém místě mají být tyto zprávy otištěny.

Očekávám samozřejmě, že dnes a zítra zhodnotíte výkony a životopis zesnulého také v příslušném úvodníku, přičemž není třeba se držet přesně životopisu, vydaného Nacionálně-socialistickou korespondencí. Nejlépe by bylo, kdyby ČTK vydala životopis, kterého můžete použít jako podkladu, nikoliv k doslovnému otištění. Při tom bych doporučoval, abyste položili velkou váhu na vojáckou stránku zesnulého a jeho politické schopnosti v souvislosti s jeho povahou vojáka a abyste se nezabývali tak podrobnostmi z doby bojů a z jeho činnosti v oblasti Říše, což je pro české čtenáře méně zajímavé, nýbrž abyste věnovali spíše pozornost věcem, které za svého krátkého úřadování jako Zastupující říšský protektor zamýšlel nebo prosadil, především zlepšení sociálního postavení dělnictva, daru pro 3.000 zbrojařských dělníků, přijetí zemědělců atd. Můžete k tomu připojit také osobní vzpomínky, které máte z různých recepčí u Zastupujícího říšského protektora, dojmy o jeho povaze atd. Proti tomu není námitek.

Při krátké zmínce o atentátu v tomto rámci prosím, abyste určitě připomněli, že obyvatelstvo se potěšitelně účastnilo pátrání po pachatelích.

Dále je velmi podstatné, aby se v tomto článku poukázalo na to, že londýnský rozhlas prohlásil, že nejlépe hlídaný muž Německa padl za oběť atentátu v Praze, Přes to, že se to již jednou stalo, prosím, abyste poukázali na to, že stovky Pražanů se mohly přesvědčiti o tom, že Zastupující říšský protektor chodil po pražských ulicích pěšky a bez jakékoliv stráže, aby si prohlédl pamětihodnosti města, a že – což je nové – dal výslovný pokyn, aby se nečinila žádná bezpečnostní opatření ani při jeho jízdách městem, ani při procházkách, poněvadž si doslova ani nedovedl pomyslet, že právě se strany českého národa by mohlo být proti němu něco nastrojeno, poněvadž byl přesvědčen, že nejen již něco vykonal ve smyslu pozitivního vývoje v tomto prostoru, nýbrž že především ještě mnoho vykoná, a proto si pod tímto dojmem zakázal jakákoliv bezpečnostní opatření. Tím může být vyvrácena a pranýřována nehorázná špinavá lež londýnská.

Pokud jde o citáty z článku vašeho kolegy Wernera stran původu zbraní, jež byly nalezeny na místě činu, je třeba si povšimnouti, aby se nepoužilo z nich vět, jejichž obsah dnes již neobstojí.

Dále bych chtěl upozornit na toto: nemohu vám říci, zdali to, co vám teď pravím, zůstane v platnosti, anebo že v krátké době přijde jiný pokyn. Říkám to jen proto, poněvadž pro tuto chvíli nemůžu být dán žádný nový pokyn a poněvadž by to za normálních okolností mohlo být uveřejněno.

Jde o to, aby se zvláště vytkly londýnské lži a aby se zvláště uplatnily skutečnosti proti Benešově klíce v Londýně, přičemž poukazuji zvláště na toto:

Kdežto na Staroměstském náměstí 2. června se konala – to se může říci bez přehánění – imponantní veliká manifestace českého lidu s velmi zřetelnými projevy nevole proti Benešovi a jeho okolí a s nadšeným souhlasem pro politiku Háčovu, zasedala dvě hodiny před tím v Londýně tak zvaná státní rada pana Šrámka a podobných figurek, při jejímž zahájení mluvil vám již dostatečně známý vyslanec Prokop Maxa, uprchlík z blázince. Také pan Ripka tam mluvil a tvrdil, že dr Hácha nemá aktivní legitimaci k tomu, aby mluvil jménem českého národa atd., nýbrž jenom Beneš. Český národ prý odmítá Háchu jako svého zástupce a neuznává jeho opatření. V této souvislosti se Ripka dokonce odvážil prohlásit, že největší čtyři demokracie světa – Velká Británie, USA, Sovětské Rusko a Čína – Ripka klesl již tak hluboko, že také Sovětský svaz považuje za demokracii – stojí proti Německu atd., atd., a že pokud jde o český národ, nikdo jiný nemá právo mluvit a jednati jeho jménem, než pouze a jedině československý státní prezident Beneš.

Prosím, abyste toto zasedání státní rady se všemi hloupými řečmi postavili do příkrého protikladu k manifestaci národa na Staroměstském náměstí s 65.000 českými účastníky a s náladou, která tam byla projevna.

Důvěrně pro vaši informaci ještě oznamuji, že rakev se zesnulým bude ještě dnes vystavena v katafalku v čestném nádvoří Hradu. Není ještě jisto, zda-li se bude zítra konati státní akt.

Dotazů nebylo.

Vrchní rada Kraus skončil poradu v 15.30 hodin.

1.5.3 Pravidelná týdenní konference šéfredaktorů z 18. června 1942⁹

Praha, dne 8. června 1942.
Pravidelná týdenní konference
Šéfredaktorů denního tisku
Tagespresse 18. června 1942.

Podpis nečitelný
Důvěrné

Záznam

Konferenci zahájil C. Melč přivítáním přítomných a následným projevem:

Mé onemocnění mi zabránilo a vzalo možnost pobývat mezi Vámi a na Vaší práci a činnosti se přímo podílet v tragických dnech, kdy zastupující říšský protektor SS-Obergruppenführer Heydrich padl za oběť zákeřnému atentátu vyslaných zločinců, najatých a placených nepřitelem číslo jedna českého národa, zbabělým emigrantem Benešem. Dlím proto alespoň v myšlenkách s Vámi a sleduji v duchu Vaší pilnou novinářskou práci, která od Vás vyžaduje nejkrajnější vypětí sil.

Český národ vyjádřil v četných manifestacích a jiných projevech rozhořčení nad sprostým aktem; lidé byli srazeni smutkem nad smrtí takové osobnosti, vynikajícího člověka, která u nás v širokých vrstvách, dokázala dosáhnout v poměrně krátkém čase díky svému sociálnímu cítění popularity a lásky a jehož politika díky mnohým řídicím institucím bude také za jeho následovníků pokračovat, jmenovitě za SS-Obergruppenführera a Generalobersta policie Daluge. Říše dala najevo českému národu skutečnou šlechtnost.

Český národ se ve zmíněných projevech opětovně a s ještě větším důrazem vyslovil pro politiku státního prezidenta Dr. Háchy a pro politiku protektorátní vlády, která přijala funkci 19. ledna 1942 a spravovala české záležitosti s takovou moudrostí, že přivedla český národ v rámci Velkoněmecké Říše ke schopnosti přispět svým dílem k pokračování v práci směřující ke konci a definitivnímu vítězství nové Evropy pod vedením Adolfa Hitlera nad plutokraticko-bolševickou chátrou. Jen v pilnější práci a s nejvyšší odpovědností dosáhneme splnění svých povinností Říši, vzhledem k tomu si může český národ v nové Evropě vybojovat místo, které mu podle jeho počtu a jeho schopností náleží.

Jednoduché plnění povinností dnes již nestačí. Je třeba nasazení všech lidských sil a musíme pracovat ještě intenzivněji než dosud. Dnes dostačuje, jak ministr pro národní osvětu Moravec řekl ve svém posledním projevu, již více žádné sliby, dnes jsou potřeba činy a práce, doklady a důkazy naší poctivosti a našeho poctivého úsilí. Tato práce, tyto činy a tyto důkazy se požadují přirozeně od Vás, od novinářů. Vy jste dosud nikdy neselhalí a nezklamali a ministerstvo pro národní osvětu je přesvědčeno, že vy také budete v budoucnu plnit Vaši úlohu minimálně tak svědomitě, čestně, vytrvale a pevně, jako tomu bylo v dosavadních případech.

⁹ NA, fond ASYN, č. 1308, karton č. 108

Situace stále zůstává ještě závažnější než-li dříve. Poukažte proto ve Vašich dalších úvahách vaší čtenářské obci na neobyčejně závažnou situaci českého národa, ukažte novou úlohu, před kterou je teď postaven, nejzazší počestnost a svědomitost, s kterou musí být přistupováno ke každé práci. Jsme součástí Velkoněmecké Říše a musíme reagovat v sobě vlastním zájmu jako dobří a spolehliví občané Říše, která bojuje boj za novou Evropu, která nás chrání a proto také bojuje pro nás a pro naši bezpečnost, náš klid k práci a naše rodiny. Ved'te český národ v duchu této myšlenky a nepolevujte, kárejte v tomto duchu stále znovu.

Roli hlavního řečníka vlády převzal ministr pro národní osvětu Moravec. Jeho projev v rozhlase, který dále následovaly další projevy na manifestačních shromážděních v Praze, Brně, Plzni a jeho další projev v Táboře, to je poctivý hlas čestného českého člověka, který svému národu zůstal věrný a věrný zůstává a k němu veřejně, upřímně a odvážnou řečí hovoří.

Nezapomeňte tyto projevy v jednotlivostech analyzovat a komentovat jednotlivé jejich myšlenkové pochody, sestavte z toho charakteristické a výstižně zapamatovatelné výroky, které se Vašim čtenářům v budoucnu vtisknou do paměti.

Vystupte sami s Vašimi novými myšlenkami, podmínky a návrhy. Všechny se budou zohledňovat. Starejte se také o zlepšení vztahů v našich redakcích. Podporujte schopné a čilé spolupracovníky, využijte mladé lidi a přirozený boj o příležitosti prosazovat se a neotálet na druhé straně, *každé vyjádření, které následkem jejich neschopnosti, nedbalosti nebo nespolehlivosti snad může kalit čistý vzduch, který je v každé redakci nanejvýše potřeba.*

Jen tímto způsobem naplníte Vaší misi, jen tímto způsobem dojdou Vaše povinnosti, které máte vůči svému místu a vůči českému lidu a Velkoněmecké říši, uspokojení. Prokažte, že jste aktivisté a že dokážete zaktivizovat nejen celou redakci, nýbrž i psaným slovem a v celém rozsahu Vašich možností přispět k zaktivizování celého českého národa.

X

Vládní rada Wolfram von Wolmar oznamuje, že odpoledne se koná slavnostní zasedání Národní rady v Obecním domě, o kterém nebude vydáno žádné komuniké, avšak budou vyhotoveny 1 nebo 2 fotografie, jež budou zveřejněny.

Další prohlášení bude následovat v sobotu na manifestaci v Táboře, která bude uspořádána vládou a na níž vystoupí i nějaký známý řečník s projevem státního presidenta; dále budou mluvit ministři Hrubý a Moravec. Na příští středu je naplánována manifestace českých uměleckých pracovníků v Národním divadle. Dále je výhledově připravena na konec příštího týdne větší manifestace v Moravské Ostravě, na které bude pravděpodobně mluvit i ministr Moravec. Další manifestace jsou plánovány v menších provinčních městech, které však budou pravidelně oznamovány v novinách. K těm patří i ty, které žádal uspořádat Hradec Králové. O obsahu projevů zde přednášených nebude informováno, nicméně místní noviny mohou přinést nějaký výťah, který obdrží od ČTK.

Pan von Wolfram upozorňuje na titulku v „Českém slovu“ týkající se zprávy o rozsudku v Ankarském procesu, který v žádném případě neodpovídá skutečnosti. Měla by to být otázka žurnalistického citu a obratnosti informovat o „spravedlivém trestu,“ hovoří-li se o události, která byla potrestána 20, popřípadě 10 lety vězení v době, kdy je nastoleno stanné právo a muselo být vyřčeno mnoho trestů smrti – tak jak udáno v titulku. V žádném případě to nesouhlasí se skutečností a pan Wolfram prosí o respektování této věci. Vězení o délce 20 let muselo být uloženo podle ustanovení tureckého práva, protože je to kromě trestu smrti nejvyšší možný trest pro tento zločin,

neskončí-li atentát smrtí, jinak by hrozil trest smrti. Samo sebou je to přirozeně správné, že osnovatel a dva vykonavatelé obdrželi 20, respektive 10 let vězení, ale nedoporučuje se za současné situace a událostí v Protektorátu volit bez instinktu takovýto titul.

Šéfredaktor Krychtalesk oznamuje, že Národní svaz novinářů svolává své členy na pondělí 13.00 do velkého sálu Autoklubu na otevřenou manifestaci. Šéfredaktoři obdrží ještě ve standardním dopisu písemné informace.

C. Melč upozorňuje šéfredaktory, že často nastává případ, kdy vydavatel na základě rukopisu obdrží svolení k vydání určité knihy, knihu po vytištění pošle k cenzuře, a v posledním okamžiku může dojít ke změně situace. Za prvé, vydání knihy na základě rukopisu povolujícího její vydání není závazné, a proto nesmí být o knize referováno právě na základě tohoto svolení. Recenze knihy smějí vyjít teprve poté, kdy se kniha objeví na trhu. Šéfredaktorové jsou proto žádáni, aby na tyto okolnosti upozornili své kulturní referenty, protože jinak bude centrála tiskové dozorcí služby, která musí eventuálně takovéto předčasné recenze odstranit, zbytečně zaměstnána.

Šéfredaktor Šourek požádal o pokyny k cenzuře fotografií a obrázků takového druhu, proti nimž je již dlouho bojováno a které se řadí do kategorie zkaženého umění. „Po veškeré činnosti,“ říká dále, „kterou jsme v dané oblasti provedli a po oněm procesu, kterého jsem se rovněž zúčastnil, viděl jsem ve dvojích novinách vyobrazení jistého malíře, která se i nyní tomuto umění oddávají. Když se uváží, že německý národ toto „umění“ ze svého středu již dávno vymýtil a že když člověk vidí také v novinách, jak toto dnešní nové umění vypadá, pak se musí vyděsit z toho, že se dnes ještě může objevit takovýto paskvil krásného umění, když nějaké noviny, jako naposled „Pondělník Národní Politiky,“ přinesou obraz akademického malíře Schlossera.

C. Melč odpověděl, že se to bude i nadále dít, ovšem může být vydáno nařízení v obecném rámci; proto prosí pány šéfredaktory, aby předcházeli něčemu takovému, na co upozorňuje ÚTDS, aby všechno potřebné mohla být vykonáno.

Praha, 19.6.1942.

1.5.4 Pravidelná týdenní porada šéfredaktorů z 2. července 1942¹⁰

Pravidelná týdenní porada
šéfredaktorů denního tisku
dne 2. července 1942.

Důvěrné!
Podpis nečitelný

ZÁZNAM.

Vrchní rada C. Melč zahájil poradu a podal tento výklad: Jak je Vám známo, dožívá se dne 12.července t. r. státní president sedmdesáti let. K tomuto dnu bude vydán tiskový pokyn, s nímž Vás již dnes předběžně seznámím:

K 70. narozeninám státního presidenta dne 12.července 1942 přinesou denní listy články a fotografie. Články budou přirozeně obsažnější než v dřívějších letech a nutno se v nich zabývat méně životopisnými daty a více činností Dra. Háchy po zvolení státním presidentem /30.XI.1938/. V člancích je žádoucí uvést všechny důležité etapy této činnosti, jmenovitě přijetí státního presidenta u Vůdce v březnu 1939 a zřízení Protektorátu a začlenění českého národa před následky zhoubné a katastrofální války; jmenovitě je účelné poukázat na různé projevy státního presidenta v době dvou krisí, které český národ prožil v důsledku štvání londýnských emigrantů /září a říjen 1941, červen 1942/ a opakovati podstatná místa z jeho apelů a manifestu, jimiž český lid nabádal k poctivému a svědomitému plnění povinností vůči Říši. V této souvislosti poukazuje se na př. na zúčtování státního presidenta s Benešem v projevu, otištěném 7. prosince 1941. Jen důsledným plněním programu státního presidenta může si český lid uchovati svou národní existenci a začleniti se v rámci Říše do nové Evropy. –

Jako pomůcku pro tyto články připraví vám Česká tisková kancelář jako v dřívějších letech výňatky z presidentových projevů z této doby a dá vám je k dispozici jednak jako materiál k zpracování a pomůcku pro články, jednak k uveřejnění výňatků z různých presidentových projevů.

Jinak vnitřní situace Protektorátu zůstává stále stejně vážná a tudíž všechny vaše články musí býti neseny v témž duchu jako dosud. Pokud jde o způsob psaní, není potřeba nikterak popouštět, spíše ještě zdůrazňovat nabádání a výzvy k českému lidu a denně a denně mu připomínat jeho povinnosti.

Na zítřejším velkém manifestačním projevu, který se koná na Václavském náměstí v 19 hodin, promluví pravděpodobně za přítomnosti státního presidenta předseda vlády dr Krejčí a ministr lidové osvěty Moravec. Na náměstí budou zřízeny dvě tribuny pro oficiální hosty. Pro šéfredaktory budou místa rezervována na jedné oficiální tribuně.

Předtím v 16 hodin koná se ve velkém sále Lucerny apel starostů a vládních komisařů měst a obcí z Čech. Na tomto apelu, kde bude přítomno asi 4.000 osob, promluví náměstek předsedy vlády a ministr vnitra Richard Bienert. Po skončení tohoto apelu odeberou se starostové korporativně na Václavské náměstí.

Pokud jde o technické zpracování zítřejších projevů, budou všechny dodány včas a rovněž ihned po ukončení projevu v době co možno nejkratší bude vám dodána i rámcová zpráva. Pokud by některý list chtěl tuto zprávu rozšířit, není proti tomu námitek, jediné pořadí oficiálních hostů nutno převzít z úřední zprávy. Tisková propagace projevu bude včas zařízena.

Pokud jde o literaturu, upozornil bych na dvě věci. Je to především kniha šéfred. Kozíška, která vyšla v těchto dnech v nakladatelství Orbis pod názvem "Moře bídy,"

¹⁰ NA, fond ASYN, č. 1308, karton č. 108

kde jsou shrnuty nejen bohaté, nýbrž i poučné dojmy z cesty autorovy na podzim loňského roku do Ukrajiny. Doporučuji vám, abyste této knihy si všimli nejen v recensích, nýbrž abyste jí případně použili i k zpracování politických článků, event. otiskli výňatky, které budou jistě vaše čtenáře velmi zajímat.

Dále bych upozornil na to, že v knižnici Večery pod lampou vyšel 24. května Pachmayerův román "Vesnický mor." Je to život vesnice, kde se usídli Žid, který postupně svými známými methodami přiváže si celou vesnici peněžními závazky k sobě, ničí jednu rodinu za druhou a zmocní se jejich majetku. Toto téma, pokud je mi známo, nebylo v české literatuře dosud mnoho probíráno a proto bych vám všem doporučoval, abyste se tohoto románu povšimli, poněvadž se ukázalo, že i prostí čtenáři na tento román reagovali dopisy, které posílali úředním místům.

Určité nejasnosti vyvolal pokyn, který se týkal uvádění měst v ostatním říšském území kromě území Protektorátu. Zásadně bylo rozhodnuto, že tato města budou ve veškerém českém tisku i v českém písemnictví uváděna v původním německém názvu, že jsou tedy nepřeložitelná. Nelze tedy na příklad překládat Wien-Vídeň, nebo Berlin-Berlín /s dlouhým í/. Přirozeně používání tohoto původního tvaru může někdy působit zdánlivě potíže, které se projeví v tom, že některé denní listy nebo týdeníky tato jména neskladovaly. To by byla chyba, která by odporovala dobrému českému slohu. Není jistě žádného důvodu- a myslím, že zde půjde o většinu měst – aby tato jména nebyla skloňována. /Jistě zní v češtině lépe: jel jsem do Königsbergu než jel jsem do Königsberg, nebo: byl jsem v Berlinu, než: byl jsem v Berlin. Tyto nejasnosti, které se vyskytly po vydání prvního pokynu, byly již odstraněny během posledních dnů a zde to připomínám jen proto, abyste se všichni mohli podle toho řídit.

Také pro přídavná jména, odvozená od těchto podstatných jmen, platí zásada, že tato jména jsou nepřeložitelná. Nelze tedy psát "norimberský," nýbrž "nürnbergský," nelze psát "mnichovský," nýbrž "münchenský," a pod.

Dopisy byla vašim vydavatelstvům oznámena úprava, pokud jde o rozsah denních listů. Tyto úpravy byly provedeny ve vlastním zájmu listů, aby bylo zajištěno jejich pravidelné a ničím nerušené další vycházení. Podrobnosti jsou vám všem známy. Je tu jen jedna technická otázka. Některé listy, které dosud měly na příklad 12 stran, snižují rozsah nedělního čísla na 10 stran a tím jsou přeřazeny z nejvyšší kategorie o ceně 1 K do kategorie nižší o ceně 80 hal. Zásadní rozhodnutí v této věci je, že touto úpravou rozsahu novin se jejich ceny nikterak nemění a zůstávají jako dosud. Měl-li některý list 12 stran, prodával se za 1 K, bude mít nyní 10 stran, ale prodává se za stejnou cenu jako dříve, tedy za 1 K. Byly už konkrétní dotazy se strany vydavatelstev. Pokud se tato cenová otázka některých z vás dotýká, prosím, abyste svá vydavatelstva v tomto smyslu informovali.

Pokud jde o rozsah inserce, který byl stanoven vyhláškou tiskového odboru v Úředním listě, zůstává tato vyhláška v platnosti i nadále.

X

Vlád. rada von Wolmar ve svém výkladu uvedl: Především vás upozorňuji na úvodníky v dnešním Poledním listě a Národní Práci, jež dobrou formou komentují včerejší odůvodnění rozsudků smrti, vyneseneých stanným soudem. Prosím, abyste také v ostatních listech podobným způsobem k tomu zaujali stanovisko v kratších komentářích /nikoliv v úvodnicích/ a abyste komentovali zvláště pojmy "poskytovali úkryt" a "širší okruh pachatelů, k němuž náleželi." Při tom budiž znovu poukázáno na to, že parašutisté se zdržovali v Protektorátě od prosince, což by nebylo bývalo možné bez pomocníků, bez potravinových lístků a jiných věcí, které dnes každý potřebuje, a že je zcela jasno, že tito lidé, kteří po celé měsíce parašutistům pomáhali, byli nyní vyřizeni a že osoby, odsouzené stanným soudem, nebyly nyní zastřeleny snad pro jiné

věci, nýbrž skutečně pro přímé nebo nepřímé pachatelství, resp. podporování pachatelů atentátu.

K tomu, co řekl vrchní rada Melč: Prosím, abyste již nyní věnovali vlastní komentáře zítřejší velké manifestaci a abyste tím přispěli k obrovské účasti. Jde o poslední projev, tedy o závěr vlny shromáždění lidu, a přitom se smí říci, že je podstatně důležité, aby se skutečně všichni, kdo mají zdravé nohy a čas, účastnili této manifestace na Václavském náměstí.

Pokud jde o číslice ztrát za jeden rok východního polního tažení, uveřejněné v dnešní zprávě branné moci, nutno dbáti toho, aby těchto číslic nebylo použito v nadpise nebo v úpravě textu. Podobně jako je tomu v úředním textu, prosím, abyste při komentování také s českého stanoviska k tomu prohlásili, že poměrně značné číslice ztrát jsou jasným důkazem nesmírného nebezpečí, které hrozilo Evropě, a že je tedy také zvláště povinností českého člověka, který nemá nijakého podílu na těchto břemenech – žádná česká matka nemusí oplakávat svého syna – aby ve smyslu nové Evropy a budoucího postavení českého národa v této nové Evropě také skutečně všemi silami přispěl k definitivnímu odstranění tohoto bolševického nebezpečí.

Dostanete dnes tuto zprávu: Říšský ministr vnitra prohlásil dne 15. a 18. června v dohodě s říšským ministrem zahraničí a říšským protektorem v Čechách a na Moravě 87 osob za zbaveny protektorátní příslušnosti. Jména a osobní data jednotlivých osob, postižených tímto opatřením, u nichž jde vesměs o emigranty Říši nepřátelské nebo o Židy, byla uveřejněna v Reichs und Preussischer Staatsanzeiger Nr.140 z 18. června 1942 a Nr.142 z 22. června 1942.

Jak se dovídáme, jsou mezi nimi kromě četných Židů také bývalý československý vyslanec v Bruselu dr. Vladimír Slavík, bývalý legační rada dr. Michael Hanák a bývalý vrchní kancelářský oficiál u býv. česko-slovenského gen. konsulátu v Lublani Stanislav Hovorka. Tito tři jmenovaní, jakož i četné jiné osoby, zbavené příslušnosti, emigrovali po zřízení Protektorátu do ciziny a připojili se k emigrantské skupině, kterou založil Beneš.

Nejvyšší úřad cenový vydal nařízení, jež uveřejňuje Úřední list Protektorátu a které se týká insertů na upotřebené zboží. Týž úřad předložil pak tisku noticku, v níž se poukazuje na vyhlášku, uveřejněnou v Úředním listě dne 22.V.42, podle které v insertech, v nichž se nabízí upotřebené zboží, musí býti udána cena, jinak je věc trestná. K tomu je třeba konstatovat, že pokyny tisku může dávat pouze Gruppe Presse nebo tiskový odbor. Jiná místa k tomu nejsou příslušná.

X

V jedné z posledních tiskových konferencí jsem poukázal na karikatury, které jsou k dispozici v Cepsu a které se týkají toho, co řekl Churchill před rokem a před delší dobou. Částečně bylo již těchto karikatur také použito. Prosil bych, abyste tyto karikatury neotiskovali pouze s textem, který je s nimi dodán, nýbrž abyste k nim vždy připsali glosu, která učiní věc bezprostřednější.

Jeden list, který za to také ponese následky, měl smůlu, že vydal kalendář s pamětními dny, ve kterém se 5.červen 1875 uvádí jako den narození Stanislava Kostky Neumanna. Neumann byl komunistou, emigroval a působí nyní jako rozhlasový hlasatel v Moskvě.

Víte, že jeden velký list, a to bohužel velký deník, ztroskotal v posledních týdnech s podobnou historkou. Vracím se při tom znovu k výstraze, kterou jsem vám dal už jednou: Neotiskujte v denním tisku, ani v nedělní příloze básně. Básně jsou skryší destruktivních živlů. Upraví báseň tak, že počáteční písmeny na příklad dávají protistátní smysl. Šéfredaktor básně přečte, přibásní snad ještě jeden řádek a řekne

potom, když se zjistí, že to byla nebezpečná věc, že báseň považoval za hlas z lidu.
Upozorňuji tedy na to zvláště.

Praha, 3. července 1942.

C. Melč

1.6 Záznam z novinářské recepce u státního tajemníka K. H. Franka z 11. června 1942¹¹

Přepis záznamu novinářské recepce u K. H. Franka, na které se aktivističtí protektorátní novináři dověděli, jak a o čem psát. Toto přijetí se tak stalo dalším dokumentem, kterým se měli při své práci řídit a je součástí komparace s reálným mediálním obsahem v hlavní části diplomové práce.

13.VI,1942.

P ř í s n ě d ů v ě r n ě !

Pro účastníky novinářské recepce u pana státního tajemníka K. H. Franka, konané ve čtvrtek 11.června 1942, jakož i pánům šéfredaktorům denních listů, kteří se nemohli dostavit na tuto recepci, posíláme stručný záznam, který n e s m í býti uveřejněn doslovně. Je určen jenom jako pomůcka pro samostatné redakční úvahy.

Výslovně se upozorňuje, že při zpracování záznamu nesmí být použito slov "tisková konference" anebo "tisková porada" u pana státního tajemníka.

Ministerstvo lidové osvěty – T.O.

Věc: Recepce českého tisku u pana státního tajemníka SS-Gruppenführera Franka dne 11.června o 17.00 hod. v Czernínském paláci.

Cílem přijetí českých novinářů u pana státního tajemníka bylo, upozorniti je poznovu na vážnost politické situace, způsobené atentátem na SS – Obergruppenführera Heydricha a na odpovědnost tím ještě podstatně zvýšenou, kterou má tisk, aby český národ si ujasnil stav věcí.

Z vývodů pana státního tajemníka, které byly naprosto otevřené, dlužno v tisku komentovat nejprve jenom následující myšlenky:

1.) Konstatování, že smrt SS – Obergruppenführera Heydricha není velmi těžkou ztrátou jenom pro německý národ, nýbrž, že také český národ s Obergruppenführerem Heydrichem ztratil mimořádné skvělé naděje do budoucnosti.

2.) Vylíčení těchto nadějí (chance), které byly právě v předvečer atentátu obzvláště zřejmy na přijetí zástupců tisku, jež bylo u příležitosti oznámení správní reformy a zavedení povinné služby mládeže. Tyto zástupce tisku přijal právě Obergruppenführer Heydrich sám.

3.) Zdůraznění, že velikost zločinu sama o sobě by byla ospravedlnila nejostřejší odvetná opatření proti českému národu jakožto celku a že český národ může děkovati jenom milosti Vůdcově, že ještě jednou bylo upuštěno od opatření systému rukojmí a že prozatím beze změny bude prováděna politika Obergruppenführera Heydricha (správní reforma, luhačovická akce pro dělnickou zotavenou, služební povinnost české mládeže, účast české delegace na státním aktu v Berlíně atd.)

¹¹ NA, PATZAK, č. fondu 480, signatura č. 5-69-7, karton č. 70 – „Tiskové přehledy a reformy“.

4.) Zdůraznění okolnosti, že při rozsudcích stanného soudu nejde o opatření pomsty, nýbrž o neúprosně tvrdý proces očistný, který je v zájmu samého českého národa. Tato ostrá opatření jsou odůvodněna tím, že atentát – i když jeho původcové sedí v Londýně – bez pomahačů mezi českým obyvatelstvem v zemi by nebyl býval uskutečnitelný. Tito pomahači jsou nyní bezohledně vyhlazováni.

5.) Co bylo konstatováno v odstavci předcházejícím, platí zvláště také pro trestní akci proti osadě Lidice, jejíž obyvatelstvo samo vyvolalo svůj osud nejhrubšími proviněními proti platným zákonům. Německé vedení si nepřejí žádného opakování nějaké takové trestní akce, pokud se strany české samotné tu či onde nebude k tomu dán naléhavý popud.

6.) České obyvatelstvo má tedy svůj osud samo v ruce. Svoji budoucnost zabezpečí jenom v tom případě, jestliže – poslušno pokynů své vlády – bude se zdržovati všech pokusů rušivých a jestliže se místo dosavadní pasivity činně zúčastní potírání vnitřních nepřátel Říše.

7.) Tisk musí českému národu naprosto zřetelně objasnit, že zde nyní již nejde o státoprávní formality, nýbrž o existenci českého národa vůbec a o zachování jeho domoviny. Českému národu se dostalo výstrahy a musí mu býti stále znovu a znovu připomínáno, že v nynější chvíli má vůbec poslední svojí chanci.

8.) Tisk musí všemi prostředky podporovat politickou výchovnou práci protektorátní vlády, musí využít hesla, vydaného státním prezidentem " Beneš, nepřítel národa číslo 1" (nejenom nepřítel státu) – a musí konstatovat oproti zahraničnímu štvání, že není žádné propasti mezi vládou a českým národem, nýbrž, že státní prezident, vláda, a velké masy českého národa jsou vespolek hlubokou propastí odděleni od londýnských štváčů a od jejich domácích svedených přívrženců.

9.) Při tom dlužno práci tisku usměrniti v tom smyslu, že slušný pracující člověk, který plní svojí povinnost a udává nepřátele Říše, není znepokojován, nýbrž, že si zachová pocit, že může se svou rodinou pod ochranou Říše žíti v naprostém bezpečí. V tomto smyslu dlužno také podrobně komentovat vyhlášku říšského protektora z 13.června o poslední lhůtě, do které možno beztrestně oznamovati údaje o pachatelích atentátu.

10.) V tisku však nebud'tež uváděny citáty z vývodů Vůdcových k státnímu prezidentovi a protektorátní vládě.

nk/ec

1.7 Oznámení o doručování pokynů ÚTDS šéfredaktorům¹²

Zápis o doručování pokynů Ústředí tiskové a dozorčí služby šéfredaktorům deeních listů. Dokument byl důvěrný a určen jen konkrétním osobám. Důležitým je v tom smyslu, že poukazuje na zavádění pravidelné informační služby pro šéfredaktory, na jejímž základě byly čerpány další dokumenty, sloužící jako podklady pro komparaci uvedenou v hlavní části diplomové práce.

Předsednictvo ministerské rady
(tiskový odbor)

Čís. j. 462/249-39 T. O.

V Praze, dne 9. února 1939.

Pan Vlad. Ryba,
šéfredaktor,
Praha.

Vážený pane šéfredaktore,

v novinářské schůzce dne 3. února 1939 přislíbili jsme pánům šéfredaktorům, že jim budou doručovány informace o obsahu pokynů, kterými se řídí tisková služba dozorčí.

Plníme tento příslib a zavádíme pravidelnou informační službu pro pány šéfredaktory ve formě písemných informací, které jim budou doručovány jako důvěrná sdělení v intervalech pravděpodobně dvoudenních, v případě naléhavé potřeby každodenně.

Upozorňujeme při tom, že sdělení v této korespondenci obsažená jsou určena pouze pro pp. šéfredaktory a že zvláště je třeba dbáti toho, aby se nedostala do rukou nepovolaných, které by jich mohly použít k informaci případně i cizích orgánů.

Pravidelná korespondence bude číslována a datována a bude v ní také obsaženo udání hodiny, kdy byla svěřena expedici, resp. vydána v Ústředí tiskové dozorčí služby. Případné vysvětlivky k této korespondenci poskytne pp. šéfredaktorům telefonicky Ústředí tiskové služby dozorčí.

S projevem kolegiální úcty

Podpis nečitelný (?Svoboda?)
odborový rada.

¹² NA, fond Národní soud, č. 925, karton č. 22

1.8 Rozsudky stanných soudů v období druhého stanného práva 28. května 1942 - 3. července 1942

Tabulky vyjadřují počet popravených osob v období druhého stanného práva (období heydrichiády) v Praze a Brně den po dni.

Stanný soud Praha

Datum	Celkem	mužů	žen
28. 5. 1942	6	4	2
30. 5. 1942	32	27	5
31. 5. 1942	18	17	1
1. 6. 1942	18	15	3
2. 6. 1942	14	14	-
3. 6. 1942	15	12	3
4. 6. 1942	14	13	1
5. 6. 1942	22	19	3
6. 6. 1942	14	12	2
8. 6. 1942	18	14	2
9. 6. 1942	24	18	6
10. 6. 1942	29	25	4
11. 6. 1942	27	19	8
12. 6. 1942	12	12	-
13. 6. 1942	10	8	2
14. 6. 1942	10	7	3
15. 6. 1942	15	14	1
16. 6. 1942	15	14	1
17. 6. 1942	16	15	1
18. 6. 1942	19	18	1
19. 6. 1942	13	9	4
20. 6. 1942	18	15	3
21. 6. 1942	12	12	3
22. 6. 1942	21	18	3
23. 6. 1942	20	16	4
24. 6. 1942	18	14	4
25. 6. 1942	18	16	2
26. 6. 1942	18	17	1
27. 6. 1942	21	19	2
28. 6. 1942	10	8	2
29. 6. 1942	63	54	9
30. 6. 1942	77	67	10
1. 7. 1942	93	83	10
2. 7. 1942	116	96	20
3. 7. 1942	72	63	9
	936	804	132

Stanný soud Brno

Datum	Celkem	mužů	žen
29. 5. 1942	12	7	5
30. 5. 1942	12	7	5
1. 6. 1942	9	7	2
2. 6. 1942	7	6	1
3. 6. 1942	10	6	4
4. 6. 1942	11	9	2
5. 6. 1942	8	7	1
8. 6. 1942	8	7	1
9. 6. 1942	9	8	1
10. 6. 1942	6	3	3
11. 6. 1942	8	8	-
12. 6. 1942	8	6	2
13. 6. 1942	15	14	1
14. 6. 1942	15	15	-
15. 6. 1942	8	7	1
16. 6. 1942	14	14	-
17. 6. 1942	12	10	2
18. 6. 1942	10	10	-
19. 6. 1942	10	10	-
20. 6. 1942	10	10	-
21. 6. 1942	12	11	1
22. 6. 1942	11	10	1
23. 6. 1942	10	8	2
24. 6. 1942	12	8	4
25. 6. 1942	9	8	1
26. 6. 1942	7	5	2
27. 6. 1942	8	7	1
28. 6. 1942	9	9	-
29. 6. 1942	7	7	-
30. 6. 1942	38	30	8
1. 7. 1942	48	36	12
2. 7. 1942	7	2	5
3. 7. 1942	15	14	1
	395	326	69

Zdroj: Seznam popravených velitele hlavní úřadovny státní policie v Praze Otto Geschkeho.

In: AMORT, Č.: *Heydrichiáda*. Praha: Naše vojsko, 1965. s. 301-303

1.9 Přehled nalezených archivních materiálů v Národním archivu

Datum	Články v NP	ARCHIVNÍ DOKUMENTY		
		Zápis z porady šéfredaktorů	Cenzurní pokyny ÚTDS	Projevy Emanuela Moravce
27. 5.	X		ANO	
28. 5.	Vyháška		ANO	
29. 5.	3		ANO	
30. 5.	1 (+1)			
31. 5.	3 (+1)			
1. 6.	2 (+1)		ANO	
2. 6.	7 (+1)			Staroměstské nám.
3. 6.	3 (+1)		ANO	
4. 6.	5 (+1)	ANO	ANO	
5. 6.	3 (+1)		ANO	K úmrtí R. Heydricha
6. 6.	9 (+1)		ANO	
7. 6.	8 (+1)			Do Národní politiky
8. 6.	4			
9. 6.	8 (+1)			
10. 6.	7 (+1)		ANO	
11. 6.	7 (+1)			
12. 6.	5 (+1)			Brno
13. 6.	4 (+1)		ANO	
14. 6.	4 (+1)			
15. 6.	5		ANO	
16. 6.	7 (+1)		ANO	Pižeň
17. 6.	3 (+1)		ANO	
18. 6.	4	ANO		
19. 6.	1			
20. 6.	4		ANO	Tábor
21. 6.	3 (+1)		ANO	
22. 6.	1		ANO	
23. 6.	4 (+1)			Hradec Králové K divadelním umělcům
24. 6.	2 (+1)		ANO	
25. 6.	3 (+1)			
26. 6.	4 (+1)		ANO	
27. 6.	(+1)		ANO	Olomouc
28. 6.	3 (+1)			Sv. Antoníněk
29. 6.	1		ANO	Moravská Ostrava
30. 6.	2 (+1)			

1. 7.	1 (+1)			
2. 7.	1 (+1)	ANO	ANO	
3. 7.	4 (+1)		ANO	Václavské náměstí
4. 7.	3 (+1)		ANO	
5. 7.	3 (+1)			

Sloupec č. 2 uvádí počet článků Národní politiky věnujících se atentátu na Reinharda Heydricha a jeho bezprostředním důsledkům.

Údaj (+1) značí zveřejnění rozsudků stanných soudů.

Tučně jsou zvýrazněny mezníky druhého stanného práva:

27. 5. Atentát na Reinharda Heydricha

4. 6. Smrt Reinharda Heydricha

9. 6. Pohřeb Reinharda Heydricha

10. 6. Vyhlazení Lidic

18. 6. Dopadení a zneškodnění parašutistů v kostele Karla Boromejského v Resslově ulici

24. 6. Vyhlazení Ležáků

3. 7. Ukončení výjimečného civilního stavu v Protektorátu Čechy a Morava

2 Přílohy týkající se mediální agendy atentátu na Adolfa Hitlera z 20. července 1944

Veškerý materiál zařazený do této části má nějakou souvislost s mechanismem kontroly a dohledu nad legálním českým protektorátním tiskem v období od atentátu na Adolfa Hitlera (20. červenec 1944) do konce srpna roku 1944.

Pravopis a úprava textů je ponechána v podobě originálních dokumentů, opraveny jsou jen zcela zjevné chyby typu překlepu apod. Zvýraznění jednotlivých pasáží a slov je přebíráno z originálů.

2.1 Kompletní rešerše vydaných zpráv týkajících se atentátu na Adolfa Hitlera (20. července 1944) v Národní politice

Národní politika – ranní a pražské vydání¹³

Redakce a administrace: Praha II, Václavské náměstí 15

Kompletní rešerše je soupisem všech novinových textů, týkajících se jakýmkoli způsobem atentátu na Adolfa Hitlera a bezprostředních opatření na tuto událost. Z uvedených textů vychází komparace oficiálních tiskových příkazů s reálným mediálním obsahem, která je součástí hlavního výzkumu diplomové práce.

Uvedeny jsou články obou dostupných vydání – ranního i pražského vydání. Pokud se jedná o vydání pro Prahu, je tato skutečnost poznamenána.

Poznámka: Pravopis je ponechán v původní úpravě, vyjma evidentních tiskových pochybení (překlepů). Tučně jsou uváděny titulky, tučnou kurzívou podtitulky. Kurzíva v textu značí jednak domicil a jednak shrnutí obsahu článku a jeho hlavních tezí. V ostatních případech jsou materiály uváděny doslovně, u delších textů jejich úvodní pasáž, první odstavec, nejdůležitější sdělení apod.

¹³ Jako primární zdroj slouží ranní vydání, které je k dispozici v Národní knihovně ČR pod signaturou 54 A 002274/R. 1942 Roč. 60 Duben-Červen, sign. 54 A 000522/R. 1942 Roč. 60 Červenec-Září. Vydání pro Prahu bylo studováno prostřednictvím digitalizovaného systému Kramerius.

Ročník LXII, číslo 198, čtvrtek 20. 7. 1944

Den atentátu na Adolfa Hitlera. Noviny zprávu o atentátu ještě tentýž den nepřinesly.

Ročník LXII, číslo 199, pátek 21. 7. 1944, strana 1

Vražedný útok na Vůdce

Vůdce nezraněn.

Berlín 20. července 1944. (ČTK.)

Na Vůdce byl dnes spáchán atentát traskavinou.

Z jeho okolí byli při tom těžce raněni: Generalleutnant Schmundt, plukovník Brandt, podplukovník Borgmann, spolupracovník Berger.

Lehčeji byli raněni: Generaloberst Jodel, generálové Korten, Buhle, Bodenschatz, Heusinger, Scherff, admirálové Voss, von Puttkammer.

Vůdce sám neutrpěl žádného zranění kromě lehkých popálenin a pohmožděnin. Ihned po atentátu se vrátil zase ke své práci a přijal – jak bylo stanoveno – Duceho k delší rozmluvě.

Za krátkou dobu po atentátu přibyl k Vůdci říšský maršál.

Ročník LXII, číslo 199, pátek 21. 7. 1944, strana 1

Vůdce propůjčil desátníku WALTHERU GERHOLDOVI,

který se svým torpedem, řízeným jediným mužem, potopil křižník z invazního loďstva, Rytířský kříž k řádu Železného kříže. – Na snímku je 23letý nositel Rytířského kříže, první z mužstva válečného námořnictva.

Ročník LXII, číslo 200, sobota 22. 7. 1944, strana 1

Vůdcův projev po nezdařeném atentátu

Proti usurpátorům bude bezohledně zakročeno. – Říšský ministr Himmler jmenován velitelem domácího vojska, generáloberst Guderian náčelníkem generálního štábu Z Vůdcova hlavního stanu 21. července. (ČTK.)

Vůdce učinil dnes v noci v Německém rozhlase tento projev k německému národu: Němečtí soukmenovci a soukmenovkyně!

Nevím, po kolikáté již byl na mne chystán a proveden atentát. Mluvím-li však dnes k vám, děje se to obzvláště ze dvou příčin:

1. Abyste slyšeli můj hlas a věděli, že já sám nejsem zraněn a jsem zdrav.
2. Abyste ale také zvěděli něco bližšího o zločinu, který nemá sobě rovna v německých dějinách.

Docela malá klika ctižádostivých, nesvědomitých a současně zločinných, hloupých důstojníků ukula spiknutí, aby mne odstranila a současně se mnou vyhubila štáb vedení německé branné moci. (...)

Následuje popis atentátu a označení hlavního aktéra – hraběte von Stauffenberga, včetně následků tohoto činu (smrt, poranění a zdravotní stav Adolfa Hitlera). Vůdce označuje své přežití za akt prozřetelnosti a označuje se za vyvoleného vést německý národ.

(...) Tvrzení těchto usurpátorů, že již nežijí, je vyvráceno v tomto okamžiku, tím, že k Vám mluvím, moji milí soukmenovci. Kruh, který tvoří tito usurpátoři, je myslitelně malý. Nemá s německou brannou mocí a především také s německým pozemním vojskem nic společného. Je to docela malá klika zločineckých živlů, které budou teď nemilosrdně vyhubeny.

Proto v tomto okamžiku rozkazují:

1. Žádný civilní úřad nesmí přijmout vůbec žádný rozkaz od jakékoliv služebny, kterou si tito usurpátoři osobují.

2. Žádný vojenský úřad, žádný velitel vojenského oddílu, žádný voják nesmí uposlechnouti žádného rozkazu těchto usurpátorů, naopak všichni jsou povinni toho, kdo by takový rozkaz sděloval nebo jej dával, buď ihned zatknout nebo při odporu okamžitě skolit.

Abych definitivně vytvořil pořádek, jmenoval jsem velitelem domácího vojska říšského ministra Himmlera. Do generálního štábu jsem povolal generalobersta Guderiana, aby nahradil náčelníka generálního štábu, který je nyní nemocen, a za jeho pomocníka jsem ustanovil jiného osvědčeného velitele východní fronty. (...)

Následuje utvrzení, že šlo o málo početnou kliku, která bude vypátrána a potrestána a další poděkování Prozřetelnosti a Tvůrci.

(...) Smím obzvláště vás, moji staří spolubojovníci, znovu radostně pozdravit, že mi opět bylo dopřáno ujít osudu, v němž nebylo pro mě nic strašlivého, který by však byl přinesl hrůzu německému národu.

Vidím v tom také pokyn Prozřetelnosti, že i nadále musím pokračovat ve svém díle, a proto v něm pokračovat budu.

Ročník LXII, číslo 200, sobota 22. 7. 1944, strana 1

Projev vrchního velitele válečného námořnictva velkoadmirála Dönitze

Vůdcův hlavní stan. (ČTK.)

Vrchní velitel námořnictva velkoadmirál Dönitz měl tento projev k mužům válečného námořnictva:

Mužové válečného námořnictva!

Svatý hněv a bezmezná zuřivost naplňuje nás nad zločineckým útokem, kterým měl být zmařen život našeho milovaného Vůdce. Prozřetelnost rozhodla jinak. Zaštitila Vůdce, ochránila ho a tak neopustila naši německou vlast v osudovém boji.

Šílená malá klika generálů, která nemá nic společného s naším statečným vojskem, podnítila ve zbabělé proradnosti tuto vraždu a tak spáchala nejničernější zradu na Vůdci a na německém národu. Neboť tito padouši jsou jenom pomahači našich nepřátel, jimž slouží v bezcharakterním, zbabělém a falešném chytráctví. (...)

Následuje popis situace, kdyby byl atentát úspěšný – Německo by bylo v troskách.

(...) Učiníme přítrž počínání těchto zrádců. Válečné námořnictvo stojí věrně své přísaze v osvědčené věrnosti při Vůdci, bezpodmínečně ve své pohotovosti k nasazení a k boji. Aby bylo znemožněno jakékoliv oklamání podvodnými pokyny, přijímá rozkazy jenom ode mne, vrchního velitele válečného námořnictva a od svých vlastních vojenských velitelů. Bezohledně zničí každého, z koho se vyklube zrádce.

At' žije náš Vůdce Adolf Hitler!

Ročník LXII, číslo 200, sobota 22. 7. 1944, strana 1

Vláda Protektorátu u Německého státního ministra Franka

Praha, 21. července. (LMB.-ČTK.)

Německý státní ministr pro Čechy a Moravu SS-Obergruppenführer Frank přijal dnes ve svých úředních místnostech vládu Protektorátu, aby vyslechl prohlášení, k němuž dal podnět atentát na Vůdce.

Předseda vlády Protektorátu, ministr spravedlnosti dr. Krejčí, konstatoval, že zpráva o vražedném útoku vyvolala v srdcích všech dobrých Čechů pocity největšího rozhořčení. Prozřetelnost, jež nedopustila, aby se tento podlý čin podařil, naplňuje vládu

Protektorátu a český národ radostným uspokojením a vděčností, že Vůdce zůstal zachován Evropě a svému dějinnému úkolu.

Státní ministr poděkoval za tento projev a ubezpečil, že naprostý klid a pořádek, jenž v těchto hodinách v Čechách a na Moravě byl zachován; bude dodržen také ve všech budoucích obměnách války. Osud, který Vůdce poznovu uchránil, způsobil, že německý národ a všichni Evropané, vědomí odpovědnosti, tím pevněji věří ve vítězství věci Adolfa Hitlera.

Ročník LXII, číslo 200, sobota 22. 7. 1944, strana 1

Blahopřejný telegram státního presidenta dr. Háchy Vůdci

Praha 20. července. (ČTK)

Když byla vydána zpráva o nezdařeném vražedném útoku, zaslal státní president Dr. Emil Hácha Vůdci tento telegram:

„Jeho excelenci Vůdci Adolfu Hitlerovi, Berlín.

Dík moudrému řízení jste unikl útoku, spáchanému zbabělými a hanebnými vrahy.

Prozřetelnost chtěla, abyste byl zachován Říši a Evropě a tak mohl dokončit své velké dílo.

Blahopřeji Vám co nejsrdečněji jménem svým i jménem vlády Protektorátu k Vašemu zachránění a obnovuji přitom ujištění o své věrné oddanosti.

Státní president Dr. E. Hácha.“

Ročník LXII, číslo 200, sobota 22. 7. 1944, strana 1

Spiknutí se zhroutilo

Berlín. (ČTK.)

Jak se dovídá Německá zpravodajská kancelář DNB, spiknutí zločinecké důstojnické kliky se úplně zhroutilo. Když selhal jejich atentát, předáci spiknutí buď spáchali sebevraždu nebo byli postříleni prapory pozemního vojska. Mezi zastřelenými je také pachatel atentátu plukovník hrabě von Stauffenberg. K incidentům nedošlo nikde.

Všichni ostatní, kdož svým chováním se dopustili zločinu, budou pohnáni k odpovědnosti.

Ročník LXII, číslo 200, sobota 22. 7. 1944, strana 2

Projev říšského maršála Göringa

Z Vůdcova hlavního stanu (ČTK)

Říšský maršál učinil tento projev k letecké zbraně:

Kamarádi letecké zbraně!

Plukovník hrabě Stauffenberg spáchal ve čtvrtek z rozkazu bídné kliky bývalých generálů, kteří museli být vyhnáni pro své stejně zbabělé jako špatné vedení, nepředstavitelně ničemný vražedný útok na našeho Vůdce. Vůdce byl všemohoucí Prozřetelností jako zázrakem zachráněn.

Tito zločinci se nyní pokoušejí jako usurpátoři falešnými rozkazy zanést zmatek do vojska. Proto nařizují: V Říši vede z mého rozkazu generáloberst Stumpf jako vrchní velitel letecké flotily Říše všechny svazy letecké zbraně na říšském území. Jenom mých a jeho rozkazů smí být uposlechnuto. (...)

Následuje apel na potrestání těch, kteří zosnovali atentát a vydávali by špatné rozkazy.

(...) Důstojníci, kteří se zúčastnili tohoto zločinu, se stavějí mimo svůj národ, mimo brannou moc, mimo všechnu vojáckou čest, mimo přísahu a věrnost. Jejich zničení dá nám novou sílu. Proti této zradě staví letecká zbraň svou věrnost, kterou přísahala a

vřelou lásku k Vůdci a své bezohledné nasazení pro vítězství. Ať žije náš Vůdce, jemuž všemohoucí Bůh dnes tak viditelně požehnal!

Ročník LXII, číslo 200, sobota 22. 7. 1944, strana 2

Jak přijal německý národ zprávu o nezdařilém atentátu na Vůdce

Berlín ČTK:

Zpráva o vražedném útoku na Vůdce a o jeho šťastném zachránění rozšířila se po městech a vesnicích Říše, po frontách i po domovině rychlostí závratnou a vyvolala v celém národě bezpříkladně hluboký dojem. (...)

Následuje popis šťastného přijetí zprávy a rozhlasového projevu o tom, že Adolf Hitler přežil atentát. Přetisk titulků a částí článků německých deníků, které komentovaly Vůdcovo přežití.

Ročník LXII, číslo 200, sobota 22. 7. 1944, strana 2

OČIMA NOVÉ EVROPY

Zůstane zachován svému dílu

Zápas, který vede Říše jménem celé Evropy pro lepší příští této pevniny a jejích národů, blíží se svému vyvrcholení. Po zkušenostech, které nepřátelé německé jednoty a evropské svobody učinili s žulovým německým odporem v Normandii a zejména pak s novými německými zbraněmi, je demokraticko-bolševickým odpůrcům nového evropského řádu jasno, že se jejich naděje na vítězné skončení války ztrácejí v neproniknutelném nedohlednu, což je stav, který je naplňuje nejen oprávněnou nejistotou, ale v nejzavilejších nepřátelských prostředích i svrchovaně neoprávněnou, nemorální a zbabělou snahou vynutit si jinými prostředky, než jaké připouští řádné vedení války, rozhodnutí ve svůj prospěch. (...)

Následuje odsouzení atentátníků a připomenutí, že Vůdce už několikrát unikl smrti. Za původce atentátu je označen židovský a bolševický tisk, židé a bolševici. Text dále líčí radostné přijetí informace, že Vůdce přežil atentát.

(...) V něm nevidíme jen symbol rodící se evropské jednoty a Vůdce jejího velkého zápasu, ale i skutečné rámě dějinné Prozřetelnosti, která skrze jeho osobu zahajuje novou éru evropských dějin. (...)

Následuje apel na radostné přijetí zprávy o přežití Adolfa Hitlera, a to i českým lidem.

(...) A tento dík Prozřetelnosti chápeme hned jako obnovu našeho starého a pevného závazku, že všemi svými silami budeme Vůdci, který byl zachován také pro nás, pomáhati k plnému uskutečnění jeho velkého díla, jež sebehorší zloba nepřátel už nezničí.

St.

Ročník LXII, číslo 201, neděle 23. 7. 1944, strana 2

Německo vnitřně očištěno

K nezdařenému atentátu na Vůdce píše včerejší „Venkov“ v původní zprávě svého berlinského dopisovatele:

Okruh pachatelů, jejichž čin pouze vzhledem k atentátu na Vůdce lze označit za dramatický, se skládá pouze z několika málo reakcionářů z kruhů vysokého důstojnictva, takže se nedá vůbec říci, že by šlo o revoluci bývalé vojenské vedoucí vrstvy. Plukovník hrabě von Stauffenberg byl podle berlinských informací pouze výkonným orgánem puče. Inspirující osobností byl generáloberst Beck, o kterém se zahraniční zprávy již často zmiňovaly jako o inspirátoru vojenské revolty. (...)

Následuje seznámení s osobou Becka a poprvé i informace o tom, že atentátníci chtěli odstranit německé vojenské vedení. Další část mluví o nové pozici pro Himmlera a možné spojitosti atentátníků se zahraničními nepřáteli Říše. Na závěr je uvedena paralela s reakcionáři z roku 1918.

(...) Jestliže německé vedení války bylo těmito elementy, nacházejícími se v centrálních místech, nějak vyrušeno, lze celou záležitost dnes již označit za výhodu pro válečné vypětí Německa, neboť tím byly nespolehlivé kruhy odhaleny a Německo vnitřně očištěno.

Ročník LXII, číslo 201, sobota 23. 7. 1944, strana 2

Spasná slova

(ČTK.) ... 21. července. (SS-PK.)

Jsme na jednom z velkých překladištních nádraží východu. Před zásobárnami a ubikacemi stojí sta vojáků. Jsou to ti, kteří se vracejí ze své akce a ti, kteří již zase zítra budou nasazeni. Vyprávějí. Je slyšet jazyky Evropy, která bojuje proti bolševismu. Do skupin vpadne zpráva o hanebném útoku na Vůdce.

Mužové zde stojí a nemohou to pochopit.

Když zazní spasná slova, když se Evropa dovídá, že Prozřetelnost nám opět Vůdce zachovala, všichni ztichnou dojati. Jsou příliš hluboce dotčeni už jen tím, že temné síly ukládaly o Vůdcův život. Jeden z mužů se ujímá slova. (...)

Následuje zhrození se nad tím, že někdo chtěl zabít Vůdce a projev věrnosti.

(...) Zdá se, jakoby se toto zvolání chtělo rozletět na východ i na západ, na sever i na jih. Najde svůj ohlas na frontách Evropy a německý voják a s ním vojáci nové Evropy budou bojovat proti společnému nepříteli fanatičtěji než kdy předtím.

Ročník LXII, číslo 202, pondělí 24. 7. 1944, strana 1

Denní rozkaz Vůdcův pozemní armádě

Ve velkoněmeckém rozhlasu jej přečetl generáloberst Guderian.

Z Vůdcova hlavního stanu. (ČTK.)

Náčelník generálního štábu pozemního vojska generáloberst Guderian přečetl včera v poledne ve velkoněmeckém rozhlasu tento denní rozkaz, který Vůdce vydal 21. července německému pozemnímu vojsku:

Denní rozkaz.

Vojáci pozemního vojska!

Malý kruh nesvědomitých důstojníků spáchal na mne a na štáb vedení branné moci vražedný útok, aby mohl na sebe strhnout moc ve státě. Prozřetelnost způsobila, že se tento zločin nezdařil.

Okamžitým rázným zakročením věrných důstojníků a vojáků pozemního vojska v domovině byla klika zrádců za několik hodin vyhlazena nebo zatčena. Neočekával jsem nic jiného. Víím, že vy jako dosud bojujete udatně ve vzorné poslušnosti a věrném plnění povinností, až nakonec vítězství – ať se děje cokoli – bude naše.

Vůdce Adolf Hitler

Generáloberst Guderian učinil potom k pozemnímu vojsku tento projev:

Následuje projev Guderiana o atentátu na Adolfa Hitlera a roli pozemního vojska na celé akci, která následovala.

(...) Ručím Vůdci a německému národu, že generalita, důstojnický sbor a mužové pozemního vojska jsou semknuti v jediném cíli, aby bylo vybojováno vítězství a pod heslem, které nám častorazil ctihodný polní maršál von Hindenburg:

Podstatou věrnosti je čest!
Ať žije Německo a náš Vůdce Adolf Hitler! A nyní národe do zbraně!“

Ročník LXII, číslo 202, pondělí 24. 7. 1944, strana 1

Duce navštívil Vůdce

Rozhovory v duchu největší srdečnosti

Z Vůdcova hlavního stanu. (ČTK.)

Ve dnech 16. až 20. července provedl Duce inspekci italských divisí, které jsou v Německu na výcviku. Duce odevzdal italským plukům jejich prapory, pronesl k vojsku řeč a všude byl přijat s velikými manifestacemi a nedšením.

V závěru své cesty Duce navštívil Vůdce v jeho hlavním stanu. (...)

Následuje popis obsahu rozhovoru mezi Duce a Vůdcem, seznam zúčastněných.

Telegram Duceho Vůdci.

Berlín (ČTK).

Po svém návratu z Vůdcova hlavního stanu zaslal Duce Vůdci tento telegram:

„Při svém návratu do Itálie ve chvíli, kdy Prozřetelnost se rozhodla Vás zachovat lásce německého národa pro lepší budoucnost Evropy, chci Vás, Vůdce, znovu ujistit, že z víry vojáků Italské republiky, kteří jsou ve výcviku v Německu, a z nepřekonatelné udatnosti Vašeho vojska jsem získal skálopevné přesvědčení, že nacionálně-socialistické Německo a fašistická Itálie zvítězí nad mocnostmi, spojenými s bolševismem.

Přijměte, Vůdce, výraz mého nezměnitelného kamarádského přátelství.“

Text včleněný do článku „Duce navštívil Vůdce“

Ročník LXII, číslo 203, úterý 25. 7. 1944, strana 1

Místo vražedného atentátu na Vůdce.

Na prvním obrázku Vůdce ukazuje Duce místo činu. – Obrázek č. 2: Místo, kde stál vůdce, je označeno kruhem a šipkou.

Popisek pod dvěma fotografiemi na titulní straně.

Ročník LXII, číslo 203, úterý 25. 7. 1944, strana 1

Po nezdařeném komplotu

Říše vyvíjí nové síly.

Berlín. (PZD.)

O událostech, jež začaly třaskavým útokem na Vůdce, podala směrodatná německá místa řadu zajímavých informací, jež především charakterisují kruh pachatelů a celé pozadí činu. Z těchto informací vysvitá: (...)

Následují čtyři body: 1. Odpůrci nevyvolali žádný puč, 2. Napojení atentátníků na nepřátelskou moc prostřednictvím generála Becka, který už je mrtev, 3. Ujistění o rozprášení celé akce, která nebyla ve spojení a v zájmu s německým národem, 4.

Přiznání, že došlo k chybě, když na vysokých místech byli lidé smýšlející proti Říši, ale také tvrzení, že podobné věci se dějí i v jiných zemích.

(...) „Hodina zrady se stala hodinou obrovského vnitřního pozdvižení“ zdůrazňuje se na směrodatných německých místech a v německém tisku. Nezdařený komplot vyvolal v německém národě vnitřní hnutí ve smyslu bezvýhradné pohotovosti k bezohlednému nasazení všech sil do služeb válečného rozhodnutí.

Ročník LXII, číslo 203, úterý 25. 7. 1944, strana 2

Říšský vedoucí SS Himmler, velitelem pozemního vojska v domovině, generál plukovník Guderian povolán do generálního štábu.

V rámci opatření, která provedl Vůdce v důsledku zbabělého vražedného úkladu na svůj život, jmenoval říšského vedoucího SS, říšského ministra Himmlera (vlevo) vrchním velitelem pozemního vojska v domovině a generála plukovníka Guderiana (vpravo) povolal do generálního štábu, aby nahradil náčelníka generálního štábu, aby nahradil náčelníka generálního štábu, který je nyní nemocen.

Text je uveden dvěma fotografiemi Himmlera a Guderiana.

Ročník LXII, číslo 203, úterý 25. 7. 1944, strana 2

OČIMA NOVÉ EVROPY

Zákeřníci

Ve svém úvodním článku „Zákeřníci“, uveřejněném v nedělních „Lidových Novinách“, věnuje ministr Emanuel Moravec pozornost kapitole nepřátelské podlosti, vyvrcholivší atentátem na Vůdce ve chvíli, kdy opět trapně selhávají propočty nepřítele na zničení Velkoněmecké říše. Atentát se nezdařil. (...)

Následuje odsouzení všech, kteří se postavili a postaví Říši, spolu s apelem na ještě tvrdší revoluci, v jejímž čele stojí Adolf Hitler. Text končí provoláním k občanům Protektorátu, že ani oni nemůžou zůstat stranou.

(...) Všichni prozíravý a nezaslepení čeští vlastenci, kteří to s národem myslí upřímně, musí se nyní pevně semknout kolem praporu Říše, který je též praporem Nové Evropy. Jeden je Vůdce, jedna je pravda! Jedno je také vítězství!

Ročník LXII, číslo 204, středa 26. 7. 1944, strana 1

Vůdce a Duce po nezdařeném třaskavinovém atentátu.

Na Vůdce byl spáchán dne 20. července třaskavinový atentát. Na obr. Vůdce a Duce v srdečné zábavě po atentátu.

Text umístěný pod fotografií Adolfa Hitlera a Benita Mussoliniho

Ročník LXII, číslo 204, středa 26. 7. 1944, strana 1

Branná moc bude zdravit německým pozdravem

Německý pozdrav je projevem nezlomné věrnosti Vůdci.

Z Vůdcova hlavního stanu, 24. července. (ČTK.)

Říšský maršál Velkoněmecké říše jakožto důstojník nejvyšší hodnosti německé branné moci ohlásil současně jménem generála polního maršála Keitela a velkoadmirála Dönitze Vůdci, že všechny složky branné moci u příležitosti Vůdcova zachránění požádaly, aby v německé branné moci směl býti zaveden německý pozdrav jako projev nezlomné věrnosti Vůdci a nejužšího spojení mezi brannou mocí a stranou.

Vůdce vyhověl přání branné moci a udělil svůj souhlas.

S okamžitou účinností bude proto místo dosavadního způsobu vzdávání pocty přiložením pravé ruky k pokrývce hlavy vzdávána čest německým pozdravem.

Ročník LXII, číslo 204, středa 26. 7. 1944, strana 1

Italské poselství Vůdci

Milán. (ČTK.)

Sekretář republikánsko-fašistické strany vydal u příležitosti šťastného zachránění Vůdce poselství Vůdci, v němž jménem černých košil vyslovuje city bezpodmínečné věrnosti, s nimiž fašismus provází dílo Vůdce nacionálně socialistického Německa. Také všichni ministři zaslali Vůdci projevy své radosti. V italské sociální republice se obzvláště zdůrazňuje významné zakročení Prozřetelnosti, která zachránila Vůdci život. Lepší část italského národa čerpá z této události, která mohla dopadnout velmi bolestně novou jistotu a novou sílu pro boj s domácími i vnějšími nepřáteli.

Ročník LXII, číslo 204, středa 26. 7. 1944, strana 1

Oběti zákeřného atentátu

Berlín. (ČTK.)

Náčelník generálního štábu válečného letectva generáloberst Günther Korten a první důstojník generálního štábu v operačním oddělení generálního štábu pozemního vojska generál-major Heinz Brandt podlehli zraněním, jež utrpěli při atentátu na Vůdce. Ještě v den atentátu zemřel těžce zraněný spolupracovník Heinrich Berger.

Ročník LXII, číslo 204, středa 26. 7. 1944, strana 1

Německá branná moc a 20. červenec

Pevnost front neotřesena.

Berlín. (PZD).

Nezdar komplotu na Vůdce měl na bojující frontě spontánní odezvu. O událostech a o proklamaci Adolfa Hitlera se dozvěděla fronta z rozhlasu, pokud byl k dispozici, jinak se šířila zvěst od úst k ústům až k nejpřednějším strážím. (...)

Následuje informace o skládání slibů Vůdci, který je v čele branné moci. Text vyjmenovává země, které projeví účast na událostech a popisuje situaci na frontách, kde se k vojákům dostávají zprávy o atentátu i Hitlerovy projevy prostřednictvím časopisů a denních rozkazů.

(...) Vrchní velitel na západě, generál polní maršál von Kluge, ihned po oznámení útoku na Adolfa Hitlera učinil jasný projev, v němž se vyslovil pro Vůdce a pro pokračování v boji. Válečné úsilí domoviny a boj na vnější frontě pokračuje, prohlásil generál polní maršál. Stejně tak učinili vrchní velitelé na jiných frontách. Pevnost fronty nebyla tedy ani na okamžik otřesena a víra v osudové poslání Adolfa Hitlera byla v řadách vojska ještě více posílena skutečností, že se komplot nezdařil.

Ročník LXII, číslo 204, středa 26. 7. 1944, strana 2

Důsledky 20. července

Nezlomná síla vnitřní fronty německé. – Předčasné komentáře a kvapná radost nepřítelova se neosvědčily. – Sjedený německý národ s pevnou vůlí zvítězit stojí za Vůdcem.

Události 20. července vyvolaly v Německu jedinečnou reakci. V četných projevech, které se konaly ve velkých i malých místech, hlavních městech župních, vesnicích, četných podnicích anebo na volných prostranstvích, národ dal najevo svou radost, že Vůdce byl šťastným zásahem Prozřetelnosti zachován. Ohlas hrozného atentátu, spáchaného na Vůdce, projevil se v dosud nevídaném soustředění vůle, ve stmelení všech vnitřních sil národa, který chce dosíci vítězství v tomto boji, v němž jde o celé

generace německého národa a který má rozhodnout buď o jeho štěstí nebo neštěstí a pro miliony žijících znamená otázku přímo fyzické existence. (...)

Následuje další ujištění o radosti všech, protože se atentát nezdařil. Je zmiňována role ciziny, která ještě není zcela vyjasněna a její novinové komentáře, které doufaly v jiný průběh událostí. Pasáž o nepřátelích uvádí plutokraty a bolševiky, Angličany, židy, Američany a Rusy. Naproti tomu stojí německá branná moc jako celek.

Následuje odkaz na politiku Vůdce, díky které vše dopadlo jinak, než nepřátelé chtěli a opět se text věnuje Anglii a její štvavé propagandě.

(...) Nepřátelské plány se tedy nezdařily a 20. červenec znamená naprosté soustředění vůle k absolutnímu vítězství a dokazuje, jak Velkoněmecká říše je ve všem pevná a jak je německý národ sjednocen.

Ročník LXII, číslo 205, čtvrtek 27. 7. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 206, pátek 28. 7. 1944, strana 1+2

Dr. Goebbels promluvil k německému lidu

Vůdci nemůže nic zabránit v dokončení díla. – V kritických hodinách nezakolísal žádný vojenský svaz ani na frontě, ani v domovině. – Při atentátu na Vůdce bylo použito anglické třaskaviny.

Totální válka je příkazem hodiny

Berlín. (ČTK)

Říšský ministr dr. Goebbels pronesl ve středu večer všemi německými vysílacími stanicemi tuto významnou řeč:

Němečtí soukmenovci a soukmenovkyně!

Následuje přetisk Goebbelsova projevu o událostech 20. července a jejich důsledcích.

Projev popisuje atentát, jeho okolnosti a aktéry; je prakticky nejpodrobnější zprávou lidem o celé události včetně přípravy skupiny k převzetí moci v Německu a jejich konci u stanných soudů zřízených přímo na místě.

Text se v další části věnuje novým výzvám po atentátu – ještě většímu nasazení všech v Říši ke konečnému vítězství, formou tzv. totální války. Projev tak navazuje na vyhlášku Adolfa Hitlera zveřejněnou v tisku, která je součástí této rešerše.

Ročník LXII, číslo 206, pátek 28. 7. 1944, strana 1+2

Černý den světové reakce

Ve svém opravdu jedinečném rozhlasovém projevu k německému lidu vylíčil i nám říšský ministr dr. Goebbels strhujícími slovy nejen onen úžasný příběh o podivuhodném a šťastném zásahu dějinné Prozřetelnosti k záchraně a zachování Vůdceva života, ale i celou pohnutou a svrchovaně důležitou historii těchto týdnů, v nichž jako by kulminovalo všestranné úsilí nepřátel nového evropského řádu o zničení Říše, jež je této rodící se nové Evropě zakladatelkou a štítem. (...)

Následuje komentář věnující s opět odsouzení nepřátelských mocností, které měli na atentátu určitě podíl, stejně jako samotných atentátníků, a naproti tomu vyzdvižení německého lidu, který je stoupencem nacionálně socialistické revoluce.

Text se dále drží otištěného Goebbelsova projevu a věnuje se Hitlerovu výnosu o tzv. totální válce.

(...) Na přezkách pasů německých vojáků se čte v kovu: Gott mit uns – Bůh s námi. Toto bojové heslo staré pruské armády, provázející a sílící šiky nejlepších vojáků

pevniny po staletí v tolika bitvách, zablesklo se zvláště výrazně a jasně právě v onen den, kdy reakční komplot chtěl vstoupiti v cestu jedině možnému vývoji, vyzýváje nebezpečně Osud. Osvědčilo se znova na výstrahu zlým, k poučení vratkých a k povzbuzení věrných a pevných.

Jan Scheinost.

Ročník LXII, číslo 207, sobota 29. 7. 1944, strana 1

Vystupňování německého válečného potenciálu

Berlín (PZD.)

Německá veřejnost je zcela ve znamení zdokonalení totální mobilisace, jak ji vyhlásil říšský ministr dr. Goebbels ve svém rozhlasovém projevu. Při provádění dalekosáhlých opatření na zachycení všech ještě existujících zdrojů sil se nepochybně se zdarem uplatní tyto dvě okolnosti: Především vzrušení nad atentátem na Vůdce, za druhé pak vědomí o vážnosti vojenské situace. (...)

Následuje popis toho, co je potřeba v rámci totální války a jaký je celkový potenciál.

Ročník LXII, číslo 207, sobota 29. 7. 1944, strana 1

Z Vůdcova hlavního stanu.

Generál polní maršál Keitel, říšský maršál Göring, Vůdce, říšský vedoucí Bormann, v pozadí s obvázanou hlavou generál Jodl, vpravo říšský vedoucí SS v rozhovoru s generaloberstem Schörnerem.

Text slouží jako popis k fotografii.

Ročník LXII, číslo 207, sobota 29. 7. 1944, strana 1

Účastníci puče 20. července

Berlín. (ČTK.)

Účastníci pokusu o puč ze dne 20. července, které pranýřoval říšský ministr dr. Goebbels ve svém rozhlasovém projevu, jsou tito:

1. Generál pěchoty Olbricht, který byl podle stanného práva zastřelen,
2. bývalý náčelník hlavního štábu generaloberst Beck, který se při zatčení sám zastřelil,
- a 3. generaloberst Höppner, který byl zatčen a čeká na své odsouzení.

Ročník LXII, číslo 207, sobota 29. 7. 1944, strana 2

Morální jednotu

V posledních dnech se opět ukázal základní počet nepřítelův, který je možno postřehnouti jako temný stín v celkovém programu západních mocností: jeho hlavní položkou je rozvrat v Říši a v Evropě a pád vojenských posic zevnitř. Atentát na Vůdce a jeho nejužší kruh spolupracovníků nese všechny znaky nepřátelské akce, i když k jejímu provedení se propůjčily živly, vyšlé sice z německého národa, ale národu se skutečně dávno odcizivší. (...)

Text pokračuje zasazením atentátu do dějinného vývoje, který pokračuje vzednutím německým sil, tedy opačně než atentátníci zamýšleli.

(...) Lidé náhle procitli k bezmeznému vzteku nejen nad troufalostí těch, kteří zvolili tu nejpodlejší cestu, ale současně si předsevzali ten nejtěžší úkol ze všech, který jim dosud byl dán: nepovoliti a nedati zahynout ideálům velké evropské revoluce, nevydati v plen kolébku kultury a civilisace úpadku a hrůze bolševismu. Osud Vůdcův chrání Prozřetelnost sama, v jeho životě dala Němcům a Evropě znovu muže, který jediný nás může vyvésti z nouze a nebezpečí. O ostatní se musí postarati již evropští lidé sami,

jejich práce a jejich boj je veden s hlediska vyššího posvěcení. Morální jednota, jež byla spontánní odpovědí na nízké úmysly nepřítelovy, je zárukou nejen spravedlivého boje, ale i vítězství.

-jfv.

Ročník LXII, číslo 208, neděle 30. 7. 1944, strana 1

Zásady dobré české politiky

Rozhlasový projev ministra Moravce. – Budoucnost střední Evropy určí buď Velkoněmecká Říše nebo Sovětský svaz. – Proti zradě na Evropě.

Praha. (ČTK.)

Ministr školství a ministr lidové osvěty Emanuel Moravec učinil v pátek ve 20 hodin 45 minut k politické situaci projev, který byl vysílán všemi rozhlasovými stanicemi Protektorátu. Ve svém projevu ministr Moravec uvedl:

Následuje přepis projevu Emanuela Moravce, který se zabývá geopolitickou situací území Protektorátu před válkou a během ní. Upozorňuje v něm, že pokud Protektorát nebude pod Velkoněmeckou říší, musel by být součástí sovětského svazu pod nadvládou bolševismu a postátnění.

(...) Také u nás jsme spokojeně vydechli, když došla zpráva, že Vůdce zázrakem ušel smrti a že v Říši nedošlo k nepořádku. Opatření, k provedení totální mobilisace pracovní vítáme, a rádi v těch posledních měsících války přiložíme ještě důkladněji ruce k dílu. Jako dala česká politika v roce 1939 příklad jiným Evropanům ve spolupráci s Velkoněmeckou říší, tak chceme nyní téže Evropě ukázat, jak je třeba vážně a opravdově chápat povinnosti, spojené s totálním nasazením. Anglii nevěříme jedině slovo. Bolševismus odmítáme. Pořádek ve své krásné zemi zachováme. Své práci se nezpronevěříme. Evropu nezradíme.

Ročník LXII, číslo 209, pondělí 31. 7. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 210, úterý 1. 8. 1944, strana 1

V boji o čas

Připravují se německá protiopatření

Berlín. (PZD.)

Německé vojenské kruhy mluví o „boji o čas“, čímž chtějí vyznačit nejpodstatnější znak současné situace. Německé vedení potřebuje nepochybně určité doby pro dva důležité úkoly. Především jde o postavení armády, jež musí být dosti veliká a silná, aby ofensivním protináporem odrazila nejen okamžité bolševické nebezpečí, nýbrž aby definitivně zvládla situaci na východě. Vojenské a válečně-hospodářské vedení Říše potřebuje dále čas, aby provedlo a skončilo přebudování zbrojení, jež je nyní v proudu a od něhož se na německé straně očekává, že překoná nynější náskok, který mají spojenci v oboru zbrojní techniky. Oba úkoly ústí v oně totální mobilisaci, kterou německé vedení vyhlásilo po atentátu na Vůdce a jež je prováděna s úsilím, které odpovídá stavu nynější vojenské situace. (...)

Následuje podrobnější popis situace a obou zmiňovaných úkolů včetně popisu fronty a cílů.

Ročník LXII, číslo 211, středa 2. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 212, čtvrtek 3. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 213, pátek 4. 8. 1944, strana 2

Generálleutnant Kreipe nástupcem generálobersta Kortena.

Berlín. (ČTK.)

Za nástupce generálobersta Kortena, smrtelně raněného za útoku na Vůdce, povolal říšský maršál Göring ke spolupráci jako náčelníka hlavního štábu letectva generálleutnanta Wenera Kreipeho, jenž byl dosud generálem leteckého výcviku.
Text doplněn fotografií Wenera Kreipeho.

Ročník LXII, číslo 214, středa 5. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 215, neděle 6. 8. 1944, strana 2

Skupina zrádců vyloučena z německé armády

Vyloučení odevzdání lidovému soudu k potrestání.

Z Vůdcova hlavního stanu. (ČTK.)

Armáda předložila Vůdci přání, aby za účelem okamžitého obnovení své cti byla co nejrychleji bezohlednou očištnou akcí zbavena i posledních zločinců, zúčastnivších se atentátu ze dne 20. července 1944. Přeje si, aby se vinníci pak zodpovídali lidové justici.

Vůdce tomuto přání vyhověl, zejména, když rychlý a energický zásah armády samé v zárodku udusil velezrádný atentát, namířený proti národu.

V podrobnostech Vůdce rozhodl:

Čestný soud polních maršálů a generálů armády nechť zkoumá:

Kdo se nějakým způsobem zúčastnil atentátu a kdo má být vyloučen z armády.

Kdo jako podezřelý má být především propuštěn.

Do čestného soudu Vůdce povolal:

Generála polního maršála Keitela, generála polního maršála von Rundstedta, generálobersta Guderiana, generála pěchoty Schrotha, generálleutnanta Spechta.

Jako zástupce: generála pěchoty Kriebela a generálleutnanta Kirchheima.

Vůdce si vyhradil, že o návrzích čestného soudu rozhodne osobně. (...)

Následuje popis trestů pro zrádce a podezřelé spolu s konkrétními výsledky: vyloučení z branné moci (12 jmen), zastřelení (4 jména včetně hraběte von Stauffenberga, kteří byli popraveni už 20. července), ti, kteří spáchali sebevraždu (4 jména), zběhové (2 jména, která přešli k bolševikům), navržení na vyloučení (generáloberst Höppner) (...) Vůdce návrhy schválil. Vyloučení odevzdávají se lidovému soudu k potrestání. Líčení před lidovým soudem proti vinníkům bude vbrzku zahájeno.

Ročník LXII, číslo 216, pondělí, 7. 8. 1944, strana 1

Vůdce přijal říšské a župní vedoucí strany

Po zničení zrádcovské kliky dojde k vypořádání i s vnějšími nepřáteli.

Berlín. (ČTK.)

Korespondence nacionálně socialistické strany oznamuje:

Dne 4. srpna přijal Vůdce ve svém hlavním stanu říšské a župní vedoucí v závěru jejich konference. Mluvčím vedení strany byl říšský vedoucí generál rytíř von Epp.

Pohnutými slovy vyjádřil radost, že vidí Vůdce po hanebném atentátu z 20. července v plném zdraví a tvůrčí síle. (...)

Text popisuje projev Adolfa Hitlera vedoucím strany, ve kterém hlavně popisuje atentát, jeho zánulisi a důležitost vlastního přežití celé akce. Zakončení obsahuje projevy věrnosti a důvěry a řeč říšského vedoucího Hierla.

(...) „Znáte svoje staré spolupracovníky a spolubojovníky, můj Vůdce. Víte, jak jsme s vámi spjati. Váš život je naším životem. Myslím, že není zapotřebí, abychom vás znovu ujišťovali svou věrností. Tato věrnost se rozumí sama sebou. Pro tuto věrnost není žádných hranic a také už nemůže být stupňována. Pro nás příslušníky strany existuje jenom jedna pravá věrnost, a ta v sobě zahrnuje všechno: boj, oběti i život. Ať žije náš Vůdce! Sieg Heil!“

Ročník LXII, číslo 217, úterý 8. 8. 1944, strana 1

Vůdce přijal ve svém hlavním stanu nacionálně-socialistické vedoucí důstojníky.

Generál polní maršál Keitel a šéf NS. vedoucího štábu vojska generál rytíř von Hengl.

Text slouží jako popis velkých fotografií.

Ročník LXII, číslo 217, úterý 8. 8. 1944, strana 1

Vojenská a politická reorganizační opatření v Říši

Odstranění i posledního stínu 20. července.

Berlín. (PZD.)

Rozvinutí „svaté války národa“ je nyní zřejmě jádrem vojenských a politických reorganizačních opatření v Německu, jež byla podniknuta po atentátu na Adolfa Hitlera s heslem totální mobilisace. Pojem „svatá válka národa“razil říšský ministr Himmler na nedávném sjezdu nacionálně socialistických říšských a župních vedoucích. (...)

Následuje popis referátů Himmlera, Speera a Goebbelse, které se věnují totální mobilisaci. Součástí textu je i atentát na Adolfa Hitlera a vypořádání se s aktéry prostřednictvím lidových soudů.

Ročník LXII, číslo 218, středa 9. 8. 1944, strana 1

Vůdce navštívil v lazaretu své spolupracovníky a příslušníky vedoucího štábu branné moci, kteří byli zraněni při hanebném atentátu.

Generálmajor Scherff (vpravo prof. Brandt, generální komisař pro německé zdravotnictví a sanitu).

Text slouží jako popis velkých fotografií.

Ročník LXII, číslo 218, středa 9. 8. 1944, strana 1

Poslední kolo

Když ve starověku stály masy perských vojáků před branami Řecka, byly to staré antické ctnosti, doprovázené obětavostí a potlačením všeho osobního a prospěchářského, které zachránily Heladu před zkázou a daly jí pak konečné vítězství.

Tak jako tehdy, i dnes útočí barbaři v přesile, sehnané se všech koutů světa, aby zničili Říši jako reprezentantku a ochranitelku rodinných a kulturních evropských krbů. Také dnes hájíme před lavinou bolševiků a západní plutokracie všechno, co bylo nejen antice, nýbrž i celým evropským dějinám vždycky svaté. (...)

Následuje vyličení cílů bolševiků, kteří chtějí ovládnout celý svět, a před nimiž je třeba se semknout. Jedním z předpokladů je podle textu naplnění totální mobilisace, jak o ní mluvil Goebbels a prosazení myšlenky nacionálního socialismu.

(...) Každý boj musí z něčeho čerpat své nadšení a sílu. Atentát na Vůdce ukázal na nebezpečí, které nejen Říši, nýbrž i Evropě hrozí právě proto, že nový řád dosud nezakotvil. Všichni národové Evropy musí být přesvědčeni, že nacionální socialismus je něčím stokrát lepším, než co nabízí nepřítel, a že toto lepší po válce opravdu dostanou.

(...)

Text pokračuje nutností mít duchovní sílu, která například Anglii chybí, a končí českým úkolem, který je totožný s říšským.

(...) Český národ musí se nyní naučit konečně a poctivě bolševiky nenávidět – to je první úkol současné české politiky. Druhý, ležící také v rukou Němců, je ten, aby se Češi naučili Říši mít upřímně rádi jako nositelku nacionálního socialismu, spojujícího Němce i Čechy v jednu kamarádskou rodinu. Bude-li toho dosaženo, pak nás tu Němce a Čechy nikdo ve střední Evropě neporazí, neboť budeme se držet upřímně za ruce, posvěcené stejnou prací a vedené jednou myšlenkou!

Profesor Miroslav Cásek.

Ročník LXII, číslo 219, čtvrtek 10. 8. 1944, strana 2

Smrt za velezradu a zemězradu

Osm zrádců, kteří měli vedoucí účast na zločinu z 20. července, popraveno.

Berlín. (ČTK)

Lidový soudní dvůr Velkoněmecké říše konal dne 7. a 8. srpna přelíčení s osmi zrádci, vyloučenými z armády, kteří měli vedoucí účast na zločinu z 20. července. Obžalovaní Erwin von Witzleben, Erich Höppner, Hellmuth Stieff, Albrecht von Hagen, Paul von Hase, Robert Bernardis, Friedrich Karl Klausing a Peter hrabě York von Wartenburg byli jakožto věrolomní, bezectní ctižádostivci odsouzeni na smrt pro velezradu a zemězradu. Jejich majetek propadá Říši.

Dvě hodiny po vyhlášení rozsudku byl ortel nad všemi odsouzenými vykonán oběšením.

Ročník LXII, číslo 220, pátek 11. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 221, sobota 12. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 222, neděle 13. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 223, pondělí 14. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 224, úterý 15. 8. 1944, strana 1

Berlín ve znamení důvěry

Co charakterisuje všechny projevy, vycházející z říšského hlavního města, je bezpodmínečná důvěra ve vývoj událostí. Zatím je jisto, že byly vytvořeny všechny předpoklady k získání času, potřebného k rozvinutí hlavních sil pro vedení dalšího zápasu. Důvěra Berlína je momentem, který má značný vliv na vytváření všeobecné situace nejen po stránce vojenské, ale i po stránce politické. Již je zřejmo, že klidný postoj německého vedení vyznačuje i do evropské politiky, hlavně do neutrálních států, které spojily svůj politický osud s vývojem v Německu. (...)

Následuje ujištění o plnění totálního nasazení ve prospěch Německa a Evropy, zvláště na východní frontě a také ve vnitřních řadách.

(...) Zraky všech Němců byly upřeny k bojištím, všechno, co tento postoj rozptylovalo, je již likvidováno. Tato skutečnost je tak výrazná, že vyvěrá nejen z názoru říšského vedení, ale i ze zřetelů všeho obyvatelstva. Válka tímto vstoupila do zcela nového stadia, v němž již není ani stopy po krizi.

-jfv.

Ročník LXII, číslo 225, středa 16. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 226, čtvrtek 17. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 227, pátek 18. 8. 1944

Žádný z článků neměl přímou spojitost s atentátem na Adolfa Hitlera ze dne 20. 7. 1944

Ročník LXII, číslo 228, sobota 19. 8. 1944, strana 1

První opatření k totálnímu válečnému nasazení v Protektorátu

Praha. (ČTK)

Německý státní ministr pro Čechy a Moravu oznamuje: Po prozkoumání návrhů, které dne 14. srpna předložila vláda Protektorátu, započalo se nyní s prováděním opatření k totálnímu válečnému nasazení v Protektorátu Čechy a Morava podle směrnic, vydaných říšským zmocněncem pro totální válečné nasazení. Opatření budou prováděna postupně podle rozsahu dané potřeby pracovních sil ve zbrojním hospodářství. Podrobná nařízení vydají příslušné úřady a služebny neprodleně a – pokud to bude třeba – je veřejně oznámí. Zatím jde o tato opatření: (...)

Následuje výčet opatření pro jednotlivé oblasti veřejného života. Pro zkoumanou agendu je důležitý bod č. 8:

V oboru tisku se podrobuje hlavně časopisectví dalekosáhlému omezení. Rozsah denního tisku byl již s účinností od 14. srpna omezen na čtyři strany ve všední den a na šest stran v neděli. K 1. září budou zastavena pondělní vydání denního tisku a bude snížen počet denních listů.

...

Ročník LXII, číslo 235, 26. 8. 1944, strana 2

Německý kulturní život se přizpůsobí totálnímu válečnému nasazení

Nařízení říšského zmocněnce dr. Goebbelse.

Berlín. (ČTK.)

Říšský zmocněnec pro totální válečné nasazení, říšský ministr dr. Goebbels vydal nařízení, jehož obsah je tento: (...)

Jednotlivé body představující oblasti a konkrétní zásahy do kulturního života kvůli totálnímu válečnému nasazení.

2.2 Informace pro šéfredaktory denních listů vydané ÚTDS

Pokyny ÚTDS jsou řazeny chronologicky a pro lepší přehlednost je vpravo vždy uveden datum, byl-li známý. Jinak přepis zachovává všechny atributy originálu. Stejně jako v případě agendy atentátu na Reinharda Heydricha je využito dostupného materiálu Národního archivu.¹⁴

Ústředí tiskové dozorcí služby bylo centrálou cenzorů, kteří seděli jednak v pražském ústředí a jednak v samotných redakcích. Prostřednictvím telefonátů a vydáváním cenzurních pokynů naplňovali požadavky na obsah denních listů, který neměl být v rozporu s oficiální ideologií a záměry okupantů. Uváděné časové údaje svědčí o nepřetržité 24hodinové službě a pokyny představují aktuální a konkrétní opatření, kterými se musely denní listy řídit. V tomto případě jsou zařazeny pokyny, týkající se atentátu na Adolfa Hitlera a bezprostředních opatření na tuto událost.

Tiskový pokyn [21. 7. 1944]
21.7.1944 v 16.20 (POZNÁMKA – ručně psané)

Noticka, dodaná tisku správou „Domu mladých“ pod názvem „Majitelům bytů ve Velké Praze“ nesmí býtti otištěna, nýbrž předložena ÚTDS k předb. schválení.
[signováno značkou k]

Pokyn ÚTDS ! [22. 7. 1944]

ČTK vydá zprávu o nepřátelském náletu na Pardubice. Doporučuje se, aby ji redakce doprovodily vlastním, citově podbarveným komentářem, bez věcných údajů, které by snad redakce získaly soukromou cestou.

Přijal v sobotu 22. července 1944 o 16 hodině telefonicky Peiger

Telefonoval Tiskový odbor p. dr Hruša: [24. 7. 1944]

Dnes, t.j. v pondělí 24. července, do 18 hodin oznámit T.o, zda redakce vyšle někoho do Pardubic na pohřeb obětí náletu. V úterý 25. t. m.

Odjezd je rychlíkem ve 13.15 neb 13.30 hod.

Na pohřbu učiní projev patrně některý člen vlády.

Tlumočí: Hobrland

Praha, 24.7.1944 v 13.05 hod.

¹⁴ NA, fond Národní soud, karton č. 132 – „Písemnosti J. Křemena, tiskové pokyny“

Telefonoval Tiskový odbor – p. dr Hruša: [24. 7. 1944]

Ve včerejším Národním středě je úvodník K. Chalupy: „Sociální pomoci je třeba nových prostředků.“ Tiskový odbor doporučuje jej pozornosti a citování, nejlépe ve formě samostatného komentáře.

Tlumočí: Hobrland

Praha, 24. července 1944 v 13.45 hod.

Tiskové pokyny [25. 7. 1944]
25./7. 1944 v 13 hod.

1. Články, úvahy apod. o zásadních otázkách mzdové nebo sociální politiky nutno předkládat k předběžné cenzuře.
2. Obrázkové oddělení ČTK vydá mapku s titulkem „Německý bojový duch a čeho dosáhli invasoři“. Otištění mapky je povinné pro všechny denní tisk.

Tiskový pokyn [25. 7. 1944]
25./7. 1944 ve 22.00

Bratislavský „Grenzbote“? přináší zprávu o vynálezcí nové německé zbraně V1. Tato zpráva nesmí být českým tiskem přijata.

Tiskový pokyn [26. 7. 1944]
26./7. 1944 ve 12.30

Další zprávy a obrázky o vlastním teroristickém útoku na Pardubice jsou nepřipustné. Zprávy o pohřbu a projevu předsedy vlády a tomu odpovídající obrázky jsou volné a mohou být uveřejněny až do vyčerpání okruhu čtenářů.

Přetisk článku PZD č.145 ze dne 26./7. „Pumy na Pardubice“ [dopis učitele z okolí Pardubic] není dovoleno.

[signováno značkou k]

Tiskový pokyn 27./VII, 44. 23:00h.

- I. Řeč Eingruberova v Linci dne 21/VII. je pro veškerý český tisk zakázána.
- II. Thematem “Příručka novodobého vedení války Anglie nesmí se tisk ani slovem ani obrazem zabývat.

Tiskové pokyny. [2. 8. 1944]
2./8. 1944 ve 22.00

- 1.) Až do vydání úřední zprávy jsou všechny další zprávy o situaci v Turecku nepřipustny.
- 2.) Nejsou přípustné komentáře ke zprávě ČTK o odstoupení finského presidenta Rytiho.

3.) Zprávě ČTK č. 15 z 2./8. t.r. na str. 11 začínající slovy „Dnešního dne... atd“ je rozumět tak, že jde o den 3. srpna t.r.

Tiskový pokyn [3. 8. 1944]
3./VIII. 1944 13:00hod

Nepropouštějte v tisku termín „nepřátelská propaganda“. Nejvýš použití „nepřátelská agitace“.

Pokyn ÚTDS. [3. 8. 1944]

Páteční Národní Politika přinese článek předsedy vlády dr. Krejčího „Požehnaný rozum“. Listům se doporučuje, aby pokud možno v neděli přinesly glosovaný výtah. Listy, vycházející v sobotu, jako A-Zet a Več. Čes. Slovo, učiní tak v pondělí.

Praha, dne 3. srpna 1944

Tiskový pokyn. [4. 8. 1944]
4./8. 1944 ve 12:30

Dnešní „Nár. Politika“ přináší článek předsedy vlády dr. Krejčího „Požehnaní rozvahy.“ Nedělní listy se žádají, aby z článku přinesly glosovaný výtah. Listy, které v neděli nevycházejí, mohou tak učiniti již v sobotu 5./8. t.r.

Tiskový pokyn [18. 8. 1944]
18./8. 1944, 13:45

Thema o Benešově cestě do Moskvy je pro všechny český tisk až na další zakázáno.

Tiskové pokyny [23. 8. 1944]
23./8. 1944, 23:00 (POZNÁMKA – ručně psané)

1) Tisk necht' zatím nereferuje o tenisovém juniorském mistrovství v Pardubicích.
2) Zpráva Vsesportovního výboru a Čes. Svazu Footballového, uveřejněná v časopisu „Rekord“ č. 34 na str. 3 a jednající o opatřeních ohledně omezení sportovního provozu v důsledku totálního nasazení nesmí býti v ostatním tisku propuštěna.

[signováno značkou k]

18.20/18.30 hod. [24. 8. 1944]
Telef. p. Peiger

Pokyn ÚTDS.

Provolání nacionální rumunské vlády z dnešního materiálu ČTK na straně 12. – 15. může být na první straně i dvousloupečně, ale nikterak v sensační úpravě.

Praha 24.srpna 1944.

Telefonoval Tiskový odbor p. dr Hruša:

[28. 8. 1944]

Listy mají komentovat opatření o kulturním životě, t. j. oznámení vlády z 26. 8. t. r. a použít článku p. min. Moravce z nedělních Lidových novin, odstavec o kulturních omezeních. Komentáře nemají vycházet z tohoto rámce.

Hobrland

28.VIII. 1944 v 11.35 hod.

Tiskové pokyny

[28. 8. 1944]

28./8. 1944 ve 12.00

Přetisk článku Ing. J. Vrby „Již Palacký správně rozpoznal nebezpečí z východu“ uveřejněného v nedělním „Nár. Středu“ není dovoleno.

2.3 Cenzurní pokyny redaktorům Národní politiky¹⁵

Jedná se o přepis sešitu cenzurních pokynů redaktorům Národní politiky ze sledovaného období. Jeho unikátnost tkví v tom, že pokyny ÚTDS byly zapisovány přímo redaktory Národní politiky, kteří měli zrovna službu. Součástí jsou tak ručně psané poznámky apod.

Zápisy ze sešitu cenzurních pokynů redaktorům Národní politiky jsou řazeny chronologicky a pro lepší přehlednost je vpravo vždy uveden datum, byl-li známý. Jinak přepis zachovává všechny atributy originálu. Zařazeny jsou ovšem jen poznámky, které byly čitelné. Pokud se jednalo o zaznamenání agenturní zprávy, která potom byla součástí Národní politiky, je uvedeno i datum, kdy byla tato zpráva otištěna. K vyhledání článků v tomto případě sloužilo jen ranní vydání Národní politiky.

Telef. Ústředí 19h.

[20. 7. 1944]

Zprávu o nezdařeném atentátu na Vůdce doprovodí listy ještě dnes, pokud jim stačí čas k napsání důstojného a klidně a vážně stilisovaného komentáře vlastní úvahou, v níž rozvinou hlavně dvě myšlenky:

1. Nepřítel, který není sto vynutit si rozhodnutí na bitevním poli, uchyluje se k nízkým prostředkům, nedůstojným čestného protivníka.

2. Atentát se nezdařil a Říše v čele s Vůdcem bude i nadále plnit své evropské poslání. Evropské národy mohou tedy být klidny pokud jde o jejich další osud. Možno přitom poukázat na řízení osudu.

Do této II. části komentáře možno vsunouti větu nebo odstavec týkající se národa českého.

Je samozřejmé, že tyto myšlenky jsou jen základní notou komentáře, který se doporučuje doplnit ještě vlastními myšlenkami a úvahami.

Listy, které by z důvodů časové tísně nestačily napsati tento komentář dnes a v duchu, jak je naznačeno v 1. odstavci, učiní tak zítra.

St.?

24⁰⁰h

Telef Heller ČTK:

[20. 7. 1944]

Národní politika má pohotovost pro event. vydání zvl. čísla s 2. str. během noci.

St.?

21. VII. 44, 1.45h

Telef Heller ČTK:

[21. 7. 1944]

Pohotovost Nár. Politiky se tímto ruší.

St.?

¹⁵ NA, fond ASYN, karton č. 126 – „Sešity cenzurních pokynů redaktorům Národní politiky“

21/7	[21. 7. 1944]
Eden mlž(č?)í o válečných cílech anglických Florence otevřeným městem. Egypt žádá revizi smlouvy s Anglií Lord Gort vysokým komisařem v Palestině <i>Národní politika. Ročník LXII, 22. 7. 1944, s. 2</i> Demise zástupce maďarského min. předsedy <i>Národní politika. Ročník LXII, 22. 7. 1944, s. 1</i>	NWT. MNN. NWT. NWT. NWT.
Hrubý – může se psát. Ruší se pokyn ze dne 20/VII	[21. 7. 1944]?
Středozevní oblasti hrozí bolševizace.	[21. 7. 1944]? DAZ.
Jižní státy USA proti Roosveltovi z Prahy vyhodit	[21. 7. 1944]? <i>Provedeno!</i>
Východní fronta určuje, neděle: - frei zu Z <i>Národní politika. Ročník LXII, 23. 7. 1944, s. 2</i>	[21. 7. 1944]?
22/VII. 44	[22. 7. 1944]
Č.T.K. vydalo zprávu o náletu na Pardubice. Zpráva má být v komentářích citově podbarvena. Nesmí však obsahovat věcné údaje, které by snad redakce získala vlastními prostředky. <i>Na pondělí nebo do Prahy.</i>	
22/VII. 44	[22. 7. 1944]
Zpráva „Denní rozkaz Vůdcův“ je stornována a nesmí se zveřejnit. <i>Ihned provedeno</i>	
24. VII. 1944]	[24. 7.
Washington sídlem let. porad (fb) <i>Národní politika. Ročník LXII, 27. 7. 1944, s. 2</i> USA připravují letecké věci (fb) <i>Národní politika. Ročník LXII, 29. 7. 1944, s. 2</i>	<u>Zeit</u> <u>Zeit</u>

- Naprostý politický bankrot v obs. Itálii (fb) Zeit
Národní politika. Ročník LXII, 29. 7. 1944, s. 2
- Film zvěčnil účinky zbraně V1 (fb) NWT.
Národní politika. Ročník LXII, 25. 7. 1944, s. 2
- Důsledky 20. července (fb) DAZ + NWT.
Národní politika. Ročník LXII, 26. 7. 1944, s. 2
24. VII. 44. [24. 7. 1944]
- V „Nár. Středu“, K. Chalupa měl v neděli úvodník „Soc. pomoci je třeba nových prostředků“ doporučuje Stálá Služba (Hruša) aby se během týdne citovalo.
Národní politika. Ročník LXII, 28. 7. 1944, s. 2
24. VII. 44. Volala Stálá Služba (Hruša) [24. 7. 1944]
- Zítřka ve 13.15 nebo 13.30 odjíždí rychlík do Pardubic na pohřeb obětí náletu. Oznámiti kdo za N. Politiku pojede. Nejpozději do 18h dnes! Promluví p. předseda vlády.
Hlášen kolega Hájek
Zpráva přijde časně ráno o odjezdu.
Kol. Hájek má telefon 967-00
- 25/7 [25. 7. 1944]
- Těžké selhání Montgomeryho NWT.
Národní politika. Ročník LXII, 26. 7. 1944, s. 1
- Polská vzdorovláda vytv. bolš. (fb) ČTK+NWT+D?T
Národní politika. Ročník LXII, 26. 7. 1944, s. 2
- Pokyn – Ústředí: [25. 7. 1944]
- ČTK obr. odděl. vydá mapku s titulkem „Německý bojový duch – čeho dosáhli invasoři“ – otištění je pro všechny denní tisk povinné.
Národní politika. Ročník LXII, 27. 7. 1944, s. 2
- 26.VII. [26. 7. 1944]
- Mezi Bugem a Vislou vzplála ohromná bitva NWT.
Národní politika. Ročník LXII, 27. 7. 1944, s. 1
- Jaké lidi jmenovala Moskva do t. zv. polské vlády NWT.
Národní politika. Ročník LXII, 27. 7. 1944, s. 2
26. VII. 44. [26. 7. 1944]
- Vlastní zprávy o teroristickém útoku na Pardubice jsou nepřipustny.
 O pohřbu a projevu př. vlády ano. Obrázky o pohřbu až do vyčerpání také.
 Obrázky o teroristickém útoku na Pardubice, nesmí se již uveřejnit.

26/VII.	[26. 7. 1944]
Stříbrný Kříž – schválen na předběžnou cenzuru – do Prahy – zítra do východočeské zařadit	
27.VII.44.	[27. 7. 1944]
Další marné pokusy Montgomeryho (fb)	NWT.
28.VII.	[28. 7. 1944]
Polský případ varovným znamením pro celou Evropu <i>Národní politika. Ročník LXII, 29. 7. 1944, s. 2</i>	DAZ + NWT.
Nacionální Čína vítá novou jap. vládu Rooseveltův řetěz porážek <i>Národní politika. Ročník LXII, 30. 7. 1944, s. 2</i>	DAZ NWT. a DAZ.
29/7	[29. 7. 1944]
Mikolaiczkykova pozdní cesta do Canossy <i>Národní politika. Ročník LXII, 30. 7. 1944, s. 1</i>	NWT. DAZ. DNT
Těžké boje Angličanů a Američanů v Normandii <i>Národní politika. Ročník LXII, 31. 7. 1944, s. 1</i>	BB?
31/7.	[31. 7. 1944]
Zrada na Polácích byla dohodnuta v Teheránu <i>Národní politika. Ročník LXII, 1. 8. 1944, s. 1</i>	DAZ.
Štol. Nesmí se psát o cizí <u>propagandě</u> , nýbrž jen cizí <u>agitaci</u> .	[???
3/8 18.30 hod.	[3. 8. 1944]
DaD vzkazuje, že týdenní článek pro N. P. pošle zítra dálnopisem na PZD, kde si jej máme vyzvednout.	
8/8	[8. 8. 1944]
Malé národy pouze politickými statisty <i>na 11/8</i>	NWT.
Vzkaz od p. šéfredaktora kol. Burdovi: úvodník na pátek – od Hradečného!	[??? Štr?

10.VIII. 44

[10. 8. 1944]

DaD uctivě vzkazuje, že týdenní článek pro Národní Politiku přijde zítra v pátek do PZD, kde si ho máme vyzvednout.

17. 8.

[17. 8. 1944]

PZD vzkazuje, že tento týden nebude žádná zpráva z Berlína.

Z Ústředí (pokyn)

[???

21h ČTK vydá zprávu datovanou ??? 17. t. m. o povstání ve Varšavě. Zpráva ani její obsah nesmějí býti zdůrazněny. Zpráva smí býti uveřejněna na 2. str bez komentáře a toto thema nebudiž již dále zpracováváno.

Štr?

18. 8.

[18. 8. 1944]

- Nic o cestě Benešově do Moskvy –
(p. šéfredaktor)

18. 8. Ústředí (ad. Veselý)

[18. 8. 1944]

Nepřikládat tentokrát článek J. Goebbelse z časopisu „Das Reich“

[???

Důležité upozornění redakcím:

Zařídil OK

Následující zprávu o totálním válečném nasazení v Protektorátě uveřejní listy povinně ve svých vydáních ze dne 23. srpna 1944 s předepsanými titulky. První část zprávy až k podtitulku „Opatření ve školství“, budiž vysázena tučným písmem, ostatek zprávy, tedy stať nadepsaná „Opatření ve školství“ a stať nadepsaná „Dopravnictví“ budiž vysázena písmem normálním. Celá zpráva budiž zařazena na druhou nebo na třetí stranu listu.

Noviny, které dosud neuveřejnily zprávu včerejší „Opatření na zjednodušení finanční správy v Čechách a na Moravě“, uveřejní tuto zprávu spolu s níže uvedenou zprávou dnešní pod společným hlavním titulem „Totální válečné nasazení v Protektorátě.“

T.O.min.lid.osvěty.

Národní politika. Ročník LXII, 24. 8. 1944, s. 3

22. VIII. Pokyn:

[22. 8. 1944]

V městech nad 100.000 obyvatel smí býti jmenováno sídlo průmyslového nebo řemeslnického podnikem, nikoli částí města. V městech pod 100.000 obyvatelů nesmí býti sídlo podniku jmenováno vůbec. U obchodních firem smí býti jmenováno sídlo i v městech pod 100.000 obyv. (p. cenzor Štol.)

V USA je první podnět od
 Expol Hlaabou re podporuje domácí NWT.
 myšl. řef. japonské generel. šol DA Z
 DA Z

Telef. listů 194

Zpráva o nezdařeném atentátu na Vrádce
 doprovází listy ještě dnes, pokus jim dle
 čas a napsání plůstojného a klidné a vážné
 v. listovného komentáře, vlastni úvaha kon.,
 v níž rovinou hlavně dvě myšlenky:

1. Nepřítel, který není s to uznat si rozhořčení
 na bitovním poli, uchyluje se k nižším
 prostředkům, mediálnějším čestného protivníka.
2. Atentát se nezdařil a křičí o čele s Vrádcem
 bude i dále plnit své evropské povahy. Evropské
 národy mohou tedy být klidny pokud jde o jejich
 další osud. Možno při tom konstatovat na řízení osudu.
 To této 11. části komentáře možno rovnosti věti
 nebo odstavec týkající se národa českého.

Je samozřejmé, že tyto myšlenky jsou základní
 motou komentáře, který se doplněje doplnit
 ještě vlastními myšlenkami a úvahami.
 Listy, které by z důvodu časové tíže nestály,
 napsati tento komentář dnes a v duchu, jak
 je naznačeno v 1. odstavci, učitelná útra. G.

24. 6. 1941 24. 6. 1941
 24. 6. 1941 24. 6. 1941
 24. 6. 1941 24. 6. 1941

24. 6. 1941 24. 6. 1941
 24. 6. 1941 24. 6. 1941

24. 6. 1941 24. 6. 1941
 24. 6. 1941 24. 6. 1941

24. 6. 1941 24. 6. 1941
 24. 6. 1941 24. 6. 1941

První pokyn ÚTDS v Cenzurních pokynech pro redaktory Národní politiky

2.4 Pravidelné tiskové porady šéfredaktorů denních listů¹⁶

Pravidelné tiskové porady byly jedním z hlavních mechanismů uplatňování okupačního vlivu na protektorátní tisk. Ve druhém sledovaném období (červenec, srpen 1944) už ale nebyl tak čast, tz. týdenní. Nejčastěji se konaly pod vedením Martina Paula Wolfa, který agendu částečně převzal po von Wolmarovi, který byl odvolán na frontu.

Všechny proměny ve struktuře dohledu a řízení médií v Protektorátu Čechy a Morava popisuje první svazek diplomové práce ve druhé kapitole. Zápis z porad je pak jedním z důležitých podkladových materiálů pro komparaci oficiálních tiskových pokynů s reálným obsahem legálního protektorátního tisku, která je hlavní částí diplomové práce.

2.4.1 Tisková porada ze dne 28. července 1944

Řádná tisková porada šéfredaktorů
Českého denního tisku
Dne 28. července 1944.

Důvěrné.

Úřední záznam.

Výklad k vojenským a politickým otázkám podal po zahájení porady C. Melčem vedoucí oddělení Kulturpolitik SS-Sturmbannführer Wolf. Uvedl toto:

Vím, že mnohý z Vás zastává mínění, že tyto tiskové porady se konají příliš zřídka a že mnozí již z této řídkosti odvozují oprávnění, aby stejně zřídka psali články. To je však omyl. Neboť okolnost, že se porady konají zřídka, je vysvětlena samozřejmě z části tím, že ve své osobě slučuji velmi mnoho funkcí a že mi není možno, abych k Vám mluvil tak často, jak bych chtěl. Na druhé straně uznáte, že porady, jak se konaly loni v intervalech 3–4–5 týdnů, podávaly vlastně po každé současně nějakou důležitou etapu politického vývoje. Nebylo mým úmyslem, abych udělal z těchto porad pozvolna vyšeptalé týdenní schéma. Naopak. Porady byly stanoveny vždy ve chvíli, kdy bylo možno říci, že vývoj válečný nebo celkový vývoj politický pokročil. Zkoumáte-li vývoj etapově na základě těchto porad z toho hlediska, uznáte, že je úžasné co jsme právě v minulém roce projednali v oboru událostí vojenských, politických a jiných, a že je úžasné, kolik nových hledisek jsme od jednoho k druhému případu zjistili. Základní linie politická a náš základní názor zůstávají nezměněny. Události jsou však natolik překvapující a senzační, že schopnému novináři nepůsobí žádné obtíže, aby k nim zaujímal stanovisko. Účelem porad je, abychom Vás upozornili na to a ono a abychom Vás seznamovali s názorem politického vedení, abyste se mohli o tento názor opřít, abyste mohli k němu zaujmouti stanovisko a abyste svou práci podle toho usměrnili. Uvážíme-li na základě těchto hledisek, kolik událostí se odehrálo v posledních třech týdnech, shledáme tři události, které jsou důležité a pozoruhodné:

¹⁶ NA, fond MORAVEC-AMV, karton č. 77 – „Zápisy z porad“

1/ přišla celá vojenská situace do pohybu,

2/ byl Protektorát v určitém smyslu zapojen přímo do válečných událostí a

3/ byla atentátem na vedení nadhozena osudová otázka Evropy a to v takové hloubce a tak pádně, jak se to stalo během této války ještě málokdy. Jestliže si to uvědomíme, uvědomíme si také, že se dnes rozprostírá před námi na základě těchto skutečností opět jeden úsek a politický úkol, kterým se musíme zabývat, abychom obyvatelstvu tuto etapu správně vyložili a k ní jako mluvčí českého obyvatelstva na základě své odpovědnosti zaujali stanovisko.

Vycházíme-li z vývoje situace vojenské, musíme konstatovat, že události na západě probíhají celkem tak, jak to odpovídá představám vedení. Vidíme, že nepřítel v tomto předmostí zahájil své vlastní vykrvácení. Namáhá se sice seč je, aby své předmostí rozšířil, celkem se však nedostal kupředu. Zejména na anglické straně se množí projevy velkého zklamání, že v Normandii nebylo zahájeno slavné tažení Francií, nýbrž že se tam naopak odehrává velmi svízelný boj proti bojové morálce Němců, která je v převaze. Jestliže si uvědomíme, že německé vedení konstatovalo, že nyní vsadilo na Západ a že právě tam vidí událost rozhodujícího významu, nutno říci, že na západě není příčiny, abychom nebyli spokojeni. Musíme si připomenout, že jsme si před invazí uvědomovali, že může nastat na čtyřech až pěti místech. Dnes však jsou síly nepřítele vázány do té míry, jak to nepřítel vůbec neočekával. To, čeho nepřítel docílil na západě od počátku invaze, nemohlo býti znázorněno lépe než mapkou, která tyto dny prošla tiskem. Ukazuje nám, jakých úspěchů jsme docílili polním tažením ve Francii roku 1940, kde jsme přes materiální převahu obsadili půl Francie, na rozdíl od malého pobřežního pásma, které mohl nepřítel obsadit od 6. června 1944 ve skoro stejném čase. Je to vývoj, kterého se všichni můžeme hrdě dovolávat. A připočítáme-li k tomu účinky, vyvolávané palbou zbraně V1, můžeme přes všechny anglické pokusy, sloužící zapření těchto účinků, konstatovat, že tato zbraň nerušeně zasahuje jak jižní Anglii tak Londýn, tedy oblasti, které byly označovány jako odrazový můstek pro invazi. Jestliže se nepřítel honosí, že svrhl na odstřelovou základnu zbraně V1 již desetitisíce tun, je i to důkazem, že německé vedení má i v tomto případě jasně a cílevědomě utváření vojenského vývoje v rukou. Zbraň V1 byla do boje zapojena v nejnvýhodnější chvíli, německé vedení se nedalo provokovat a rozhodlo se pro zapojení této zbraně do bojů zcela svobodně.

V Itálii nastává nyní pozvolna vývoj, který dle výpočtů nepřítele se měl dostavit mnohem dříve. Nikdo loni nevěřil, že v jižní Itálii vybudujeme obranu, jakou jsme vybudovali u Cassina. Nepřítel zastával názor, že musíme býti zatlačeni okamžitě až k Brenneru a že obranu můžeme vybudovat v nejlepší případě v Apeninách, kde se dnes skutečně uplatňuje. Z dalšího vojenského vývoje jsme pak seznali, že byl odhadnut na německé straně vojensky zcela jasně.

Jiná je situace na východě. Německé vedení se od počátku roku 1944 zařídilo tak, že ze západu neodvolá rozhodující síly. Můžeme-li si dovolit úsudek, vyznačuje se vůbec celá strategie řízená Vůdcem, tím, že chce docílit úplná rozhodnutí, že se snaží, aby nešla osudovou cestou, nastoupenou za války světové. Tato strategie dokázala v prvních letech této války, že na vytčené cestě dovede setrvat, a není sporu, že tomu nebylo jinak ani v letech 1941–42, kdy byl učiněn pokus přivoditi rozhodnutí na východě. Ukázalo se však, že následkem velké převahy nepřítele nelze na této cestě setrvat. Je rysem

Vůdcovy geniality, že vývoj usměrnil rozhodnutím, že na východě se nedáme potřít, nýbrž že na východě odročíme rozhodnutí, že tedy nastoupíme k rozhodujícímu boji na západě, abychom tam vyvolali jasné rozhodnutí, abychom si tím uvolnili týl a abychom na východě znova nabyli svobody jednání. Věci se nemají tak, že se německé vedení zanáší úmyslem, že je třeba zlomit na východě každý nápor bolševiků velkými silami. Bylo by rozhodně radostnější, kdyby Němci byli udrželi linie, které ovládali z jara. Stejnou chybou by bylo, kdybychom přezírali, že bolševici pronikli do prostoru varšavského, na druhé straně však Vůdce smýšlí v těchto věcech právě tak totálně jako se rozhodl pro jednu nebo druhou možnost. Německý bojový duch se přesunul v roce 1944 na západ a je proto dosti velkorysý, aby se na východě smířil i s nejtěžšími ztrátami prostorovými, jelikož tyto věci možno pak dobýti velmi rychle zpět, tak jak byly ztraceny. Politicky má tento vývoj svou zvláštní stránku, o které se ještě zmíním. Tolik k situaci vojenské.

Pokud přichází v úvahu situace letecká, je i zde v Protektorátě zajímavé, konstatujeme-li – čehož se možno celkem přidržet – že letecká válka Anglo-Američanů, vedená proti Říši, může dnes již býti označena za válku, která se minula úspěchem. Může býti ovšem napadeno ještě leckteré město, celkem nebylo však cíle letecké války dosaženo. Říši byly sice zasazeny rány, rozhodující však účinek nevyvolaly. Vzhledem k této situaci je nasnadě, že se nepřítel rozpomíná nyní soustavně i na kraje pro válečné hospodářství důležité, které leteckého teroru nepřítele byly dosud ušetřeny. Tím nastupují i Čechy a Morava velkou měrou do oblastí, kde letecké útoky nejsou vyloučeny. Orientujeme-li se na případě pardubickém, který byl tiskem dostatečně přetřásán, můžeme zjistit určité poznatky, důležité pro další vývoj. Zaprvé si mnohý český intelektuál myslí, že je šílenství označovat leteckou válku jako teror, jelikož vojenské objekty nebyly zasaženy a jelikož nebylo úmyslu někoho terorizovati. Zde třeba konstatovat, že není podstatný názor, že se snad nepřítel nezanáší v tomto prostoru úmyslem, aby terorizoval české obyvatelstvo, nýbrž že chce zasáhnout průmyslové podniky. Příklad pardubický totiž prokázal, že nerozhoduje otázka, jaký subjektivní úmysl sleduje nepřítel, nýbrž jak se odehrává letecký útok objektivně, shazuje-li nepřítel svou nálož pum, aniž by uvažoval. Je mu lhostejno, bydlí-li zde Němci, Češi nebo jiný evropský národ, má zájem jen na zprávě, že způsobil destrukce. Tak se věci mají objektivně. O tom se může každý přesvědčit. Nálet na Pardubice byl malý, třeba však počítat s většími nálety a s tím, že k nim může dojít. Politicky je důležité, že pardubický případ prokázal, že postiženo nebylo německé, nýbrž české obyvatelstvo. Byl totiž zničen byt jen jediného Němce, kdežto všichni ostatní poškození jsou čeští dělníci, lidé, kteří nezavdali příčinu k tomu, aby na ně byly shazovány pumy. Toto konstatování je podstatné.

Za druhé vidíme, že je naprosto nesprávné počinání těch lidí, kteří se chtějí ve smyslu hesla, vydaného nepřítelem, zachránit ze závodů a kteří v noci utíkají do svých příbytků. Toto heslo nemůže české obyvatelstvo zachránit před leteckým terorem. Pardubický případ prokázal jednoznačně, že lidem pranic nepomohlo, když utíkali do svých příbytků. Oproti těmto rušivým tendencím je pouze jedno důležité, a sice to, abychom obyvatelstvu stále znova dokazovali, že válka a zejména válka letecká je spojena s určitými tvrdostmi, že se neptá po národnosti a že zejména Anglo-Američany je prováděna bez veškeré politické skrupule.

V této situaci máme po ruce jediný prostředek, musíme se totiž fatalisticky podrobit a konat to, co konat máme. Musíme se tedy chovat ve smyslu předpisů letecké ochrany

a musíme poslechnout příkazů, které byly vydány. Úkolem tisku pak je, aby se těmito věcmi zabýval a aby je neustále přetřásal, jelikož tyto věci nejsou odbyty tím, že se „nám nic nestane“. Předpoklady pro tuto práci jsou nyní dány. Oběti, které letecká válka vyžaduje, jsou poměrně malé. Tam, kde obyvatelstvo dodržuje předpisy a kde každý koná svou povinnost, která jej zavazuje k tomu, aby bojoval s sebou, překonáváme letecký teror za poměrně malých obětí. Sympatie, kterými nepříteli případně zasypáváme, nejsou rozhodně ochranným prostředkem a po náletu nám pramálo pomůže, stojíme-li před hořícím domem a řekneme-li Němcům, to že tedy z toho mají. Nechci zasahovat do kompetence letecké policie, musím však žádat smýšlení, vyhovující předpisům letecké ochrany, jakož i obranu rázu duchovního. Tuto myšlenku musí tisk nyní rozvinout. Úvahy k případu pardubickému třeba nyní soustavně psát i v tomto smyslu. Očekávám, že tisk se bude zabývat tímto námětem s náležitou obrazotvorností a že se jím bude zabývat trvale. Je to úkol, který tisk musí splnit.

A nyní přicházím k třetí a nejvýznamnější události, atentátu na Vůdce: V podstatě jde o událost, vyčerpanou již úředními zprávami. Nesvolal jsem po atentátu poradu, jelikož jsem věděl, že vyličení atentátu a podstatné zprávy průvodní musí dojít z Berlína a jelikož nemá celkem ceny, abychom zde ztráceli mnoho slov a abychom úředním zprávám předcházeli veřejnými projevy. V podstatě bylo k případu řečeno všechno a jinak jde v podstatě o vnitroněmeckou záležitost. Čeho však si musíte při své práci povšimnout, je hodnocení politické, které je důsledkem této události.

1/ třeba konstatovat, že nezdar atentátu je pro každého, kdo je schopen hlubší myšlenky a kdo dovede nábožensky cítit, jedinečným důkazem dějinného poslání Vůdce, který byl před atentátem zachráněn způsobem v dějinách památným. Tolik jako zásada mimo rámec německého národa, kterou třeba stále znova přetřásat. Kdyby byl nastal opak a kdyby toto neštěstí bylo potkalo německý národ, můžeme si věci, které by se byly dostavily, živě představit. Zejména z obrázků o atentátu si uvědomíme, jaká neuvěřitelná Prozřetelnost Vůdce zachránila. Těmito myšlenkami se tisk musí stále znova zabývat.

2/ je omylem domnívat se, že atentát byl výrazem snad vnitřního rozkladu Německa. Je sice nadmíru politováníhodné, že malá klika zrádců, která udržovala styky s nepřitelem, mohla atentát vůbec provést. Třeba však konstatovat, že německá branná moc a německé vojsko nemají s těmito věcmi nic společného, a dále třeba zdůraznit skutečnost, že půl tuctu zločinců nemůže poskvřnit pověst armády, která v dějinách vzhledem ke svému hrdinnému a dnes již skorem pětiletému boji zaujala místo bez hany a bez nejmenší poskvřny. Proto třeba stále znova konstatovat, že šlo o bezvýznamnou a malou kliku. Brzy nám bude možno, abychom oznámili v tuzemsku jména těch mužů, kteří při atentátu hráli určitou úlohu. Pak si kdekdo řekne, že většina těch vojenských hodnostářů, které šeptaná propaganda uváděla s atentátem ve spojení, nemá s atentátem nic společného. Různé změny na velitelských místech, ke kterým dochází v každé válce, zavdaly šeptané propagandě příčinu, aby tvrdila, že všichni tito lidé se spikli proti vedení, a proto udělala šeptaná propaganda z celé záležitosti obrovskou věc a obrovský puč. Ve skutečnosti vychází však z projevu říšského ministra Dr. Goebbelse najevo, že šlo pouze o malou kliku, která seděla ovšem na významném velitelském místě, kde mohla vyvolat zmatek. Tím je pak vysvětleno, že Vůdce, říšský maršálek Göring a velkoadmirál Dönitz vydali rozkazy, že každý bude zastřelen, kdo jedná proti rozkazům, jelikož se nedalo přehlédnouti, zda-li se nedostavily padělanými rozkazy zmatek a nejasná situace, která by hověla přáním buřičů. Není to však protidůkaz, že

nešlo o malou zpátečnickou kliku. Typická a historicky charakteristická je ostatně pro náš boj okolnost, že tento čin vyšel od malé zpátečnické kliky, že nevyšel od žádného dělníka, nýbrž že zapadá do směru, který se přežil.

3/ Nepřítel se ve svých pověstech již po dlouhé týdny na takovou událost připravoval. Nápadné je v tomto směru rozhodně kolportování pověstí, které mluvily o rozporech, o nastávající změně vlády, o různých přestřelkách atd. Tyto pověsti byly kolportovány již měsíce před atentátem. Tyto věci, které byly řízeny z ciziny, nám ukazují, že nepřítel věděl, že může s takovou klikou počítat. Počítal s ní jako se situací rozhodující, jelikož si myslel, že tímto způsobem může porazit Říši, kterou vojensky nemůže zdotat. Jestliže byl tento pokus zmařen za několik hodin, aniž došlo k poruchám ve státním životě politickém, ve válečném hospodářství a ve vojenských událostech, seznaváme, jakou údernost má Velkoněmecká říše přes největší zatížení vojenské. Proto třeba konstatovat, že nepřítel prohrál ve své hře novou kartu, na kterou zcela vědomě vsadil. Nemýlíme se tedy, zastáváme-li názor, že nezdar atentátu znamená pro nepřítele prohranou bitvu a v průběhu této války nezdar rozhodující.

4/ Nemají se věci jen tak, že atentát neuškodil německému národu a jeho bojové vůli. Naopak lze zcela jasně konstatovat, že atentát vzpružil v této rozhodující době ducha a vůli německého národa a to tak, jako žádná událost toho nesvedla. Nepřítel nemohl učinit nic nešikovnějšího než myslel-li, že námi může takovým útokem otrástit. Z hlubokého pocitu vděčnosti německého národa vytryskne tak mohutný pramen síly, že se nepřítel ještě podiví, čeho je německý národ na konci pátého roku války schopen. Jestliže říšský ministr Dr. Goebbels byl jmenován nyní zplnomocněncem pro zesílené válečné nasazení, nejde o žádný nový úřad, nýbrž o projev vůle německého národa, který uspořádal všude spontánní projevy věrnosti, přičemž měl každý pocit, že projevem věrnosti se nic nespraví, jelikož věrnost k Vůdci je samozřejmostí, která se musí projevit i postojem. Tato vůle bude nyní organizačně uvedena na kolej, na kterou směřuje. Co jsme po Stalingradu nevykonali bez kompromisů, vykonáme nyní cílevědomě, až svět prostě užasne. Je to věc, která musí býti podchycena i rozumem. Je jasné, že tato totální mobilizace, která se ještě jednou opakuje a pro kterou je směrodatná duševní potence, přispěje k aktivizaci sil i mimo rámec německého národa. Je-li aktivováno srdce Evropy, základna našeho vojenského postavení, jak jest v rozhodující fázi tohoto zápolení vůbec jen možno, bude provedeno vše potřebné i v Čechách a na Moravě, v jedné z částí evropského srdce. Zde budeme v těchto věcech postupovat cílevědomě a je tudíž i úkolem tisku, aby obyvatelstvu objasnil, že tyto věci budou zde prováděny tak či onak. Zda-li se setkají s větším či menším porozuměním, je otázka, o jejíž zodpovědění se musí postarat v první řadě tisk. Linie je jasně narýsována a tím je i Váš úkol jednoznačně vymezen.

Pokud přichází v úvahu celková situace politická, nechci se o ní šířit v dlouhých úvahách a odkazuji na skutečnost, že jsem již v dřívějších poradách vytýčil jako základní směrnice, že ztížená situace vojenská je spojena s politickým vyjasněním pojmů. Žádný vážný člověk nepočítá s tím, že Anglie bude o něčem rozhodovat v Evropě, kde jsou dány možnosti pouze dvě, buď německé vítězství nebo bolševismus. I v Anglii se množí hlasy, jak silně postupuje do středu událostí otázka bolševismu. Vaším úkolem je, abyste zdůraznili zejména případ Polska, jehož emigrantská vláda byla Stalinovi nyní hozena k nohám. Je to školní případ pro všechny země, které se mohou do takové situace dostat, ano které dokonce doufají, že se tak stane. Jde o případ mimořádně poučný. A dovídáme-li se, že ve Washingtoně lotyšský velvyslanec za

oficiální návštěvy protestoval proti vydání baltických států v plen bolševismu, je tím podán důkaz, jak silně otázka bolševismu postoupila do popředí a to způsobem, který ukazuje stále jasněji, že Anglo-Američané musí přihlížet, jak by se Evropa stala obětí bolševismu, nemohla-li by Říše zachránit Evropu před tímto nebezpečím. V blízké době dostanete k těmto věcem dostatečný materiál, který třeba v tomto směru vyčerpat. Jisto je, že počítáme napevno s tím, že věci během příští zimy politicky budou dále dozrávat a že nyní záleží na tom, abychom vytrvali v příštích týdnech. Buďte ujištěni, že německé vedení ani zdaleka není nervózní a že se chopí cílevědomě přiměřených opatření. Překonáme-li vážnost doby a pokročí-li přiměřeně technické věci válečného zbrojení, změní se vojenská situace, spojená s totálním válečným nasazením a pak se projeví u nepřítelů únava z války a zjevy rozkladu, vyvolané tím, že nemá cíle. Uvedu příklad z britského tisku: Časopis „New Leader“ napsal v těchto dnech, že v příští zimě nastane jedno z nejdůležitějších období v dějinách Evropy. Jestliže se nedají do té doby uskutečnit vojenské plány spojenců, spojenci ve svém úsilí ochabnou a únava Anglie z války začne hrát definitivní úlohu, zejména, nepodaří-li se vyloučit do té doby rušivou palbu V1, jejíž účinky ústí již dnes v patrné příznaky, že vývoj doleva nabývá rozhodujících rozměrů. To nám může ilustrovat účinky, vyvolávané na druhé straně rušivou palbou.

V této souvislosti se chci zmínit ještě o jedné věci: Závislost Západu na Sovětech se projevila v posledních dnech zejména tím, že generál Eisenhower oznámil, že sovětská důstojníci si prohlédli v Normandii pozice Anglo-Američanů. Jak známo, Stalin protislužbu netrpí. Máme zde důkaz, že Západ přináší své oběti i prakticky jako podkoní bolševismu.

A nyní ještě několik slov k Vaší práci. Vzhledem k situaci není dnes zajisté často snadnou věcí, dělat noviny a vůbec rozvinout účinnou činnost propagační. Zejména těžké je to v situaci jako je dnešní, kde zpráva branné moci oznamuje ztráty, najít vhodný tón, který strhne obyvatelstvo přes negativní skutečnosti politicky na správnou cestu. Je to věc víry a důvěry, musíme-li z toho a nikoliv z čistě rozumových úvah vyloučiti argumenty – o které není nouze, zejména opravňují-li události, připravované v pozadí, německé vedení k tomu, aby podezdilo i rozumově to, co prozatím nelze říci – abychom prokázali, že naše situace je příznivá. Proto má víra dnes význam rozhodující a to v první řadě v oblasti německého národa. Avšak i pro ty v českém národě, kteří šli dosud jasně cestou po boku Říše, nadešla doba, aby se upevnili v této schopnosti víry. A v této souvislosti bych řekl určité věci rád naposled a žádám Vás, abyste je tlumočili i pánům, kteří meškají na dovolené. Právě dnešnímu novináři připadl úkol, s nímž převzal vůči Říši a svému národu určitou odpovědnost, natolik, že bude později zúčtováno, jak se národ a vedení osvědčily. Řekl jsem to již častěji a zdůraznil jsem to opětovně, že není uměním, jdeme-li s Říši v dobách, kdy jsou věci matematicky zajištěny 99,5 procenty. Avšak v dobách, kdy vývoj je na ostří nože, dochází i k hodnocení pro další budoucnost. Nelze pak říci, že jsme byli téhož názoru, budou-li mluvit skutečnosti. Kdo tuto odpovědnost nesplní, musí hledět, jaké nebezpečí přivolává na svou vlast a na sebe. Pokud jde o odpovědnost k Říši, jsme rozhodnutí, že využijeme plánovitě všeho pro válku, kterou musíme dnes vésti za Evropu, a že umístíme každého jen tam, kde bude konat své povinnosti tak, jak to musíme očekávat. Nadobro minuly doby, kdy vlakvedoucí mohl říci, že nepojede s vojenským transportem. To platí i pro redaktora, který nepíše nebo který své jméno skrývá. Nebudeme sice práci měřit na centimetry, ačkoliv dovedeme ocenit i píli. V popředí stojí rozhodně jakost vykonané práce. Chci však zdůraznit, co dnes říkám naposledy:

V této situaci ať mi nikdo nepřichází s argumenty, jelikož přišť vejde na základě určitých opatření ve známost, že nepomohly nic výmluvy, sledující jediný cíl, distancovat se od práce. Takové výmluvy prostě neimponují. Sem patří i výmluvy na cenzuru, která pracuje velkoryse, ovšem podle určitých směrnic. Každému z Vás je však cesta ke mně otevřena, domnívá-li se, že cenzura jeho práci neprávem zdržela. Právě takové konkrétní případy mi umožňují, abych pánům od cenzury řekl, že postupovali zde nebo jinde malicherně. Není to však výmluva, která by kryla nežurnalistické chování. Stejně málo podstatná je výmluva, že nemůžete sehnat spolupracovníky, jelikož Vy všichni jste povinni, abyste šli na ruku spolupracovníkům, kteří se hodí pro dorost, a abyste podporovali vždy lidi neznámého jména, kteří svými články ukazují, že se hodí pro schopný dorost novinářský. Je i Vaší věcí, abyste se starali o dorost a abyste věci nenechali jít prostě svou cestou. Na tomto poli vykonáte mnoho vlastním postojem a musíte zde jako šéfredaktoři mnoho pořídit. Mám sice pro otázku anonymity plné porozumění, jelikož všechny noviny nemohou být stejné a jelikož se ráz novin musí různit, to Vás však neosvobozuje od toho, že jméno určitých šéfredaktorů musí se objevit v novinách při určitých podstatných událostech. Právě atentát na Vůdce byl v této situaci mimořádným příznakem a byl jsem dotčen tím, kolik jmen jsem při této příležitosti v novinách postrádal. Možno sice vést dlouhá jednání, proč to nejde, a přednesené důvody mohou snad být dokonce podstatné, kdo však v evropském okamžiku jako novinář nepocítuje potřebu, aby se k Evropě přiznal, dokazuje, že nemůže dostát svému úkolu nebo že nechce touto cestou poctivě jít. Kdo si však nepřeje, jít na této cestě s sebou, má i dnes ještě možnost, aby se ke mně dostavil, a já jsem ochoten, doporučit ho co nejlépe pracovnímu úřadu vzhledem na kritickou situaci. Myslí-li však redaktor, že vystačí bez vyznání, uvidí záhy, že tato cesta již není schůdná. To jsem Vám chtěl říci zcela přátelsky, že nastávají nyní vážné doby, aby nikdo nemohl pak říci, že je překvapen. Dnes je doba činu, v které každý musí vykonat to nejlepší, co dovede, jinak nemůže zůstat ve svém postavení a při svých úkolech.

Chci skončit zvláštním poukazem na termín 2. srpna, kdy začalo prakticky před třiceti lety velké zápolení světové. Vývoj XX. století můžeme posuzovati totiž jen tak, že nevypukla zase nová válka, nýbrž že se odehrává velký sekulární převrat, podobný francouzské revoluci a době reformační, převrat duchovní a vojenský, který dává ráz celému XX. století. Pod tímto zorným úhlem třeba říci, že tato válka prvním velkým střetnutím sil nebyla zakončena. Nebyla dobojována způsobem, který hovil zájmům Evropy. Stojíme-li dnes v třicátém roce války, – to je skutečnost, kterou německý národ cítí zcela jednoznačně – cítíme dvojnásobně, co nás spojuje a co nás dělí od první války světové. Rozdíly jsou dány tím, že se velmi mnoho změnilo, díváme-li se na věci ze stanoviska vývoje duchovního. V první válce světové nepřítel předstíral, že Německo je zpátečnické a že proto třeba proti Německu bojovati. Takového tvrzení se dnes již nikdo neodvažuje, nepřihlížíme-li k nadávkám, kterými bolševici zasypávají pruské junkery. Dnes je naprosto jisto, že idea Hitlerova je idejí, o kterou třeba v tomto boji zápolit. Jde o řešení sociálních problémů XX. století, určitých velkých problémů sociálních, které musí být vyřešeny. K tomu jsou po ruce prakticky dva návrhy, jak je řešit:

1/ bolševismem, který všechno uvádí na jednu roveň a který vše stlačuje směrem dolů a

2/ nacionálním socialismem, který se snaží, aby všechno, co je dole a co je sociálně a hospodářsky zdravé, pozvedl, pokud je to schopné výkonu a pokud to lze organicky dobudovat. Věci jsou tudíž od základu jiné než v první válce světové, kde v Německu

nastala duševní krize a kde se nakonec všechno slilo v naději, že východiskem bude zavedení demokratického práva volebního. Dnes vidíme pravý opak, dnes nám Anglo-Američané kradou naše sociální hesla. Proč nás pak vůbec napadli? Věci se mají tak, že tyto problémy nikdo nezdolal až na Hitlera, který je vyřešil v úzkém rámci malého Německa. Tím dokázal, že dovede tyto úkoly zvládnout. Jelikož jsme však dokázali, že jsme na správné cestě, nepřítel se pokusil živit se naším mlékem. Jestliže jsme první válku světovou prohráli duševně, dříve než selhala vojensky, je nepřítel na Západě v omylu, domnívá-li se dnes, že tuto válku již vyhrál, ještě než vstoupila vojensky do konečného stádia. Tato situace je nám důkazem, že jdeme správnou cestou, zasazujeme-li veškerou naši sílu, abychom dosáhli úspěchu konečného. I nepřítel slouží totiž touto válkou ideji a velkému sociálnímu poslání XX. století. Vycházíme-li z těchto hledisek, nemohou nás zmást ani podrobnosti denní práce, neboť o tak velikých věcech se nerozhoduje každodenně. Směrodatným zůstává, abychom svůj zrak upírali k velké linii k základnímu přesvědčení, že věc, za niž bojujeme, je lepší.

V Praze, dne 31. července 1944.

v. z. K. Kraus

2.4.2 Tisková porada ze dne 15. srpna 1944

Řádná tisková porada šéfredaktorů
českého denního tisku
dne 15. srpna 1944

Důvěrné.

Úřední záznam

V zastoupení min. rady C. **Melče** zahájil poradu K. **Kraus**.

Vyzval přítomné, aby věnovali plnou pozornost vývodům vedoucího oddělení Kulturpolitik, SS-Sturmbannführera Wolfa, který uvedl toto:

Chci Vám vylíčit stručně situaci a říci Vám několik slov k totálnímu válečnému nasazení.

Pokud jde o vojenskou situaci, je na východní frontě celkem stabilizována až na poměrně malé vlny na některých místech, kde boje trvají. Na některých místech jsou také v chodu úspěšná německá místní protiopatření. – Ve Francii nelze zaznamenat na severozápadě ve vojenské situaci rozhodujících změn. V podstatě určuje operace pokus nepřítele obkličít naše vojsko. Byla zahájena velmi úspěšná protiopatření, která podnítila velmi rozhodující boje. – V Itálii dospěl vývoj k bodu, kde si nepřítel od frontálních útoků neslibuje výhody, jelikož stojí před hlavním hřebenem Apenin. Očekává proto nové úspěchy od vyloštění předstihujícího frontu, s kterým jsme počítali a ke kterému dnes v jižní Francii došlo. Třeba ještě vyčkati německých zpráv.

Má-li býti nárys vojenské situace úplný, třeba znova konstatovat, že ve všech zprávách, docházejících z Anglie, můžeme sledovati rostoucí měrou silný účinek odvetné zbraně V1. Z materiálu, který máte po ruce, můžete sami vyrozumět, co to znamená, praví-li velvyslanec Halifax, že každou hodinu 700 domů padne V1 za obětí. Podobná zpráva, kterou nedávno otiskl jeden anglický časopis, pravila, že v Anglii denně je 10 000 bytů poškozeno. Takové zprávy nám ukazují, jakého rozsahu tato akce nabyla. Jsou dokladem, v jak velké míře je anglická veřejnost vystavena tlaku tohoto vývoje a v jak velké míře je vedení donuceno, aby anglickému obyvatelstvu namluvilo, že jde jen o několik přechodných týdnů, jelikož konec války lze čekat v říjnu, takže, třebaže nutno počítati ještě s dalšími německými ranami a s dalšími odvetnými zbraněmi, je přece jen možné, přečkat je vzhledem na nastávající konec války. Touto tendencí je nesena celá anglická publicistika, a chci-li tedy celkovou vojenskou situaci závěrem charakterizovati, musím konstatovati, že jde o závodění mezi vojenskými útoky nepřátelských mocností a našim vlastním vedením války, směřujícím k zdokonalení novými zbraněmi. První etapa tohoto závodění skončí na podzim. Proto závisí dnes vše na tom, zda-li se podaří Říši do října zdolati či zůstane-li boj nerozhodný. Tím by nastala pro nás politicky úplně nová výchozí pozice a totálně pozměněná situace. Jsem přesvědčen, že tento případ nastane.

V oboru politiky zahraniční je situace nesporně poučnější. Proto ji můžeme propagačně snadněji zužitkovat než v oblasti vojenské, kde se musíme přidržet zpráv vrchního velitelství. Poučný je zejména projev, pronesený Churchilllem začátkem srpna

v dolní sněmovně. Máme jej dnes doslovně po ruce. Projev je důkazem, že jde o velmi rozpačité koktání, o vysvětlování věcí, které se staly anglické politice nepříjemnými. Churchill použil nejdříve dané příležitosti, aby zástupcům lidu řekl, že se zbavil těžké starosti, jelikož vojenský vývoj vykazuje pokroky, dokládající, že jeho předpovědi byly správné. Vidíme-li pak ale, jaké stanovisko zaujímá Churchill k otázkám zahraniční politiky, poznáváme, že úspěchy spojenců jsou jen proto možné, jelikož Sověty vykonaly největší kus práce. Proto se Churchill ve své řeči Stalinovi hluboce poklonil, aby se pak zabýval zejména výměnou názorů s kritiky své politiky. Svými dlouhými a namáhavými výklady hledí své kritiky přesvědčit, jak těžké je lavírování v otázkách zahraničně politických mezi třemi velmocemi. Jeho projev zdůrazňuje tedy jinými slovy skutečnost, že jsme situaci odhadovali naprosto správně, když jsme tyto nesnáze zdůrazňovali. V této souvislosti je zvláště příznačné několik míst v jeho projevu, tak například praví-li Churchill, že by si měl každý uvědomit komplikace, s kterými je spojena zahraniční politika Anglie vzhledem k světové koalici, zejména jsou-li v této koalici zastoupeny velmoci, větší a mocnější než Anglie sama. Dále prý musí Anglie v mnohém bráti ohled na stanovisko dominií. Netají se tedy tím, že Spojené státy a Sovětský svaz jsou v mnohém ohledu větší a mocnější než Velká Británie. Na tyto nesnáze poukazuje i svým výrokem, že „na západě jsme všichni stejného názoru“ a doznává-li, že taktika musí být denně smlouvána. Je to postup, který vyžaduje přirozeně velmi komplikovaného jednání, takže, jak doznává, není vzácný příklad, že celá věc už dávno není tak důležitá, když bylo docíleno dohody. Dále se dovolává nepřetržitě výměny telegramů v diplomatickém styku mezi spojenci. Doznává-li všechny tyto věci, je to jen pracné zastírání nesnází, které se nedají prostě popřít. Churchill nadhazuje sám otázku, jak by tomu mohlo být vůbec jinak, je-li třeba bráti ohled na tolik skutečností a druží-li se k tomu nesnáze spojené se zeměpisnou polohou a s dopravou, nenahradí-li pak vůbec výměna názorů dopisováním v potřebné míře porady u kulatého stolu. Pak následují v jeho projevu zvláštní vývody o spojencích, praví-li, že je skorem denně třeba zabývat se problémy, které se rýsují v několika obsazených státech, kde se vyvíjí zcela roztomilé občanské války. Má-li na paměti všechny tyto nesnáze, musí prý projevit názor, že vlády Spojených států, Anglie a Sovětského svazu přesto vykonaly slušný kus práce. Mezi velmocemi je prý však zapotřebí mnoho trpělivosti. Pak následuje prohlášení o polské otázce, v kterém Churchill praví, že dle jeho názoru je nynější okamžik pro Polsko nadějný. To stačí, abychom viděli, že ani Churchill nemůže vylíčit politickou situaci jinak, než skutečně je a že u našich nepřátel, jelikož se v otázce válečných cílů nesjednotili, panuje politický zmatek a nejistota, proti které stojí na naší straně naprosto jasný politický cíl a naprosto jasné názory.

Pokouší-li se nyní nepřítel, aby stvořil pod heslem světové demokracie nový světový řád, kterému má upravit půdu nová konference, jde taktéž o pokus, zaměřený na úmysl překlenout dané nesnáze. Plány v této konferenci vyšly z USA, kde chtějí bývalou společnost národů nahradit institucí, složenou ze tří velmocí USA, Anglie a SSSR. Těmto velmocím má být přiznáno právo prosazovat své stanovisko ozbrojenou intervencí proti neposlušnému státu, hlavně letectvem. To tedy znamená, že v budoucnu bude země, která bude jiného názoru než velmoci, bombardována, aby se podrobila. Takový postup by pak nepokládaly mocnosti paktu tří, které by ovládaly prakticky celý svět, za válečný útok, nýbrž za „akci k zajištění míru“.

Tato celková situace se promítá i ve věcech zahraničně politických, které se odehrály po přerušení diplomatických styků Turecka s Říší. Věci se nemají naprosto tak, jakoby

spojenci byli nad touto skutečností jásali. Naopak. V Anglii proskočily značné pochybnosti, navazující na skutečnost, že Turecko velmi dlouho váhalo a že sledovalo vyloženě konjunkturální politiku, takže krok, který nyní podniklo, nelze již plně zhodnotit. Turecko je tedy postiženo vyloženě posupným zacházením. Výměna názorů, odehrávající se v pozadí vzhledem k této skutečnosti, odráží se v neutrálním tisku, zabývá-li se velmi jasným způsobem námětem, v jakém stavu jsou styky Sovětského svazu k Turecku. Skutečností je, že turecký ministr zahraničí ve svém rozpačitém projevu, proneseném po přerušení styků s Říší, do svých vývodů nepojal jediné slovo o Moskvě. Zde máme tedy před sebou bolavý bod a zde vidíme, že se zájmy anglické a ruské kříží. Turecko vidí, že ztratí mořské úžiny, přičemž však celá tato otázka je dosud na vážkách. To je důkaz, jak mocně narážejí na sebe protiklady v otázce mořských úžin. A máme zde důkaz, že se dožijeme na jihovýchodě, pokud jde o britskou a sovětskou politiku, ještě velmi zajímavých věcí.

A nyní ještě několik slov k Polsku. Známy je již radiogram, který vysílala určitá polská vojenská jednotka z týlu Sovětů do Bari. Zpráva, končící provoláním „Ať žije Polsko“ pravila, že jednotka byla odzbrojena. Tento fakt nám ukazuje, že Sověty nevidí v Polácích své spojence, nýbrž že s nimi nakládají podle svých Katynem osvědčených metod. Velmi zajímavé jsou v této souvislosti zprávy, docházející z Anglie, které se zabývají otázkou polských partyzánů ve Varšavě, kde německá branná moc do velké míry polské partyzány vyřídila. Na základě těchto zpráv byl Kreml donucen odpovědětí dementím, pravícím, že partyzány nevyzval, aby boj zahájili. Jednali tedy prý jaksi pro svou soukromou zábavu a vyvolali zbytečné prolévání krve. Tomu však odporují anglické zprávy, tvrdící, že se Stalin před Varšavou úmyslně zastavil, aby dal vyříditi polské partyzány německou brannou mocí. Tyto věci tedy dokazují, jak jinak Poláci vidí poměry tam, kde sovětská teorie přechází v praxi, v úplném protikladu k líčení bolševiků, kteří chtějí světu namluvit opak.

Poučné je v této souvislosti i jiné dementi oficiální agentury sovětské: V Anglii, kde určité kruhy zašly příliš daleko, aby dokázaly, že Sověty jsou společensky zralé, byly šířeny zprávy, že mezi Kremlem a Vatikánem byla zahájena jednání, sledující nové náboženské a morální utváření světa a dorozumění v otázkách sociálních. „New Chronicle“ rozšířil tuto zprávu se zřejmou tendencí, aby světu namluvil, že jsou Sověty na skoku dohovorit se s katolickou církví. Tato zpráva byla především Moskvou od začátku do konce vyvrácena.

A nyní chci promluvit ještě o skromném podílu českých emigrantů na těchto událostech. Skutečností je, že Beneš uznal polský národní komitét. Tím vpadl prakticky Mikołajczykovi do zad, aby současně přešel jasně na stanovisko Sovětů, dané tím, že se pouze tento národní komitét uznává jako zástupce polského národa. Ostatně bylo v Moskvě i s Mikołajczykem jednáno na základně, kterou uznal, že ústava, vyhlášená v roce 1925 Pilsudským, je neplatná a že má platit polská ústava z roku 1921, vyžadující demokratických voleb a podřizující provedení těchto voleb vojenskému panství sovětskému. Výsledkem by nikdo nebyl překvapen, jelikož by se 100% voličů vyslovilo pro polský národní komitét, poslušný Sovětů. Této situaci učinil zadost tyto dny i Beneš uznáním polského národního komitétu. Moskevský rozhlas vysílal včera „poselství československého vyslance“ v Moskvě Dr. Fierlingera, v kterém polskému národnímu komitétu blahopřeje u příležitosti vstupu polských vojsk na polskou půdu. Přitom se silně akcentuje polsko-sovětsko-československá aliance. Dále se vyslovuje názor, že Sovětský svaz jako sedmina světa bude v budoucnu silnou měrou

spolupracovati s Polskem a s Československem existujícím pouze ve fantazii. Z toho lze usoudit, jak silně postoupila do popředí úprava střední Evropy bolševickou cestou. Potvrzeny jsou tyto záměry nedávným prohlášením Edenovým v dolní sněmovně, že v této době by neměla praktický účel dohoda anglo-československá, uzavřená na stejném podkladě jako dohoda sovětsko-československá a to s ohledem na nynější nasazení spojenců. Toto prohlášení Edenovo může rozbít starý sen mnoha Čechů, že budou přesně ve středu evropské osy a že se udrží při stejných zájmech na obě strany ve stavu rovnováhy. Je totiž jisto, že podobný stav je definitivně překonán, jelikož dle reálně-politické koncepce Benešovy mají země Čechy a Morava odplavat k východní polovině Evropy, čímž se dostanou do oblasti bolševismu, v které nikdo nezamezí osud, kterým byla stížena dosud každá země, pojatá do této oblasti.

K otázce Polska chci poukázat ještě na článek basilejské „Nationalzeitung“ ze dne 1. 8. 1944, který „Lidové noviny“ otisknou doslovně, jelikož obsah je zajímavý. Článek pod názvem „Polská myšlenka osvobozovací“ se zabývá názorem, jak si Stalin představuje vývoj v Polsku. Článek je toho rázu, že každý Čech musí o něm přemýšlet. Při jeho hodnocení tiskem třeba zdůraznit, že nejde o list nacionálně socialistický nebo o list financovaný Říší, nýbrž o švýcarské noviny, všeobecně známé svou protiněmeckou orientací. Toto konstatování propůjčuje vývodům listu ještě větší váhu. Český tisk dostane i snímek zmíněného článku, abychom veřejnosti dokázali, že jsme si obsah nevymysleli. Článek se hodí k tomu, aby situaci názorně charakterizoval a proto jej třeba náležitě zhodnotit. To neznamená, že jej má přetisknout celý český tisk, třeba však zhodnotit z článku věci, které se zdají tomu kterému listu vhodné, aby je předložil svým čtenářům.

Doslovem k této politické situaci musím ještě dodat, že se stále znova ukazuje jako pravdivé konstatování, že národy, které mají býti „osvobozeny“, zaujímají k tomuto zdánlivému osvobození velmi skeptické stanovisko. Odkazují na anglický časopis „Catholic Herald“, který nedávno konstatoval, že francouzské obyvatelstvo v Normandii nezaujalo k „osvoboditelům“ nikterak přátelské stanovisko. Uvedený časopis konstatuje, že se 50% obyvatelstva chovalo k Němcům přátelsky. Velmi názorným dokladem tohoto postoje jsou snímky z Paříže, které budou v rámci nového týdeníku promítány od čtvrtka. Seznáváme z nich, jak pochodují anglo-američtí zajatci Paříží a jak se francouzské obyvatelstvo pokouší zuřivě mlátit do zajatců, ačkoliv ulice jsou německou polní policií uzavřeny. Ve svém vzteku, že ztratili své domy a jako odpověď na letecký teror si počínají jak muži tak ženy vůči těmto zajatcům velmi agresivně. Je to doklad ke shora zmíněnému anglickému konstatování, které je takto názorně zdůrazněno.

Tolik k situaci zahraničněpolitické. V podrobnostech při hodnocení této celkové situace ještě toto: Úvahy, zabývající se událostmi vojenskými, třeba, jak jsem již řekl, sepisovat v rámci, daném zprávami vrchního velitelství branné moci. S poukazem na mé vylíčení zahraničněpolitických událostí naskytá se možnost opět zdůraznit okolnost, jak nedůležité se staly všechny otázky, související s emigrací. V zimě se o těchto kujónech velmi mnoho mluvilo, jelikož ve válečném vývoji nastalo vacuum, nyní však tyto loutky pobledly a upadly by úplně v zapomenutí, kdyby je aktuální otázka nepřiváděla znova do hry.

K prohlášení Edena ohledně anglického nezájmu na smlouvě s Benešem odkazují na úvodník v deníku „Der Neue Tag“ ze dne 12. 8., který přináší pod nadpisem „Odepřená smlouva“ k této otázce zvláště dobrý výklad, který lze zhodnotit.

Jak z mých vývodů vychází najevo, musí i pro budoucí časy zvýšenou měrou platit heslo, že protibolševická propaganda musí stát v popředí práce. Noviny učinily tomuto úkolu zadost zcela různým způsobem. Není ani v tomto případě mým úmyslem, abych snad řádky sčítal centimetrem nebo abych sčítal jednotlivé články, musím však konstatovat, že celá řada novin v tomto směru tak silně pokulhává, že mají v budoucnu dost co dohánět, aby zaujaly jasné stanovisko. To je dnes pro každého životní otázkou a to nejpřímější otázkou životní, kterou se české obyvatelstvo začíná silně zabývat a proto je třeba probírat tuto otázku jako otázku politicky nejdůležitější. Kladu důraz na to, abyste materiál, docházející ze světa, zhodnotili a na to, abych Vám zpřístupnil i materiál využitím starých zásob ze spisů bývalého ministerstva zahraničí. Dostanete několik těchto věcí vbrzku jako podklad pro svou práci. V brzku dostanete pak i nové podrobnosti k otázce protizidovské propagandy. Myslím zde na obšírné židovské prohlášení u příležitosti šedesátých narozenin Beneše. Tyto věci Vám budou dány co nejdříve k dispozici.

Řekl jsem již, že nepřítel opírá veškeré své naděje a všechna svá očekávání o skutečnost, že klade konec války do října a prosím Vás, abyste oproti tomu zdůraznili velmi pečlivě argumenty, které z naší strany ukazují, že nepřítel této mety nedosáhne. Tyto argumenty mohou uchránit české obyvatelstvo před lehkomyšlnými nadějemi a s tím spojeným jednáním. Celkové souvislosti politických událostí se dočtete co nejdříve v článku H. Scharpa, který vyjde v příštím čísle časopisu „Böhmen und Mähren“ pod názvem „Základy budoucnosti evropské“. Tímto článkem narýsoval autor, vycházející od dějin tohoto prostoru, obraz k nynější situaci. Poukázat chci na zmíněný časopis i pokud se týče vzpomínkových článků u příležitosti 200stých narozenin J. G. Herdera, jehož význam pro český národ je historickou skutečností. Páni, kteří chtějí těchto prací využití, dostanou číslo prostřednictvím Generalreferatu Presse. Pokud se český tisk bude zabývat námětem Herder, třeba vycházeti jako z jedině správné z tendence, odůvodněné ostatně historickým konstatováním, že Češi odvozuji své duchovní a politické uvědomění v minulém století z německé strany, které se rádo předhazuje, že chce český národ germanizovat a vyhubit, a to osobou Herderovou a jiných.

Mimo to třeba komentovat poslední dva úvodníky ministra Moravce v „Lidových novinách“ a to úvodník ze dne 6. 8. „Za socialismus“ a úvodník ze dne 13. 8. „Velikost povinností“. Myšlenkový pochod obou článků lze zhodnotit a prosím Vás, abyste tak dodatečně učinili.

Tím přecházím k věcem vnitropolitickým a k totálnímu válečnému nasazení, které stojí vnitropoliticky v celoříšském měřítku v popředí. Při hodnocení zpravodajského materiálu třeba vyjít od úvodu, kterým bylo provedení totálního válečného nasazení v Protektorátě zahájeno. Tento úvod byl dán přijetím vlády Protektorátu Německým státním ministrem pro Čechy a Moravu K. H. Frankem. Nejdůležitější otázky válečného nasazení jsou obsaženy ve formulaci, kterou státní ministr vládě v rámci tohoto přijetí odpověděl. Podstatné je za prvé konstatování, že vláda Protektorátu vypracovala z vlastního popudu návrhy, že tedy nejde o věci vyžádané, nýbrž o věci, které se zrodily z vědomí povinnosti v české veřejnosti, jakmile vešly ve známost směrnice, usilující o

totální válečné nasazení. Důležité je dále konstatování státního ministra, že tato opatření budou i v tomto prostoru co nejdříve provedena a že se svým rozsahem přizpůsobí říšskému měřítku, přičemž bude učiněno zadost jednotlivým zvláštním politickým okolnostem. Je důležité to konstatovat, jelikož tisk v tomto prostoru zaznamenal sice nařízení, vydaná říšským ministrem Dr. Goebbelsem jako zplnomocněncem pro totální válečné nasazení, ale tato nařízení vzhledem ke struktuře tohoto prostoru vstoupí v platnost teprve až budou vydána Státním ministrem cestou nařizovací a až budou uvedena v život orgány autonomní správy. Dále je podstatné konstatovat, že zde nejde jen o zájem Říše, nýbrž i o český zájem. Státní ministr poukázal v této souvislosti na Polsko. Všechny tyto myšlenky, obsažené v jeho prohlášení, třeba plně zhodnotit. Podstatné je konečně ještě konstatování, že na české obyvatelstvo budou uvalena jen ta břemena, která budou uvalena i na obyvatelstvo německé. Věci se nemají tedy tak, že by měla být v tomto prostoru předstížena všeobecná měřítka německá. České obyvatelstvo, kterému přichází k dobru, že nekoná vojenskou povinnost, ponese stejná břemena jako obyvatelstvo německé. Právě tím se projevuje jasně skutečnost, že nejde o žádná protičeská opatření, nýbrž o opatření, která žádají od Němců právě tytéž oběti jako od obyvatelstva českého. Jako důležitou třeba zdůraznit skutečnost, že jde o opatření přechodná. Pripomenout možno v této souvislosti i myšlenky, které vyslovil Státní ministr z jara roku 1943 v rámci svého projevu v pražské Lucerně. Příslušná místa třeba z textu vyhledat. I dnes jde jen o přechodná opatření, která mají překlenout nynější rozhodující chvíle ve stadiu války, abychom pak rychle dospěli cíle, předpokladů konečného německého vítězství. Opatření budou provedena rázně a bez kompromisů a to i po stránce úřední pěkným výkonem. Jednou budou tato nepohodlná opatření válečná zase uvolněna, nyní se však musí postupovat bezohledně v zájmu celku, jelikož čím rychleji, lépe a obsáhleji budeme postupovat, tím snadněji překonáme tyto chvíle. V jednotlivostech jsou opatření dalekosáhlá a nebude možno srovnávat je s váhavým postupem při opatřeních, prováděných na jaře loni. V celém veřejném životě nastanou velmi podstatná omezení nejen v tom směru, že určité instituce odevzdají určité procento svých pracovních sil. Budou zastavena i celá odvětví veřejné správy, pro rozhodnutí války bezvýznamná, aby jejich pracovní síly byly až po poslední uklízečku zapojeny do totálního válečného nasazení.

To bude mít své důsledky ovšem i na poli českého tisku. Určitá opatření, prováděná v říšském měřítku, byly již provedena, tak zkrácení rozsahu listů ve všední dny a v neděli. Dále je třeba, aby byly seškrtnány na míru, za války omluvitelnou, redakce českých deníků, nemožnou měrou přelidněné. Vzorem zde může být „Der Neue Tag“, který dokázal, že může být dělán i s méně silami. Čím dříve učiníte tomuto vývoji zadost, tím rychleji bude možno tato opatření provést. Naší snahou je, abychom osvědčené síly dle možnosti zachovali jejich dosavadní práci, ostatní však, které se svým výkonem nikterak nevyznamenal, chceme převést do pracovních oborů, které slouží válečným zájmům bezprostředněji než jejich dosavadní zaměstnání. Rozsah opatření je tak veliký, že by bylo chybou, difamovat ty, kteří budou přikázáni jinému válečnému nasazení. Budou prostě konat svou povinnost na jiném místě. Bude-li někdo ze svého postavení jako úředník vyřazen, nemůže z toho soudit, že se neosvědčil a nemá tím být řečeno, že se nevrátí později na své staré místo.

Zvláštní rozsah budou mít tato opatření v oboru časopisů, kde v celoříšském měřítku bude zastaveno 75% časopisů. I v Protektorátu bude tato číslice zhruba dodržena a to jak u německých, tak u dvoujazyčných a u českých časopisů. Zachováno zůstane jen to,

co je nejdůležitější a nejcennější, věstníky budou však seškrtnuty. Ukáže se, že správa bude hladce fungovati i bez věstníků.

Nelze také zamezit, aby určitý počet českých novin byl zastaven. Zatím se ještě pokoušíme, abychom zachránili, co lze zachránit, jelikož k zastavení nedochází z nějaké vražedné vášně, aby počet novin byl decimován, a sice už z toho důvodu, že třeba bráti ohled na živost účinku politického. Není však možno zřít se na poli novinářství těchto opatření úplně, jelikož měřítko, uplatňovaná v ostatní Říši, jsou tak dalekosáhlá, že bychom se vystavili vzhledem k nynějšímu počtu českých novin nejostřejším útokům a výtkám, kdybychom nepostupovali nekompromisně. Důležité je dnes pouze náležité přeskupení sil a jejich náležité kladné další využití. Pokud jde o náklady listů, jsou závislé na přidělu papíru. Jinak se budeme snažit, aby stáli abonenti zastavených novin byli převzati jinými, takže bude možno docílit vyrovnání.

Sděluji Vám, že opatření, která mají býti učiněna, budou velmi pečlivě uvážena; provedení podobného pokusu není totiž lehké. Jakmile budou však usnesena, nelze o nich dále diskutovati. Není to žádnou výtkou, namířenou proti novinám, nebudou-li dále vycházeti. Směrodatné jsou zde výhradně otázky účelnosti, tiskárny, nakladatelství a jiné okolnosti, na které třeba vzíti zřetel. Zastavení tedy neznamena, že o hodnotě novin byl pronesen záporný úsudek. Bylo tím jen učiněno zadost nouzovým opatřením, která budou provedena i na ostatním území Říše. Dále Vás prosím, abyste vzali na vědomí, že říšský ministr konstatoval pro celou oblast Říše, že není dnes času, abychom se zabývali stížnostmi, jelikož diskuse jsou nečasové. Proto budou i zde prováděna opatření bezohledně, ale po zralé úvaze. Opatření, která budou provedena v příštích dnech a týdnech v Čechách a na Moravě, jsou obsažena v zásadách, vyslovených v prohlášení Státního ministra. Opatření nezůstanou na papíře, budou prováděna se vši vážností. Vaším úkolem je, abyste napomáhali obyvatelstvu při chápání těchto opatření a to ve výkladech k jednotlivým opatřením. Najdete při této práci v nejširších vrstvách obyvatelstva velké porozumění. I v českém národě je totiž v nejširších vrstvách obyvatelstva málokterý požadavek tak populární jako požadavek, aby byli všichni přidrženi k práci spravedlivě, aby se nelopotil jen dělník a sedlák, nýbrž aby opatření, související s válečným nasazením, byla provedena spravedlivě. Je to ostatně i příklad praktického socialismu, který může prospět i české národní pospolitosti. V tomto směru je Vaším úkolem, abyste obyvatelstvu vysvětlovali opatření, která nastanou v rámci totálního válečného nasazení.

[Bez uvedení místa a datace.]

C. Melč

2.5 Poznámky šéfredaktora Vladimíra Ryby z tiskové porady ze dne 28. 7. 1944¹⁷

Přepis ručně psaných osobních poznámek není zcela kompletní, neboť některá slova či věty byly nečitelné. V takovém případě je u daného slova otazník nebo je nahrazeno značkou „XXX“, v případě delší pasáže dvěma takovými značkami.

Zajímavostí je bezesporu první zápis, týkající se porady 20. 7. 1944, které se ovšem Vladimír Vrba neúčastnil. Přesto je jediným dokladem, že ještě v den atentátu na Adolfa Hitlera proběhly první instrukce oficiálních míst směrem k protektorátním novinářům. Jejich znění se nalézt nepodařilo.

20. 7. 44, 21hod. u Söhnela, po atentátu na Vůdce.
Zastupoval Cíbal?

28. 7. 44, 16.30 v Pressclubu

Melč zahajuje.

Wolf: Málo konferencí a někdo z toho odvozuje, že nemusí psát. Ale: málo času, 2.) vždy znamenají určitou polit. etapu. Co se stalo od poslední konference?

- 1) vojenská situace 1. místo
- 2) Protektorát do voj. udál.
- 3) Atentát na Vůdce

Vývoj voj. situace: na západě tak, jak to něm. vedení předpokládalo; XXX, že se nemůže dostat dopředu. Zklamání v Anglii: těžký boj, žádné triumfální vítězství XXX. Na západě jsme spokojeni. K tomu účinek „V1“ – především na Londýn, což je můstek invase. Něm. vedení má docela jasně věci v rukou.

V Itálii ten vývoj, který si nepřítel představoval daleko dřív (Badogliův puč).

Jinak je tomu na východě. Německé vedení nenasadilo rezervy ze západu.

Vůdce: snaží se všude o celá rozhodnutí. V r. 1941 chtěl porazit bolševiky, ale nešlo to. – Teď: nevydat se ze sil na východě, nejdříve rozhodnutí na západě!

XXX je třeba se dívat na vývoj na východě. Určitě neodp. našemu XXX plánu, aby Rusové stáli před Varšavou.

Letecký boj: XXX má určité úspěchy, ale nemůže dospět k rozhodujícímu zničení. Čechy a Morava teď do toho.

Důležité: 1) čeští intelekt., že je to šílené to označovat za teroristický útok. – Jistě že se např. snaží postihovat voj. cíle a ne obyvatel. Ale rozhodující je, že nepřítel pouští bomby bez rozmyšlení (efekt je důležitý!) – Důležité pro další vývoj: Mrtví jsou Češi a ne Němci.

2) že nepřátelské XXX jít ze závodů domů – falešná a neschopná XXX. (Pardubice!) Obyvatelstvu XXX a stále zdůrazň., že letecký boj bez jakýchkoli polit. skrupulí. Reagovat na to, podržovat se protiletecké ochraně. Nyní jsou tu předpoklady, říci, že tam, kde jsou zachovávané předpisy, tam jsou oběti malé. Sympatie k letcům mu nepomohou.

Rozumně navázat všeobecné příkazy.

¹⁷ NA, fond Národní soud, karton č. 23 – „Zápisy o tiskových poradách“

III. Atentát na Vůdce. Vnitroněmecká záležitost.

Politické hodnocení:

1) Nezdár tohoto atentátu pro každého člověka s hlubším myšlením: důkaz Vůdcova pověření. (co by se bylo stalo, kdyby...) Prozřetelnost zachovává Vůdce.

2) Falešné by bylo myslet, že je to důkaz rozkladu v Německu. Je jistě politováníhodné, že se takoví lidé našli, ale šlo o malou kliku (jména!) – Šeptanda: že všichni, kdo kdy byli vyměněni. Ve skutečnosti malá skupina, která ovšem mohla působit falešnými rozkazy – proto Vůdce, Goering, Dönitz. Je typické, že jednání nikoli ze strany dělníků, nýbrž přežitých XXX.

3) Nepřítel před pučem rozšiřoval pověsti o atentátu – tedy s tím počítal a věděl o tom. Co vojensky nelze XXX, tedy pokus vzít to z tohoto? konce. Nepřítel zase ztratil? důležitou kartu. (*Poslední věta psaná německy a mimo slov v této válce nečitelná*).

4) Tento atentát ale něm. národu XXX, jaký by žádná jiná věc nedovedla. Aus dem XXX XXX každý vyvine všechno.

Totální válka: mit XXX XXX Co učiníme? Tohle.

To, co po Stalingradu nebylo? učiněno bez kompromisů, to bude? nyní do důsledků provedeno, a to bude také provedeno (*konec nečitelný*).

Politická situace v cizině. Linie: těžší situace vojenská pro nás – zjednodušuje politické věci. Buď německé vítězství, nebo zbolšev. Evropy. To se začíná pociťovat také v Anglii. Vaším úkolem: příklad Poláků. Takový příklad, který je plný poučení. Když ve Washingtonu může lotyšský vyslanec protestovat proti vydání Lotyšska bolševikům – XXX. Věci politické budou dále XXX, zvláště v průběhu zimy. Něm. vedení se dívá vážně na věci, ale není nervozní.

New Leader: Násl. zima nejdůl. XXX v evr. dějinách. Nepodaří-li se voj. plány XXX Anglie jako XXX. Nepřestane-li „V1“...

Závislost spojenců na Sovětech – když Eisenhower XXX sovětských důst. na XXX frontě. Obráceně není nic takového možné.

Často není lehké dělat účinnou prop. práci. Těžké najít styl, který by přesto XXX. Je to věc víry a důvěry v lepší situaci.

Teď je příležitost k osvědčení!

Právě ten, kdo má dnes úkol v publicistice má určitou polit. odpovědnost jak vůči Říši, tak vůči svému národu.

Nechceme? každého na té XXX XXX.

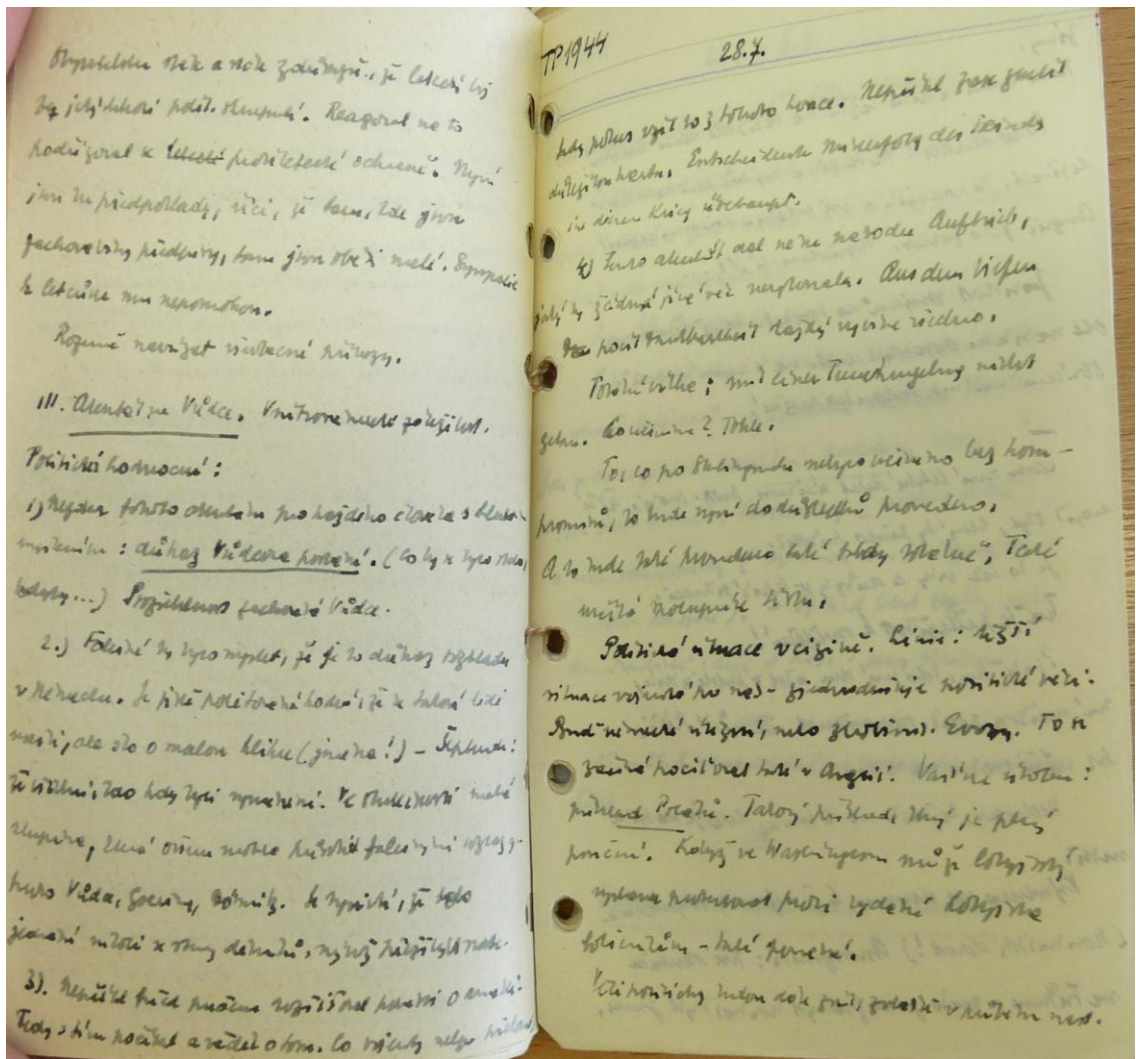
Výmluvy na censuru. A že nejsou spolupracovníci. (Novinářský dorost!)

Anonymita: při atentátu na Führera – málo známých novinářských jmen. Kdo na tom? nechce jít, ať to řekne Wolfovi.

2. srpen – začala válka před 30 lety. XXX XXX

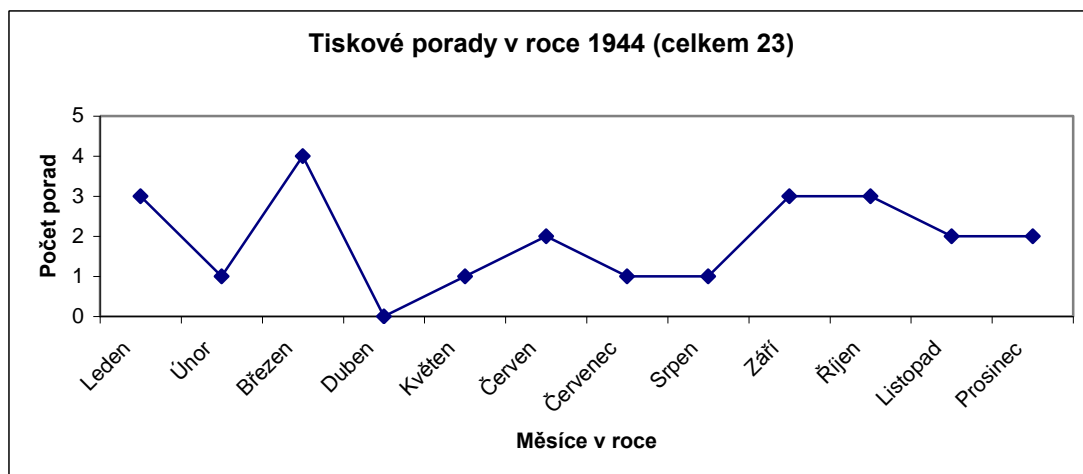
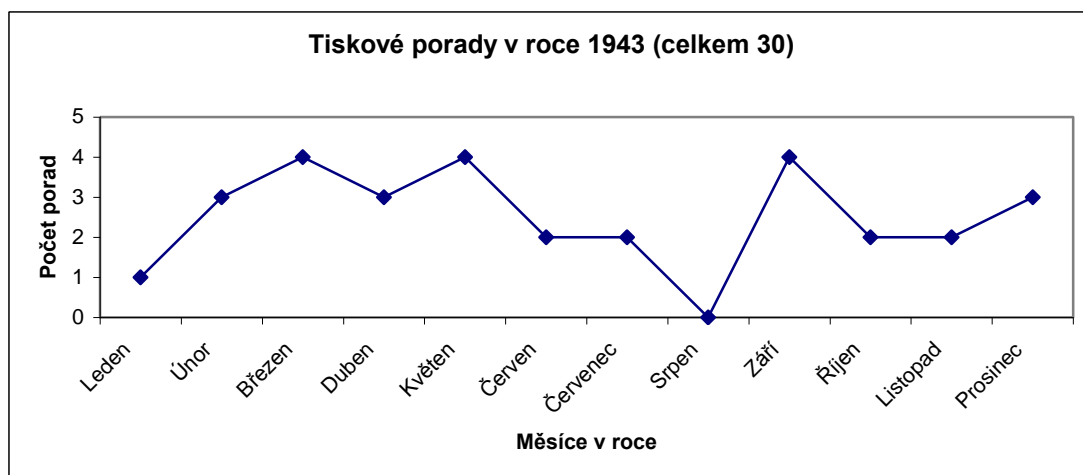
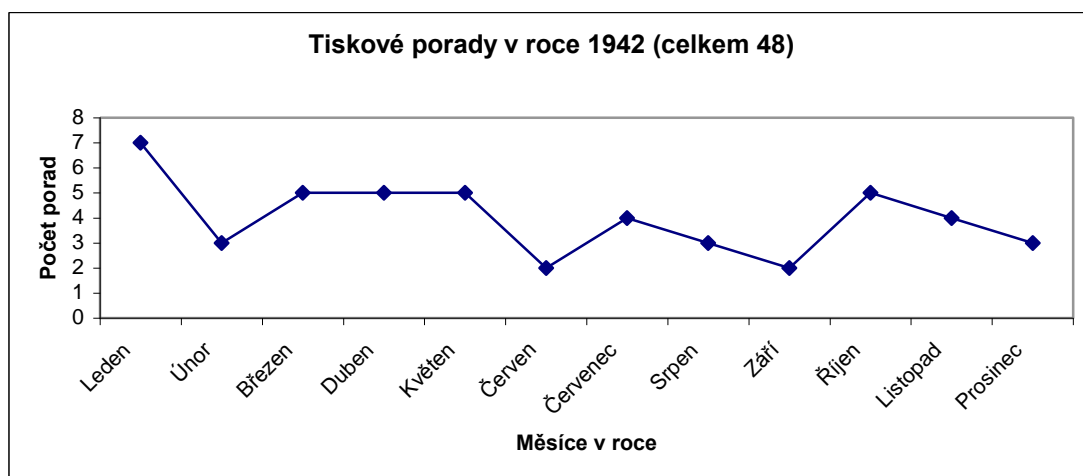
Im 30. Kriegsjahr –

Věci se změnily. V 11. válce – XXX místo na straně spojenců, v 2. idea Adolfa Hitlera. Jde o to vyřešit sociální problémy, dvě řešení: bolševické (všechno dolů), nac. socialistické (zvednout vše, co organicky? je k tomu schopné). – po třech letech kdy? svět. XXX ideje v Říši; dnes obráceně:

Zápisky šéfredaktora Vladimíra Ryby zabývající se atentátem na Adolfa Hitlera

2.6 Přehled tiskových porad v období 1942 – 1944

Zdroje dat: Národní archiv ČR, fondy PATZAK, MORAVEC-AMV, ASYN GEBHART, Jan – KÖPPOVÁ, Barbara – KRYŠPÍNOVÁ, Jitka: *Edice tiskových konferencí z let 1939-1945*. In: *Řízení legálního českého tisku v Protektorátu Čechy a Morava*. Praha: Karolinum, 2010.

2.7 Stížnost šéfredaktorů denních listů na cenzuru ze 17. 11. 1944¹⁸

Zajímavým dokumentem, nalezeným v Národním archivu, je korespondence mezi vedoucím tiskového odboru ministerstva lidové osvěty Ctiborem Melčem a ministrem lidové osvěty Emanuelem Moravcem. Melč tlumočí Moravcovi memorandum šéfredaktorů pražských denních listů, kteří si v něm stěžují mj. na cenzuru.

Čís.: 31.155/44 T. O.
Národní svaz novinářů.
Memorandum ze 17. XI. 1944.

V Praze, dne 11. prosince 1944.

Důvěrné.

Vážený pane ministře,

Šéfredaktoři denních listů v Praze /Krychtálek, Werner, Scheinost, Prokop, Dr Křemen, Kožíšek a Ryba/ poslali 17. listopadu tiskovému odboru memorandum, obsahující stížnosti a přání a připojují k nim své vyjádření:

1./ Všichni šéfredaktoři prohlásili, že od r. 1939 neměli při otiskování článků, psaných jimi, nebo členy jejich redakcí takových překážek se strany censury, jako nyní. Kdežto dříve censura eliminovala z článků vvěty nebo odstavce, které se jí nezdály vhodnými, jsou nyní napořád škrtnuty celé články. Protože však o politické články je nouze, vznikají tím listům velké potíže, a pisatelé článků jsou zatlačováni k tomu, aby psali články, které sice projdou hladce censurními místy, ale jejichž propagační účinek je pochybný. Šéfredaktoři upozorňují na to, že skoro všichni jsou politickými redaktory 10, 15 i 20 let, a že tudíž je jim jasné, jakého politického účinku mají dosáhnout. Rozdíl v názorech je tedy jen pokud jde o prostředky, jimiž se to má stát.

Vyjádření tiskového odboru: Všechny pražské listy předložily od 1. října do 4. prosince t. r. 1.324 článků, z nichž bylo pozastaveno 191, z toho českou cenzurou pouze 46, ostatní jinými místy. Dále uvádím přesný výkaz jednotlivých listů, přičemž první číslice znamená počet předložených článků, druhá počet článků pozastavených, třetí počet článků, zadržovaných naší dozorcí službou:

Večerní České slovo 420, 76, 18; Venkov 152, 19, 4; Lidový deník 234, 40, 9; Lidové listy 197, 25, 11; Národní politika 152, 20, 3; Národní práce 109, 6, 0; Polední list 40, 4, 1; České slovo 20, 1, 0.

Z uvedených čísel je zřejmé, že situace není tak zlá, jak by se na první pohled zdálo. Ke každému zadržanému článku mi česká censura předložila odůvodnění, proč se tak stalo a mně nezbylo, než je schválit.

2/ Dále žádají šéfredaktoři, aby zvláště nyní, když mají denní listy jen 4 strany, byla ponechána v platnosti dřívější zásada, že nezkráceny mají být uveřejněny jen věci velmi důležité. V sobotu žádalo několik redakcí, aby směly zkrátit zprávu o činnosti Sociální pomoci, ale nebylo jim to dovoleno, naopak výslovně zakázáno. Tato zpráva zabrala potom celé dvě stránky, takže se jiný, ani politický materiál do listu nedostal. Šéfredaktoři vyslovují jednomyslně názor,

¹⁸ NA, fond PATZAK, karton č. 70

že v důsledku toho čtenáři zprávu nečetli, kdežto naopak dobře udělaný výtah v rozměru odpovídajícím by si byli přečetli.

Stanovisko tiskového odboru: S tímto názorem souhlasím, poněvadž jsem jej při této věci sám uplatňoval. Výklad pověřence pro Sociální pomoc byl pro listy o rozsahu 4 stran vskutku příliš dlouhý. Doporučoval jsem proto, aby ČTK vydala úměrně zkrácený výtah, přičemž by listy na základě materiálu jim již dříve na konferenci dodaného, napsaly postupně několik článků, třeba v rozpětí 10-14 dnů, aby zájem o III. Dílo trval déle. Se svým názorem jsem v presidiu našeho ministerstva neprošel a tak se stalo, čeho jsem se obával: tisk z 12. listopadu byl přeplněn Sociální pomocí a od té doby ani slovo.

3/ Zároveň žádají šéfredaktoři, aby, není-li k tomu zvláštních důvodů, nebyl pověřenec Sociální pomoci p. Chalupa nazýván v tisku šéfredaktorem, poněvadž se sám vedení listu Národní Střed ještě před jeho zastavením vzdal. Jako důvod uvádějí šéfredaktoři jeho nesociální postup ve věci zaměstnanců jeho tiskového podniku, jmenovitě ve věcech redaktorů.

Vyjádření tiskového odboru: Tento požadavek není neodůvodněný; v úředním zpravodajství není ostatně v souvislosti s nynějším pověřencem pro Sociální pomoc označení „šéfredaktor“ nikdy používáno.

4/ Konečně prosí šéfredaktoři Tiskový odbor, aby na příslušných místech požádal znovu o opatření, jimiž by bylo stanoveno a chráněno užívání označení redaktor /a šéfredaktor/ s odůvodněním, že politická propagační činnost redaktorů a šéfredaktorů trpí tím, že mnoho lidí, jejichž pověst není nejlepší, vydává se za redaktory.

Stanovisko tiskového odboru: O této věci bylo již několikrát jednáno s generálním referátem; podle mého názoru by šlo o vládní nařízení ministra lidové osvěty, jež by musili spolupodepsati ministr vnitra a ministr spravedlnosti. Věc byla generálnímu referátu, jenž ostatně dostal celé memorandum v překladu, opětně připomenuta.

Zdar Vůdci a vlasti!

[Podepsán C. Melč]

2.8 Zprávy agentury Reuter z 20. a 21. července 1944 týkající se atentátu na Adolfa Hitlera¹⁹

Součástí rozsáhlého Zahraničního tiskového archivu jsou také složky, týkající se atentátů na Adolfa Hitlera. Obsahem je mj. zpravodajství tiskové agentury Reuter, která v den atentátu začala produkovat zprávy týkající se této události. Toto zpravodajství je jedním z podkladů pro diplomovou práci a je využíván jeho český překlad. Na tomto místě je přepis anglického originálu v kompletním znění.

Zprávy jsou řazeny chronologicky a značka na jejich konci poukazuje na hodiny a minuty, kdy byly vydány.

FLASH FLASH.

R85.

HITLER ONE.

LONDON (REUTER) – An attempt has been made on Adolf Hitler, said the German DNB news agency tonight.

1147 AM IVN.

FLASH

HITLER TWO.

Several members of his entourage were wounded, it added.

1148 AM IVN.

FLASH FLASH

HITLER THREE.

Among them were lieutenant general Schmundt, colonel Brandt, lieutenant colonel Borgmann, Hitler's collaborator Beeger.

1149 AM IVN

FLASH

HITLER FOUR.

Hitler received slight burns and concussion but no injuries.

FLASH

HITLER FIVE.

Hitler after the incident received Mussolini.

FLASH

HITLER SIX

Goering at once went to Hitler on learning of what had happened.

HITLER SEVEN.

The attempt was made today and with high explosives.

¹⁹ NA, fond Zahraniční tiskový archiv, karton č. 1469 – „Atentát na Hitlera“

FLASH FLASH

86

LEAD HITLER ONE.

LONDON (REUTER)- (Reuter Agency reports from London)²⁰ An attempt on the life of Hitler was made today. The following statement was issued by the German DNB news agency tonight: "An attempt on the life of the fuehrer was made with high explosives today. The following persons of his entourage were severely injured: "Lieutenant general Schmudt, colonel Brandt, lieutenant colonel Borgmann, collaborator Berger.

1202 PM IVN.

FLASH FLASH

R88

LEAD HITLER TWO.

"Slighter injuries were suffered by colonel general Jodl as well as the generals Korten, Buhl, Bodenschatz, Heusinger, Scherff and admirals Voss and von Uttkamer. "Hitler received light burns and concussion but no injuries. He at once began to work again. "He then received Benito Mussolini for a long meeting as previously arranged. "Shortly after the attemp[er]t marshall Hermann Goering came to Hitler".

1213 PM IVN.

FLASH

R89.

BACKGROUND ONE.

LONDON (REUTER)- Definite information about previous attempts on Adolf Hitlers life is scarce but the last known bid was on November eighth, 1939, when a powerful time bomb exploded in the Burgerbray beer cellar at Munich a few minutes after Hitler had left the building.²¹

1210 PM IVN.

CORRECTION: Read time item R BB 1208 PM IVN.

FLASH FLASH

BACKGROUND TWO.

On that occasion Hitler had been addressing a meeting of members of the Nazi old guard in commemoration of the abortive Munich "Putsch" in 1923. The bomb was secreted in an attic over the beer cellar. Hitler left the hall a few minutes ahead of schedule owing to urgent business. The explosion wrecked the beer hall and killed six of the nazi "old guard" and injured over 60.

1216 PM IVN.

FLASH

R90

LONDON (REUTER)- Add lead Hitler two. The announcement about the attempt was issued from Hitler's own headquarters.

END 1216 PM IVN .

²⁰ Ručně vepsaná informace

²¹ Atentát na Adolfa Hitlera z 8. 11. 1939, který spáchal Georg Elser. Anglicky psaná periodika v USA se mu obšírně věnovala, což dokazují novinové výstřižky Zahraničního tiskového archivu. Více Národní archiv, fond ZTA, karta č. 1318 – „Hitler – Proti Hitlerovi, atentát“

FLASH FLASH

R91.

PERSONALITIES ONE.

LONDON (REUTER)- Lieutenant general Schmudt, one of those named by the German DNB news agency as having suffered injuries when an attempt was made on Hitler's life today is chief of the personnel department of the German army, and has been chief military aide de camp to Hitler for several years. As chief of the personnel department he is responsible for advising Hitler on promotions and appointments. He was born in 1888 and is a professional officer. Schmudt took an active part in the drive for the Nazi political training of German officers which was inaugurated last spring, and personally addressed conferences of army propagandists.

1219 PM IVN.

FLASH FLASH

PERSONALITIES TWO.

It was announced at the time that the new institution of "National-socialist guidance officers" with the army would come under an "Inspector-general for the training of military leaders" appointed by the high command. His name was not published, but it was surmised widely that Schmudt would be the man in view of his record.

1221 PM IVN.

FLASH FLASH

PERSONALITIES THREE.

Colonel general Alfred Jodl is chief of Hitler's personal military staff, he was born in 1885 and is a professional officer. Hitler's personal military staff was created to make Hitler's strategic judgment independent from the information supplied by the regular general staff – the German high command. Relative of the same name, probably his younger brother, was killed on June 23rd in the same air crash as colonel general Dietl.

1225 PM IVN.

FLASH FLASH.

R92.

BACKGROUND THREE.

Doctor Joseph Goebbels, Rudolf Hess and Julius Streicher were also present but escaped injury. These are some of the other attacks on Hitler's life reported from various sources: Heinrich Himmler discovered a plot to assassinate Hitler during the tour of the Polish battlefields in 1939. Another plot to kill him in the Kroll Opera House – meeting place of the Reichstag – at the end of August 1939 was reported by the Polish radio just before the German invasion.

1229 PM IVN.

FLASH FLASH

BACKGROUND FOUR.

In January 1939 Ernest Niekisch, a well-known German nationalist writer, was sentenced to penal servitude with 20 others on charges of plotting to kill Hitler and other high Nazi officials. Fifty other persons who played a minor part were also sentenced.

R-97

PERSONALITIES FOUR---

General of the air force, Gunther Korten, is chief of staff of the Luftwaffe. He was appointed to this post in succession to general Jeschonek, killed during the R.A.F. raid on the peenemunde technical research station of the Luftwaffe. Korten was born in 1898. He is a professional officer but an early member of the Nazi party who holds the "blutorden" (the order of the blood) the highest Nazi party distinction.)

1256P/MC

F-L-A-S-H R-99

BACKGROUND SIX---

In 1935 reports of attacks on Hitler's life were so persistent that the insurance premium rates against his death soared to the staggering figure of 60 per cent. After the famous "Night of the long knives" at the end of June 1934 when many highly placed Nazis, including Hitler's friend Roehm, were murdered – Roehm's friends were reported to have formed an organization called "the Avengers" which became more feared by Hitler than any other organization in Germany. The Danish police in 1935 were reported to have discovered a widespread plot to assassinate Hitler and start a revolt in Germany.

114P/MC.

BACKGROUND SEVEN---

In March 1932 nearly a year before he became chancellor a dozen rifle shots were fired at a train in which he was travelling while campaigning as Hindenburg's opponent in the presidential election. Only three months ago rumors swept through neutral countries on an attempt on Hitler's life when his personal interpreter doctor Schmidt and other members of his entourage were injured in a car smash. There was never any confirmation of this alleged attempt from a German source.

117P/MC.

BACKGROUND EIGHT---

This alleged attempt took place when Hitler last met Mussolini on April 22nd and 23rd. A number of accidents to his entourage were announced in the following days, but separately, in addition to doctor Paul Schmidt, the liaison officer between Hitler and the foreign office, Walter Hewel, were injured "in a car accident", and colonel general Hube of the tank force, was killed. No explanation of the series of accidents was ever given.

118P/MC.

BACKGROUND NINE---

In February 1942 the German radio alleged the discovery of a secret document revealing a plot to murder Hitler and Ribbentrop, in which doctor van Kleffens, then Dutch foreign minister was alleged by the Germans to have taken a part. It was alleged to have been organized in September 1939 and may have been associated with the Munich beerhall incident soon afterwards. The allegations were at the time described by Dutch quarters in London as "utter nonsense."

119P/MP.

BACKGROUND TEN---

In addition to the alleged attempts on his life Hitler at various times has been reported to be suffering from a large number of serious complaints. Early last year there were stories from neutral quarters that Hitler had a stroke late in 1942 resulting in partial paralysis of the throat and right side. At the same time there were stories that he was suffering from an advanced state of paranoia and an eminent Swedish psychiatrist was reported to have visited Hitler. Earlier Hitler was reported to be suffering from eye trouble and severe nervous exhaustion.

ENDS---122P/MC.

R-100

NEWS ONE—

LONDON, JULY 20, (REUTER)—The news of the attempt on Hitler's life was flashed by the German D.N.B. news agency in its European and overseas services. But the German forces radio which serves German forces has not yet given it to the German troops. Nor did Oslo radio in its 6P.M. bulletin to the German occupation troops in Norway mention it.

125P/MC.

NEWS TWO---

The German home radio network at 6:30 this evening broadcast the announcement of the attempt against Hitler's life. The announcer introduced the announcement with the words "Achtung, we are broadcasting an important announcement. Attempt to murder the fuehrer. The fuehrer not hurt."

128P/MC.

NEWS THREE---

After reading the announcement the broadcaster said: "There is nobody in Germany who does not learn with a feeling of deep gratitude that the fuehrer has escaped uninjured the attempt on his life. Providence has preserved the fuehrer for his people for whom he has worked so hard. "The enemy thought to attain by a murderous attempt what he cannot do by honest arms. As several times before in the course of the last few years, the German nation can thank providence for preserving the fuhrer so that he may accomplish his great task with which he has been charged by fate. "The attempt which has failed must be a warning to every German to redouble his war effort."

129P/MC.

R-102

PERSONALITIES SIX---

Lieutenant general Buhl has for several years, been a member of Hitler's personal military staff.

ENDS---131P/MC.

R-103

GOEBBELS ONE---

LONDON, JULY 20, (REUTER)---Doctor Joseph Goebbels today warned the allies in his weekly article in Das REICH that German retaliatory action in the flying bomb was not ending, it was just beginning. "Military critics everywhere agree that our V-1 has raised the curtain on a complete revolution of weapons," he wrote. He asked "What will the military critics say when our newest weapons are brought into action?" Did London,

he wondered, really imagine that the Germans would take the Anglo-american terror attacks lying down without planning some means of stopping these raids?

135P/MC.

GOEBBELS TWO---

“We would be under-rating the scientific fanaticism of the men working in German laboratories if we thought they admitted defeat on the scientific front,” he said. Goebbels claimed the German scientists have “caught up with the Allies” and their discoveries have all been completed. Some of their results, he said, are still being tested but the majority are in use. “We, however, do not believe that science can become a decisive factor in modern warfare, but an advantage on the scientific front is a big contribution to final victory,” he said. He admitted that the Allies have so far been superior on the scientific front but the Germans were “tougher with their war morale.”

144P/MC.

GOEBBELS THREE---

“We can overtake the Allies in the scientific field but the enemy will never be in a position to smash our morale. “This is the decisive advantage we have over the Allied powers and we must build our future on this factos,” he concluded.

ENDS---146P/MC.

F-L-A-S-H R-107

LONDON, (REUTER) --- The German radio tonight corrected the list of injured given in the announcement from Hitler’s headquarters. The name of lieutenant colonel Borgmann should be deleted, it said, from the list of those gravely injured and added to the list of the slightly injured, while after the name of von Puttkamer, the names of naval captain Assman and lieutenant colonel Borgmann should be inserted.

ENDS---159P/MC.

F-L-A-S-H R-108

NEWS FOUR---

Tonight’s war reports on the German radio were introduced by a spokesman of the German armed forces who declared, “German soldiers on all battle fronts have just heard that a murder has been attempted on the life of the Fuehrer. “This unsuccessful deed has brought every German soldier closer to the Fuehrer and it will drive every member of the German armed forces to fight harder than ever in this battle which will decide Germany’s fate”.

ENDS---102P/MC.

F-L-A-S-H R-110

BACKGROUND FIVE---

When Hitler spoke in Vienna in June 1938 three months after the Nazi seizure of Austria a shot was fired from a window and a storm trooper was killed. A second attempt was made when he was crossing the Prater when a shot fired at his car. In the same month Hitler’s chauffeur, Julius Schreck, died mysteriously. He was buried with military honors and it was widely surmised that he was killed during a bid to murder Hitler. It was reported that he was shot in mistake for Hitler when they had changed places at the wheel of Hitler’s car.

216P/MC.

R-111

CATASTROPHE ONE---

By Alfred Geiringer

LONDON, JULY 20, (REUTER) --- (Reuter's correspondent reports from London:)²² It is not surprising that an attempt on the life of Adolf Hitler should be made at the present juncture of the war. Conviction that he has led Germany to a national catastrophe must by now have spread to many people sufficiently highly placed to be able to organise such an attempt in spite of the gestapo. What is surprising however is that the fact is announced to the world by German official propaganda. It would have been normal procedure for Joseph Goebbels to cover up such a dangerous example unless he had a definite political purpose in publicising it.

238P/MC.

CATASTROPHE TWO---

That was the case with the Munich beercellar bomb attempt of November 8th 1939. Then the attack was blamed on the "British secret service" and formed the starting point of a campaign to whip up hatred of Britain.²³ (This was considered necessary at the time because popular hopes of a quick peace after the end of the Polish campaign had been disappointed and the German people had to be "reconditioned" for a serious effort in the west).

243P/MC.

CATASTROPHE THREE---

It may well be that the purpose of today's announcement will only emerge when the Germans give a fuller version of who organised the attempt. So far no mention has been made of who was behind the attempt or where it was made or of any arrests or suspicion of the guilty party or parties. But this may be part of a propagandist technique of keeping curiosity alive. Meanwhile speculation will inevitably fasten on the fact that the new attempt took place so shortly after the dismissals of field marshal Gerd von Rundstedt and general Alexander von Falkenhausen and the reported shooting of German officers. It is also remarkable that the occasion for the use of the "explosives" was so chosen that apparently the whole of Hitler's personal military staff but no member of the "regular" general staff was in the danger zone.

246P/MC.

CATASTROPHE FOUR---

Hermann Goering was again absent at the critical moment just as he was during the beercellar bomb attempt of 1939 but as on the occasion of the Reichstag fire of 1933 he has already been reported to have hurried at once to the scene of the event. It is a noteworthy coincidence that this is the second time that a number of highly placed people in Hitler's entourage have been injured just about the time of Hitler's meeting with Benito Mussolini. The explanation might be that the preparations for the meeting in both cases led to leakage which made the attempts possible.

²² Poznámka dopsaná rukou

²³ Hitler od začátku tvrdil, že za atentátem je Británie, protože se mu to hodilo do jeho politické koncepce. Proto proběhla 9. 11. 1939 blesková operace v nizozemském Venlo, kde Walter Schellenberg vlákal do léčky dva agenti *Secret Intelligent Service* – Besta a Stevense. Ti byli zajati, převezeni do Německa, kde byli vyslýcháni a jejich fotografie se objevily v novinách, kde se psalo o tom, že stáli v pozadí nezdařeného pokusu o Hitlerovu smrt. KNOPP, G.: s. 27-30

125

LONDON, JULY 20 (REUTER)—George Schroeder editor in chief of the German transocean agency said tonight: “Officials quarters have cast an impenetrable curtain of secrecy over the details on the attempt on Hitler’s life. “The report about the attempt on Hitler’s life is datelines “fuehrers headquarters” but this gives no clue as to the place where Hitler was at that time, because every place where the fuehrer is working with his staff is known as “fuehrers headquarters”. “It was thirteen days after the attempt on Hitler’s life in Munich in 1939 before deatiled revelations were made. “The police measures and investigations against the assassins and their accomplices would be seriously hampered if all known facts were now released to the public. It is believed however that this silence will only last for a few days.”

END432PCY

7

BOCK ONE

By Ernest Bock

Reuters radio staff correspondent

LONDON, JULY 20 (REUTER)—Dr. Joseph Goebbels took only a few hours after the Berlin announcement of the attempted assassination of Adolf Hitler to decide on the propaganda line – the Allies did it. He followed the course taken after the Munich beer cellar explosion in 1939 when German propaganda accused the British Secret Service of organising the attack.

653PCY

FLASH

11

HITLER ONE

LONDON JULY 21 (REUTER) -- Adolf Hitler in broadcast over the german radio early this morning said that he was speaking so that the german people could hear his voice.

717PCY

FLASH

HITLER TWO.

Hitler said the plot on his life was planned by a small clique of officers.

718PCY

FLASH

HITLER THREE.

One of the people present who was wounded said Hitler has since died. Hitler did not give his name. The officers responsible said Hitler wanted to prepare for Germany the same fate as in 1918 but Theyk had made a big mistake. All criminal elements will be ruthlessly exterminated added the fuehrer who altogether spoke for only six minutes.

END720PCY

FLASH
SPEECH ONE

LONDON (REUTER) – Adolf Hitler in his speech to the German people over the German radio tonight said: “For the third time an attempt on my life has been planned and carried out. If I speak to you today it is first in order that you should hear my voice and that you should know that I myself am unhurt and well. Second, in order that you should know about a crime unparalleled in German history.

723PCY

FLASH
SPEECH TWO.

“A very small clique of ambitious, irresponsible and at the same time senseless and criminally stupid officers have formed a plot to eliminate me and with me the state. The bomb exploded two meters to my right. One of those with me has died. I myself am completely unhurt. I regard this as a confirmation of the task imposed on me by providence to continue on the road of my life as I have done hitherto.

725PCY

FLASH
SPEECH THREE.

“For I may confess to the nation that since the days when I moved into the Wilhelmstrasse I had only one thought – to dedicate my life ever since I realised that the war could no longer be postponed. “I have lived for worry, work and worry only.

730ACY

FLASH
SPEECH FOUR.

“Suddenly at the moment when the German army is engaged in a bitter struggle a small group emerged in Italy and in Germany in the belief that they could repeat the 1918 stab in the back. “But this time they have made a bad mistake.

731PCY

MORE

FLASH
13
SPEECH FIVE.

“I am convinced that with the emergence of this quite tiny clique of traitors and destroyers, there has at long last been created in our rear that atmosphere which the fighting front needs. For is it possible that out there hundreds of thousands, and millions of brave men sacrifice their lives while at home a small filthy, ambitious, selfseeking group should seek to sow the seeds of despair (exclamation mark).

740PCY

FLASH
14

Hitler announced that Heinrich Himmler had been appointed commander in chief of the German home army “to create order once and for all.”

END742PCY

FLASH

15

SPEECH SIX.

“The circle of these conspirators is very small and has no connection with the German wehrmacht, and above all none with the German people. It is a miniature group of criminal elements who will now be ruthlessly exterminated.

753PCY

FLASH

SPEECH SEVEN.

“I therefore now order that no military authority, no leader of any unit, no private in the field is to obey any orders emanating from these groups of usurpers. “I also order that it is everyones duty to arrest, or if they resist, to kill at sight anyone issuing or handing on such orders.

755PCY

FLASH

SPEECH EIGHT.

“I have therefore, to create order once and for all, nominated reich minister Himmler to be commander in chief of the home army. “ I have summoned colonel general Guderian to join my General staff and to replace the chief of the General staff who has been taken to hospital. “Another proved eastern front commander has been called in by me to assist him. “There has been no change in any other office in the Reich.

804PCY

SPEECH NINE.

“This time we shall get quits with them in the way that national socialistists are accustomed. “I am convinced that every decent officer, every gallant soldier, will comprehend this at this hour. “What fate would have been in store fore Germany had this attempt on my life succeeded is too horrible to think of.

807PCY

FLASH

SPEECH TEN.

“I praise providence not because it saved my own life. My life is only one of care and labor for my people. “I thank providence only because it has allowed me to go on bearing these cares and to continue with my labor, to act according to the dictates of my conscience. “Every German therefore, quite irrespective of whom he may be has the duty ruthlessly to call to book these elements at once, either to arrest them promptly or if they should offer resistance of any kind, immediately to wipe them out.

810PCY

FLASH

19

SPEECH ELEVEN.

“It has again been granted to me that I should again escape a doom which would have been terrible not for me but for the German people. They see in this however again the pointing finger of providence that I must and will carry on with my work.

(Editor please make the following insertions: In speech at the same time senseless and criminally stupid officers have formed a plot to eliminate me and with me the staff of the German wehrmacht command. "The bomb was laid by colonel count von Stauffenberg. It exploded two meters to my right, etcetera.")

In speech eight please insert between first two paragraphs "a number of collaborators very dear to me were very heavily injured.")

End Hitler speech

823PCY

FLASH

24

LONDON (REUTER) – Correction editor in speech six please read "the circle of these conspirators is very small and has nothing in common with the spirit of the German wehrmacht, and above all none with the German people. Etc. "

END9PCY

FLASH

25

DOENITZ ONE

LONDON, JULY 21 (REUTER) – Admiral Karl Doenitz in an address to the German navy early today said "A small clique of mad generals having nothing in common with our brave army, has attempted this murder in cowardly faithlessness committing the most dastardly treachery against the fuehrer and the German people. "Men of the navy," said Doenitz, "holy rage and measureless wrath fill us over the criminal attempt which was to have cost our beloved fuehrer his life.

905PCY

FLASH

DOENITZ TWO

"These mad generals, these villains are only the tools of our enemies whom they serve in a spineless, cowardly and sort of cleverness. "In reality their stupidity is boundless. They believe that by the annihilation of the fuehrer they can liberate us from our hard but inexorable fateful struggle. "And in their disproportionate and trembling narrow-mindedness they do not see that by their criminal act they would lead us into horrible chaos and deliver us defenceless to our enemies. "Extermination of our people, enslavement of our men, hunger and nameless wretchedness would be our lot.

930ACY

CORRECTION

In Doenitz two, please read first line X X X "these mad generals, these etc.

931PCY

FLASH

DOENITZ THREE.

"Our people would live through an unspeakable time of tragedy, infinitely more gruesome and burdensome than the hardest times they can possibly experience through our present struggle. "We shall make these traitors innocuous. The navy stands faithful to its oath in proving royalty to the fuehrer and ready to do or die and struggle unreservedly. "It accepts orders only from me, the supreme commander of the navy, and from its own military leaders, so as to evade the possibility of any misleading situation

through the issue of forged instructions. "It will ruthlessly destroy everyone unmasked as a traitor. "Long live our fuehere, Adolf Hitler."

End935PCY

FLASH

26

LONDON (REUTER) – The German DNB news agency early this morning said "The officers conspiracy has completely collapsed. "The ring leaders have either been shot or committed suicide. Von Stauffenberg is among those who have been shot" No incidents are reported from anywhere, added the agency, and other guilty persons are being called to account.

END940PBD

FLASH

26

GOERING ONE.

LONDON (REUTER) – Hermann Goering according to the German radio broadcast a message to the luftwaffe. Goering said, according to the German radio, "Commanders of the Luftwaffe. An incredible mean attempt at murder was today committed against our fuehrer by a colonel count Stauffenberg, acting on the orders of a miserable clique of former generals who had to be chased from their posts for a leadership that was as cowardly as it is incompetent. "The fuehrer was saved miraculously by the workings of an almighty providence. These criminals are now trying to spread confusion among the troops by issuing false orders, be it as the new government of the Reich or as usurpers.

945P

FLASH

GOERING TWO—

"I therefore give the following order.: - general Stumpf assumes on my order, the leadership of all formations of the luftwaffe inside the Reich territory, as commander in chief of the luftwaffe-Reich. "Only my and his orders are to be obeyed. When in doubt confirm my telephone. The Reich leader SS Himmler is, if requested, to be given every assistance by all commands of the luftwaffe. Dispatch flights can be carried out only with my or his permission."Officers and soldiers, whatever your rank and also civilians: wherever these criminals appear or approach you and try to draw you into their contemptable plans, they are to be arrested at once and are to be shot.

950P

FLASH

GOERING THREE...

"Where you yourselves are being employed for the extermination of these traitors, you are to proceed ruthlessly. These are the self-same curs who tried to betray and sabotage the front. "All officers who have abetted in these crimes, have put themselves beyond the pale of the nation, the army and outside all military honor, outside their oath and loyalty. Their extermination will give us new strength. "Against this treason the luftwaffe pits the loyalty which it has sworn, its fervent love to the fuehrer and the unreserved application of all its strength to victory. Long live our fuehrer whom almighty god has today blessed so manifestly."

END955P

FLASH

28

FRILLS ONE—

By Reuters radio staff reporter

JULY 21—Hitler delivered his six minute speech in a hard metallic monotone without any of his usual oratorical frills. Only occasionally his voice choked with rage as he uttered his threats against all traitors. Towards the end it broke with a little whine of selfpity as he praised and thanked providence. He announced his edicts to create order by ruthless extermination at a rising pitch. His instructions to the army to obey only his own orders and wipe out usurpers were delivered in the voice of a top sergeant addressing a raw squad. There was no trace of weariness in Hitlers voice after the experiences of the day.

955PBD

FLASH

FRILLS TWO—

The broadcast was apparently a “live” one unlike his last recent speeches which were all recorded. It was introduced simply as announcer callig “Achtung. The fuehrer speaks from his headquarters” and ended with a march, after which the German radio reverted to a musical program with excerpts from “der Romenkavalier”

END1004PBD

30

REVOLT ONE

By Alfred Geiringer

LONDON, JULY 21 (REUTER)—Adolf Hitler’s sensational one a.m. broadcast revealed that behind the bare announcement of the attempt on his life is a major internal crisis in the Reich if not a widespread revolt against the Nazi regime. Hitler’s references to “senseless and criminally stupid officers” being responsible for the plot to eliminate him and the German army staff and admiral Karl Doenitz’s reference to “mad generals” leave no doubt that the revolt is led by part of the German high command.If the revolt is backed by a substantial part of the German armed forces, it must have an immediate and direct bearing on the German conduct of the war and may result in a sudden transformation of the whole war situation.

1111PCY

FLASH

31

OFFICER ONE

LONDON, JULY 21 (REUTER)—A German medium wave station operating on a Frankfurt wavelength was picked up by Reuters radio listening post early today. A speaker describing himself as an officer of the wehrmacht made this appeal to his fellow officers: “We have instances of single officers, aware of the higher duties to the fatherland, taking courageous actions and refusing to action the criminal orders of the superiors. But now only a united host of such courageous fearless officers can save our cause.”

1058PCY

CORRECTION

In flash 31, officer one, read third para, second line X X X and refusing to act the criminal etc.

11PCY

FLASH

OFFICER TWO.

The broadcast was faded out in the middle of a sentence but during the few minutes in which the officer spoke he also said: "We have our decorations for gallantry, but the only decoration we shall really merit is when we make good the crimes we have committed in Hitler's name.

1101PCY

FLASH

OFFICER THREE.

We have committed our crimes in fear of the gestapo and this cowardice we can never forgive ourselves. One man bears the supreme blame and his name is Hitler. My comrades we shall tolerate the gestapo no longer.

1102PCY

REVOLT TWO.

Whatever the effect on the fighting fronts, there can now be no doubt that Hitler is rallying his followers for a fight to the bitter end and the appointment of Heinrich Himmler, the ruthless gestapo chief, as commander in chief of the home armed forces represents a vigorous attempt to restore the situation. Hitler told the German people and the world that a small clique in Italy and Germany had attempted to repeat "the 1918 stab in the back." Hitler's revelation of serious revolt within the Reich comes little more than a week after the removal of field marshal Gerd von Rundstedt, high priest of the German high command from supreme command in the west and two days after general Alexander von Falkenhausen had been removed from the command in Belgium and northern France.

END1113PCY

33

BOCK TWO.

The German transocean news agency, after reporting that the Friday morning editions of the Berlin papers carry the news in "huge headlines on the front pages" tonight gave these typical extracts: VOELKISCHER BEOBACHTER writes: "For our own sake, for the sake of our children and grandchildren, we shall remember that for the second time in this war the enemy has resorted to attempted murder to paralyse our courage, to weaken our moral strength and to confuse us. But on this July 220 the German people once again stand face behind the fuehrer."

1124PCY

BOCK THREE.

DEUTSCHE ALLGEMEINE ZEITUNG writes: "The war has reached its climax. The enemy is striving to gain a decision now, but not on the field of battle, but by means of a sudden crime."

35

OFFICERS FOUR.

“We German officers await a whole hearted response. What will your response be? Some of you may declare that you never were a nazi in your hearts of hearts, or you were only a nazi because you had to be, or you only pretended, or you stopped being a nazi when things went bad at the front. Others will remain dumb. But such talk is not enough, something more positive is demanded of you now my comrades.

11134PCY

OFFICERS FIVE.

“Take the example of lieutenant Herman Schneider of the waffen SS whose division was stationed in Warsaw. Schneider was given orders to carry out a cruel punitive expedition against the Polish civilian population. Lieutenant Schneider refused to stain the honour of the German officer corps. He resisted the orders of his superiors and came out in the open against our internal enemies. He lit the torch which must be carried forward by all German officers who prize their honour.

1127PCY

OFFICERS SIX.

“What will your answer be my comrades? Your answer to your wives, your mothers, your children? Will you stand dor the gestapo filth? No, with your arms held openly in your hands, with a crystal clear awareness of what is at stake, close your ranks all of them, honourable German officers, proceeding (asterisks).”
At this point the broadcast abruptly ended.

END114PCY

36

LONDON JULY 21 (REUTER)—Hitler did not give the full christian names of col von Stauffenberg, the man who placed the bomb. There are three German barons von Stauffenberg, sons of Freihern Schenk von Stauffenberg of Willingen, Wuerttemberg. The elsest is Werner aged thirtynine and the others are Friedrich aged thirtysix and Hans aged thirtytwo. Their sister the countess Schenk zo Stauffenberg has been the leading woman test pilot for the German air force since the outbreak of the war. Hitler awarded her the iron cross second class last year. The father was a member of the German Reichstag in 1936.

END1155P

SHORTAGE THREE---

The report tells of secret meetings of Nazi leaders at field marshal Hermann Goering's castle in Thuringia where it was decided to place Himmler in full control of the army and especially of officers training schools.

ENDS---224P/MC.

FLASH FLASH.

R85.

HITLER ONE.

LONDON (REUTER)- AN ATTEMPT HAS BEEN MADE ON ADOLF HITLER, SAID THE GERMAN DNB NEWS AGENCY TONIGHT.

1147 AM IVN.

FLASH

HITLER TWO.

SEVERAL MEMBERS OF HIS ENTOURAGE WERE WOUNDED, IT ADDED.

1148 AM IVN.

1149

FLASH FLASH

HITLER THREE.

AMONG THEM WERE LIEUTENANT GENERAL SCHMUNDT, COLONEL BRANDT, LIEUTENANT COLONEL BORGMANN, HITLER'S COLLABORATOR BERGER.

1149 AM IVN

FLASH

HITLER FOUR.

HITLER RECEIVED SLIGHT BURNS AND CONCUSSION BUT NO INJURIES.

FLASH

HITLER FIVE.

HITLER AFTER THE INCIDENT RECEIVED MUSSOLINI.

FLASH

HITLER SIX

GOERING AT ONCE WENT TO HITLER ON LEARNING OF WHAT HAD HAPPENED.

HITLER SEVEN.

THE ATTEMPT WAS MADE TODAY AND WITH HIGH EXPLOSIVES.

První zprávy agentury Reuter o atentátu

2.9 Chronologie 20. července 1944

- 6:00** Plukovník Claus Schenk von Stauffenberg vychází z domu a nastupuje do služebního vozu, který jej zaveze na berlínské letiště Rangsdorf.
- 7:00** Letadlo, jímž cestoval Stauffenberg, startuje a nabírá kurz na Hitlerův hlavní stan v Rastenburgu ve Východním Prusku.
- 10:00** Letadlo přistává na letišti u Führerova hlavního stanu.
- 12:30** Osoby svolané na poradou s Hitlerem přicházejí do konferenční budovy. Porada začíná.
- 12:32** Stauffenberg spouští detonační mechanismus álože, kterou spáchá atentát.
- 12:37** Stauffenberg pokládá tašku s bombou pod stůl v konferenční místnosti.
- 12:42** Nálož vybuchuje. Stauffenberg rychle opouští hlavní stan a vydává se na letiště.
- 13:07** Stauffenbergovo letadlo startuje z letiště u Rastenburgu ke zpátečnímu letu do Berlína.
- 16:00** Stauffenberg přistává v Berlíně. Okamžitě odjíždí na ministerstvo války, kde se dovídá, že spiklenci dosud neučinili nic z toho, co bylo plánováno.
- 17:00** Hitler vchází s Mussolinim do svého bunkru.
- 18:45** Rozhlas informuje o atentátu a hlásí, že Hitler pokus o zabití přežil.
- 19:15** Von Stülpnagel, hlavní postava spiknutí v Paříži, dostává od generála Becka rozkaz postupovat podle dohodnutého plánu.
- 23:00** Skupina důstojníků vedená poručíkem von der Heydem zatýká hlavní spiklence.
- 24:00** Po krátkém válečném soudu, jemuž předsedá generál Fromm, jsou zatčení popraveni.

Zdroj: HERNANDÉZ, Jesús: *Operace Valkýra*. 1. vyd. Brno: Jota, 2009. s. 299-300

2.10 Situační porada ve vůdcově hlavním stanu ve Vlčím doupěti u Rastenburgu

Zdroj: KNOPP, Guido: *Atentáty na Hitlera*. 1. vyd. Praha: Ikar, 2007. s. 236